

การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6
ในกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
วชิราภรณ์ ชุมพล

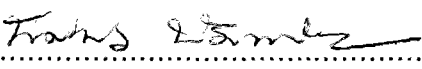
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2543

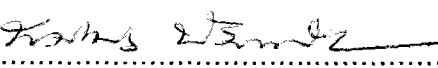
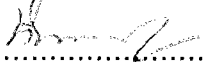
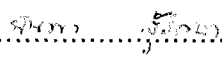
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

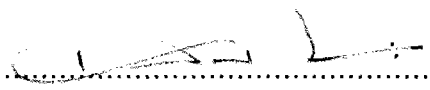
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.นันทา สุรักษา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2543

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนวคิดและข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และ ดร.นันทก สวัสดิ์รักษา กรรมการสอบปากเปล่าที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพนธ์ จำเริญญ อาจารย์สยาม ปิยะนารท ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์ทรงพล ต่อนี้ ที่กรุณาให้คำปรึกษาในด้านสถิติและการวิจัย เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณอนวัธน์ ต่อนี้ ซึ่งเป็นกำลังใจ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ทั้งร่างกายและแรงใจต่อผู้วิจัยโดยตลอด

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ ร่วมห้องจิตวิทยาการแนะแนว ปีการศึกษา 2538 ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณแม่ คุณพ่อ พี่น้องตระกูลชุมพล ที่สนับสนุนทุนทรัพย์และให้ความช่วยเหลือต่อผู้วิจัยโดยตลอด

วชิราภรณ์ ชุ่มพล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	9
กรอบการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของการศึกษาระดับประถมศึกษา.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและ พัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษา....	13
ความหมายวัยเด็กตอนปลาย.....	14
พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลาย.....	15
พัฒนาการทางด้านร่างกาย.....	15
พัฒนาการทางด้านอารมณ์.....	16
พัฒนาการทางด้านสังคม.....	18
พัฒนาการทางความคิด สติปัญญา การให้เหตุผลและภาษา.....	20
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา.....	22
งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหานักเรียนประถมศึกษา.....	31
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	31
งานวิจัยภายในประเทศ.....	33
ตัวแปรกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา.....	34
เพศกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา.....	34
ระดับชั้นกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา.....	35
สังกัดโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา.....	35

บทที่	หน้า
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา นักเรียน.....	35
เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหา.....	36
ความหมายของการแก้ปัญหา.....	36
วิธีการแก้ปัญหานักเรียนประถมศึกษา.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหานักเรียน.....	42
ตัวแปรกับวิธีการแก้ปัญหา.....	44
เพศกับวิธีการแก้ปัญหา.....	44
ระดับชั้นกับวิธีการแก้ปัญหา.....	44
สังกัดโรงเรียนกับวิธีการแก้ปัญหา.....	45
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูประถมศึกษา.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	48
3 วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย.....	50
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
ประชากร.....	50
กลุ่มตัวอย่าง.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลการวิเคราะห์.....	64
การเสนอผลการวิเคราะห์.....	64
ผลการศึกษาค้นคว้า.....	65

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	166
บทย่อ.....	166
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	166
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	166
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	166
กลุ่มตัวอย่าง.....	167
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	167
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	167
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	168
อภิปรายผล.....	171
ข้อเสนอแนะ.....	180
บรรณานุกรม.....	183
ภาคผนวก.....	191
ภาคผนวก ก.....	192
ภาคผนวก ข.....	202
ภาคผนวก ค.....	208
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	234

ตารางบัญชี

ตาราง	หน้า
1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน.....	52
2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน.....	65
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามประเภท ของปัญหาและเรียงลำดับความมากน้อยของปัญหา.....	66
4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวิธีการแก้ปัญหา.....	67
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ประสบปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน.....	68
6 จำนวนและร้อยละนักเรียนประถมศึกษาที่ใช้วิธีการแก้ปัญหา จำแนก ตามประเภทตามเพศ และสังกัดโรงเรียน.....	70
7 แสดงปัญหาด้านการเรียนจำแนกตามเพศ.....	71
8 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จำแนกตามเพศ.....	75
9 แสดงปัญหาด้านสุขภาพ จำแนกตามเพศ.....	79
10 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อน จำแนกตามเพศ.....	83
11 แสดงปัญหาด้านอารมณ์ จำแนกตามเพศ.....	87
12 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน จำแนกตามเพศ.....	90
13 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการแก้ปัญหานักเรียน จำแนกตามเพศ.....	93
14 แสดงปัญหาด้านการเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	96
15 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จำแนกตามระดับชั้น.....	100
16 แสดงปัญหาด้านสุขภาพ จำแนกตามระดับชั้น.....	104
17 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อน จำแนกตามระดับชั้น.....	108
18 แสดงปัญหาด้านอารมณ์ จำแนกตามระดับชั้น.....	112
19 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน จำแนกตามระดับชั้น.....	115
20 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการแก้ปัญหานักเรียน จำแนกตามระดับชั้น.....	118
21 แสดงปัญหาด้านการเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	121
22 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	125
23 แสดงปัญหาด้านสุขภาพ จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	129

24	แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	133
25	แสดงปัญหาด้านอารมณ์ จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	137
26	แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	140
27	แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	143
28	การเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษา จำแนกตามเพศ.....	146
29	เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามระดับชั้น.....	147
30	การเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามสังกัดโรงเรียน....	148
31	เปรียบเทียบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จำแนกตามสังกัดโรงเรียน เป็นรายคู่.....	149
32	เปรียบเทียบปัญหาด้านสุขภาพ จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	150
33	เปรียบเทียบปัญหาด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	151
34	การเปรียบเทียบปัญหาด้านอารมณ์ จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่.....	152
35	เปรียบเทียบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน จำแนกตามสังกัด โรงเรียนเป็นรายคู่.....	153
36	เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน.....	154
37	จำนวนและร้อยละครูประจำชั้น จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน วุฒิมัธยมศึกษา และประสบการณ์การสอน.....	155
38	แสดงความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมองปัญหาเป็นรายกรณี.....	157
39	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหานักเรียน ตามความคิดเห็น ของครูเป็นภาพรวมทั้งห้อง.....	159
40	จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน.....	160
41	จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านความ สัมพันธ์ในครอบครัว.....	161
42	จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพ	162
43	จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการ คบเพื่อน.....	163
44	จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านอารมณ์.....	164
45	จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการใช้ เวลาว่างและการพักผ่อน.....	165

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบการศึกษาครั้งนี้ว่า.....	10
2 แสดงปัญหาด้านการเรียนจำแนกตามเพศ.....	74
3 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวจำแนกตามเพศ.....	78
4 แสดงปัญหาด้านสุขภาพจำแนกตามเพศ.....	82
5 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามเพศ.....	86
6 แสดงปัญหาด้านอารมณ์จำแนกตามเพศ.....	89
7 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนจำแนกตามเพศ.....	92
8 แสดงร้อยละของวิธีการแก้ปัญหาจำแนกตามเพศ.....	95
9 แสดงปัญหาด้านการเรียนจำแนกตามระดับชั้น.....	99
10 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวจำแนกตามระดับชั้น.....	103
11 แสดงปัญหาด้านสุขภาพจำแนกตามระดับชั้น.....	107
12 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามระดับชั้น.....	111
13 แสดงปัญหาด้านอารมณ์จำแนกตามระดับชั้น.....	114
14 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนจำแนกตามระดับชั้น.....	117
15 แสดงร้อยละของวิธีการแก้ปัญหาจำแนกตามระดับชั้น.....	120
16 แสดงปัญหาการเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	124
17 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	128
18 แสดงปัญหาด้านสุขภาพจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	132
19 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	136
20 แสดงปัญหาด้านอารมณ์จำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	139
21 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	142
22 แสดงร้อยละของวิธีการแก้ปัญหาจำแนกตามสังกัดโรงเรียน.....	145

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

องค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ นอกเหนือไปจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ก็คือการพัฒนากำลังคนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความเจริญของงานควบคู่กันไปทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ เพราะการพัฒนากำลังคนย่อมเป็นตัวจักรกลที่สำคัญของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ประเทศยิ่งได้รับการพัฒนามากเพียงใดย่อมต้องการคุณภาพของประชากรมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้น วิธีการที่ดีที่สุด คือการให้การศึกษา เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ให้กับสังคมและประเทศชาติ การศึกษายังทำหน้าที่ถ่ายทอดทางวัฒนธรรมจากบรรพบุรุษถึงรุ่นหลังแล้ว และยังทำหน้าที่ พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เยาวชนต้องเผชิญในอนาคต การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนจึงถือว่าเป็นภาระและหน้าที่อันสำคัญยิ่งของรัฐ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิตและทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็น และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . 2533 : 21)

หลักการ จุดมุ่งหมาย และโครงสร้าง ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (2521: 5-7) กล่าวว่า การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการมุ่งพัฒนาชีวิตและความสามารถของเยาวชน ให้เยาวชนมีความรู้ มีความคิดที่เป็นประโยชน์ในการดำรงตนตามระบอบประชาธิปไตยสามารถใช้สิทธิและหน้าที่ของตน รู้จักการรับผิดชอบตนเองและสังคม รู้จักการพัฒนาตนเอง อันจะนำไปสู่ความเป็นคนโดยสมบูรณ์ หรือกล่าวได้ว่าให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งเป็นปณิธานของหลักสูตรนั่นเอง นักเรียนที่อยู่ในวัยประถมศึกษา คือ เด็กที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี เมื่อพิจารณาสภาพของนักเรียนในวัยนี้ที่มีส่วนที่ทำให้เกิดปัญหาซึ่งเป็นอุปสรรคในการพัฒนาบุคลิกภาพและส่งเสริมพัฒนาการได้มาก เพราะวัยดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลง

สองระยะด้วยกันคือ ระยะที่เริ่มเข้าโรงเรียน และระยะที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา ในระยะที่เริ่มเข้าโรงเรียน นักเรียนจะต้องพบกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่แตกต่างจากบ้าน เช่น ครู เพื่อน บทเรียน สถานที่ ตลอดจนระเบียบวินัย ถ้าปรับตัวได้อย่างไม่ถูกต้องเหมาะสมก็จะเป็นการสกัดกั้นพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาก่อให้เกิดปัญหาอันจะส่งผลต่อนักเรียนในขั้นต่อไป ส่วนระยะที่ใกล้จะสำเร็จการศึกษา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 อายุเฉลี่ยในระยะนี้ คือ อยู่ในช่วงระหว่าง 10-12 ปี เป็นวัยคาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กตอนปลายและวัยรุ่นตอนต้น

จากการศึกษาพัฒนาการของเด็กพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 และ 6 จัดเป็นวัยเด็กตอนปลายที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จะมีน้ำหนักและสัดส่วนเพิ่มขึ้น แขนขายาว มือใหญ่ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เนื่องจากวัยนี้กำลังพัฒนาอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่น เด็กต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซ้ำยังด้อยประสบการณ์และมีความอ่อนไหวในอารมณ์ ทำให้เด็กวัยนี้ เกิดความคับข้องใจและลำบากในการปรับตัว ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น จากการศึกษาของ ปกิต ใจกว้าง (2526:96) พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษา มีปัญหาด้านการเรียน ได้แก่ นักเรียนไม่ทราบวิธีการเรียน ขาดแคลนอุปกรณ์ สอดคล้องกับ สมศักดิ์ ลีลาสุรพิสุทธิ์ (2518: 62-67) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายเขตการศึกษา 2 พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดด้านเรียนคือ วิธีการเรียน การวัดผล เนื้อหาวิชายากเกินไป และขาดอุปกรณ์ นอกจากนี้ยังพบว่าสาเหตุการขาดเรียนและลาออกกลางคันของนักเรียนมาจาก บิดามารดาไม่เอาใจใส่ คบเพื่อนเกเร ไม่สนใจการเรียน และต้องช่วยครอบครัวหารายได้ (สมัย สุขเอี่ยม . 2524 : 124 - 125) สอดคล้องกับ ไรค์แมน (RAHMAN .1965: 112) ซึ่งพบว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กต้องออกจากโรงเรียนก่อนสำเร็จชั้นปีที่ 7- 10 คือ ปัญหา เรื่องเงินที่จะซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียน สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ สอดตก สุขภาพไม่ดี เป็นต้น วัชราราชแสนเมือง (2521 : 4 -6) กล่าวถึงเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาเด็ก มาจากสภาพครอบครัวที่บิดามารดาแยกทางกัน ครอบครัวมีรายได้ต่ำ ไม่มีเวลาดูแลลูก ครอบครัวไม่เข้าใจกันทะเลาะกันเสมอ ครอบครัวไร้อาชีพ และครอบครัวติดการพนัน นอกจากนี้ อัมพร บำรุงผล (2529:125-126) สำรวจปัญหาของนักเรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ปัญหาด้านสุขภาพ พลานามัย

นักเรียนรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา และ เป็นโรคตา และ สุวิมล เทียนสุรัชศรี (2520 : 112 - 115) ศึกษาสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า น้ำหนักเฉลี่ยของ นักเรียนชาย อายุ 9 และ 11 ปี และนักเรียนหญิงอายุ 11 ปี ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเด็ก ไทย และโรคที่พบมากที่สุด คือ ฟันผุ ส่วนปัญหาด้านสังคมเป็นปัญหาหนึ่งที่พบมากใน เด็กวัยนี้ เพราะวัยนี้เป็นวัยต้องไปโรงเรียนจึงต้องมีปฏิสัมพันธ์กับครู และเพื่อน เป็นอย่างมาก ซึ่งวรรณ ทอญุ (2523 : 121 - 125) ศึกษาวิเคราะห์ปัญหานักเรียนประถมศึกษา พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ นักเรียนต้องการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน สอดคล้องกับ ประทุม แป้นสุวรรณ (2518 : 54) ศึกษา เปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัว พบว่าปัญหาด้านสังคมที่พบมาก คือ ปัญหาความสัมพันธ์กับครู ได้แก่ ไม่กล้าซักถาม ไม่กล้าปรึกษาครู และปัญหาที่พบรองลงมา คือ ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน ส่วนด้านบุคลิกภาพในเด็กวัยนี้ ได้แก่ เด็กก้าวร้าว เด็กขี้อาย ไม่เชื่อมั่นในตนเอง รวมถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ เป็นต้น นอกจากนี้ สำเร็จ จันทรโอกุล (2524 : 109) ศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการเป็นผู้รับบริการ คือ ฟังวิทยุ ชมโทรทัศน์มาก ซึ่งถ้าทำจนติดเป็นนิสัยย่อม มีผลเสียต่อการเรียน แสดงถึงการใช้เวลาว่างไม่ถูกต้อง สมเจตน์ อภิวัฒน์รักษา (2520:8-9) รวบรวมปัญหาที่นักเรียนมักประสบ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในด้านการเรียน คือ ไม่รู้จักแบ่งเวลา และปัญหาการใช้เวลาว่าง คือ ไม่สนใจกีฬา มีเวลาว่างแต่ไม่ทราบว่าจะ เล่นหรือใช้อย่างไร ปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดทุกปัญหาต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่ ปัญหาอย่างหนึ่งเป็นเหตุส่งผลให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกันต่อ ๆ ไปอีกหลายปัญหา ตัวอย่าง เช่น นักเรียนที่มีปัญหาทางการเงิน ปัญหาที่ตามมาอาจจะได้แก่ สุขภาพไม่ดี เรียนไม่ทันเพื่อน เป็นต้น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเหล่านี้ย่อมมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การ ปรับตัวและการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันและอนาคตของนักเรียน ดังที่ คาแพน (KAPLAN .1959 : 250 - 255) กล่าวว่า นักเรียนที่มีปัญหาการปรับตัวไม่ดีในชั้นมัธยมศึกษา นั้น เป็นผล เนื่องมาจากมีอารมณ์แปรปรวนเมื่ออยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ นัตตา หิรัญรัศมี และคณะ (2514 : 45 -48) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่ปรากฏเด่นชัดในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา นั้น ถ้าพิจารณากันให้ลึกซึ้งจะพบว่าส่วนใหญ่มีรากฐานมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา

จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปัญหาในด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์กันทั้งในด้านการเรียน ความสัมพันธ์ในครอบครัว สุขภาพ การคบเพื่อน อารมณ์ และการใช้เวลาว่าง และพักผ่อน ซึ่งเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการประสบผลสำเร็จในการเรียนและการดำรงชีวิตในสังคมของเด็ก ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ในการจัดบริการแนะแนวนั้น ควรจะได้มีการสำรวจความต้องการ และปัญหาของนักเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนต้องการบริการแนะแนวด้านใด เพื่อจะได้จัดบริการที่นักเรียนต้องการมากขึ้นก่อนแล้วจัดบริการอื่น ๆ ต่อไป (สมพร สุทัศน์ . 2525 : 79)

ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร นอกจากเป็นเมืองหลวงแล้วยังเป็นแหล่งรวมของธุรกิจประเภทต่าง ๆ มากมาย เป็นแหล่งการเมือง การปกครองที่สำคัญของประเทศ จึงเป็นผลให้ประชากรมาอาศัยอยู่หนาแน่น จึงเกิดปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหายาเสพติด ซึ่งโสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์ (2533:ค-ท) กล่าวว่า นักเรียนเริ่มใช้ยาเสพติดครั้งแรกเมื่ออายุ 11-14 ปี สิ่งเสพติดที่ใช้ได้แก่ บุหรี่ เหล้า กัญชา และผงขาว นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจในขณะนี้อยู่ในภาวะวิกฤตเกิดการเลิกจ้างงาน ภาวะการว่างงานเพิ่มขึ้น และภาวะค่าครองชีพสูงขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อเยาวชนที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าวทั้งสิ้นผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้น โดยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น โรงเรียนเบญจมรรณศึกษา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 180 คน ตอบแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน และวิธีการแก้ปัญหาที่นักเรียนใช้ พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านการเรียนร้อยละ 36.98 ปัญหาด้านอารมณ์ ร้อยละ 17.35 ปัญหาด้านสุขภาพ ร้อยละ 16.98 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ร้อยละ 11.65 ปัญหาด้านการคบเพื่อน ร้อยละ 11.33 และปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ร้อยละ 5.67 นอกจากนี้วิธีการแก้ปัญหของนักเรียน ได้แก่ แก้ปัญหาด้วยตัวเอง หรือขอความช่วยเหลือจากพ่อ แม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และไม่พยายามแก้ปัญหาโดยการหลีกเลี่ยงปัญหา เช่น ไม่สนใจเรียน ไม่ทำการบ้าน อยู่คนเดียว ร้องไห้ นิ่งเฉย เป็นต้น

จากข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียนระดับประถมศึกษาของกรุงเทพมหานคร หลายสังกัด ได้แก่ สังกัดสำนักงาน

การศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งในแต่ละสังกัดนักเรียนจะมีสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไป และเพื่อความชัดเจนของปัญหายิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาของนักเรียนจากความคิดเห็นของครูประจำชั้น รวมทั้งวิธีการที่ครูช่วยเหลือเมื่อนักเรียนประสบปัญหา เพราะครูระดับประถมศึกษา มีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดและยังสอนนักเรียนในหลาย ๆ วิชา จึงมีมุมมองในการมองปัญหาที่ชัดเจนมากขึ้น แล้วนำปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ โดยใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขโดยการปรับปรุงการจัดการศึกษาและส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุผลและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จากความคิดเห็นของนักเรียนและครูประจำชั้น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และบริการแนะแนวให้สอดคล้องกับปัญหาของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อจัดลำดับความมากน้อยของปัญหา
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูประจำชั้นเกี่ยวกับปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และวิธีการที่ครูช่วยเหลือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะทำให้ครู ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน อันจะเป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนได้รู้จักวิธีป้องกันปัญหาหรือแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 154,524 คน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดดังกล่าว จำนวน 1,116 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,545 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนดขนาดตัวอย่างร้อยละ 1 ของขนาดประชากรทั้งหมด สุ่มศักดิ์ หลาบมาลา (2523 : 83 - 86) และสุ่มเจาะจงกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 38 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ จำแนกเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระดับชั้น จำแนกเป็น

1.2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.2.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1.3 สังกัดโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น

1.3.1 สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

1.3.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

1.3.3 ทบวงมหาวิทยาลัย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ปัญหาของนักเรียน แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

2.1.1 ปัญหาด้านการเรียน

2.1.2 ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

2.1.3 ปัญหาด้านสุขภาพ

2.1.4 ปัญหาด้านการคบเพื่อน

2.1.5 ปัญหาด้านอารมณ์

2.1.6 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

2.2 วิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน แบ่งเป็น 3 แบบ คือ

2.2.1 วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.2.2 วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น

2.2.3 วิธีการแก้ปัญหาโดยการหลีกเลี่ยงปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง การรับรู้ถึงอุปสรรคที่มาขัดขวางมิให้กระทำในสิ่งที่นักเรียนต้องการกระทำได้ ปัญหาที่ศึกษาในครั้งนี้แบ่งเป็น 6 ด้าน

1.1 ปัญหาด้านการเรียน หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียนในรายวิชาต่าง ๆ อุปกรณ์การเรียน การสอนของครู การศึกษาต่อในอนาคตและการเลือกอาชีพ กฎระเบียบของโรงเรียน ความสัมพันธ์กับครู

1.2 ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับ สภาพครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว พ่อ แม่ พี่น้อง ญาติ หรือบุคคลอื่นในบ้าน สภาพความเป็นอยู่ภายในและรอบ ๆ บ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดู

1.3 ปัญหาด้านสุขภาพ หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับ สภาพปัญหาร่างกาย การเจ็บป่วย ความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสต่าง ๆ การรับประทานอาหาร อุบัติเหตุ

1.4 ปัญหาด้านการคบเพื่อน หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์กับเพื่อน และเพื่อนต่างเพศ

1.5 ปัญหาด้านอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับอุปนิสัย ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เช่น หงุดหงิดง่าย ขี้โมโห โกรธง่าย ใจน้อย ไม่เชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกตนเองไม่มีค่า เป็นต้น

1.6 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ หรือปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยไม่มีอะไรให้เกิดคุณค่า เช่น ดูโทรทัศน์มากเกินไป ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง เล่นในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์ แบ่งเวลาไม่เป็น มีเวลาว่างน้อย รวมทั้งไม่มีเวลาพักผ่อน

2. วิธีการแก้ปัญหา หมายถึง แนวการปฏิบัติตนของนักเรียน ในการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับ ด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งวิธีการแก้ปัญหาเป็น 3 แบบ ดังนี้

2.1 วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง หมายถึง แนวทางที่นักเรียนใช้แก้ปัญหาโดยการเป็นผู้แก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.2 วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น หมายถึง แนวทางที่นักเรียนใช้แก้ปัญหาโดยให้ผู้อื่น เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน ญาติผู้ใหญ่ พี่น้อง เป็นผู้แก้ปัญหาให้

2.3 วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา หรือ ไม่แก้ปัญหา หมายถึงแนวทางที่นักเรียนใช้หลีกเลี่ยงไม่แก้ปัญหา หรือไม่รู้จักการแก้ปัญหา จะแสดงออกมาโดยไม่สบายใจ ร้องไห้ นิ่งเฉย

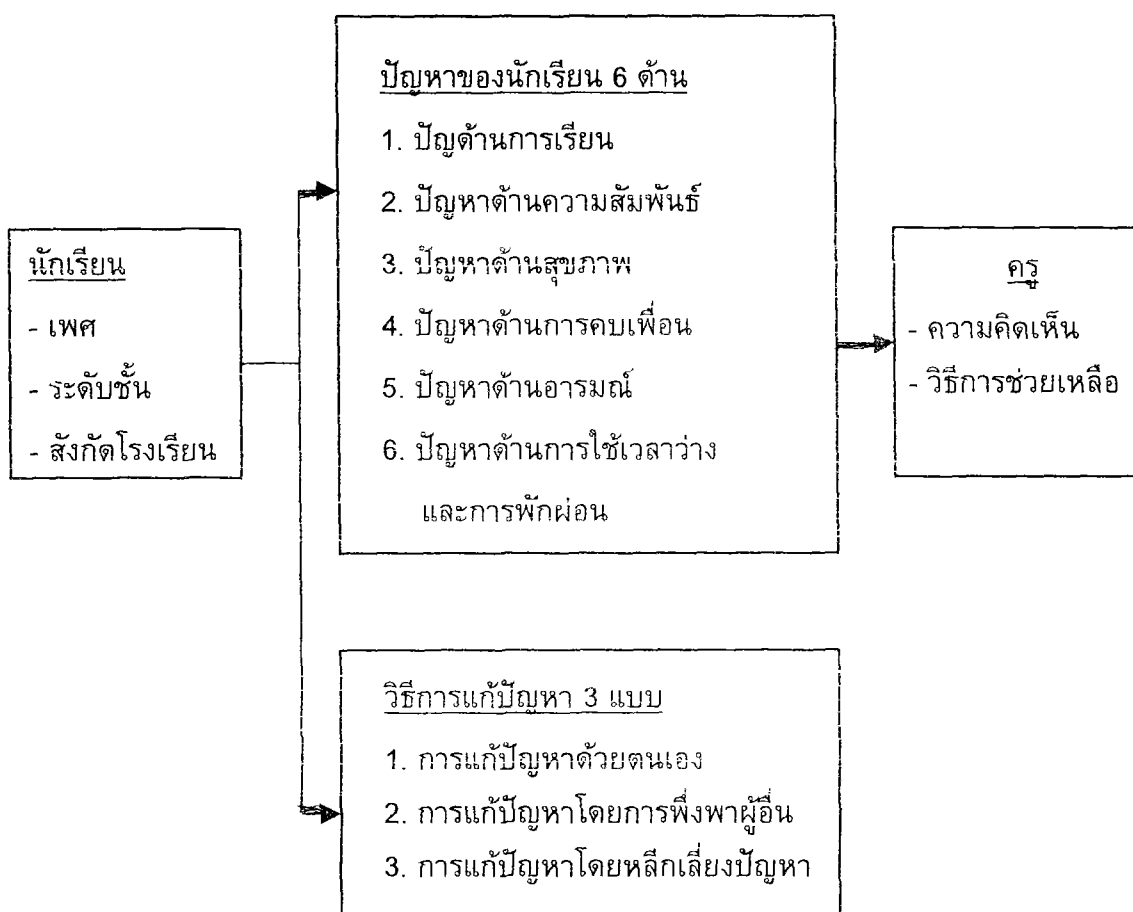
5. ความคิดเห็นของครูกับการมองรู้ปัญหาของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของครูประจำชั้นที่มีต่อปัญหาของนักเรียนในด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

6. วิธีการช่วยเหลือ หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติตนของครูประจำชั้นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
3. นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
4. นักเรียนชายและหญิงมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน
5. นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน
6. นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน

กรอบการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของการศึกษาระดับประถมศึกษา
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและ พัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษา
 - 2.1 ความหมายของวัยเด็กตอนปลาย
 - 2.2 พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลาย
 - 2.2.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย
 - 2.2.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์
 - 2.2.3 พัฒนาการทางด้านสังคม
 - 2.2.4 พัฒนาการทางความคิด สติปัญญา การให้เหตุผลและภาษา
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
 - 3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 3.2.2 งานวิจัยในประเทศ
4. ตัวแปรกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
 - 4.1 เพศกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
 - 4.2 ระดับชั้นกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
 - 4.3 สังกัดโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา
 - 5.1 เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหา
 - 5.1.1 ความหมายของการแก้ปัญหา
 - 5.1.2 วิธีการแก้ปัญหานักเรียนประถมศึกษา
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหา
 - 5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

6. ตัวแปรกับวิธีการแก้ปัญหา

5.3 เพศกับวิธีการแก้ปัญหา

5.4 ระดับชั้นกับการแก้ปัญหา

5.5 สังกัดโรงเรียนกับการแก้ปัญหา

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูประถมศึกษา

6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

6.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของการศึกษาระดับประถมศึกษา

การศึกษาในประเทศไทยมีตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา แต่ในสภาพที่เป็นจริงตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กล่าวถึงการศึกษาภาคบังคับไว้ตอนหนึ่งว่า การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดให้การศึกษาภาคบังคับนี้ให้ทั่วถึงบริบูรณ์ และจะต้องจัดแบบให้เปล่าในสถานศึกษาของรัฐและของท้องถิ่น (กรมวิชาการ, 2521)

เนื่องจากการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ การจัดการประถมศึกษาจึงมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการแนวปฏิบัติ เพื่อให้เป็นแนวเดียวกัน ดังที่ ดวงเดือน เทวาทนิช (2530 : 125 - 126) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ในการจัดการประถมศึกษาว่าเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและประเทศชาติ กล่าวคือ การศึกษาระดับประถมศึกษา เพื่อพัฒนาบุคคลควรมุ่งพัฒนาชีวิตให้เติบโตแข็งแรงให้เรียนรู้อย่างเป็นสุข สมวัย และสอดคล้องกับพัฒนาการตามธรรมชาติ ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยและวินัยในการทำงาน สามารถปฏิบัติได้จริง มีความภาคภูมิใจ รู้วิธีทำงานโดยยึดหลักการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นำความรู้ไปใช้ส่วนตัวและในสังคม ส่งเสริมให้มีความสมบูรณ์ทั้งกายและใจ มีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงาม ให้รู้คุณค่าของชีวิตและมนุษยชาติโดยรวม

การศึกษาระดับประถมศึกษาเพื่อท้องถิ่น มุ่งให้นักเรียนรู้สึกรับผิดชอบต่อชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง รู้จักใช้ บำรุงรักษา และสงวนทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ตลอดจน

พร้อมที่จะรับถ่ายทอด และปรับปรุงขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับ
จำเป็นของกาลสมัยในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาระดับประถมศึกษาเพื่อชาตินั้น ได้แก่
ผู้เรียนรู้จักสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศ รู้รักภักดี
หวงแหนอธิปไตยของชาติ รู้สำนึกทางการเมือง เข้าใจการปกครองระบอบประชาธิปไตย เห็นแ
ประโยชน์ส่วนรวม รู้คุณค่า รักษาและเสริมสร้างมรดกทางวัฒนธรรมที่สั่งสม รักความสุจริต
ยุติธรรม และร่วมมือร่วมใจ ไม่เอารักเอาเปรียบ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม หลักสูตรที่
ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันนี้คือ
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาตอนต้นเดียวตลอดระยะ
เวลา 6 ปี เนื้อหาของหลักสูตรเป็นการบูรณาการเข้าด้วยกัน แบ่งเป็น 5 กลุ่มวิชาใหญ่ ได้แก่
กลุ่มทักษะ ประกอบด้วยวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตว่าด้วย
กระบวนการแก้ไขปัญหาชีวิตและสังคมให้มีการดำเนินชีวิตที่ดีประกอบด้วยวิชาสังคมศึกษา
วิทยาศาสตร์ และสุขศึกษา กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ว่าด้วยกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนา
และสร้างนิสัย อันประกอบด้วยวิชาพลศึกษา ศิลปะศึกษา จริยศึกษา นาฏศิลป์และดนตรี
กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ ว่าด้วยประสบการณ์การทำงานทั่วไป ประกอบด้วยงานบ้าน
งานประดิษฐ์ และการเกษตร กลุ่มประสบการณ์พิเศษว่าด้วยวิชาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิต
ประจำวัน และวิชาอาชีพที่เกี่ยวกับการดำรงชีวิต เพื่อให้โรงเรียนเลือกสอนอย่างใดอย่างหนึ่ง
ตามความสนใจของนักเรียนและความพร้อมของโรงเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
ลักษณะเด่นของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 คือ การกำหนดหลักการ จุดหมาย
โครงสร้าง กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลไว้ให้ง่ายและสะดวกในทางปฏิบัติ
(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2534 : 1 - 5) จะเห็นได้อย่างเด่นชัดว่า การประถมศึกษา
มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นการศึกษาภาคบังคับและเป็นการศึกษาของคนส่วนใหญ่ใน
ประเทศ เป็นการศึกษาที่พัฒนาบุคคลเป็นเบื้องต้น ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาท้องถิ่นและ
ประเทศชาติต่อเนื่องต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษา

นักเรียนประถมศึกษาได้แก่นักเรียนที่มีอายุย่างปีที่ 8 จนถึงอายุย่างเข้าปีที่ 15
อาจจะก่อนหรือหลังได้ตามสมควร ดังที่พระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 (2523 :2)

มาตรา 6 กำหนดเกณฑ์อายุไว้บางส่วนว่า ให้ผู้ปกครองของเด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่ 8 ส. เด็กนั้นเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจนกว่าจะมีอายุย่างเข้าปีที่ 15 เว้นแต่เป็นผู้สอบได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษาหรือหลักสูตรอื่นซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า และ ในกรณีที่เป็นการสมควร คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีอำนาจกำหนดให้ผู้ปกครองเด็กในท้องที่ ในเขตจังหวัดส่งเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาเมื่อเด็กมีอายุต่ำกว่าหรือสูงกว่าที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

จากที่กล่าวถึงข้างต้น นักเรียนที่เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาจจะมีอายุตั้งแต่ 6 ปี และจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่ออายุ 12 ปี ดังนั้นนักเรียนประถมศึกษาจะเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี ซึ่งนักจิตวิทยาบางท่านเรียนนักเรียนในวัยนี้ว่า วัยรวมกลุ่ม หรือ วัยเล่น เฮอริลลอค (Hurlock. 1976 : 212) และนักจิตวิทยาส่วนใหญ่จะแบ่งเด็กวัยประถมศึกษาตามลักษณะพัฒนาการที่เด่นชัดออกเป็นสองช่วง คือช่วงอายุ 6-9 ปี เรียกว่า วัยเด็กตอนกลาง และช่วงอายุระหว่าง 10-12 ปี เรียกว่า วัยเด็กตอนปลาย (สุชา จันทน์เอม. 2536 : 46 - 55) แต่งานวิจัยฉบับนี้จะกล่าวถึงเฉพาะพัฒนาการด้านต่างๆ ของนักเรียนวัยเด็กตอนปลาย ซึ่งสรุปใจความที่สำคัญไว้ดังนี้

2.1 ความหมายวัยเด็กตอนปลาย

สุชา จันทน์เอม (2527 : 49) ได้ให้ความหมายของวัยเด็กตอนปลายไว้ว่า เป็นวัยที่เด็กมีอายุตั้งแต่ 10-12 ปี เป็นระยะที่เด็กชายและเด็กหญิงจะแสดงความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในด้านพฤติกรรมและความสนใจ เด็กหญิงโตกว่าเด็กชายในวัยนี้ ลักษณะพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่เห็นได้ชัดคือ มีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้น สามารถใช้สติปัญญาแก้ปัญหาในระดับความสามารถของตนได้ ทางด้านอารมณ์เด็กในวัยนี้ก็สามารถทำตามคำสั่งได้ ทางด้านสังคมเด็กพยายามเรียนรู้และแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตน เด็กจะเล่นแต่เฉพาะกลุ่มที่เป็นเพศเดียวกัน

สุนทรินทร์ ธนโกไสย (2521:119) ได้ให้ความหมายของวัยเด็กตอนปลายไว้ว่า เป็นวัยที่เด็กเริ่มพึ่งพาอาศัยพ่อแม่น้อยลง ช่วยตนเองได้มากขึ้น เด็กเรียนรู้ความต้องการของผู้ใหญ่มากขึ้น เรียนรู้ลักษณะสังคมที่อาศัยอยู่ ตลอดจนความคาดหวังของเพื่อน ความสามารถของตนและวัฒนธรรม ส่วนทางด้านโรงเรียนเด็กมองเห็นความสำคัญของพัฒนาการทางกาย สุขภาพ สถานที่อยู่อาศัย คุณภาพของเสื้อผ้า การยอมรับความต้องการและความสนใจ

ของเขา นอกจากเด็กจะรับรู้ความรู้สึกและความต้องการของตนเองแล้ว เด็กในวัยนี้ยังมีความรู้สึกของเพื่อนๆ ที่มีต่อตนเองด้วย

ประภาพันธุ์ กรโกสียกาจ (2527 : 66) ได้ให้ความหมายของวัยเด็กตอนปลายไว้ เป็นเด็กที่มีอายุประมาณ 10 -12 ปี แต่ไม่สามารถกำหนดตายตัวได้แน่นอน วัยนี้เป็นวัยคาบเกี่ยวกับระยะก่อนวัยรุ่นหรือวัยแตกเนื้อสาว วัยนี้ไม่แตกต่างกับวัยเด็กตอนกลางนัก แต่มีการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย เนื่องจากการทำงานของต่อมต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงของโครงกระดูกและสัดส่วนของร่างกายเพื่อเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น

2.2 พัฒนาการของวัยเด็กตอนปลาย

นักจิตวิทยาหลายท่านได้กล่าวถึงพัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายด้านต่าง ๆ สรุปใจความสำคัญ ได้ดังนี้

2.2.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย

วัยเด็กตอนปลายเป็นระยะที่เด็กมีสุขภาพดี การเจ็บป่วยลดลง ซึ่งประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 66 - 68) กล่าวว่าเด็กวัย 8 - 12 ปี เป็นวัยที่เด็กมีสุขภาพ แข็งแรง ทั้งนี้เพราะเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งในชั้นและนอกชั้นเรียน ทำให้มีความต้านทานโรคได้ มีความต้องการใช้กำลังวิ่งไต่และกระตุ้นให้เด็กออกกำลังกายกลางแจ้ง เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรง สมส่วน วิ่งไต่ ถ้าเหนื่อยมากพักผ่อนก็หายเร็ว ชอบการผจญภัยและ การต่อสู้ เด็กวัยนี้จึงประสบอุบัติเหตุบ่อยครั้ง แต่ก็ส่งผลให้เด็กมีความสามารถและมีความอดทนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสัดส่วนและรูปร่างลักษณะของเด็กหญิงเริ่มแตกต่างกับเด็กชายอย่างชัดเจน กล่าวคือ เด็กชายจะมีไหล่กว้างขึ้น ตะโพกเล็กลง ช่วงขาตรง ส่วนเด็กหญิงตะโพกจะผายออก ช่วงขาเรียว ช่วงไหล่ยังคงแคบอยู่ หน้าอกเริ่มขยาย ดังที่ ทวีริทธิ์ ธนาคม (2517:181-182) กล่าวว่าพัฒนาการของเด็กอายุ 9 ปี จะมีการเจริญเติบโตช้าและสม่ำเสมออยู่ประมาณ 1 ปี จากอายุ 10 ปีขึ้นไปเด็กมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว

การพัฒนาการและความต้องการต่าง ๆ ของเด็กในวัยเด็กตอนปลาย จะมีความสัมพันธ์กับจิตใจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของร่างกายอันเนื่องจากฮอร์โมนในร่างกายมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ จะพบว่าเด็กวัยนี้จะเป็นคนใจร้อน วิตกกังวล หวาดกลัว ดังที่ อัดัม (Adam. 1968 : 75 - 76) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเด็กในวัยนี้ ซึ่งจะได้รับอิทธิพลมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ดังที่ มัสเซนต์ (Mussen .1963 : 57 - 58)

กล่าวไว้ว่าพันธุกรรมจะเป็นตัวกำหนดรูปร่าง ลักษณะร่างกาย เช่น รูปแบบของใบ ความสูง น้ำหนัก และสัดส่วนของร่างกาย ส่วนสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้

2.2.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์

อารมณ์ของเด็กมีการพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์เป็นไปตามกิจกรรม ร่วมเล่นกับเด็กชายได้อย่างดี ครั้นถึงอายุ 11 ปี เด็กจะเริ่มแยกกันเล่น และทำกิจกรรมโดยจับกันเป็นกลุ่มเด็กหญิง กลุ่มเด็กชาย และต่อไปก็จะแยกกันเล่นได้เป็นตามธรรมชาติและเป็นไปอย่างต่อเนื่องจนแทบสังเกตไม่เห็น อารมณ์ของเด็กที่เปลี่ยนแปลงไปนั้นอาจเกิดจากความเจริญเติบโตของเด็กอันเนื่องมาจากการพัฒนาการทางร่างกาย และการที่เด็กได้เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม อันได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และอื่นๆ

อารมณ์ของเด็กในวัยเด็กตอนปลายนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เด็กในวัยนี้มีความกลัวน้อยกว่าวัยเด็กตอนต้น เพราะมีเหตุผลและรู้ข้อเท็จจริงมากขึ้น จึงไม่กลัวตามคำบอกเล่าอย่างแต่ก่อน หากแต่มีความกลัวชนิดใหม่เกิดขึ้น คือ คิดไปแล้วกลัว เช่น กลัวเพื่อนจะไม่ยอมรับเข้ากลุ่ม กลัวทำไม่ได้ และความกลัวของเด็กที่เคยมีมาในวัยเด็กตอนต้น ๆ จะลดลงตามลำดับ แต่จะเปลี่ยนเป็นความวิตกกังวลแทน สำหรับเด็กในระยะนี้เด็กมักมีความกังวลใจเรื่องการปรับตัว เช่น เกี่ยวกับบทเรียน การบ้านมากเกินไป ไม่เข้าใจการสอนของครู ไม่โรงเรียนไม่ทัน สอบตก เป็นต้น นอกจากนั้นเด็กในวัยนี้บางคนจะมีความอิจฉาขึ้นกว่าเดิมเพราะขณะที่ตนเองไปโรงเรียน มารดามักเอาใจใส่ใกล้ชิดกับน้องมากกว่าตนเอง ความอิจฉาริษยาจะเกิดขึ้นกับบิดามารดา พี่น้อง จะแผ่ขยายออกไปถึงอิจฉาเพื่อนโดยเฉพาะเพื่อนที่เรียนเก่ง เล่นกีฬาเก่ง โดยแสดงความอิจฉาออกมาในรูปของการก้าวร้าว หาเรื่องทะเลาะชกต่อยหรือกลั่นแกล้ง บางคนแสดงความอิจฉาโดยหนีออกไปจากคนอื่นๆ นั้น สำหรับอารมณ์ โกรธ เด็กในวัยเด็กตอนปลายจะไม่โกรธง่ายเหมือนวัยที่ผ่านมา เพราะเรียนรู้โดยประสบการณ์แล้วว่า การแสดงออกทางอารมณ์โดยเฉพาะอารมณ์ไม่พึงพอใจนั้นมักไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เด็กจะพยายามปรับปรุงการแสดงออกและระมัดระวังไม่ทำให้ผู้อื่นกระທးหะเหือนใจ เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่มหรือสังคมมากขึ้น

จากพัฒนาการทางอารมณ์ดังกล่าว เด็กมักแสดงออกมาหลายรูปแบบ ดังที่ สุรางค์ จันทน์เอม (2525 : 41-42) ได้กล่าวถึงอารมณ์ของเด็กในวัยเด็กตอนปลายดังนี้

1. เด็กวัยนี้สามารถรักษาอารมณ์ไว้ได้ดีพอสมควร คือไม่โกรธง่ายและหายเร็วนัก
2. เวลาโกรธจะหาทางออกโดยใช้เสียง ไม่มีพฤติกรรมแบบต่อสู้ อาจวางแผนแก้แค้นเงียบแต่ไม่ทำจริงหรือพูดร้ายกับสัตว์เลี้ยง

3. จะระมัดระวังไม่ทำให้ผู้อื่นกระทบกระเทือนใจ

4. สิ่งที่ได้ก๊วญนี้กล้วมากที่สุดคือ การไม่เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ไม่ยอมแข่งขัน

ไม่ต้องเด่นกว่าหรือต้อยกว่าคนอื่น

5. ชอบการยกย่องแต่ไม่ชอบเอาเปรียบ

6. ต้องการความอบอุ่นมั่นคงในหมู่คณะและครอบครัว

7. เปลี่ยนแปลงความรู้สึกเร็วและง่าย เช่น ตอนเช้าอยากทำการบ้าน ตอนบ่าย

อยากนอนหรือเล่น หรือตอนเช้าอยากเที่ยวเล่นให้มีชีวิตชีวาสดชื่นแจ่มใส พอตกบ่ายอยาก

นอนเสียแล้ว

8. บางครั้งทำตัวเป็นผู้ใหญ่ แต่บางครั้งก็ไม่กล้าทั้งความเป็นเด็ก

จากการพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กในวัยนี้ จึงมักเกิดความขัดแย้งทางด้านอารมณ์บ่อย ๆ จนบางครั้งเด็กเกิดปัญหา ซึ่งครอบครัวและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญมาก พ่อแม่ต้องเอาใจใส่คอยให้ความกระจ่างและฝึกความสามารถเฉพาะตัว เช่น เล่นกีฬาให้เก่งเพื่อให้เป็นที่ชื่นชมของกลุ่ม รับฟังความคิดเห็น ให้ความไว้วางใจ และให้อิสระแก่เด็กที่จะทำอะไรได้ตามใจเด็กบ้าง เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ที่จะเลือกและตัดสินใจและจากการศึกษาของ อิก และ เฮ (อารีย์ เพชรสุด. 2521 : 122) พบว่าอารมณ์เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหา คือ เมื่อเด็กอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกล้อเลียน ถูกหลอก ถูกกระทำอย่างไม่ยุติธรรม ถูกพ่อแม่บังคับให้ยอมแพ้ ต่อพี่น้องและผู้อื่น ตลอดจนสถานการณ์ที่ทำให้ผู้อื่นเยาะหยัน สาเหตุต่างๆ เหล่านี้สัมพันธ์กับบุคคลและลักษณะของบุคคลนั้นที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่ทำให้เด็กวัยนี้โกรธมากที่สุดคือกลุ่มเพื่อนนั่นเอง

การแสดงออกของเด็กเมื่อโกรธ จะแสดงพฤติกรรมมุ่งตรงไปที่บุคคลที่ทำให้โกรธ แต่เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่เคยแสดงออกโดยตรงก็ลดลง เด็กจะแสดงการตอบสนองโดยทางอ้อม เด็กแสดงพฤติกรรมทางร่างกายน้อยลงและเก็บความรู้สึกเพิ่มขึ้น มีพฤติกรรมหลายอย่างคล้ายผู้ใหญ่ คือจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจามากขึ้น เด็กจะแสดงอารมณ์โกรธออกมาอีกแบบหนึ่ง คือแบบก่อกวนซึ่งมักจะปรากฏในวัยเด็กตอนปลาย เมื่อโกรธก็ทะเลาะเบาะแว้ง บ่นจู้จี้ และขัดขวาง จากเหตุผลดังกล่าวอารมณ์เป็นสาเหตุให้เกิดปัญหา ดังนั้นจึงควรช่วยเหลือให้เด็กสามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองได้ ดังที่ ประสาร ทิพย์ธารา (2521 : 69) กล่าวว่าเด็กวัยเด็กตอนปลายควรได้รับความช่วยเหลือให้สามารถควบคุมอารมณ์และปรับปรุงแก้ไขตนเองอยู่เสมอ เด็กที่ถูกทอดทิ้งและไม่ได้รับการ

เอาใจใส่ดูแลจากบ้านและโรงเรียนจะไม่มี ความสุข ขาดความอบอุ่น กลายเป็นเด็ก
เงียบขี้นหรือมีพฤติกรรมขัดขืนและไม่เกรงกลัวใครอาจมีอารมณ์รุนแรงได้ เด็กวัยนี้มีความ
กังวลใจเรื่องสุขภาพและความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัวมากที่สุด นอกจากนี้เด็กยังกลัว
ความผิดหวังในการเรียนและกลัวการเสียหน้าในหมู่เพื่อนฝูง

ประสาร ทิพย์ธาดา (2521 : 70) ยังกล่าวอีกว่า ความต้องการของเด็กวัยนี้มีความ
ต้องการเพิ่มขึ้นจากวัยเด็กตอนกลางหลายอย่าง เช่น

1. ความต้องการเล่นกีฬาที่ช่วยพัฒนาทักษะ
2. ต้องการอาหารที่มีคุณค่า
3. ต้องการพักผ่อนอย่างเพียงพอ
4. ต้องการแนะนำให้เข้าใจกระบวนการความเจริญเติบโตตามธรรมชาติ
5. ต้องการได้รับการยอมรับความสามารถและการได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
6. ต้องการความรักความอบอุ่นและการยกย่องชมเชยจากผู้ใหญ่
7. ต้องการสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ และหนังสือที่ช่วยให้ความคิดในการทำ
กิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์ หรือใช้กำลังเคลื่อนไหว โดยที่ผู้ใหญ่ไม่บังคับ

2.2.3 พัฒนาการทางด้านสังคม

พัฒนาการทางสังคมของเด็กในวัยเด็กตอนปลาย เป็นพัฒนาการที่มีความ
สำคัญกับเด็กมาก เพราะเด็กวัยนี้เริ่มรวมกลุ่มกับเพื่อน กลุ่มจึงมีประโยชน์ต่อเด็กในวัยนี้
เพราะเด็กสามารถเรียนรู้ที่จะรู้จักบุคคลอื่นๆ ทำงานร่วมกัน มีส่วนในการกระทำ การปฏิบัติใน
การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน สิ่งเหล่านี้จะฝึกหัดเด็กให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีความเชื่อมั่น
ในตนเอง รู้จักการเป็นผู้นำที่มีความสามารถ ผู้ตามที่ดี รู้จักความยุติธรรม และมีความสามารถ
ในการตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เด็กจะเรียนรู้ได้จากสังคม ดังที่ จันทมาศ ชื่นบุญ (2515 :
106 - 110) กล่าวว่า พัฒนาการทางด้านสังคมของเด็กในวัย 9-12 ปี เด็กมีเพื่อนมากขึ้นรู้จัก
คบคนได้กว้างขวางมากขึ้นกว่าเดิม เด็กทำตามกฎของหมู่คณะหรือทำตามอย่างของกลุ่มต้องการ
โดยไม่โต้แย้ง หรือเด็กจะพยายามหาเหตุผลที่ดีมาตอบเพราะต้องการเป็นเด็กดีของกลุ่มหรือใน
สายตาของคนที่คุณเคารพรัก เด็กหญิงอายุ 10 ปี ยังคงอยู่ร่วมกับกลุ่มมากขึ้นจนถึงขั้นนำรุ่น
และจะพัฒนาการอยู่ร่วมกับกลุ่มอย่างมีความสุขอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ของตนเอง และ
ศุภนิธย์ วัฒนธาดา (2518 : 193) กล่าวถึง การพัฒนาการทางสังคมของวัยเด็กตอนปลายไว้ว่า
เด็กอายุระหว่าง 9-10 ปี เริ่มมีความรักหมู่คณะของชั้น กลุ่ม ที่มากขึ้น เด็กจะสร้างกฎระเบียบ

ชอบให้ผู้ใหญ่เห็นการทำงานเป็นกลุ่มของตนเป็นเรื่องจริงจัง นอกจากนั้นเด็กในวัยเด็กตอนปลาย จะเริ่มเชื่อเพื่อนมากกว่าบิดามารดา มักชอบขัดขืนผู้ใหญ่ที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกัน หรือ ชอบเข้ามามีการจัดการในเรื่องส่วนตัวของเด็ก เช่น ห้ามไม่ให้คบเพื่อนคนนั้น หรือถามว่าทำไมต้อง พาเพื่อนมาบ้านด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ฟรอยด์ (นวลศิริ เปาโรหิตย์ .2515 : 224 - 232) กล่าวว่าในวัยเด็กตอนปลายนั้น เด็กวัยนี้เป็นวัยแห่งการเตรียมพร้อมที่เด็กจำเป็นต้องมีการ ปรับตัวมากที่สุด อีกระยะหนึ่ง เด็กจะเลียนแบบในด้านความประพฤติ และคำพูดจากบุคคล ที่ตนรักใคร่และนิยมยกย่อง นอกจากนั้นเด็กวัยนี้ต้องการเข้ากลุ่มโดยเด็กจะพยายามที่จะหา เพื่อนและมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการเข้าเป็นหนึ่งในกลุ่ม ไม่มีความต้องการที่จะอยู่ ตามลำพังเมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้จากสังคมและก็จะนำสิ่งต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน ดังที่ ฮาวิกส์ (อบรม สินภิบาล .2520:21) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับพัฒนาการตามวัยของวัยเด็ก ตอนปลายไว้ดังนี้

1. เรียนรู้จะใช้ทักษะทางด้านร่างกายในการเล่นเกมนต่าง ๆ
2. สร้างทัศนคติต่อตนเองในฐานะที่เป็นสิ่งที่มีชีวิต
3. เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากันได้กับเพื่อนรุ่นเดียวกัน
4. เรียนรู้บทบาททางสังคมที่เหมาะสมของเพศหญิงและเพศชาย
5. พัฒนาความคิดรวบยอดที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน
6. พัฒนาเกี่ยวกับเรื่องศีลธรรม จรรยาและค่านิยม
7. สามารถช่วยเหลือตนเองได้
8. พัฒนาทัศนคติต่อกลุ่มสังคมและสถาบันต่าง ๆ
9. พัฒนาทักษะพื้นฐานในการอ่าน เขียนและคำนวณ

ซึ่งผลจากพัฒนาการตามวัยของเด็กนั้น คลัดคอกห์น (Kluckohn.1949 : 327) กล่าวว่า พัฒนาการทางสังคมของเด็กเกิดจากการปะทะสังสรรค์กับสังคม เด็กต้องมีการเลียนแบบและการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีการพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อให้ผู้อื่นยอมรับ ดังนั้นสังคมและวัฒนธรรมก็เป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพของเด็กด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อิริคสัน(Erikson.1968 : 83 - 89) กล่าวว่าพัฒนาการทางบุคลิกภาพของวัยเด็กตอนปลาย คือ การพัฒนาความขยันหมั่นเพียรและความรู้สึกต่ำต้อย (Industry-Inferiority) เป็นวัยที่เด็กต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น โดยพยายามคิดทำ คิดผลิตสิ่งต่าง ๆ ซึ่งจะไปช่วยพัฒนาความขยันขันแข็ง อันตรายสำหรับการพัฒนาของเด็กในวัยขั้นนี้คือ ความรู้สึกต่ำต้อยช่วยตนเองได้ ถ้าเด็กได้รับการกระตุ้นให้ทำสิ่งต่าง ๆ ให้กำลังใจในการทำจนสำเร็จ

และให้คำชมเชยในความพยายามของเด็ก จะเป็นกระตุ้นให้เด็กเกิดความมานะพยายาม แต่ถ้าเด็กทำสิ่งใดขึ้นมาแล้ว ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสนใจเห็นว่าน่าเบื่อเด็กจะพัฒนาความรู้สึกต่ำต้อย

2.2.4 พัฒนาการทางความคิด สติปัญญา การให้เหตุผลและภาษา

เด็กในวัยเด็กตอนปลายนี้เริ่มมีสติปัญญากว้างขวางขึ้น สามารถคิดและแก้ไขปัญหามากขึ้น เริ่มสนใจอ่านหนังสือต่าง ๆ เพื่อที่จะรวมอภิปราย หรือคุยกับเพื่อนได้มีความคิดริเริ่มที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดความมั่นคงและเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งช่วยสร้างบุคลิกภาพที่ดีขึ้น วัยนี้เด็กจะสนใจเรื่องที่เป็นจริงตามธรรมชาติและการเดินทาง เด็กหญิงสนใจอ่านเรื่องประเภทรักเร็วกว่าเด็กชาย เริ่มคิดตัดสินใจเอง รู้จักรับผิดชอบ มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักใช้เหตุผล มีความอยากรู้อยากเห็น เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้เร็วลักษณะเด่นทางสติปัญญาของเด็กในวัยนี้คือมีความกระตือรือร้น รู้จักใช้เหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการวางแผนการไว้ล่วงหน้า รักษาความลับได้และรักษาสัญญาที่ให้ไว้ ดังเช่น ศรีเรือน แก้วกังวาล (2527 : 71 - 72) ได้กล่าวถึงเด็กในวัยเด็กตอนปลายไว้ว่า การพัฒนาการทางสติปัญญาไม่ใช่ลักษณะเด่น แต่ตั้งอยู่บนรากฐานของการปรับตัวในการเข้ากลุ่ม ถ้าเด็กมีกลุ่มดีเข้ากับเพื่อนร่วมวัยได้และไม่มีความขัดแย้งกับบิดามารดาและครู เด็กจะมีโอกาสฝึกฝนพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ยิ่งปรับตัวเข้ากับทางสังคมได้ดีเพียงไร ก็ยิ่งได้กำไรทางด้านสติปัญญามากเท่านั้น และเป็นการวางรากฐานของพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ฉะนั้นพัฒนาการทางด้านสังคมและพัฒนาการด้านสติปัญญาจึงมีอิทธิพลส่งเสริมซึ่งกันและกันเด็กในวัยนี้มีความสามารถแยกแยะมองเห็นความแตกต่างของสิ่งต่างๆ (Discriminative Capacity) สามารถเรียงและเข้าใจสิ่งที่เป็นรูปธรรม (Concrete) และนามธรรม (Abstract) สิ่งที่เป็นนามธรรมสำคัญที่สุดซึ่งแสดงออกเป็นรูปลักษณ์ (Symbol) ซึ่งได้แก่ตัวอักษร รูปภาพและตัวเลข เหล่านี้พัฒนาความคิดรวบยอด (Concept) ซึ่งสอดคล้องถึงทฤษฎี เพียเจต์ (พรณี ชูทัย. 2520 : 50-62) กล่าวว่า การคิดทางด้านสติปัญญาของเด็กนั้นมีพัฒนาการมาเป็นขั้นๆ โดยที่เด็กจะยังคิดอย่างมีเหตุผลไม่ได้ เพราะเด็กจะคิดจากสิ่งที่เป็นรูปธรรมต่อเมื่อมีอายุประมาณ 11-12 ปี จึงจะคิดจากสิ่งที่เป็นนามธรรม คือคิดอย่างมีเหตุผลและผลที่ตามมาสามารถที่จะคิดแบบตั้งสมมติฐานได้ (Hypothetic - deductive thinking) และกล่าวถึงขั้นต่าง ๆ ของพัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive development) เด็กในวัยเด็กตอนปลายจะมีพัฒนาการอยู่ในขั้น Concrete Operations คือเด็กสามารถรู้จักความคงตัวของสิ่งต่าง ๆ โดยที่เด็กเข้าใจว่าของแข็งหรือของเหลวจำนวนหนึ่งแม้ว่าจะเปลี่ยนรูปร่างไปก็ยังคงมีน้ำหนักหรือปริมาตรเท่าเดิมสามารถที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ส่วนรวม ลักษณะเด่นของเด็กวัยนี้คือ ความสามารถในการคิดย้อนกลับ เด็กจะมี

ความเข้าใจเกี่ยวกับแบ่งหมู่และจัดหมู่ โดยมีเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลัก การที่เด็กเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องความคงตัวหรือความคิดย้อนกลับได้ เพราะเด็กจะมองทั้งขนาดและปริมาตรไปพร้อม ๆ กัน ส่วนพัฒนาการทางด้านภาษา น้อมฤดี จงพยุง และคณะ (2517:133) กล่าวว่าเด็กมีความสนใจอย่างยิ่งในเรื่องภาษา เด็กใช้ศัพท์มากขึ้น ใช้ประโยคมากขึ้น พูดได้คล่อง มีความเข้าใจในศัพท์ซึ่งมักจะเกิดจากประสบการณ์ตรง เด็กเริ่มใช้คำจำพวกนามธรรม วัยนี้เริ่มใช้ภาษาสแลงที่ผู้ใหญ่ควรระวังคือ ไม่ให้เด็กใช้คำหยาบ บางทีเด็กใช้คำสบถสาบานเกี่ยวกับเรื่องเพศบ้าง เทวดาบ้าง อาจจะทำให้เด็กมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเรื่องเพศหรือเทวดา ผู้ใหญ่ต้องคอยแนะนำให้ใช้คำเหมาะสม เด็กวัยนี้จะใช้ภาษาสแลงอยู่ชั่วระยะหนึ่งแล้วก็หายไป

เมื่ออายุระหว่าง 10-11 ปี ฝึกหัดให้คิดหัวเรื่องก่อนลงมือเขียนได้แล้ว ถ้ามีรายการวิทยุโทรทัศน์ที่ดี เหมาะสมกับเด็กก็ควรจะให้ดู เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กได้มาก การสะกดตัวอักษรจะดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเด็กมีวุฒิภาวะดีขึ้น การอ่านดีขึ้นซึ่งการอ่านหนังสือของเด็กในวัยนี้จะมีจุดมุ่งหมายหลายอย่าง เช่น เพื่อความเพลิดเพลิน เก็บใจความสำคัญ ค้นหาความรู้ เพื่อนำไปแก้ปัญหาที่ครูมอบให้ทำรายงาน โดยเฉพาะเด็กอายุ 9 ปี จะอ่านออกเสียงได้ช้ากว่าการอ่านในใจ ยิ่งอายุมากขึ้นก็อ่านในใจเร็วขึ้นทุกที หนังสือที่จัดให้เด็กควรเป็นหนังสือเล่มเล็ก และมีภาพประกอบพิมพ์ชัดเจนให้ภาษาง่าย ๆ จะช่วยให้เด็กได้รู้ศัพท์ ซึ่งยังจะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดควรจัดทำหนังสือดี ๆ หาง่าย ควรเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม ชีวิตประจำวัน เพราะเด็กในวัยนี้จะอ่านหนังสือโดยมีต้องบังคับซ้ำยังเป็นการช่วยให้เด็กรักการอ่านมากขึ้น และเนื่องจากเด็กในวัยนี้รู้คำศัพท์มากมีความคล่องแคล่วในการอ่าน การเขียน การพูด จะเป็นเครื่องมือหรือหนทางให้เด็กได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้และความคิดได้มากขึ้น เด็กเข้าใจเรื่องเลข คิดเลขบวกลบได้ รู้จักใช้เหตุผล คิดเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ได้ และเริ่มรู้จักเหตุผลวิพากษ์วิจารณ์ในด้านรับผิดชอบชีวิต หรือเรื่องมโนธรรมด้วยตัวเองได้ เด็กยังต้องอาศัยผู้อบรมเลี้ยงดูให้คำชี้แจงแนะนำแต่ที่สำคัญยิ่งกว่าคำชี้แจงแนะนำก็คือการทำให้เป็นแบบอย่างเพื่อให้เด็กเลียนแบบจะได้ผลประทับใจ

เด็กโดยที่เด็กไม่รู้สึกลัว ผู้ปกครองเด็กจะต้องระวังด้วยว่าจะต้องไม่เน้นความถูกต้อง ผิด ดี ชั่ว มากเกินไป เพราะถ้าเป็นเช่นนี้เด็กจะเกิดความรู้สึกผิดง่าย ๆ และรุนแรง ให้อภัยตนเองและผู้อื่นยากในเรื่องดีชั่ว ซึ่งจะแสดงผลเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ การปลูกฝังมโนธรรมให้แก่เด็กอาจทำได้หลายรูปแบบ ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2527 : 49) กล่าวว่าไว้ว่าพัฒนาการทางด้านจริยธรรมอาจแสดงออกมาในรูปนิทานและการเล่นสำหรับเด็ก เพราะเด็กวัยนี้นิยมเรื่องสมมติและการเล่นทั้งสองวิธีจะสร้างแบบเพื่อให้เด็กได้เลียนแบบไม่ต้องการบังคับฝืนใจ เมื่อเด็กในวัยนี้

พัฒนาการในการให้เหตุผลเด็กจะสามารถให้เหตุผลเชิงจริยธรรมขั้นที่ 3 ตามหลักการที่ผู้อื่นเห็นชอบ ซึ่ง อาภา จันทรสกุล (2524 : 21) ได้สรุปทฤษฎีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ โคเบอร์ก ไว้ว่า เด็กที่มีอายุ 10-13 ปี ในขั้นนี้เด็กจะทำดีเพื่อสร้างความพึงพอใจและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น เด็กจึงปฏิบัติตามกฎของหมู่คณะหรือทำตามอย่างที่กลุ่มต้องการโดยไม่ได้แย้ง หรือเด็กจะพยายามหา เหตุผลที่ดีมาตอบ เพราะต้องการเป็นเด็กดีของกลุ่มหรือในสายตาของ ที่เด็กเคารพรัก

จากที่กล่าวมาพอสรุปถึงวัยเด็กตอนปลายไว้ว่า เด็กวัยนี้เริ่มเป็นผู้ใหญ่ขึ้น ชอบให้ผู้ใหญ่ปฏิบัติตัวอย่างคนโต แต่ทำที่ก็อยากมีสิทธิของความเป็นเด็ก พฤติกรรมยังกลับไปกลับมาเหมือนวัยเด็กตอนกลาง อัตราของการพัฒนาช้าลงกว่าในวัยที่แล้ว แต่เด็กที่มีการพัฒนาเร็วกว่าเด็กอื่นอาจจะเข้าสู่วัยรุ่นเมื่ออายุ 10 หรือ 11 ปี เด็กพวกนี้จะมีการเจริญเติบโตเร็ว วัยนี้จะมีสุขภาพดีที่สุดในช่วงชีวิตของเด็ก ว่องไว มีชีวิตจิตใจ นอนหลับสนิท หายเหนื่อยเร็ว เผชิญปัญหาได้ดี เชื่อตัวเอง และควบคุมร่างกายได้ดี การเล่นของเด็กหญิงเด็กชายแตกต่างกัน ความสามารถในการใช้มือเพิ่มขึ้น เริ่มคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรม คิดได้กว้างขวางและเป็นรายละเอียด คิดเลขใจหายได้ และถ้าเป็นโจทย์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันเด็กจะสนใจมาก วัยนี้มีความกลัวเล็กๆ น้อยๆ เช่นกลัวสออบตก กลัวถูกคนหัวเราะ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีใจรักหมู่คณะชอบอยู่กันเป็นหมู่เป็นพวก นักจิตวิทยาเรียกเด็กวัยนี้ว่า “gang age” มีความสนใจอย่างยิ่งในเรื่องภาษา พูดได้คล่อง รู้จักคำ “สแลง” การเขียน การสะกดตัวและการอ่านดีขึ้น

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา

เด็กในวัยเด็กตอนปลายนั้นมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นวัยแห่งการปรับตัวเพราะต้องเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ๆ หลายประการ อันอาจเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2527 : 72) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางกายจะมีผลต่อเด็กและผู้ใหญ่ที่แวดล้อมเด็กการปรับจิตใจรับการเปลี่ยนแปลงไม่ทันจะส่งผลกระทบต่อลักษณะอารมณ์และสังคมของเด็กหลายประการ เช่น ความขัดแย้งทางจิตใจระหว่างความอยากเป็นเด็กกับความอยากเป็นผู้ใหญ่ นอกจากนั้นอาจ

เกิดความวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่าง สัดส่วนของตนเอง เป็นต้นว่า สูงเกินไป ผอมเกินไป อ้วนเกินไป เป็นต้น

✓ ประสาท เจริญสุข (2521 : 120 - 121) และจันทมาศ ชื่นบุญ (2525 : 130 -135) ได้สรุปพฤติกรรมที่เป็นปัญหาทางสังคมของเด็กในวัยเด็กตอนปลาย ซึ่งเป็นเพราะไม่สามารถปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม หรือไม่สามารถปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับบุคลิกภาพของเด็ก ทำให้เด็กมีความคับข้องใจและแสดงพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับออกมาได้หลาย ๆ ทาง เช่น ก้าวร้าว มินิสัยไม่ซื่อสัตย์ มีปัญหาทางสังคม มีความจนเจียว โกรธง่าย มีความกลัว มินิสัยไม่เชื่อฟัง เรียนช้า มินิสัยเก็บตัวและถอยหนี มินิสัยชอบนำตนเองไปพัวพันกับบุคคลอื่นมากเกินไป และประสาทอ่อน

✓ สุโท เจริญสุข (2520 :118 - 119) ได้สรุปการปรับตัวเข้ากับโรงเรียนของเด็กในวัยเด็กตอนปลาย ดังนี้

1. เด็กหนีโรงเรียนเพราะบริการต่าง ๆ ของโรงเรียนไม่ดีพอ เช่น อาหารจำหน่ายไม่เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก สถานที่เล่นกีฬาไม่จำกัด ห้องน้ำมีไม่เพียงพอ ห้องสมุดไม่มี ครูใช้วิธีลงโทษที่ทำให้เด็กอับอายจึงไม่อยากมาเรียน
2. เด็กเบื่อเรียนเพราะขาดอุปกรณ์การสอนที่ดี ทำให้เด็กไม่เห็นความสำคัญของการเรียน
3. เด็กนักเรียนที่มีอายุมากกว่าเพื่อนในกลุ่มมักจะชักนำเด็กที่มีอายุน้อยกว่าให้กระทำในทางที่ผิด
4. ครูขาดความรัก ความเข้าใจ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก จึงปฏิบัติกับเด็กไม่ถูกต้องไม่ตรงกับความต้องการของเด็ก
5. ครูมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม เช่น การใช้วาจา การแต่งกาย กริยาท่าทางที่แสดงออกทำให้เด็กขาดความเลื่อมใส

✓ จันททัย กลีบเมฆ (2527 : 11) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาที่เกิดจากฐานะเศรษฐกิจของผู้ปกครองว่า ผู้ปกครองเด็กที่ยากจนทำให้เด็กมีปัญหาด้านเครื่องเขียน แบบเรียน และเสื้อผ้าสวมใส่ไปโรงเรียน ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้นักเรียนขาดเรียน นอกจากนี้การที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อย จำเป็นต้องให้เด็กขาดเรียนเพื่อช่วยทำงานบ้าน และรับจ้างหาเงินช่วยเหลือครอบครัว เช่น รับจ้างขุดดิน ขายของ เป็นต้น ซึ่งเป็นสาเหตุดังกล่าวทำให้เด็กมีผลการเรียนในเกณฑ์ต่ำ และเกิดการสอบตกซ้ำชั้น

อวยพร สังข์ทอง (2527 : 10 - 11) ได้กล่าวว่าปัญหาเด็กถูกหลอกไปขายแรงงาน เกิดจากเด็กไม่เข้าใจเรื่องการใช้แรงงานและขั้นตอนการไปหางานทำ ทำอย่างไรจึงไม่ถูกหลอก ตลอดจนไม่รู้วิธีการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดปัญหา เนื่องจากในการจัดการเรียนการสอนทาง โรงเรียนไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นของเรื่องเหล่านี้

บันลือ พฤษณะ (2528 : 12 - 13) กล่าวว่านักเรียนส่วนหนึ่งเป็นอุปสรรคในการ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน โดยจำแนกสภาพปัญหาของนักเรียนเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. สภาพทางโภชนาการของเด็ก เด็กที่เป็นโรคขาดสารอาหารย่อมมีปัญหาในด้าน สุขภาพและสติปัญญาที่จะเรียนรู้ได้ดีเท่าที่ควร
2. ปัญหาเรื่องความพร้อมทางการเรียน
3. สภาพปัญหาทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง จากสภาพความจำเป็นเกี่ยวกับการ ครอบครัวยุคใหม่ ทำให้ผู้ปกครองขาดความร่วมมือทางโรงเรียนที่จะช่วยเอาใจใส่ในการเรียนของเด็ก จากปัญหารายได้ไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ปกครองไม่เห็นประโยชน์ และความจำเป็นในการศึกษา ของบุตร และต้องการให้บุตรขาดเรียนเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว

สุชา จันทน์เอม (ม.ป.ป. : 18 - 19) กล่าวว่าพัฒนาการทุกด้านของเด็กเป็นสิ่งที่ ต่อเนื่องกันไป เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะหนึ่งจะมีอิทธิพลในระยะต่อไปด้วย เช่น การที่เด็กได้ รับประทานอาหารไม่เพียงพอในวัยเด็ก จะทำให้ร่างกายและจิตใจของเด็กไม่เจริญเท่าที่ควร แม้ทดแทนในภายหลังจะไม่ได้ผลเต็มที่ ทางด้านอารมณ์ของเด็กถ้าเด็กได้รับความตึงเครียด จากสิ่งแวดล้อมทางบ้านอยู่เสมอมักจะทำให้สุขภาพของเด็กไม่สมบูรณ์ และทำให้บุคลิกภาพ ลักษณะเปลี่ยนแปลงไป

สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย (2518 : 214) กล่าวว่า ปัญหาข้อขัดแย้ง ของจิตใจเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องหาทางป้องกันเพราะเป็นทางนำไปสู่โรคจิตได้ ความยุ่งยากนี้ ได้แก่ ความรู้สึก หรือความต้องการของคนเมื่อไม่สมหวัง เช่น สังคมไม่ยอมรับ การที่ถูก เกลียดพ่อแม่ ลูกก็ต้องพยายามปฏิเสธตัวเอง ทำให้เกิดความไม่สบายใจ ความหวาดวิตก และ เปลี่ยนสภาพมาเป็นอาการทางกาย เช่น รับประทานอาหารไม่ได้ตามปกติ เป็นต้น

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2524 : 130) กล่าวว่า เด็กที่ถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเอาใจใส่และความอบอุ่นเพียงพอตั้งแต่แรกเกิดจนโต ทำให้บุคลิกภาพไม่ดี เป็นผู้มี อารมณ์ฉุนเฉียวง่ายทำทางเจ็บขี้นเคร่งเครียด และสุขภาพมักไม่แข็งแรง นอกจากนี้ยัง กล่าวถึงสาเหตุของการแยกตัวออกจากสังคมของเด็ก เกิดจากเด็กมีความรู้สึกถูกมองในแง่ร้าย

ทำให้มีความรู้สึกลำบากใจในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและเด็กไม่ได้รับความยุติธรรมทางสังคมทำให้ต้องคอยหลบหลีกหนีหน้าบุคคลต่าง ๆ อยู่เสมอเพราะพยายามหนีสถานการณ์ที่จะถูกดู

สุรางค์ จันทน์เอม (2525 : 153) กล่าวว่า การที่พ่อแม่ทอดทิ้งเด็ก เนื่องจากชีวิตภายในบ้านมีแต่การทะเลาะกัน และขาดการอบรมเด็กอย่างสม่ำเสมอ อาจส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. เป็นคนก้าวร้าว เช่น ชอบเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนและชอบทะเลาะกับเพื่อนเสมอ เป็นต้น
2. เป็นเด็กที่ยอมแพ้ผู้อื่น เช่น เป็นเด็กขี้อาย มีความไวต่อความรู้สึกต่าง ๆ เป็นเด็กขลาดกลัว เรียนหนังสือไม่ดี
3. เป็นเด็กที่ก้าวร้าวและยอมแพ้คนอื่น
4. เป็นเด็กที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง

ดวงเดือน เทศวานิช (2530 : 139 - 140) กล่าวว่า ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่พบมีดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับสังคมและเศรษฐกิจ เช่น บ้านเช่าไกลโรงเรียน บิดามารดาส่งเงินมีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรม การใช้ภาษาถิ่นที่บ้าน ขาดสื่อมวลชน พกวิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
2. ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะของนักเรียน เช่น ขาดอาหารและเสื้อผ้า ขาดความรู้เกี่ยวกับโภชนาการ สุขภาพไม่ดี ไม่กล้าแสดงออก ความพิการแต่กำเนิด ปรับตัวไม่ได้ เป็นต้น
3. การสอบตกซ้ำชั้นของนักเรียน เป็นการสูญเสียทางการศึกษามีสาเหตุหลายประการ เช่น คุณภาพการสอนของครู การขาดแคลนครู นักเรียนยากจน ขาดแคลนสุขภาพไม่ดี เวลาเรียนไม่พอ เป็นต้น
4. การขาดเรียนของนักเรียนทำให้คุณภาพการศึกษาต่ำ มีสาเหตุหลายประการ เช่น ความยากจน ย้ายตามผู้ปกครอง เจ็บป่วยบ่อย ขาดแคลนเสื้อผ้า ขาดอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น
5. สติปัญญาของนักเรียนไม่ดี อาจเป็นเพราะกรรมพันธุ์ไม่ดี อาหารไม่ดีตั้งแต่อยู่ในครรภ์ สมองกระทบกระเทือนจากโรคภัย ขาดการเอาใจใส่ของบิดามารดา เด็กไม่สนใจเรียน เป็นต้น

6. ความประพฤติของนักเรียนไม่ดี เช่น ขโมยของเพื่อน เกเรทำผิดวินัย ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ เล่นการพนัน เป็นต้น

อบรม สันนิบาต และชาญชัย ศรีไสยเพชร (2523 : 56 - 58) กล่าวถึงปัญหาที่พบในนักเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. นักเรียนประถมศึกษามีปัญหาการเรียน เช่น เรียนไม่เข้าใจ เรียนอ่อน อ่านหนังสือไม่ออก ทำเลขไม่ได้ ไม่เข้าใจบทเรียนที่ดี สอบตกซ้ำชั้นบ่อยๆ เป็นต้น
2. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ เช่น เด็กร่างกายพิการ สายตาไม่ดี เด็กพูดติดอ่าง เด็กเล่นกีฬาไม่เป็น เด็กขาดอาหาร เด็กอ้วนหรือผอมเกินไป
3. นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางบ้านหรือครอบครัว เช่น บิดามารดา บ่ล่อยบ่ละละเลยมกเกินไป เด็กไม่มีเพื่อนเล่น ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี พ่อแม่หย่าร้างกัน สิ่งแวดล้อมทางบ้านเด็กไม่ดี เป็นต้น
4. ปัญหาการใช้เวลาว่างของเด็ก เด็กใช้เวลาว่างไม่ถูกต้องหรือใช้เวลาว่างไปในทางเกเรซึ่งอาจทำให้เด็กเสียคนได้ง่าย
5. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของเด็ก เช่น เด็กใจน้อย โกรธง่าย เด็กกระดากอาย ทำอะไรชอบขี้ขิ้น เด็กสะเพร่า เด็กมีปมด้อย เป็นต้น
6. ปัญหาเกี่ยวกับการสังคมและปัญหาเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยาของเด็กนักเรียน เช่น เด็กน่อโกง เด็กมรยาทไม่ดี เด็กขาดทักษะในการคบหาสมาคม เด็กมีพื้นฐานทางศีลธรรมต่ำ เด็กชอบขี้ขิ้นคำสั่งของพ่อแม่ และกฎข้อบังคับของโรงเรียน
7. ปัญหาในการเลือกอาชีพ เช่น เด็กถูกพ่อแม่บังคับให้เลือกวิชาชีพที่ตนไม่ชอบ เด็กเลือกอาชีพไม่เหมาะสมกับความสามารถของตน เป็นต้น

✓ เสาวพร เมืองแก้ว (2540 : 31 - 35) ได้ออกแบบสอบถามเด็กโดยให้ตอบ คำถามว่า “ความทุกข์ของนักเรียนคืออะไร” สรุปได้ว่า

1. ความทุกข์ที่เกิดจากการถูกลงโทษ ซึ่งเด็กไม่ได้คำนึงว่าถูกลงโทษนั้นเนื่องจากอะไร แต่เมื่อถูกลงโทษ เขาจะรู้สึกไม่สบายใจหรือเป็นทุกข์ เช่น “ฉันมีความทุกข์เมื่อพ่อตู่ฉันไม่สบายใจ “
2. ความทุกข์อันเกิดจากขาดความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งเกิดจากการกระทำของพ่อแม่ หรือสภาพของครอบครัวที่ขาดความเข้าใจกันหรือพ่อแม่ให้เวลากับงานมากกว่าครอบครัว ทำให้เด็กรู้สึกเป็นทุกข์ เช่น “ ผมมีความทุกข์เมื่อพ่อแม่ทะเลาะกัน”

3. ความทุกข์อันเกิดจากความคาดหวังของพ่อแม่ ซึ่งพ่อแม่มักจะคาดหวังให้ลูกเรียนเก่ง เมื่อเด็กไม่สามารถทำได้ตามที่พ่อแม่คาดหวังก็รู้สึกเป็นทุกข์ ที่พ่อแม่ผิดหวัง เช่น “ผมมีความทุกข์ตอนสอบเพราะผมกลัวสอบตก”

4. ความทุกข์เมื่อถูกแกล้ง เด็กบางคนมีพฤติกรรมก้าวร้าวแกล้งเพื่อนโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะชอบแกล้งคนที่ไม่ได้ตอบโต้ หรือบางครั้งอาจจะทะเลาะกันเองระหว่างพี่น้อง เช่น “อยากให้เพื่อนเลิกแกล้ง”

5. ความทุกข์เมื่อไม่ได้ดังที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพ่อแม่ไม่ซื้อของเล่นให้ตามที่ต้องการ เด็กก็จะรู้สึกเป็นทุกข์ไม่สบายใจ เช่น “มีความทุกข์เมื่อแม่ไม่ซื้อของเล่นให้”

พิมพิมล พลเวียง (2538 : 35 - 38) ได้สรุปการประชุมเวทีสิทธิเด็กครั้งที่ 6 โดยมีเด็กและเยาวชนทั่วประเทศเข้าร่วมประชุม 485 คน เปิดโอกาสให้เด็กได้พูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบหรือปัญหาที่เด็ก ๆ มองเห็น สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการศึกษา พบว่า ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ครูขาดคุณภาพ จรรยาบรรณและความรับผิดชอบ ขาดทุนการศึกษา
2. ปัญหายาเสพติด การมีการดูและกวดขันโดยเริ่มจากนักรบการเมืองซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ
3. ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น อากาศเสีย มีขยะมาก มลพิษจากอุตสาหกรรม
4. ปัญหาการจราจร ปัญหารถติด
5. ปัญหาการกระจายข่าวสาร การเสนอข่าวสารโดยเปิดเผยและตรงไปตรงมา และขอให้มีส่วนร่วมการแก้ปัญหาที่ประกอบความดี
6. ปัญหาความยากจน
7. ปัญหาเด็กเร่ร่อน โสเภณีเด็ก แรงงานเด็ก และเด็กพิการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน (2532:1-19) ได้พิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน อายุ 5 - 14 ปี บริบูรณ์ที่อยู่ในระบบโรงเรียน พบว่าประสบปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว
 - 1.1 ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวแตกแยก ได้แก่ เด็กถูกถอนงานตามชุมชนแออัด มีหลายพ่อหลายแม่ เด็กเกิดท่ามกลางความขัดแย้งของพ่อแม่ไม่ได้รับการเอาใจใส่เท่าที่ควร บางครั้งถูกทอดทิ้งให้อยู่กับคนอื่น
 - 1.2 ปัญหาเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ได้แก่ ความยากจน เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาโภชนาการ ปัญหาสุขภาพ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษา

2.1 ปัญหาการติดตามเด็กที่ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง ได้แก่ เด็กพิการ เด็กเร่ร่อนจรจัด เด็กย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครองบ่อย ๆ โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร และเด็กในถิ่นทุรกันดาร เช่น เด็กชาวเขา

2.2 ปัญหาเด็กและเยาวชนขาดความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดปัญหาในการศึกษาต่อการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ

2.3 ปัญหาเรื่องการส่งเสริมความรู้ความสามารถเด็กเป็นรายบุคคลและเด็กปัญญาเลิศ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้รับงบประมาณเพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ จึงยังไม่สามารถส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถเฉพาะและเด็กที่มีปัญญาเลิศได้อย่างเข้มแข็ง

2.4 ปัญหาเทคโนโลยีก้าวหน้าจนเป็นเหตุให้เกิดช่องว่างระหว่างเด็กและเยาวชน กับพ่อแม่

2.5 ปัญหาการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร

2.6 ปัญหาเรื่องเด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาน้อยมาก เด็กที่เข้าเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ ร้อยละ 97.5 เรียนจบการศึกษาภาคบังคับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีโอกาสเรียนต่อมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 42.69 ที่เหลือไม่มีโอกาสเรียนต่อ ยังคงช่วยพ่อแม่ทำงานเกษตร กระจุกกระจายอยู่ตามท้องไร่ท้องนาในชนบท และตามชุมชนแออัดในเมืองใหญ่ กลายเป็นแรงงานต่ำระดับ ส่วนหญิงก็จะยึดอาชีพบริการพิเศษ เกิดเป็นปัญหาสังคมตามมาเพราะเด็กเหล่านี้เกิดจากพ่อแม่ยากจนในชนบทที่ห่างไกลและเป็นผู้อพยพเข้ามาขายแรงงานในเมืองใหญ่

3. ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ

3.1 ปัญหาเกี่ยวกับพ่อแม่ ผู้ปกครองขาดความรู้ความสนใจในเรื่องอนามัยและสุขภาพเด็ก พบว่าเด็กอายุ 5-14 ปี ป่วยและตายด้วยโรคต่าง ๆ ได้แก่ เด็กป่วยเป็นโรค ไข้เลือดออก ไข้สมองอักเสบ โรคพยาธิไส้ต่าง ๆ โรคบิดอหิวสลับ โรคท้องร่วง นอกจากนี้ มีการตายด้วยอุบัติเหตุและการเป็นพิษ

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพฟัน เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองจำนวนมากยังไม่เข้าใจปัญหาและวิธีการป้องกัน บางส่วนรู้และละเลยไม่เห็นความสำคัญ ปัญหาสุขภาพฟันทำให้เด็กมีปัญหาสุขภาพกายและโรคต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังเป็นเหตุให้เสียเงินปีหนึ่ง ๆ ไม่น้อย จากการสำรวจพบว่า เด็กอายุ 5-6 ปี เป็นโรคฟันผุและสูญเสียฟันร้อยละ 74 เด็กอายุ 12 ปี เป็นโรคฟันผุมีการสูญเสียฟันร้อยละ 46 มีเพียงร้อยละ 4 เท่านั้นที่สุขภาพเหงือกปกติ

3.3 ปัญหาโภชนาการ จากการสำรวจพบว่า เด็กอายุ 5.14 ปีป่วยเป็นโรคขาดสารอาหาร โรคขาดโปรตีนและพลังงาน โรคไอโอดีน โรคโลหิตจาง

3.4 ปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภควัยเด็กและเยาวชน

4. ปัญหาด้านสังคมและจริยธรรม

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพจิตของเด็กและเยาวชนในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร ปัญหาความเครียดจากสาเหตุต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ในขณะที่เดียวกันการจัดชั้นการเรียน จำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียนมากเกินไป ทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กและเยาวชน ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม วิทยาการและเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้มีพฤติกรรมเลียนแบบ

4.3 ปัญหาสื่อมวลชนบางประเภทที่มีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชน เช่น ความรุนแรง ก้าวร้าว และการเลียนแบบ

4.4 ปัญหาเรื่องความเบี่ยงเบนทางเพศ เด็กชายมีพฤติกรรมแบบหญิงหรือหญิงมีพฤติกรรมแบบชาย นับวันจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างน่าวิตกควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

4.5 ปัญหาเรื่องยาเสพติดและสารระเหย เด็กและเยาวชนติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก จากสถิติการติดยาพบว่า เป็นเด็กและเยาวชนร้อยละ 34.42 ของผู้ป่วยทั้งหมด สาเหตุเกิดจากครอบครัวขาดความรัก ความอบอุ่นทางครอบครัว ยาเสพติดและสารระเหยมีแพร่หลาย เด็กและเยาวชนขาดความรู้และไม่ตระหนักถึงพิษภัย

5. ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ

5.1 ปัญหาเรื่องค่านิยมเกี่ยวกับการทำงานและอาชีพ ค่านิยมและการรักงานมักไม่ได้ปลูกฝังในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้เด็กศึกษาด้านวิชาการและเรียนภาษาต่างประเทศให้มากเพื่อนำไปใช้ในการสอบแข่งขัน แต่เด็กไม่สามารถเรียนได้ จึงไม่สนใจที่จะเรียนหรือทำงาน ที่จริงแล้วสาเหตุที่เด็กและเยาวชนว่างงาน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเลือกเรียนไม่ตรงกับความสามารถ ไม่สนใจวิชาพื้นฐานอาชีพ มีค่านิยมในทางที่ผิดตามผู้ปกครอง

6. ปัญหาเกี่ยวกับสังคมการปกครองและเศรษฐกิจ

6.1 ปัญหาความสับสนในระบบสังคม การปกครอง และเศรษฐกิจโดยเน้นที่ต้นแบบ ลักษณะการเป็นผู้นำ เช่น เด็กเลียนแบบจากต้นแบบที่ไม่ถูกต้องในระบบสังคมการปกครอง และเศรษฐกิจ เช่นนี้ ทำอย่างไรจึงทำให้เยาวชนได้รู้จักคิด รู้จักวางแผนและตัดสินใจให้ถูกต้อง แซนเดอร์สัน (Sanderson. 1954 : 290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียนที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวในแคลิฟอร์เนีย (California School) โดยจัดลำดับของปัญหาที่นักเรียนเผชิญ มากไปหาน้อย ดังนี้

- อันดับที่ 1 การปรับตัวให้เข้ากับการเรียน
- อันดับที่ 2 เกี่ยวกับอนาคตด้านการศึกษา
- อันดับที่ 3 เกี่ยวกับอนาคตด้านอาชีพ
- อันดับที่ 4 เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและครอบครัว
- อันดับที่ 5 เกี่ยวกับด้านสังคม
- อันดับที่ 6 ด้านการเงินและการทำงาน
- อันดับที่ 7 เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

/ สุนน อมรวิวัฒน์ และคณะ (2534 : 42 - 45) ได้แบ่งปัญหาของเด็กไทยเป็น 4 ประเภทคือ

1. ปัญหาอันเนื่องมาจากการดูแลช่วยเหลือตัวเอง ได้แก่ปัญหาการกิน การขับถ่าย การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย การแต่งตัว

2. ปัญหาอันเนื่องมาจากการทำงานช่วยเหลือผู้ใหญ่ เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ใหญ่ แล้วเกิดสภาพที่ไม่ต้องการขึ้น

3. ปัญหาอันเนื่องมาจากการเล่น เช่น การขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่น อุปกรณ์ชำรุด

4. ปัญหาอันเนื่องมาจากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนประถมศึกษา โดยทั่วไปพอสรุปได้ว่าปัญหาที่พบได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการเรียน หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับ เนื้อหาวิชาที่เรียนใน รายวิชาต่างๆ อุปกรณ์การเรียน การสอนของครู การศึกษาต่อในอนาคต และการเลือกอาชีพ กฎระเบียบของโรงเรียน ความสัมพันธ์กับครู

2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับสภาพครอบครัว ได้แก่ความสัมพันธ์ในครอบครัว พ่อ แม่ พี่น้อง ญาติ และบุคคลอื่นในบ้าน สภาพความเป็นอยู่ภายในและรอบ ๆ บ้าน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของพ่อแม่ การอบรมเลี้ยงดู

3. ปัญหาด้านสุขภาพ หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับสภาพร่างกาย การเจ็บป่วย ความบกพร่องของอวัยวะ การรับประทานอาหาร อุบัติเหตุ

4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน และเพื่อนต่างเพศ

5. ปัญหาด้านอารมณ์ หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับอุปนิสัย ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง เช่น หงุดหงิดง่าย ซึมเศร้า โกรธง่าย ใจน้อย ไม่เชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกตนเองไม่มีคุณค่า

6. ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน หมายถึง การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่เกิดประโยชน์ หรือปล่อยให้เวลาผ่านไปโดยไม่มีอะไรเกิดคุณค่า เช่น ดูโทรทัศน์มากเกินไป ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง เล่นในสิ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์ แบ่งเวลาไม่เป็น มีเวลาว่างน้อย รวมทั้งไม่มีเวลาพักผ่อน

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหานักเรียนประถมศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา ของเด็กซึ่งอยู่ในวัยเด็กตอนปลาย ซึ่งมีผู้สนใจโดยให้ศึกษารวบรวมกันมาทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงจะได้แยกกล่าวพอเป็นสังเขปดังนี้

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

กิลเบิร์ต (Gilbert.1957:37-42) ศึกษาปัญหาของนักเรียนทางด้านอารมณ์และสังคมจากระดับก่อนประถมศึกษาถึงอายุ 8 ปี จำนวน 250 คน พบว่านักเรียนประสบความยุ่งยากที่เกี่ยวกับโรงเรียนร้อยละ 45 เกี่ยวกับความจำร้อยละ 27 ก้าวร้าวและต่อต้านสังคมร้อยละ 30 เฉื่อยชาและปลีกตัวออกจากกลุ่มร้อยละ 22 อารมณ์ไม่มั่นคงและมีความวิตกกังวลร้อยละ 23 อยู่ไม่เป็นที่ร้อยละ 14 ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบปัญหาจากทางบ้านควบคู่กับปัญหาที่เกิดขึ้นที่โรงเรียนและมีนักเรียนหลายคนที่มีปัญหาเหล่านี้มากกว่าหนึ่งปัญหา

โบว์ และ นอร์แมน (Bohn and Norman .1958 : 943-956) ศึกษาเด็กที่มีความสับสนและมีปัญหาไม่สงบสุขที่ถูกส่งมายังคลินิกทางจิตวิทยาจิตในปี 1957 จำนวน 34,000 คน พบอาการทางโรคจิต โรคประสาท และระดับบุคลิกภาพแปรปรวนทั้งหลาย จากการศึกษารายละเอียดย้อนหลังไปพบว่าเด็กเหล่านี้ส่วนมากที่สุดมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้สึกกับตนเอง กล่าวคือมีความรู้สึกที่ตนเองมีความต่ำต้อย (poor self concept)

นัท (Nutt. 1972 : 650-A) ได้ศึกษาปัญหาของนักเรียนโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น 7-12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน ของรัฐโคโลราโด พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและสันทนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ ระดับชั้น มีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหานักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

โรบิน (Robins.1976:254-256) ศึกษาคนไข้จากคลินิกแนะแนวเด็ก เซนต์หลุยส์ ตั้งแต่ปี 1920 เป็นต้นมา และติดตามผลการบันทึกจากโรงเรียน ศาล สถานีตำรวจ จำนวน 100 คน พบบุคลิกภาพที่ต่อต้านสังคมในวัยผู้ใหญ่ นั้นส่วนมากมาจากคนชั้นต่ำ และชีวิตที่ผ่านมาต้องเผชิญกับความยากลำบาก บุคลิกภาพต่อต้านสังคมนี้พบว่าการเริ่มก่อนอายุ 19 ปี และมักจะเริ่มต้นในวัยเด็ก โดยเฉพาะเด็กชายซึ่งมีการเริ่มแสดงพฤติกรรม เช่นนี้ตั้งแต่เริ่มเข้าเรียน พฤติกรรมที่แสดงออกมาให้ปรากฏ คือ การหนีโรงเรียน การเรียนล้มเหลวทั้ง ๆ ที่มีความสามารถ ลักษณะมีปัญหาดอกฎเกณฑ์และวินัยในชั้นเรียน และมีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อนร่วมชั้น และพบว่าบางรายทั้งเด็กชายและเด็กหญิงมีลักษณะต่อต้านสังคมจะแสดงพฤติกรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่ออายุ 12-14 ปี

จอห์นสัน (Johnson .1983 :35-5-A) ได้ศึกษาปัญหาบริการสุขภาพและความต้องการของเด็กที่ประสบปัญหาในโรงเรียนประถมศึกษาชนบทของรัฐวิสคอนซิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 85 คน ประกอบด้วยครู ผู้บริหาร ครูแนะแนว และพยาบาล จากโรงเรียน 20 โรง และสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นโดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่กำหนดขึ้น ผลการวิจัยพบว่าทั้งครู ผู้บริหาร ครูแนะแนว และพยาบาล มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับความบกพร่องทางจิตใจ มีความแปรปรวนทางอารมณ์ ปัญหาที่สำคัญมากก็คือ เด็กมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางลบ ไม่ยอมรับตนเอง ซึ่งจะทำให้มีปัญหาปัญหาที่พบน้อย ได้แก่ความผิดปกติทางกายและกล้ามเนื้อ ปัญหาที่กล่าวมานี้ทั้งที่บ้านและโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนของตน

3.2.2 งานวิจัยภายในประเทศ

วรรณ ทอญัย (2523 : 95) ทำการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ใช้แบบสอบถาม 75 ข้อ ที่สร้างขึ้นเอง สุ่มตัวอย่างนักเรียนชายหญิงรวมทั้งสิ้น 508 คน ซึ่งกำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า นักเรียนมีปัญหา 6 ด้าน เรียงลำดับความสำคัญมากไปหาน้อย คือ ปัญหาด้านสังคม ด้านความต้องการและได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ด้านสุขภาพพลานามัย ด้านการเรียนและความสามารถทางสติปัญญา ด้านบุคลิกภาพ และด้านครอบครัว เมื่อเปรียบเทียบปัญหาแต่ละด้านของนักเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาด้านสังคม ด้านความต้องการและการได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น ด้านการเรียนและความสามารถทางสติปัญญา ด้านบุคลิกภาพ และด้านครอบครัวแตกต่างกัน แต่ปัญหาด้านสุขภาพพลานามัยไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีปัญหาแต่ละด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นฤมล จรัสเพชร (2527 : 59) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 880 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัญหาด้านการเรียน ด้านสังคม และด้านส่วนตัว เรียงตามลำดับปัญหาที่อยู่ในเกณฑ์เป็นปัญหามากดังนี้ ปัญหาด้านการเรียน ได้แก่ ต้องการมีครูช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแนะนำ เรื่องเรียน ต้องการหนังสือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียน และรู้สึกลำบากใจในการพูดหน้าชั้น ปัญหาด้านสังคม ได้แก่ ต้องการให้ครูพูดจาและปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความสุภาพ ต้องการมีอิสระที่บ้านมากกว่านี้ ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน และต้องการให้เพื่อนสนใจตนเองมากกว่านี้ ปัญหาด้านส่วนตัว ได้แก่ นักเรียนไม่ชอบให้ใครมาเข้าชี้อะไรและไม่ชอบเมื่อมีใครขัดใจ

นวลแก้ว ผุดผ่อง (2529 : 99) ได้สร้างแบบสำรวจปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุทัยธานี ผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจปัญหาโดยได้แนวการสร้างจาก The Mooney Problem Check List ของ Rose L. Mooney และ Leonard V. Gordon กลุ่มตัวอย่างจำนวน 700 คน ผลการวิจัยดังนี้ แบบสำรวจปัญหามีความเชื่อถือได้เท่ากับ .97131 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเท่ากับ 0.397 และค่าความเที่ยงตรงพิจารณาจากความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นักเรียนที่

เป็นกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาเกี่ยวกับการเงิน การงาน และอนาคต อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนชายหญิง ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย ปัญหาความสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป และปัญหาความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองอยู่ใกล้เคียงกับเกณฑ์เฉลี่ย ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยและปัญหาเกี่ยวกับบ้านและครอบครัวอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมากที่สุด

อัมพร บำรุงผล (2529 : 120) ได้สำรวจปัญหานักเรียนระดับประถมศึกษาที่ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพในสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณชายหาดบางแสน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ บริเวณชายหาดบางแสน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยดังนี้ นักเรียนมีปัญหาโดยเฉลี่ยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาทั้งห้าด้านมีความสำคัญตามลำดับดังนี้ ด้านสุขภาพพลานามัย ด้านครอบครัว ด้านการเรียน ด้านบุคลิกภาพและความประพฤติ และด้านสังคม ความสำคัญของปัญหาของนักเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาซึ่งนักเรียนประสบอยู่ในระดับมากมีจำนวน 10 ข้อ เรียงลำดับความสำคัญของปัญหา คือ การรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา การไม่มีคนช่วยสอนการบ้านหรือสอนหนังสือ การขาดเรียนเพราะต้องช่วยพ่อแม่ (ผู้ปกครอง) ขายของในวันเทศกาล การไม่มีเวลาออกกำลังกาย เพราะต้องขายของ การไม่ได้รับความชมเชยจากครูและเพื่อน การขายของไม่ช่วยให้เรียนเลขได้ดี ความกังวลใจที่ขายของได้น้อย ความต้องการให้โรงเรียนสอนการประกอบอาหารและการทำของใช้ต่างๆ การพักผ่อนอยู่กับบ้านและการเป็นโรคตา

4. ตัวแปรกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา

4.1 เพศกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา

สมชาย วรดิเรก (2527 : 126 - 127) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปรับตัวของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามตัวแปรเพศ พบว่า นักเรียนชายและหญิงมีปัญหาการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียนการสอน กับเพื่อน กับครู และกับสภาพภายใน

ครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากงานวิจัยของ นิภา พงศ์วิรัตน์ (2520 : 53-54) ได้ศึกษาปัญหาทางสังคมของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนชายประสบปัญหาด้านสังคมมากกว่านักเรียนหญิง

4.2 ระดับชั้นกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา

กฤษฎา แสงเดช (2518 : 112 - 115) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนในจังหวัดสิงห์บุรี ตามตัวแปรระดับชั้น พบว่า นักเรียนอายุ 13-16 ปี มีปัญหาด้านสังคม และส่วนตัวมากกว่านักเรียนอายุ 10-12 ปี สำหรับปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ (2518 : 53-57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนสาธิต พบว่า นักเรียนอายุ 13-16 ปีมีปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัว มากกว่า นักเรียนอายุ 10-12 ปี

4.3 สังกัดโรงเรียนกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา

ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ (2518 : 53-57) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรสังกัดโรงเรียน พบว่า นักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัญหาตามลำดับมากไปหาน้อย คือ ปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัว ส่วนนักเรียนสาธิตประสบปัญหา สังคม การเรียน และส่วนตัว นักเรียนโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมีปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัว มากกว่านักเรียนสาธิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหานักเรียน

การแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคมและคน จึงมีความสนใจที่จะปรับปรุงความสามารถในการแก้ปัญหา บิดามารดาต้องการให้บุตรหลานรู้วิธีในการแก้ปัญหา ครูต้องการวิธีสอนให้เด็กนักเรียนมีทักษะในการแก้ปัญหา ดังนั้นการแก้ปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง

5.1 เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหา

5.1.1 ความหมายของการแก้ปัญหา

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการแก้ปัญหาในทัศนะที่ต่างกันดังนี้เมย์ (May. 1970 : 266) กล่าวว่า การแก้ปัญหาคือกระบวนการที่ซับซ้อนทางสมอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการหยั่งเห็น การจินตนาการ การจัดกระทำและการรวบรวมความคิด

บอร์น เอกสตรานด์ และโดมิโนสกี (Bourne Ekstran and Domisnoski. 1971 : 9) กล่าวถึงการแก้ปัญหาคือเป็นกิจกรรมที่เป็นทั้งการแสดงความรู้ ความคิดจากประสบการณ์เดิมและส่วนประกอบของสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน นำมาจัดเรียงลำดับใหม่ เพื่อผลของความสำเร็จในจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่าง

กาเย่ (Suwannathat. 1985 ; citing Gagne. 1966) กล่าวว่า การแก้ปัญหา เป็นการปรับเปลี่ยนความสามารถที่เป็นสิ่งแปลกใหม่ของแต่ละบุคคล เพื่อให้ได้ผลตามที่ต้องการ

คลีน และฮิล (Suwannathat. 1985 citing Klein and Hill. 1971) ได้อธิบายว่า การแก้ปัญหาคือพฤติกรรมที่พยายามต่อสู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2522 : 120) ได้กล่าวถึง การแก้ปัญหาคือเมื่อบุคคลมีจุดมุ่งหมาย แต่มีอุปสรรคขัดขวางไม่ให้ไปถึงหรือได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องประสงค์จะทำให้เกิดปัญหาขึ้น หรือปัญหาอาจเกิดจากการไม่ทราบจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าคืออะไร บุคคลจึงพยายามจะจัดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้หมดไป เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ การแก้ปัญหาจึงเป็นการคิดที่มีจุดมุ่งหมาย (Directed thinking)

ชุมพล พัฒนสุวรรณ (2531 : 17) กล่าวว่า การแก้ปัญหามีได้เป็นความสามารถเดียว ๆ แต่จะประกอบด้วยกลุ่มของความสามารถหลาย ๆ ด้านประกอบกัน เช่น การนึกคิดที่รวดเร็วเกี่ยวกับลักษณะของวัตถุหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ การจำแนกประเภทวัตถุ การรับรู้ความสัมพันธ์

จากความหมาย ดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า การแก้ปัญหา หมายถึง กระบวนการทำงานของสมองซึ่งต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมมาช่วยในการพิจารณาโครงสร้างของปัญหา ตลอดจนการคิดหาแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป และบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

5.1.2 วิธีการแก้ปัญหของนักเรียนประถมศึกษา

จากพัฒนาการทางด้าน ความคิด สติปัญญา การให้เหตุผลและภาษา ของวัยเด็กตอนปลายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยทฤษฎีพัฒนาทางสติปัญญาของเพียเจท์ (พรณิ ชูทัย. 2520 : 104 -117) กล่าวว่า เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการทางสติปัญญาในเรื่องการแก้ปัญหา โดยเริ่มนำเหตุผลมาประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน สามารถคิดได้ แม้สิ่งนั้นไม่ปรากฏให้เห็น สามารถตั้งสมมติฐานและพิสูจน์ได้ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยคิดก่อนแก้ปัญหา นั้น สามารถเข้าใจสูตรหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ดี พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยนี้จะเจริญเต็มที่เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ แต่การตัดสินใจแก้ปัญหาอาจต่างจากผู้ใหญ่อยู่บ้างเพราะยังขาดประสบการณ์ (อรชา วราวิทย์. 2526 :12 - 14)

ในการแก้ปัญหาของเด็กวัยนี้นั้นแต่ละคนจะมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไปได้หลายวิธี พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

ประสาธ อิศระปรีดา(2523:194) ได้อธิบายว่า คนส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ 2 ลักษณะใหญ่ๆ ด้วยกัน คือ

1. การแก้ปัญหาด้วยวิธีลองผิดลองถูก ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้กับปัญหาที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ซึ่งผู้เผชิญปัญหามองไม่เห็นแนวทาง หรือไม่อาจคิดหาวิธีที่จะแก้ปัญหานี้ได้ จึงต้องใช้วิธีการทดลองทำแบบเดาสุ่มหลายอย่าง เพื่อจะหาวิธีที่ดีที่สุดที่จะแก้ปัญหานั้น

2. การแก้ปัญหาด้วยวิธีการหยั่งเห็น ผู้แก้ปัญหามองอาศัยกระบวนการทางสติปัญญา การคิด การรับรู้ การแก้ปัญหาก็จะเริ่มต้นด้วยการรับรู้รูปร่างทั้งหมดของปัญหา พิจารณาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบในปัญหาทั้งหมด แล้วจะเกิดมองเห็นลู่ทางหรือช่องทางที่จะแก้ปัญหานั้นทันทีทันใดอย่างกระจ่างแจ้งโดยตลอดและนอกจากนี้เขายังได้สรุปถึงกระบวนการและขั้นตอนในการแก้ปัญหาไว้ดังนี้คือ

2.1 เกิดแรงจูงใจที่จะแก้ปัญหาคือ ความต้องการหรือความสนใจที่จะแก้ปัญหานั้น

2.2 การรวบรวมข้อมูลที่จะแก้ปัญหานั้น เป็นการรวบรวมความคิด ความรู้ เครื่องมือ และข้อมูลอื่นๆ เพื่อจะแก้ปัญหานั้น

2.3 การมองเห็นช่องทางเพื่อจะแก้ปัญหานั้น ในขณะที่เราพยายามแก้ปัญหา เราอาจมองเห็นวิธีจะช่วยแก้ปัญหามากหลายทาง ซึ่งเราก็ไม่แน่ใจนักว่าวิธีใดดีที่สุดหรือที่จะแก้ปัญหานั้นได้

2.4 การใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหานั้น ในขั้นที่จะเป็นขั้นประเมินผลว่าวิธีการแก้ปัญหานั้นๆ ในขั้นที่ 3 นั้นวิธีใดจะใช้แก้ปัญหานั้นได้ดีที่สุด

2.5 การทบทวนเพื่อหาข้อบกพร่อง เมื่อพบความจริงว่าการแก้ปัญหาอย่างไม่สมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบเพื่อการปรับปรุงการแก้ปัญหาต่อไป
 ชม ภูมิภาค (2523 :163) ได้เสนอรูปแบบของการแก้ปัญหามากเป็น 2 วิธีคือ

1. การแก้ปัญหาระดับง่าย การแก้ปัญหาระดับนี้ไม่ต้องพิจารณาอะไรมาก ไม่มีพิธีรีตองอันยุ่งยากให้ตัดสินใจ และการแก้ปัญหาก็สามารถทำได้ทันทีที่ เช่นวันนี้จะสวมเสื้อสีอะไรดีไปโรงเรียน จะเดินหรือจะขึ้นรถไป เย็นนี้จะทานข้าวกับอะไร เป็นต้น
2. การแก้ปัญหาระดับซับซ้อน (Complex problem Solving) เป็นการแก้ปัญหาระดับยาก ต้องใช้เวลา ให้ความพยายาม ต้องพบกับความเครียดมาก ปัญหาระดับนี้มีทั้งที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย บางปัญหาก็เป็นปัญหาใหม่

สมน อมรวิวัฒน์ และคณะ (2534:45) ได้กล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหและการตัดสินใจของเด็กไทย ดังนี้

1. การพึ่งพาผู้ใหญ่ จะพบในเด็กอายุ ประมาณ 2-4 ขวบ
 2. การพึ่งพาตนเอง จะพบในเด็กที่โตขึ้น คือ อายุประมาณ 4-6 ปี
- หากเด็กสามารถแก้ปัญหาสำเร็จ ปัญหาก็หมดไป แต่หากเด็กแก้ปัญหาไม่ได้สำเร็จ เด็กจะมีพฤติกรรม 3 ลักษณะ คือ การหาสิ่งของอื่นมาทดแทน การขอให้ผู้อื่นช่วย และการแสดงการก้าวร้าว

การิสัน (Garrison.1956:591-665) ได้กล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหามากเป็น 2 วิธีคือ

1. การลองทำให้เพื่อให้บรรลุจุดหมาย (Continued Activity to Reach the Goal) โดยวิธีเดิมหรือวิธีใหม่ แต่ยังคงมุ่งเพื่อบรรลุจุดประสงค์อย่างแท้จริง
2. การแก้ปัญหาระดับซับซ้อน (Setting Forth a Substitute Goal) มีกลวิธีต่างๆ ดังนี้

2.1 การชดเชย (Compensation) เป็นกระบวนการตั้งจุดหมายอื่นขึ้นแทน จุดหมายเดิมที่พบอุปสรรคขัดขวาง

2.2 การทดแทน (Sublimation) เป็นวิธีการแก้ปัญหามากโดยเลือกใช้ภาวะที่สังคมยอมรับ เป็น แบบพฤติกรรมแบบหนึ่ง แทนการประพฤติอย่างอื่นที่ตอบสนองความต้องการของตน

2.3 การเลียนแบบ (Identification) คือการเอาตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับวัตถุ สภาพบุคคลหรือสถาบันเพื่อให้รู้สึกว่าเป็นตัวของตัวเองสำคัญมีค่า เช่น เด็กชายคนหนึ่งไม่สามารถเข้าทีมฟุตบอลของโรงเรียน แต่ก็สามารถพูดถึงทีมฟุตบอลของโรงเรียนว่า “ทีมของเรา” และ “เรา” จะเป็นผู้เล่น

2.4 การแก้ปัญหาล้อมพราง (Falsifying the Goal) คือ การให้เหตุผลเป็นข้ออ้างที่ไม่ใช่เหตุผลที่แท้จริง แต่ใช้ชั่วคราวเพื่อให้ผ่าน ๆ ไปแล้วเกิดความสนใจ เป็นกลวิธีที่เรียกกันทั่ว ๆ ไปว่า ออ้งเบรียว มะนาวหวาน

2.5 การแก้ปัญหาลอยหนี (Evasion or Withdrawal) คือลี้ภัยจากความยุ่งยากที่เกิดกับตนเองเพื่อจะได้ไม่ต้องแก้ปัญหา

2.6 การแก้ปัญหาย่างใช้เหตุผล (The Rational Approach) คือการแก้ปัญหาโดยใช้วิธีวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด

กาเย่ (Suwannathat . 1985 ; 134 citing gagne 1966) อธิบายถึงวิธีการแก้ปัญหา 2 วิธี คือ การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการภายนอก เป็นการให้สิ่งเร้าทางกายภาพ ภาษา และเครื่องมือต่าง ๆ และการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการภายใน ซึ่งเป็นวิธีการของแต่ละบุคคล โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การกำหนดปัญหา จำกัดขอบเขต กำหนดสมมติฐาน และพิสูจน์ผลของการแก้ปัญหา และทั้งหมดนี้คือ ขั้นตอนในการแก้ปัญหาทุกชนิด การแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทั้งภายนอกภายในนั้นทำให้เกิดการแก้ปัญหาต่าง ๆ กัน ประเภทแรก ถ้าบุคคลที่ประสบปัญหาที่ต่างประเภทกันหรือมีแนวคิดที่ต่างกัน ก็จะแก้ปัญหาต่างกัน ประการที่สอง ถ้าบุคคลประสบปัญหาประเภทเดียวกันหรือเคยประสบมาแล้ว ก็จะแก้ปัญหาต่างกันได้ สำหรับการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการภายในนั้น มีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรวบรวมเหตุการณ์การระลึกถึงเหตุการณ์ การแยกแยะเหตุการณ์ การรวบรวมสมมติฐานใหม่ ๆ การเก็บรวบรวมผลสรุป และการทดสอบผลสรุป ซึ่งทั้งหมดนี้เป็น การค้นพบผลสรุปซึ่งจะทำให้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

จิตวอ (Guilford. 1971 ; Citing Dewey. 1967 : 130) เห็นว่ากระบวนการคิดแก้ปัญหาควรประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation) หมายถึง ขั้นในการตั้งปัญหาหรือค้นหาปัญหาว่าปัญหาที่แท้จริงของเหตุการณ์นั้น ๆ คืออะไร

2. ขั้นในการวิเคราะห์ปัญหา (Analysis) หมายถึง ขั้นในการพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่เป็นสาเหตุที่สำคัญของปัญหาหรือ สิ่งใดที่ไม่ใช่สาเหตุที่สำคัญของปัญหา

3. ขั้นในการเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา (Production) หมายถึง การหาวิธีแก้ปัญหาให้ตรงสาเหตุของปัญหาแล้วออกมาในรูปของวิธีการ ผลสุดท้ายจะได้ผลลัพธ์ออก

4. ขั้นตรวจสอบผล (Verification) หมายถึง ขั้นในการเสนอเกณฑ์เพื่อการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้จากการเสนอวิธีการแก้ปัญหา ถ้าผลว่าผลลัพธ์นั้นยังไม่ได้ผลที่ถูกต้องก็ต้องมีการเสนอวิธีแก้ปัญหานี้ใหม่ จนกว่าจะได้วิธีการที่ดีที่สุด หรือถูกต้องที่สุด

5. ขั้นในการนำไปประยุกต์ใหม่ (Reapplication) หมายถึง การนำวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้องไปใช้ในโอกาสข้างหน้า เมื่อพบกับเหตุการณ์คล้ายคลึงกับปัญหาที่เคยพบเห็นมาแล้ว

อารีย์ เพชรผุด (2528:220) กล่าวว่า การแก้ปัญหามีการใช้เหตุผลแบบหนึ่งที่ทุกคนยอมรับ เมื่อเด็กเกิดปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เด็กจะใช้เหตุผล แก้ปัญหา 4 ขั้น ดังนี้

1. ศึกษาธรรมชาติของปัญหา
2. สำรวจหนทางที่เป็นไปได้ที่จะใช้แก้ปัญหา
3. เลือกหนทางที่ดีที่สุด
4. ลองแก้โดยวิธีที่เลือกไว้

สำหรับ โอบourn (Obourn.1956 : 338 - 392) กล่าวว่า กระบวนการในการแก้ปัญหาคงจะมี 6 ขั้นคือ

1. พบปัญหา (defining the problem)
2. เก็บรวบรวมข้อมูล (collecting evidence on the problem)
3. จัดกระทำข้อมูล (organizing evidence on the problem)
4. แปลความหมายของข้อมูล (interpreting evidence on the problem)
5. ทดสอบสมมติฐาน (selecting and testing hypothesis)
6. สรุป (formulating conclusion)

กระบวนการแก้ปัญหาทั้ง 6 ขั้น ของ โอบourn สอดคล้องกับวิธีการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นวิธีการที่รู้จักกันโดยทั่วไป ทองทิพย์ วรรณพัฒน์ (2522 : 73) กล่าวถึงการแก้ปัญหาวិทยาศาสตร์ (scientific method) ตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ขั้นตั้งปัญหา หรือกำหนดปัญหา (define the problem)
2. ขั้นตั้งสมมติฐาน (setting up the hypothesis)
3. ขั้นทดลองและรวบรวมข้อมูล (finding evidence)

4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล (analysis of data)

5. ชั้นสรุปผล (evaluation)

วิธีการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์นั้น เป็นวิธีการที่มีขั้นตอนสอดคล้องกับการแก้ปัญหาตามหลักพุทธศาสตร์ มณฑล ไตรรัตน์สิงหกุล (2524:22) ได้ศึกษาวิธีการแก้ปัญหานักเรียนตามพุทธศาสนา คือ หลักอริยสัจ 4 ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทุกข์ คือ การกำหนดหัวข้อปัญหา การเข้าใจตัวปัญหา

ขั้นที่ 2 สมุทัย คือ การหาสาเหตุของปัญหา

ขั้นที่ 3 นิโรธ คือ สมมติฐานของการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 มรรค คือ วิธีทางที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งสิ้น

นอกจากนี้ เฮแมน และ แอนเดอร์สัน (Hyman และ Anderson .1971 : 46-55) ได้ตั้งกฎเกี่ยวกับการแก้ปัญหาไว้ 8 ข้อคือ

1. ทบทวนองค์ประกอบของปัญหาเร็วๆ หลายๆ ครั้งติดต่อกัน จนมองเห็นลักษณะเด่นขององค์ประกอบของปัญหา วิธีนี้จะช่วยฝึกความคิดให้แตกฉานแต่ไม่ควรรีบด่วนตัดสินใจทันที เพราะอาจทำให้เลือกวิธีแก้ปัญหาที่ไม่เหมาะสมได้

2. ควรรื้อการตัดสินใจไม่รีบสรุปทันที เพราะการด่วนสรุปอาจทำให้ไม่มีโอกาสพิจารณาเหตุผลอื่น ซึ่งอาจดีกว่า

3. สำรวจสิ่งแวดล้อมว่า สิ่งใดจะช่วยแก้ปัญหาได้ หรืออาจเปลี่ยนแปลงการวางรูปองค์ประกอบของปัญหาเสียใหม่

4. กำหนดวิธีการเพื่อใช้แก้ปัญหานั้น ๆ

5. ประเมินผลความคิดของตนเอง และของผู้อื่นด้วย เพราะการเปรียบเทียบความคิด อาจทำให้สามารถมองเห็นวิธีใหม่ๆ ที่อาจนำมาใช้แก้ปัญหาได้

6. ถ้าเกิดขัดข้อง คิดวิธีแก้ปัญหาไม่ออก ให้ลองเปลี่ยนวิธีใหม่พยายามหลายวิธีจนพบวิธีที่เหมาะสม

7. ถ้าคิดไม่ออก หาเวลาพักสมองสักครู่ เพราะการพักช่วยทำให้ความตึงเครียดหายไป

8. อภิปรายถึงปัญหานั้นกับเพื่อน ๆ เพื่อช่วยในการพิจารณาปัญหาทุกแง่มุม ที่ตนเองอาจไม่ทันคิดมาก่อน ผู้ฟังจะให้การสนองกลับ ซึ่งอาจทำให้มองเห็นวิธีแก้ปัญหาได้กระจ่างขึ้น

จากกฎการแก้ปัญหาทั้ง 8 ข้อนี้ เฮแมน และ แอนเดอร์สัน ได้สรุปเหลือเพียง 2 ข้อ คือ

1. พิจารณาก่อนที่จะลงมือแก้ปัญหา
2. หลังจากพิจารณาแล้ว ถ้ายังคิดไม่ออกให้พยายามคิดทบทวนดูว่ากำลังทำอะไรอยู่ และจะทำอะไรอีกได้บ้าง

จากทฤษฎีหรือวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ดังกล่าว พอที่จะสรุปได้ว่า เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็จำเป็นต้องมีความต้องการที่จะแก้ปัญหานั้นให้ลุล่วง ซึ่งการแก้ปัญหานั้นเป็นพฤติกรรมแบบแผน หรือวิธีดำเนินการยุ่งยากซับซ้อน และมีหลายวิธี แต่ละวิธีก็มีขั้นตอนที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นวิธีตามหลักวิทยาศาสตร์ หรือพุทธศาสนา แต่ทุกวิธีย่อมมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าเด็กในระดับประถมศึกษาตอนปลายจะมีพัฒนาการทางด้านความคิด สิ่งที่เป็นนามธรรมได้เท่ากับผู้ใหญ่แต่การตัดสินใจที่จะแก้ปัญหานั้นแตกต่างกันอยู่บ้างเพราะขาดประสบการณ์ แต่พวกเขาก็พยายามอย่างดีที่สุดที่จะแก้ปัญหาให้สำเร็จ วิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับเด็กวัยนี้ คือ สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ การแก้ปัญหาโดยการพึ่งพาผู้อื่น ได้แก่ ขอให้ผู้อื่นเช่น ครู บิดา มารดา เพื่อน ญาติผู้ใหญ่ หรือบุคคลอื่น ๆ ช่วยแก้ปัญหาให้ และการแก้ปัญหาไม่ได้ หมายถึง ไม่รู้วิธีการแก้ปัญหา หรือหลีกเลี่ยงปัญหาจะแสดงออกมาโดยการไม่สบายใจ ร้องไห้ นั่งเฉย

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาของนักเรียน

5.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ในต่างประเทศๆ ได้มีผู้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาดังนี้

กัวร์ (Goor, 1974 : 3514 - A) ได้ทำการวิจัยพบว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหามีการถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ

เนเบอร์ (Nabors, 1975 : 3241 - A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ได้รับการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ และเด็กที่ได้รับการสอนแบบเดิม หรือไม่ใช่เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 100 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการแก้ปัญหามากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เคเลอร์เฮาส์ (Kellerhouse. 1975 : 5781 - A) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนเกรด 1 และ เกรด 2 ในนิวยอร์ก พบว่า นักเรียนเกรด 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่านักเรียนเกรด 1 ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของฮอทซ์ และฟิลฮุสเซน (Houtz and Fildhossen. 1976 : 229-37) ได้ทำการวิจัยการแก้ปัญหาของเด็กเกรด 4 ที่มีเชื้อชาติและพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมต่างกัน โดยแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ฝึกหัดและให้รางวัล ฝึกหัดอย่างเดียว และกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยอยู่ในระดับสูงสุด ซึ่งขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางฐานะเศรษฐกิจสังคมด้วย

5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นงลักษณ์ ยศสมบัติ (2533 : 265) ได้วิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่สอบไม่ผ่านวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ จำนวน 387 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียนมากในรายวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ สิ่งที่เป็นสาเหตุปัญหาการเรียนมากในวิชาคณิตศาสตร์ คือนักเรียนไม่เข้าใจวิธีการเรียนปัญหาโจทย์ วิชาอังกฤษสิ่งที่เป็นสาเหตุ คือ นักเรียนจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ได้ วิธีการแก้ปัญหาที่ใช้มากคือสนใจตั้งใจเรียนขณะที่ครูสอน นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมากกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมากกว่านักเรียนชาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัญหาด้านการเรียนเฉพาะวิชามากกว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 มีปัญหาการเรียนที่เนื่องมาจากเพื่อนมากกว่านักเรียนหญิง

บ้งอร เสรีรัตน์ (2538 : 295) ได้ศึกษาแบบแผนการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบศึกษาพหุกรณี โดยศึกษา 2 กรณีศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนเมือง และโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนชนบท ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่นักเรียนพบมี 3 ประเภท คือ ปัญหาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหาจากความต้องการของบุคคล แบบแผนการแก้ปัญหานักเรียนมี 2 แบบแผน คือ แบบแผนการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และแบบแผนการแก้ปัญหาแบบให้บุคคลอื่นช่วยเหลือ ปัจจัยที่อธิบายการก่อปัญหาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมี 7 ปัจจัย คือ บุคลิกภาพ การเรียกร้องความสนใจ การได้รับแรงเสริมจากการแก้ปัญหาของกลุ่ม ความขัดแย้งที่มีมาก่อน การขาดสิ่งของ กิจกรรมที่ครูและโรงเรียนจัดขึ้น และไม่มีผู้ใหญ่อยู่ในสถานการณ์ ปัจจัยที่ช่วยอธิบายการเกิดปัญหามี 12 ปัจจัย คือ บุคลิกภาพ

การได้รับผลไม่พอใจ การรับรู้พฤติกรรมของคู่กรณีและผู้แก้ปัญหาไม่ชอบ ความขัดแย้งที่มีมาก่อนลักษณะสิ่งของ การได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ กิจกรรมที่ครูและโรงเรียนจัดขึ้น กฎระเบียบ ฐานะทางเศรษฐกิจในครอบครัวของนักเรียน สภาพความไม่พร้อมของโรงเรียน สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูของพ่อแม่ และสภาพความเป็นเมืองและชนบท ส่วนปัจจัยที่ช่วยอธิบายการเลือกใช้แบบแผนการแก้ปัญหา มี 15 ปัจจัย คือ ความรู้และประสบการณ์เดิม เพศ บุคลิกภาพ ทักษะคิดในการแก้ปัญหา การได้รับผลที่ไม่พอใจ การทำกิจกรรมอื่นที่สนใจ การขาดความสามารถในการต่อสู้ การทำตามตัวเอง การทำตามคำแนะนำของผู้ใหญ่ ความสัมพันธ์ที่ดีของคู่กรณี การมีบุคคลอื่นอยู่ในสถานการณ์ การได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ วัฒนธรรม กฎ ระเบียบ แนวปฏิบัติ สภาพครอบครัวและการเลี้ยงดูของพ่อแม่ และสภาพความเป็นเมืองและชนบท

6. ตัวแปรกับวิธีการแก้ปัญหา

6.1 เพศกับวิธีการแก้ปัญหา

จากผลการศึกษาของจริยา วัฒนโสภณ และคนอื่น ๆ (2536 : 26) ศึกษาการแก้ปัญหานักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยทั่วไปเด็กชายมักใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการลงโทษตัวเองเมื่อโกรธ และคับข้องใจเกิดขึ้น มากกว่าเพศหญิง วิวัฒน์ รักษาเคน (2531 : 95) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 จำแนกตามเพศพบว่า นักเรียนชายและหญิงมีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกัน

6.2 ระดับชั้นกับวิธีการแก้ปัญหา

เจษฎา สุภาคเสน (2529 : 97 - 98) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน จำแนกตามระดับชั้นพบว่า เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความหมายแตกต่างกันกับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 และเมื่อพิจารณาแนวโน้มพบว่า เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถแก้ปัญหาได้ดีที่สุด รองลงมาคือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามลำดับ เจริมพล ดันสกุล (2521 : 124 -125)

-125) ศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา และความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กชายหญิงอายุ 3-6 ปี พบว่านักเรียนที่มีอายุมากกว่าจะมีวิธีการแก้ปัญหาได้ดีกว่า เช่นเดียวกับการศึกษาของ เพ็ญศิริ ชูติกุล (2522 : 122 - 123) ศึกษาพัฒนาการสังเกตอนุรักษสาร และความสามารถในการ แก้ปัญหาของเด็กประถมศึกษาดอนตัน อายุ 6-10 ปี พบว่าเด็กที่มีอายุมากกว่าจะมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งเด็กที่มีอายุมากกว่าจะอยู่ในระดับชั้นสูงกว่า

6.3 สังกัดโรงเรียนกับวิธีการแก้ปัญหา

ยังไม่พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง มีเพียงงานวิจัยที่ศึกษานักเรียนที่มาจากสภาพแวดล้อมแตกต่างกันจะมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ดังนี้ เจษฎา สุภาคเสน (2529 : 98 - 100) ได้ศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน 3 ลักษณะ คือ เด็กในครอบครัวปกติ เด็กในสถานสงเคราะห์ และเด็กจากวัดสระแก้ว พบว่าเด็กในครอบครัวปกติมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่าเด็กที่มาจากวัดสระแก้วและเด็กจากสถานสงเคราะห์ ออปเปอร์ (Oppen.1971 : 119 - 121) ได้ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่มีผลต่อพัฒนาการทางความคิดของเพียเจต์ โดยศึกษาเด็กไทยในเมืองและเด็กไทยในชนบท 2 กลุ่ม พบว่า พัฒนาการทางความคิดของเด็กไทยมีลักษณะเดียวกับเด็กในยุโรปและอเมริกา เด็กไทยในเมืองมีระดับความคิดต่ำกว่าเด็กสวิส 1 ปี เด็กในชนบทมีระดับความคิดต่ำกว่าเด็กสวิส 2 ปี กัวเดีย (Guadia.1972 : 225 - 230) ได้ศึกษาชนชั้นทางสังคม มีผลต่อการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ตามทฤษฎีเพียเจต์ โดยศึกษาเด็กชาวอเมริกันจากสังคมชั้นต่ำ 3 เชื้อชาติ คือ อินเดียแดง นิโกร ผิวขาว และเทียบกับกลุ่มที่เป็นมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีวิธีการแก้ปัญหาลดกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะเด็กนิโกรมีวิธีการแก้ปัญหาลดกว่าเด็กทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งพอสรุปได้ว่าเด็กที่มาจากสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีสภาพที่แตกต่างกัน จึงน่าจะมีความแตกต่าง

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับครูประถมศึกษา

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 คำว่า “ครู” หมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ “ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์” มาจากคำว่า “ครู” แปลว่า หนัก ดังนั้นอาชีพครูจึงมีภาระที่หนักมากอาชีพหนึ่ง ครูมีบทบาทและหน้าที่ในด้านการสอน และด้านอื่นๆ อีกมาก เป็นเช่นนี้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ครูมีหน้าที่อบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นคนดี นอกจากการให้ความรู้ทางวิชาการและทักษะทางอาชีพ โดยเฉพาะครูประถมศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู และยังต้องมีหน้าที่ดูแล พัฒนาสั่งสอนเด็กให้เป็นคนดี มีวินัย ประสพความสำเร็จในการเรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ หน้าที่ครูประถมศึกษาในการพัฒนานักเรียน กล่าวโดยสรุปดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการประถมศึกษา ครูต้องเตรียมการสอนอย่างดี ทำสื่อการเรียนหาอุปกรณ์ประกอบการสอนเพียงพอ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ดูแลเอาใจใส่นักเรียนทุกคน และค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอเพื่อนำมาจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ถือเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน มีสื่อและอุปกรณ์เข้ากับเนื้อหาในบทเรียน ดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการเรียนมากขึ้น

3. ด้านสุขภาพร่างกายของนักเรียน ครูต้องคอยดูแลเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพร่างกายของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยเฉพาะความสะอาด เพราะเด็กนักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ยากจน ขาดแคลน บิดามารดาไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ บางส่วนก็มีปัญหาครอบครัวแตกแยก ครูต้องคอยดูแลและแนะนำอย่างใกล้ชิด เมื่อนักเรียนเจ็บป่วยในโรงเรียนครูต้องนำนักเรียนไปโรงพยาบาลหรือสถานสาธารณสุขแทนพ่อแม่ และขอความร่วมมือจากศูนย์สาธารณสุขในเขตที่โรงเรียนตั้งอยู่ในการตรวจรักษาและฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่เด็กด้วย

4. ด้านอาหารกลางวัน นักเรียนส่วนใหญ่จะขาดแคลนอาหารกลางวัน และได้รับประทานอาหารที่ไม่มีคุณค่าทางโภชนาการ โรงเรียนต้องจัดทำโครงการอาหารกลางวัน เพื่อช่วยเหลือเด็กขาดแคลนอาหารกลางวันโดยไม่คิดมูลค่าส่วนหนึ่ง และจำหน่ายให้แก่นักเรียนในราคาถูกอีกส่วนหนึ่งด้วย

5. ด้านอุปกรณ์การเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลน อุปกรณ์การเรียนและเสื้อผ้า ครูมีหน้าที่ในการจัดหาทุนและอุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่นักเรียนเหล่านี้ โดยขอบริจาคจากมูลนิธิ หรือผู้มีจิตศรัทธานอกเหนือจากทางราชการจัดหาให้ซึ่งไม่เพียงพอเพราะงบประมาณจำกัด

6. ด้านสุขภาพจิต ครูประถมศึกษาที่มีภาระค่อนข้างหนัก คือ การให้ความรักความอบอุ่นแก่นักเรียน เพราะนักเรียนประถมศึกษาบางส่วนมาจากครอบครัวที่แตกแยก ขาดความอบอุ่น เด็กอาจมีปัญหา ครูต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในตัวเด็กที่มีปัญหามากขึ้น โดยให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็ก เพื่อชดเชยสิ่งที่ขาดไป เมื่อเด็กได้ รับความรักและความเอาใจใส่จากครู เด็กจะรู้สึกอบอุ่นมีที่พึ่งไม่ว่าเหว มีสุขภาพจิตดีขึ้น มีกำลังใจในการเรียนและต่อสู้ชีวิตอย่างมั่นใจ

7. ด้านการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี หน้าที่สำคัญของครูประถมศึกษา คือ การปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้เด็กมีคุณสมบัติตามที่สังคมพึงปรารถนา มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย โดยครูจะปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี คอยดูแลความประพฤติ การปฏิบัติของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องด้านความประพฤติ แนะนำ ตักเตือน เมื่อนักเรียนกระทำความผิดถูกต้อง จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนได้รู้จักระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผลและเคารพซึ่งกันและกัน เป็นการสร้างพื้นฐานความเป็นประชาธิปไตยให้แก่นักเรียนต่อไป

8. ด้านบิดามารดาและผู้ปกครองนักเรียน ครูประถมศึกษายังมีหน้าที่ต่อบิดามารดา ผู้ปกครองของนักเรียนในเรื่อง การช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ให้แก่นักเรียน โดยการไปเยี่ยมเยียน ครอบครัวนักเรียน เชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อให้คำแนะนำต่างๆ แก่ผู้ปกครองในด้านการเรียน ความประพฤติ และอื่นๆ ตามความเหมาะสมก่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียนอีกด้วย

ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เป็นหน้าที่ของครูประถมศึกษาในการพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นการพัฒนาพร้อมทั้งแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นแก่นักเรียนให้ประสบผลสำเร็จและส่งผลต่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียนให้ลุล่วงไปด้วยดี เพื่อสร้างสรรคเด็กไทยให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพต่อไปให้เป็นเยาวชนที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต (วราภรณ์ พุททวงษ์. 2536 : 2-6)

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เอนทวิทเทอร์ (Entwistle .1983 : 325-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองที่มีต่อเด็กและเด็กวัยรุ่นซึ่งมีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม การแสดงออกซึ่งความรู้ความเข้าใจทางวิชาการ และการรับรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว กลุ่มตัวอย่างเป็นครู และผู้ปกครองของเด็กอายุ 7 -16 ปี ที่กำลังรับการรักษาทาจิตของ The Dry Treatment Center หรือ Community School จำนวน 86 คน แบบสอบถามประกอบด้วย W.I.S.C. Peabody Picture Vocabural Test , The Wied Range Achievement Test , The Bender Visual Motor Gestalt Test โดย ผู้ปกครองจะตอบลงในแบบสอบถามพฤติกรรมดังกล่าว ระหว่างฤดูใบไม้ผลิถึงฤดูใบไม้ร่วง ปี 1981 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ควรได้รับการช่วยเหลือมีพฤติกรรมและอารมณ์ แตกต่างไปจากนักเรียนปกติ นอกจากนี้เด็กที่มีเพศ อายุ IQ ระดับชั้น และที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน จะมีปัญหาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ปภิต ใจกว้าง (2523 : 105-110) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาด้านการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่านักเรียนประถมศึกษาประสบปัญหาด้านการศึกษาเรียงตามลำดับปัญหา แต่ละด้านดังนี้ ปัญหาด้านวิธีการเรียนและค้นคว้า เช่น ปัญหาไม่ทราบวิธีการเรียนและค้นคว้าที่ถูกต้อง นักเรียนไม่สนใจบทวนบทเรียน ฯลฯ ปัญหาด้านรูปแบบและอุปกรณ์การเรียน เช่น ทำอุปกรณ์การเรียนหายเสมอ ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน ฯลฯ ปัญหาด้านความสามารถทางการเรียน ได้แก่ สัมบทเรียน ที่เรียนมาแล้วง่าย ใช้ภาษาเขียนไม่ดี ฯลฯ ปัญหาด้านความสนใจต่อการเรียน เช่น ชอบเล่น หรือคุยไม่ตั้งใจเรียน ฯลฯ ปัญหาด้านการทำงานและทำการบ้าน เช่น ไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ปัญหาอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครองไม่เข้าใจวิธีการเรียนการสอนของนักเรียน นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อน้อย เพราะขาดแคลนทุนทรัพย์

สมัย สุขเยี่ยม (2524 : 98 - 105)ได้ศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับสาเหตุการขาดเรียนและการออกกลางคันของนักเรียนในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ขาดเรียนและออกกลางคันส่วนมากอาศัยอยู่ใกล้โรงเรียน มีพี่น้อง 4-5 คน เป็นบุตรคนกลาง ๆ และอาศัยอยู่กับบิดามารดา บิดามารดาส่วนใหญ่เป็นกรรมกร นักเรียนชายขาดเรียนมากกว่านักเรียนหญิง ครูประจำชั้นเห็นว่า

สาเหตุจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ นักเรียนคบเพื่อนเกเร และไม่สนใจการเรียนหรือสนใจน้อย ส่วนนักเรียนที่ขาดเรียนผู้ปกครองเห็นว่าสาเหตุเนื่องมาจากต้องช่วยครอบครัวหารายได้ อ่านหนังสือไม่ค่อยออก และทำเลขไม่ได้ และนักเรียนมีผลการเรียนไม่ดี

ธวัชชัย จันทรานุสรณ์ (2526 : 85 - 90) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวและสังคมของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัญหาเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ ปัญหาด้านการปรับตัว ได้แก่ นักเรียนต้องการทราบหลักการสนทนาที่ดี ต้องการความเอาใจใส่เป็นพิเศษจากครู ปัญหาสภาพครอบครัว ได้แก่ นักเรียนต้องการความรักอย่างเสมอภาค และสภาพครอบครัวยากจน ปัญหาสุขภาพ ได้แก่ นักเรียนประสบอุบัติเหตุเล็กๆ น้อยๆ ที่โรงเรียน ปัญหาอารมณ์ ได้แก่ นักเรียนไม่ชอบคนเข้าชี ไม่ชอบให้ใครขัดใจ ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนหย่อนใจ ได้แก่ นักเรียนต้องการหนังสืออ่านประกอบ ผู้ปกครองไม่กวดขันในการใช้เวลาว่างของนักเรียน

สมชาย วรดิเรก (2527: 125-127) ได้ศึกษาปัญหาด้านการปรับตัวของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียน ครู และผู้ปกครอง พบว่า ปัญหาที่ครูพบคือปัญหาเด็กพูดหยาบคายมากที่สุด รองลงมาได้แก่ปัญหาเด็กเรียนอ่อน เด็กเกเร เด็กไม่สนใจเรียน และเด็กแสดงกิริยาไม่สุภาพต่อครู สาเหตุของปัญหาล้วนมีสาเหตุเนื่องมาจากสภาพภายในครอบครัวและตัวเด็ก และครูส่วนมากแก้ปัญหาโดยวิธีการว่ากล่าวตักเตือนซึ่งใช้ได้ผลดีพอสมควร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 154,524 คน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย จำนวน 1,545 คน โดยใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด สูตรที่ดี หลาบมาลา (2523: 83-86) แล้วนำกลุ่มตัวอย่างจำนวนดังกล่าวมาใช้วิธีการแบบสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งโรงเรียนในกรุงเทพมหานครตามเขตการปกครองได้ทั้งหมด 38 เขต ผู้วิจัยสุ่มเลือกอย่างเจาะจงเขตการปกครองที่มีโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยอยู่ 3 เขต และสุ่มเลือกอย่างง่ายเขตการปกครองอีก 16 เขต

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่ายให้เป็นสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 8 เขต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 8 เขต

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เขตละ 1 โรงเรียน เป็นสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร 8 โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 8 โรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 3 โรงเรียน

ขั้นที่ 4 ทำการสุ่มอย่างง่ายเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน โดยเลือกโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 19 ห้องเรียน จำนวน 770 คน นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 19 ห้องเรียน จำนวน 775 รวมทั้งสิ้น 38 ห้องเรียน จำนวน 1,545 คน (ตาราง 1)

ขั้นที่ 5 ทำการสุ่มเจาะจงกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 38 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาของนักเรียน
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครู

ช่วยเหลือ

1. แบบสอบถามปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียน แบ่งเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหานักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสำรวจปัญหานักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหานักเรียน

2. สำรวจปัญหาเบื้องต้น ผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด นำไปสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน รวบรวมปัญหาที่สำรวจได้เพื่อกำหนดขอบเขตของปัญหาโดยแบ่งปัญหออกเป็น 6 ด้าน

2.1 ปัญหาด้านการเรียน

2.2 ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

2.3 ปัญหาด้านสุขภาพ

2.4 ปัญหาด้านการคบเพื่อน

2.5 ปัญหาด้านอารมณ์

2.6 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน

สังกัดโรงเรียน	โรงเรียน	ประถมศึกษาปีที่ 5			ประถมศึกษาปีที่ 6			ครู ประจำชั้น
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม)	1.วัดสีตาราม	17	18	35	15	15	36	2
	2.วัดปทุมวนาราม	15	15	30	18	17	35	2
	3.วัดธรรมมาภิรตาราม	17	18	35	15	17	35	2
	4.วัดบางพลัด	20	25	45	20	20	40	2
	5.ประชากรานุกรักษ์เพ็ญ	20	20	40	25	20	45	2
	6.วัดสร้อยทอง	20	20	40	20	20	40	2
	7.วัดตีสงสาราม	22	23	45	23	22	45	2
	8.วัดเทพศิลา	22	23	45	20	25	45	2
สำนักงาน คณะกรรมการ การศึกษาเอกชน (สช)	1.เทพกาญจนา	20	15	35	20	20	40	2
	2.ไมโทดุมศึกษา	17	18	35	15	20	35	2
	3.สารสาสน์พิทยา	20	20	40	20	20	40	2
	4.เรวดี	20	25	45	23	22	45	2
	5.เมตติศึกษา	25	20	45	20	25	45	2
	6.เกษมพิทยา	23	22	45	20	20	40	2
	7.โสมภา	20	20	40	20	25	45	2
	8.เนญจวรรณศึกษา	25	20	45	22	23	45	2
ทบวงมหาวิทยาลัย	1.สาริตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	20	15	35	15	20	35	2
	2.สาริตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	17	18	35	18	17	35	2
	3.สาริตมศว ประสานมิตร	30	25	55	25	30	55	2
	รวม	1,545						38

3. สร้างแบบสำรวจปัญหานักเรียนจากข้อที่ 1 หรือ 2 ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

4. ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสำรวจปัญหาที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพนธ์ จำเริญ และ อาจารย์สยาม ปิยะนราทร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ได้ข้อคำถาม ทั้งหมด 111 ข้อ

5. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจำนวน 111 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 100 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โรงเรียนสารสาสน์พิทยา และโรงเรียนคลองสองต้นนุ่น ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของคะแนนกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มสูง 25% และคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสำรวจปัญหานักเรียน จำนวน 106 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 3.05 – 14.43

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจปัญหานักเรียน ในข้อ 5 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 171) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจปัญหาของนักเรียน เท่ากับ .89

ตัวอย่างแบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

คำแนะนำ ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ด้วยความรอบคอบ แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหา	จริงที่สุด	จริง	ปานกลาง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
1. ปัญหาด้านการเรียน					
0) นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากเรียนไม่เข้าใจ					
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว					
0) นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน					
3. ปัญหาด้านสุขภาพ					
0) นักเรียนกังวลใจที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง					
4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน					
0) นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนรังแก					
5. ปัญหาด้านอารมณ์					
0) นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย					
6. ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน					
0) นักเรียนกังวลใจที่ตนเองเล่นมากเกินไป					

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสำรวจปัญหา

1. นักเรียนเลือกตอบในช่องจริงที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
2. นักเรียนเลือกตอบในช่องจริง	ให้คะแนน	4	คะแนน
3. นักเรียนเลือกตอบในช่องปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
4. นักเรียนเลือกตอบในช่องจริงน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
5. นักเรียนเลือกตอบในช่องจริงน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายแบบสำรวจปัญหา

1. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.76-5.00	หมายความว่า	ประสบปัญหาระดับมาก
2. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.26-3.75	หมายความว่า	ประสบปัญหาระดับปานกลาง
3. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-2.25	หมายความว่า	ประสบปัญหาระดับน้อย

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

- ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน
- สำรวจปัญหาเบื้องต้น ผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นแบบสอบถามปลายเปิด นำไปสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 120 คน เพื่อรวบรวมวิธีการแก้ปัญหา
- นำแบบสำรวจปัญหา ในชุดที่ 1 ไปสอบถามนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โรงเรียนเบญจมราชูทิศศึกษา โรงเรียนคลองสองต้นนุ่น ซึ่งเป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน และจัดลำดับความมากน้อยของแบบสำรวจปัญหา เพื่อเป็นข้อคำถามในการสร้างแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน
- สร้างแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน จากข้อ 1, 2 และ 3 ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
- หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพนธ์ จำเริญ และ อาจารย์สยาม ปิยะนราทร เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา และภาษา ที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้ข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ

6. หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนใน กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โรงเรียนสารสาสน์พิทยา และโรงเรียนคลองสองต้นนุ่น ซึ่งเป็นนักเรียนคนละกลุ่ม กับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% ของคะแนน กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มสูง 25% และคะแนนนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25% เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.42 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหา จำนวน 30 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 1.42 – 11.07

7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน ใน ข้อ 6 โดย หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2524 : 171) โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหานักเรียน เท่ากับ .49

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ชุดที่ 2

แบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหานักเรียน

คำแนะนำ คำถามแต่ละข้อเป็นสถานการณ์ปัญหาจริงที่เกิดขึ้น ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหานั้นอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียหายต่อตัวนักเรียนแต่อย่างใด เพราะจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดเนื่องจากแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบตรงกับความรู้สึกและสถานการณ์ที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยการทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่เลือกเพียงข้อเดียว หรือเขียนคำตอบที่นักเรียนใช้แก้ปัญหาลงในช่อง

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านการเรียน	
0) เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน นักเรียนทำอย่างไร	ก. อ่านบททวนหลาย ๆ ครั้งให้เข้าใจ ข. ให้คนอื่นช่วยอธิบายให้ฟังจนเข้าใจ ค. ปล่อยเลยตามเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ใน ครอบครัว	
0) เมื่อนักเรียนทะเลาะกับพี่น้อง นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พุดจากกันด้วยเหตุผล ข. ให้พ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ตัดสิน ค. ร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
ปัญหาด้านความสุขภาพ	
0) เมื่อนักเรียนมีสุขภาพไม่ แข็งแรง นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. รับประทานอาหารและออกกำลังกายสม่ำเสมอ ข. ปรึกษาครูพยาบาลหรือหมอ ค. ปล่อยเลยตามเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
ปัญหาด้านอารมณ์	
0) เมื่อนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดง่าย นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หากิจกรรมอื่นทำเมื่อหงุดหงิด ข. ปรึกษาครู ค. ร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านการคบเพื่อน 0) เมื่อนักเรียนถูกเพื่อนรังแก นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พุดกับเพื่อนด้วยเหตุผลให้เข้าใจ ข. บอกให้ครูจัดการ ค. ร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน 0) เมื่อนักเรียนเล่นมากเกินไป นักเรียนทำอย่างไร	ก. หากิจกรรมที่มีประโยชน์ทำ ข. ให้ครู พ่อแม่เตือน ค. บ่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

เกณฑ์การจำแนกวิธีการแก้ปัญหา

พิจารณาหาผลการตอบว่าเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบใดมากที่สุด ถือว่าใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบนั้น

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน และวิธีการที่ครูช่วยเหลือ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ตอน

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหานักเรียนและวิธีการแก้ปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของครู ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียนที่สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามนี้ขึ้น เป็นความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเปรียบเทียบกับแบบสำรวจปัญหานักเรียนเป็นรายกรณี

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูช่วยเหลือเป็นภาพรวมทั้งห้อง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งใช้คำถามเดียวกับแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหานักเรียน ส่วนวิธีการที่ครูช่วยเหลือเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี

คำแนะนำ

1. ให้ท่านเลือกนักเรียนภายในห้องเรียนของท่าน 1 คน ที่ท่านเห็นว่าเป็นที่น่าสนใจ และพิจารณาว่านักเรียนคนนี้ประสบปัญหาในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใดและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสมตามความคิดเห็นของท่าน ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

นักเรียนเลขที่.....

ปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านการเรียน					
0).....					
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว					
0).....					
ปัญหาด้านสุขภาพ					
0).....					
ปัญหาด้านเพื่อน					
0).....					
ปัญหาด้านอารมณ์					
0).....					
ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน					
0).....					

วิธีประเมินความสอดคล้องของปัญหาระหว่างครูกับนักเรียน

1. นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี กับแบบสำรวจปัญหาของนักเรียนที่ครูเลือกมาตรวจสอบความสอดคล้อง

2. การประเมินความสอดคล้องของปัญหาในแต่ละด้านระหว่างครูกับนักเรียน
พิจารณาได้ 2 แบบ

แบบที่ 1 ครูระบุปัญหาในแต่ละด้านอย่างชัดเจน

เช่น ปัญหาด้านการเรียน

- ครู ระบุว่า นักเรียนอ่านและเขียนหนังสือไม่ได้

- นักเรียน ตอบในแบบสำรวจปัญหาด้านการเรียน โดยเลือกข้ออ่าน และเขียนหนังสือไม่คล่อง ในช่องมากที่สุด และมาก ถือว่าครูมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน

แบบที่ 2 ครูไม่ได้ระบุปัญหาในแต่ละด้านอย่างชัดเจน

เช่น ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

- ครู ระบุว่า นักเรียนมีปัญหามาก

- นักเรียน ตอบในแบบสำรวจปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

โพลเลือกปัญหาแต่ละข้อในช่องมากที่สุดและมาก มีจำนวนข้อมากกว่าครึ่งหนึ่งของแบบสำรวจปัญหาด้านนี้ ถือว่าครูมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน

3. พิจารณาเช่นนี้ในปัญหาทุกด้าน

4. นำจำนวนความคิดเห็นที่สอดคล้องกับไม่สอดคล้องมาคิดเป็นร้อยละของจำนวนครูทั้งหมด

ตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน และวิธีการที่ครูช่วยเหลือ

คำแนะนำ

1. ขอความกรุณาครูอ่านข้อความเหล่านี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียนตามความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่ มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุด ตามความคิดเห็นของท่าน ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. เมื่อท่านได้อ่านปัญหาที่ท่านคิดว่านักเรียนประสบอยู่ตามความเป็นจริง ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร โดยตอบคำถามเป็นปลายเปิด

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือ นักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ปัญหาด้านการเรียน 0)นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน						0).....
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ใน ครอบครัว 0)นักเรียนทะเลาะกับพี่น้อง						0).....
ปัญหาด้านสุขภาพ 0)นักเรียนสุขภาพไม่แข็งแรง						0).....
ปัญหาด้านการคบเพื่อน 0) นักเรียนถูกเพื่อนรังแก						0).....
ปัญหาด้านอารมณ์ 0)นักเรียนหงุดหงิดง่าย						0).....
ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและ การพักผ่อน 0) นักเรียนเล่นมากเกินไป						0).....

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาและวิธีการช่วยเหลือ นักเรียนเป็นภาพรวมทั้งห้อง แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนน

1. ครูเลือกตอบในช่องมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
2. ครูเลือกตอบในช่องมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
3. ครูเลือกตอบในช่องปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
4. ครูเลือกตอบในช่องน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
5. ครูเลือกตอบในช่องน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

1. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.76-5.00	หมายความว่า	ประสบปัญหาระดับมาก
2. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.26-3.75	หมายความว่า	ประสบปัญหาระดับปานกลาง
3. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-2.25	หมายความว่า	ประสบปัญหาระดับน้อย

ตอนที่ 2 วิธีการที่ครูช่วยเหลือ

รวบรวมวิธีการที่ครูใช้ช่วยเหลือนักเรียนเมื่อประสบปัญหาในแต่ละด้าน นำมาคิดเป็นความถี่และร้อยละของปัญหาแต่ละด้าน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 – 20 มิถุนายน 2542

2. นำหนังสือจากฝ่ายศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสาธิตทั้ง 3 แห่ง ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ จากผู้บริหารโรงเรียนที่ไปเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 20 –30 มิถุนายน 2542

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยขอความร่วมมือจาก ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์หัวหน้าสาย อาจารย์ประจำชั้นของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระหว่างวันที่ 1 – 30 กรกฎาคม 2542

4. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของนักเรียน จำนวน 1,545 ชุด ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 1,450 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5. ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ของครูประจำชั้น จำนวน 38 ชุด ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 32 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เวอร์ชัน 7.5 (Statistical Package for Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นใช้ t-test

2.2 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียนใช้ F-test เมื่อพบความแตกต่างจะใช้วิธีทดสอบเป็นรายคู่ด้วย SNK (Student Newman Keul)

2.3 เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน ใช้ไค-สแควร์ (Chi-Square)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลความหมาย

ในการวิเคราะห์และแปลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน ผลบวกของกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Of Squares)
P	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
χ^2	แทน ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square)

การเสนอผลการวิเคราะห์

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามประเภทของปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษาที่ใช้วิธีการแก้ปัญหาจำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหานักเรียนประถมศึกษาเป็นรายข้อ จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหานักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 7 จำนวนและร้อยละของครูประจำชั้น จำแนกตามเพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 8 สรุปความคิดเห็นของครูประจำชั้น เกี่ยวกับการมองปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหา

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน ดังการแสดงผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และ สังกัดโรงเรียน

ตัวแปร	ระดับของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	712	49.10
	หญิง	738	50.90
	รวม	1,450	100.00
ระดับชั้น	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	50.80
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	49.20
	รวม	1,450	100.00
สังกัดโรงเรียน	สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม)	601	41.40
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช)	599	41.40
	ทบวงมหาวิทยาลัย	250	17.20
	รวม	1,450	100.00

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1,450 คน เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 49.10 เป็นนักเรียนหญิง ร้อยละ 50.90 เมื่อพิจารณาตามระดับชั้น พบว่า เป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 50.80 เป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 49.20 และในด้านสังกัดโรงเรียน พบว่า เป็นนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม) ร้อยละ 41.40 เป็นนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช) ร้อยละ 41.40 เป็นนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 17.20

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามประเภทของปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 3 - 5 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามประเภทของปัญหาและเรียงลำดับความมากน้อยของปัญหา

ประเภทปัญหา	N	$\bar{X}$	S	ลำดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
ด้านการเรียน	1,450	2.50	0.71	2	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	1,450	2.42	0.87	4	ปานกลาง
ด้านสุขภาพ	1,450	2.48	0.88	3	ปานกลาง
ด้านการคบเพื่อน	1,450	2.39	0.82	5	ปานกลาง
ด้านอารมณ์	1,450	2.53	0.89	1	ปานกลาง
ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	1,450	2.34	0.82	6	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนประถมศึกษาประสบปัญหาแต่ละด้าน ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนประถมศึกษาประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้ ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านการคบเพื่อน และปัญหาการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวิธีการแก้ปัญหา

วิธีการแก้ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	1,255	86.6
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	157	10.8
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	38	2.6
รวม	1,450	100

จากตาราง 4 พบว่านักเรียนประถมศึกษาใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 86.6) รองลงมาใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น (ร้อยละ 10.8) และใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหาน้อยที่สุด (ร้อยละ 2.6)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ประสบปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ปัญหาด้าน	ตัวแปร						
	เพศ		ระดับชั้น		สังกัดโรงเรียน		
	ชาย (N=712)	หญิง (N=738)	ป.5 (N=737)	ป.6 (N=731)	กทม. (N=601)	สช. (N=599)	ทบวง (N=250)
การเรียนรู้							
$\bar{X}$	2.52	2.48	2.46	2.54	2.50	2.53	2.43
S	0.70	0.71	0.69	0.72	0.66	0.72	0.79
ความสัมพันธ์ใน ครอบครัว							
$\bar{X}$	2.44	2.41	2.42	2.42	2.50	2.47	2.11
S	0.84	0.85	0.86	0.83	0.80	0.86	0.86
สุขภาพ							
$\bar{X}$	2.47	2.49	2.51	2.43	2.54	2.51	2.24
S	0.85	0.85	0.86	0.84	0.80	0.84	0.93
การคบเพื่อน							
$\bar{X}$	2.43	2.35	2.39	2.59	2.39	2.40	2.22
S	0.85	0.80	0.82	0.81	0.78	0.80	0.90
อารมณ์							
$\bar{X}$	2.50	2.55	2.50	2.54	2.57	2.58	2.27
S	0.91	0.88	0.90	0.89	0.84	0.87	1.02
การใช้เวลาว่าง และการพักผ่อน							
$\bar{X}$	2.37	2.31	2.34	2.34	2.41	2.35	2.14
S	0.84	0.80	0.82	0.81	0.81	0.79	0.88

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนชาย ประสบปัญหาด้านการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52, 2.44, 2.47, 2.43, 2.50$ และ 2.37 ตามลำดับ) สำหรับนักเรียนหญิง ประสบปัญหาด้านการเรียนรู้ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อนด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.48, 2.41, 2.49, 2.35, 2.55$ และ 2.31 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาระดับชั้นพบว่า นักเรียนที่ศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.46, 2.42, 2.51, 2.39, 2.50$ และ 2.34 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.54, 2.42, 2.43, 2.39, 2.54$ และ 2.34 ตามลำดับ)

จากการพิจารณาสังกัดโรงเรียน พบว่า นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50, 2.50, 2.54, 2.39, 2.57$ และ 2.41 ตามลำดับ) นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53, 2.47, 2.51, 2.40, 2.58$ และ 2.35 ตามลำดับ) และนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ประสบปัญหาด้านการเรียน และปัญหาด้านอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.43, 2.27$ ตามลำดับ) ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11, 2.24, 2.22$ และ 2.14 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนประถมศึกษาที่ใช้วิธีการแก้ปัญหา 3 รูปแบบ คือ การแก้ปัญหาด้วยตนเอง การแก้ปัญหาโดยการพึ่งพาผู้อื่น และการแก้ปัญหาโดยการหลีกเลี่ยงปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน ดังการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 6 ดังนี้

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละนักเรียนประถมศึกษาที่ใช้วิธีการแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตัวแปร	รวม	วิธีการแก้ปัญหา					
		ด้วยตนเอง		พึ่งพาผู้อื่น		หลีกเลี่ยงปัญหา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ							
หญิง	712	594	83.4	93	13.1	25	3.5
ชาย	738	661	89.6	64	8.7	13	1.8
ระดับชั้น							
ประถมศึกษาปีที่ 5	737	636	86.3	87	11.8	14	1.9
ประถมศึกษาปีที่ 6	713	619	86.8	70	9.8	24	3.4
สังกัดโรงเรียน							
กทม	601	505	84.0	85	14.1	11	1.8
สช	599	539	90.0	48	8.0	12	2.0
ทบ.ง	250	211	84.4	24	9.6	15	6.0

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน พบว่า นักเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแก้ปัญหาดด้วยตนเอง (ร้อยละ 83.4 – 90.0) มากที่สุด รองลงมาใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น (ร้อยละ 8.0 – 14.1) และใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบหลีกเลี่ยงปัญหา (ร้อยละ 1.8 – 6.0) มีจำนวนน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาฝึกเรียนประถมศึกษาปวเรช ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

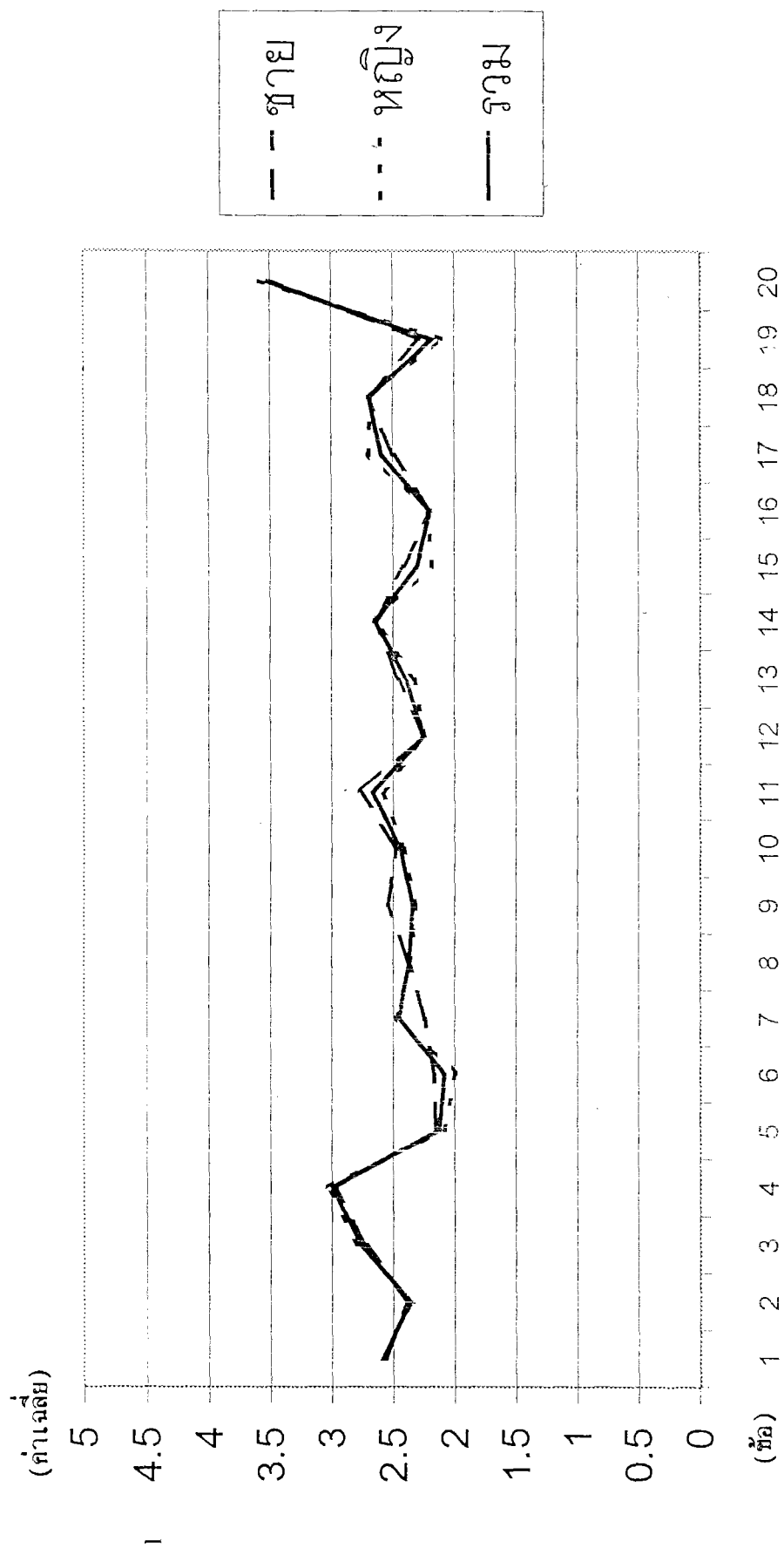
ดั่งการแสดงผลตาม ตาราง 7-27

ตาราง 7 แสดงปัญหาด้านการเรียนจำแนกตามเพศ

ปัญหาการเรียน	ชาย (N = 712)					หญิง (N = 738)					รวม (N = 1,450)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สนใจเรียนจากเรียนไม่เข้าใจ	2.56	1.09	7	ปานกลาง	2.59	1.08	7	ปานกลาง	2.58	1.09	8	ปานกลาง	2.58	1.09	8
2. นักเรียนอดใจเนื่องจากเรียนไม่ทันเพื่อน	2.38	1.24	13	ปานกลาง	2.34	1.25	12	ปานกลาง	2.36	1.20	14	ปานกลาง	2.36	1.20	14
3. เวลาเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.72	1.30	4	ปานกลาง	2.79	1.37	3	ปานกลาง	2.76	1.33	3	ปานกลาง	2.76	1.33	3
4. นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบแต่ละครั้ง	2.97	1.29	2	ปานกลาง	3.03	1.28	2	ปานกลาง	2.99	1.27	2	ปานกลาง	2.99	1.27	2
5. นักเรียนกังวลใจที่อ่านหนังสือไม่คล่อง	2.15	1.21	20	น้อย	2.08	1.16	19	น้อย	2.12	1.19	19	น้อย	2.12	1.19	19
6. นักเรียนไม่สนใจที่เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง	2.16	1.19	19	น้อย	1.99	1.11	20	น้อย	2.03	1.16	20	น้อย	2.03	1.16	20
7. นักเรียนไม่สนใจเพราะทำการบ้านไม่ได้	2.24	1.23	17	น้อย	2.47	1.21	9	ปานกลาง	2.45	1.22	9	ปานกลาง	2.45	1.22	9
8. นักเรียนหงุดหงิดที่ฟังครูอธิบายไม่รู้เรื่อง	2.37	1.22	14	ปานกลาง	2.36	1.25	11	ปานกลาง	2.37	1.24	13	ปานกลาง	2.37	1.24	13
9. นักเรียนอดใจที่ครูเข้มงวดเคร่งครัดกับการสอน มากเกินไป	2.54	1.33	8	ปานกลาง	2.31	1.24	14	ปานกลาง	2.34	1.29	11	ปานกลาง	2.34	1.29	11
10. นักเรียนไม่กล้าที่จะถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.47	1.24	10	ปานกลาง	2.41	1.26	10	ปานกลาง	2.44	1.25	10	ปานกลาง	2.44	1.25	10

ปัญหาการเรียน	ชาย (N = 712)				หญิง (N = 738)				รวม (N = 1,450)			
	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน	2.76	1.45	3	ปานกลาง	2.58	1.48	8	ปานกลาง	2.66	1.47	5	ปานกลาง
12. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเครื่องแต่งกายที่จะสวมใส่มาโรงเรียน	2.25	1.42	16	น้อย	2.24	1.45	15	น้อย	2.25	1.45	16	น้อย
13. นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้ว่าจะเรียนอะไรต่อเมื่อจบป. 6	2.45	1.40	11	ปานกลาง	2.32	1.42	13	ปานกลาง	2.39	1.41	12	ปานกลาง
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้จะไปทำอะไรถ้าไม่ได้เรียนต่อ	2.64	1.44	6	ปานกลาง	2.64	1.56	6	ปานกลาง	2.64	1.50	6	ปานกลาง
15. นักเรียนเบื่ออัดใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียนที่เข้มงวด	2.41	1.33	12	ปานกลาง	2.18	1.18	17	น้อย	2.30	1.26	15	ปานกลาง
16. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องมาโรงเรียนสายเพราะบ้านไกล	2.19	1.37	18	น้อย	2.21	1.39	16	น้อย	2.20	1.38	17	น้อย
17. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องขาดเรียนบ่อย	2.49	1.52	9	ปานกลาง	2.69	1.54	4	ปานกลาง	2.59	1.53	7	ปานกลาง
18. นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน	2.70	1.37	5	ปานกลาง	2.68	1.42	5	ปานกลาง	2.69	1.39	4	ปานกลาง
19. นักเรียนเบื่ออัดใจที่ครูไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน	2.23	1.26	15	ปานกลาง	2.10	1.27	18	น้อย	2.18	1.27	18	น้อย
20. นักเรียนจะสบายใจกว่าถ้าครูให้กำลังใจ	3.43	1.53	1	ปานกลาง	3.59	1.50	1	ปานกลาง	3.53	1.52	1	ปานกลาง
รวม	2.52	0.70	---	ปานกลาง	2.48	0.71	---	ปานกลาง	2.50	0.71	---	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง และนักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.48, 2.97, 2.76, 2.72$ และ 2.70 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องขาดเรียนบ่อย และนักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.59, 3.03, 2.79, 2.69$ และ 2.68 ตามลำดับ) และนักเรียนทั้งหมดมีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน ($\bar{X} = 3.53, 2.99, 2.76, 2.69$ และ 2.66 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 2 แสดงปัญหาด้านการเรียนรู้ จำแนกตามเพศ

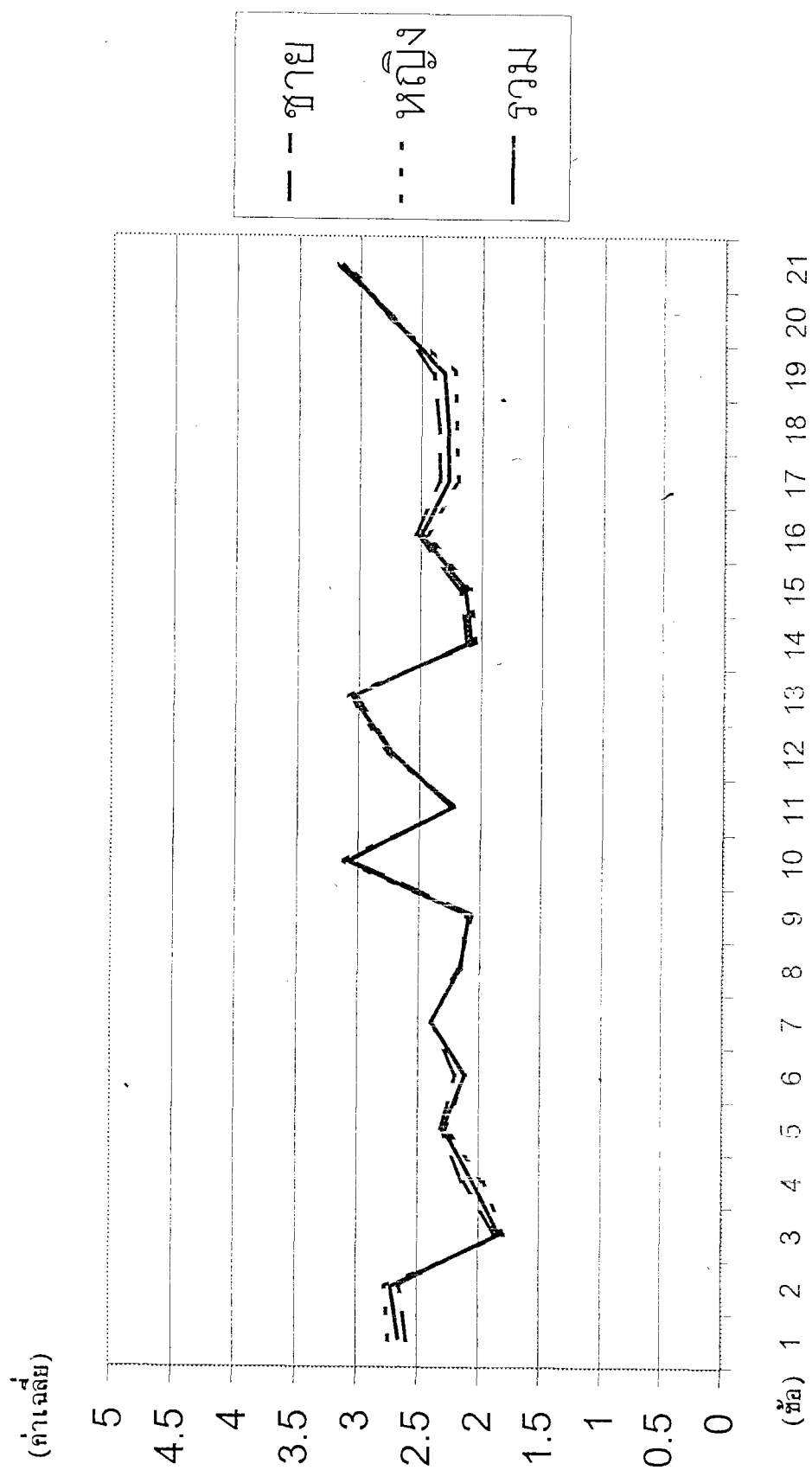
ตาราง 8 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์, ครอบครัวเจ้าแม่ตามเพศ

ปัญหาความสัมพันธ์ครอบครัว	ชาย (N = 712)				หญิง (N = 738)				รวม (N = 1,450)			
	X	S	ลำดับ	ระดับ	X	S	ลำดับ	ระดับ	X	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	2.58	1.66	7	ปานกลาง	2.73	1.70	7	ปานกลาง	2.65	1.68	7	ปานกลาง
2. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน	2.64	1.46	6	ปานกลาง	2.76	1.52	4	ปานกลาง	2.71	1.49	6	ปานกลาง
3. ชีวิตในบ้านของนักเรียนไม่มีความสุข	1.86	1.20	21	น้อย	1.73	1.62	21	น้อย	1.83	1.18	21	น้อย
4. นักเรียนอดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	2.13	1.33	18	น้อย	1.96	1.29	20	น้อย	2.05	1.31	20	น้อย
5. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	2.31	1.45	13	ปานกลาง	2.27	1.43	10	ปานกลาง	2.29	1.43	11	ปานกลาง
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตัวนักเรียนไม่มีความสำคัญในบ้าน	2.19	1.39	15	น้อย	2.11	1.41	16	น้อย	2.12	1.40	17	น้อย
7. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน	2.39	1.43	9	ปานกลาง	2.40	1.45	9	ปานกลาง	2.39	1.44	9	ปานกลาง
8. เวล่านักเรียนไม่สบายใจที่เรียนไม่กล้าปรึกษาใครในบ้าน	2.17	1.32	17	น้อย	2.15	1.34	15	น้อย	2.16	1.34	15	น้อย
9. นักเรียนเป็นทุกข์ใจเพราะขาดความรักความอบอุ่นในบ้าน	2.06	1.35	20	น้อย	2.11	1.43	17	น้อย	2.09	1.39	18	น้อย
10. นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน	3.03	1.80	2	ปานกลาง	3.11	1.82	2	ปานกลาง	3.08	1.81	2	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัญหาความสัมพันธืในครอบครัว	ชาย (N = 712)						หญิง (N = 738)						รวม (N = 1,450)					
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนอดใจที่ต้องอยู่บ้านที่ตีบแคบ สกปรก	2.23	1.50	14	น้อย	2.22	1.49	11	น้อย	11	น้อย	2.23	1.49	14	น้อย	2.23	1.49	14	น้อย
12. นักเรียนอดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน	2.71	1.75	5	ปานกลาง	2.75	1.76	5	ปานกลาง	5	ปานกลาง	2.73	1.76	5	ปานกลาง	2.73	1.76	5	ปานกลาง
13. นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และ เสพยาเสพติด	3.02	1.79	3	ปานกลาง	3.08	1.82	3	ปานกลาง	3	ปานกลาง	3.05	1.80	3	ปานกลาง	3.05	1.80	3	ปานกลาง
14. นักเรียนเมื่อที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป	2.12	1.26	19	น้อย	2.04	1.20	19	น้อย	19	น้อย	2.08	1.23	19	น้อย	2.08	1.23	19	น้อย
15. นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านยากจน	2.17	1.35	16	ปานกลาง	2.09	1.26	18	น้อย	18	น้อย	2.13	1.31	16	น้อย	2.13	1.31	16	น้อย
16. นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัว นักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนทำไม่ได้	2.54	1.33	8	ปานกลาง	2.45	1.36	8	ปานกลาง	8	ปานกลาง	2.49	1.35	8	ปานกลาง	2.49	1.35	8	ปานกลาง
17. นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัว นักเรียนน้อยเกินไป	2.34	1.30	12	ปานกลาง	2.19	1.24	14	น้อย	14	น้อย	2.27	1.27	13	ปานกลาง	2.27	1.27	13	ปานกลาง
18. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก	2.35	1.37	11	ปานกลาง	2.21	1.34	13	น้อย	13	น้อย	2.28	1.36	12	ปานกลาง	2.28	1.36	12	ปานกลาง
19. นักเรียนอดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.39	1.34	10	ปานกลาง	2.22	1.32	12	น้อย	12	น้อย	2.31	1.33	10	ปานกลาง	2.31	1.33	10	ปานกลาง
20. นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า ลงโทษรุนแรง	2.73	1.46	4	ปานกลาง	2.74	1.49	6	ปานกลาง	6	ปานกลาง	2.74	1.47	4	ปานกลาง	2.74	1.47	4	ปานกลาง
21. เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้	3.18	1.51	1	ปานกลาง	3.12	1.55	1	ปานกลาง	1	ปานกลาง	3.15	1.53	1	ปานกลาง	3.15	1.53	1	ปานกลาง
รวม	2.44	0.84	---	ปานกลาง	2.41	0.85	---	ปานกลาง	---	ปานกลาง	2.42	0.87	---	ปานกลาง	2.42	0.87	---	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า และลงโทษรุนแรง และนักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ($\bar{X} = 3.18, 3.03, 3.02, 2.73$ และ 2.71 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน และนักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ($\bar{X} = 3.12, 3.11, 3.08, 2.76$ และ 2.75 ตามลำดับ) และนักเรียนทั้งหมดมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า และลงโทษรุนแรง และนักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ($\bar{X} = 3.15, 3.08, 3.05, 2.74$ และ 2.73 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 3 แสดงปัญหาด้านความสับสนในครอบครัวจำแนกตามเพศ

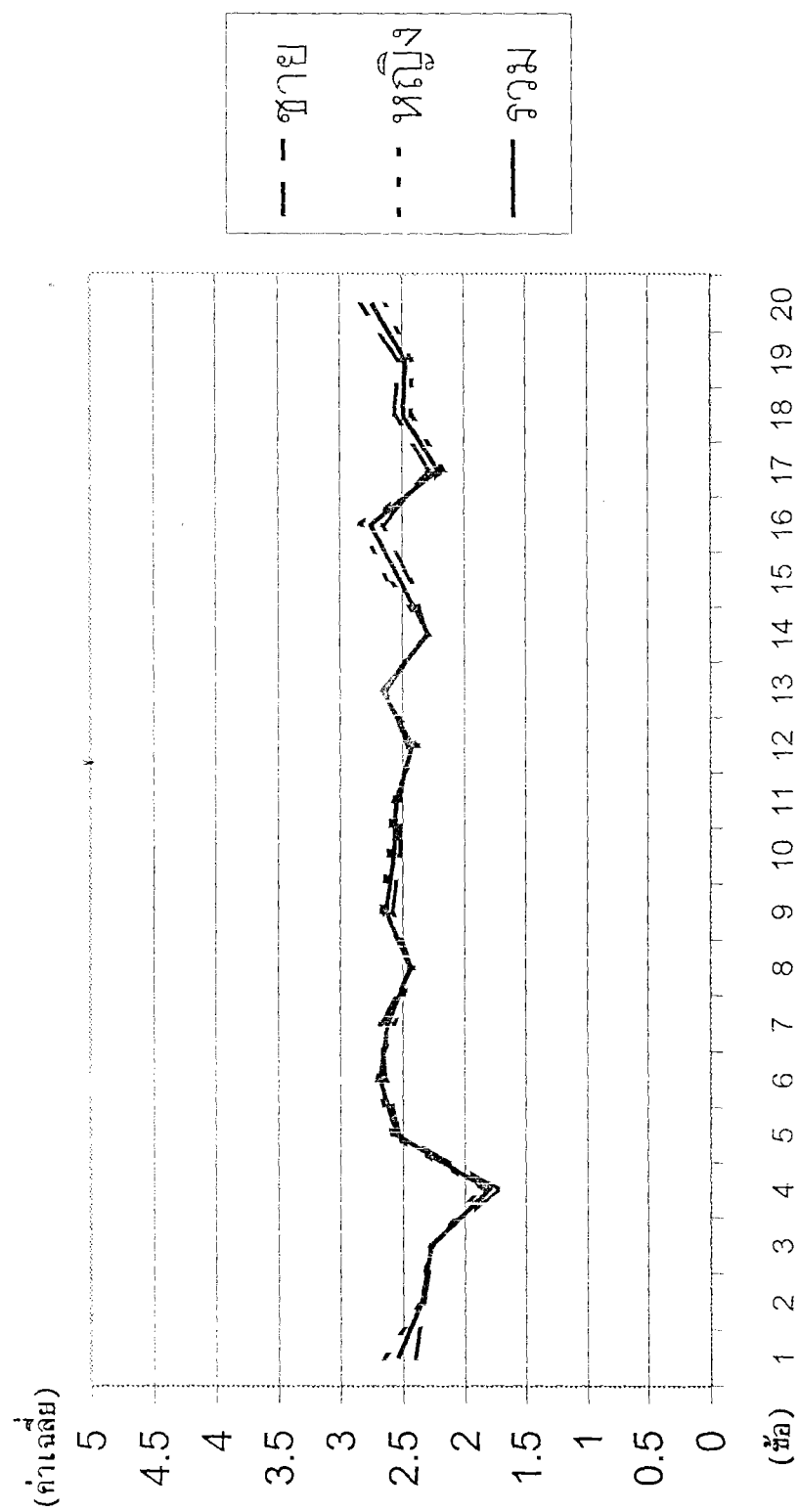
ตาราง 9 แสดงปัญหาด้านสุขภาพที่จำแนกตามเพศ

ปัญหาด้านสุขภาพ	ชาย (N = 712)					หญิง (N = 738)					รวม (N = 1,450)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.40	1.41	15	ปานกลาง	2.66	1.47	5	ปานกลาง	2.54	1.45	10	ปานกลาง	2.54	1.45	10
2. นักเรียนไม่สบายใจที่อ้วนเกินไป	2.33	1.47	16	ปานกลาง	2.35	1.46	16	ปานกลาง	2.35	1.46	16	ปานกลาง	2.35	1.46	16
3. นักเรียนกังวลใจที่ผอมเกินไป	2.25	1.39	19	น้อย	2.29	1.36	17	ปานกลาง	2.27	1.38	18	ปานกลาง	2.27	1.38	18
4. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความสูงเกินไป	1.73	1.09	20	น้อย	1.86	1.19	20	น้อย	1.80	1.14	20	น้อย	1.80	1.14	20
5. นักเรียนไม่สบายใจที่เตี้ยเกินไป	2.52	1.54	9	ปานกลาง	2.58	1.54	9	น้อย	2.55	1.52	8	น้อย	2.55	1.52	8
6. นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.63	1.49	5	ปานกลาง	2.71	1.50	2	ปานกลาง	2.68	1.50	3	ปานกลาง	2.68	1.50	3
7. นักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย	2.63	1.49	2	ปานกลาง	2.57	1.39	11	ปานกลาง	2.62	1.44	6	ปานกลาง	2.62	1.44	6
8. นักเรียนไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี	2.42	1.36	14	ปานกลาง	2.41	1.37	12	ปานกลาง	2.44	1.37	14	ปานกลาง	2.44	1.37	14
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	2.58	1.53	6	ปานกลาง	2.67	1.57	3	ปานกลาง	2.63	1.50	5	ปานกลาง	2.63	1.50	5
10. นักเรียนมีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	2.52	1.61	8	ปานกลาง	2.61	1.62	7	ปานกลาง	2.57	1.62	7	ปานกลาง	2.57	1.62	7
11. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเจ็บป่วยบ่อย	2.52	1.48	10	ปานกลาง	2.58	1.50	10	ปานกลาง	2.55	1.49	9	ปานกลาง	2.55	1.49	9
12. นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา	2.45	1.56	12	ปานกลาง	2.37	1.51	15	ปานกลาง	2.42	1.53	15	ปานกลาง	2.42	1.53	15

ตาราง 9 (ต่อ)

ปัญหาด้านสุขภาพ	ชาย (N = 712)				หญิง (N = 738)				รวม (N = 1,450)			
	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ
13. นักเรียนไม่สบายใจที่สุขภาพฟันไม่ดี เช่น ปวดฟัน ฟันผุ ฯลฯ	2.64	1.49	4	ปานกลาง	2.67	1.52	4	ปานกลาง	2.66	1.50	4	ปานกลาง
14. นักเรียนกังวลใจที่มีอาการผื่นคันที่ผิวหนัง เช่น หูด หัก ติ่งเนื้อ ฯลฯ	2.29	1.51	17	ปานกลาง	2.27	1.51	18	ปานกลาง	2.29	1.53	17	ปานกลาง
15. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น ขาวย กาก เกาฬ ฯลฯ	2.43	1.50	13	ปานกลาง	2.61	1.54	8	ปานกลาง	2.52	1.52	11	ปานกลาง
16. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา	2.66	1.45	3	ปานกลาง	2.83	1.43	1	ปานกลาง	2.75	1.44	1	ปานกลาง
17. นักเรียนอดใจที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน	2.27	1.42	18	ปานกลาง	2.15	1.31	19	น้อย	2.21	1.37	19	น้อย
18. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเลือกรับประทานอาหารที่ไม่ได้รับอาหารไม่ถูกสัดส่วน	2.56	1.42	7	ปานกลาง	2.43	1.36	13	ปานกลาง	2.49	1.39	12	น้อย
19. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุเล็กน้อย เช่น หกล้ม ชนแก้ว ฯลฯ	2.52	1.40	11	ปานกลาง	2.41	1.38	14	ปานกลาง	2.47	1.39	13	น้อย
20. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรง ต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก แขนหัก ต้องเย็บเนื่องจากศีรษะแตก ปากแตก ฯลฯ	2.84	1.66	1	ปานกลาง	2.64	1.68	6	ปานกลาง	2.47	1.68	2	น้อย
รวม	2.47	0.85	---	ปานกลาง	2.49	0.85	---	ปานกลาง	2.48	0.88	---	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเหนื่อยง่าย นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพฟันไม่ดี และนักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง ($\bar{X} = 2.84, 2.68, 2.66, 2.64$ และ 2.63 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนเนื่องจากการเจ็บป่วย นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพฟันไม่ดี และนักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ($\bar{X} = 2.83, 2.71, 2.67, 2.67$ และ 2.66 ตามลำดับ) และนักเรียนทั้งหมดมีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพฟันไม่ดี และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเจ็บป่วยบ่อย ($\bar{X} = 2.75, 2.74, 2.68, 2.66$ และ 2.63 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 4 แสดงปัญหาด้านสุขภาพจำแนกตามเพศ

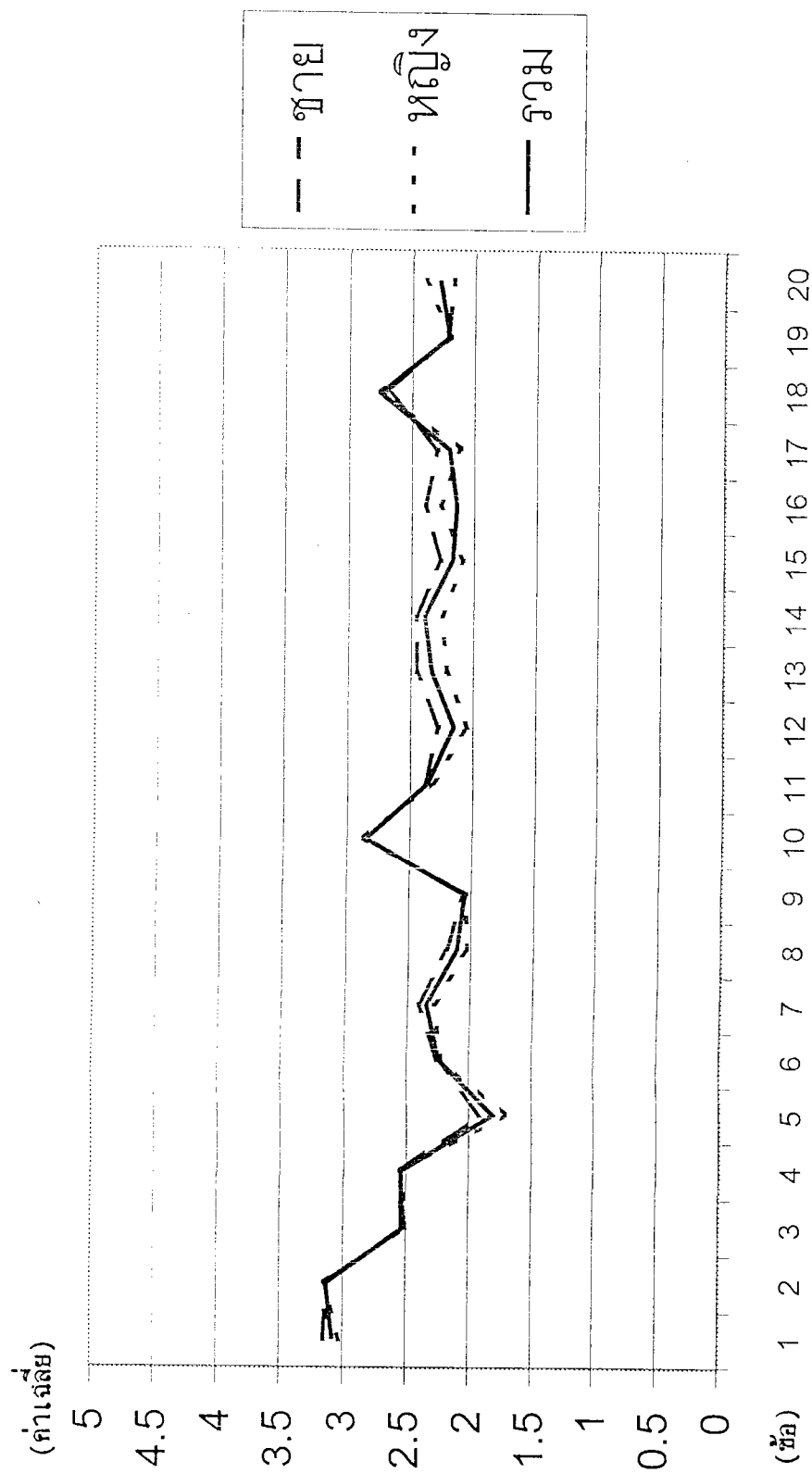
ตาราง 10 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามเพศ

ปัญหาด้านการคบเพื่อน	ชาย (N = 712)					หญิง (N = 738)					รวม (N = 1,450)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนรังแก	3.15	1.54	1	ปานกลาง	3.02	1.54	2	ปานกลาง	3.08	1.54	2	ปานกลาง			
2. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	3.12	1.54	2	ปานกลาง	3.14	1.60	1	ปานกลาง	3.13	1.57	1	ปานกลาง			
3. นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนไม่ยอมรับในตัวนักเรียน	2.53	1.44	6	ปานกลาง	2.50	1.47	6	ปานกลาง	2.52	1.46	6	ปานกลาง			
4. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจตัวนักเรียน	2.54	1.37	5	ปานกลาง	2.53	1.42	5	ปานกลาง	2.54	1.40	5	ปานกลาง			
5. นักเรียนอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.91	1.24	20	น้อย	1.71	1.09	20	น้อย	1.81	1.17	20	น้อย			
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่รู้จักปฏิบัติตนกับเพื่อน อย่างไร	2.25	1.22	15	น้อย	2.22	1.28	12	น้อย	2.24	1.25	12	น้อย			
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้	2.41	1.48	9	ปานกลาง	2.29	1.49	9	ปานกลาง	2.35	1.49	9	ปานกลาง			
8. นักเรียนกังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	2.19	1.46	17	ปานกลาง	2.03	1.39	19	ปานกลาง	2.11	1.29	18	ปานกลาง			
9. นักเรียนรู้สึกว้าวุ่นทั้ง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเพื่อน	2.06	1.27	19	น้อย	2.04	1.30	17	น้อย	2.05	1.29	19	น้อย			
10. นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน	2.83	1.39	3	ปานกลาง	2.86	1.38	3	ปานกลาง	2.85	1.39	3	ปานกลาง			

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาด้านการคบเพื่อน	ชาย (N = 712)				หญิง (N = 738)				รวม (N = 1,450)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนต้องการให้นักเรียน	2.38	1.45	11	ปานกลาง	2.32	1.50	8	ปานกลาง	2.36	1.47	8	ปานกลาง
เข้ากลุ่มทำงานด้วย												
12. นักเรียนเบื่อหน่ายเพื่อนทำให้ไม่ค่อยอยู่ใน	2.27	1.33	13	ปานกลาง	2.04	1.25	18	น้อย	2.15	1.30	16	น้อย
กลุ่มเพื่อน												
13. นักเรียนอดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.45	1.42	8	ปานกลาง	2.21	1.34	13	น้อย	2.33	1.36	10	ปานกลาง
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่	2.46	1.39	7	ปานกลาง	2.25	1.33	11	น้อย	2.39	1.36	7	ปานกลาง
ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ												
15. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคบเพื่อน	2.26	1.39	14	ปานกลาง	2.08	1.28	18	น้อย	2.17	1.34	15	น้อย
ต่างเพศ												
16. นักเรียนกังวลใจที่จะเล่นกับเพื่อนต่างเพศ	2.36	1.45	10	ปานกลาง	2.27	1.36	10	น้อย	2.14	1.41	17	น้อย
17. นักเรียนกังวลใจเมื่อเพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.26	1.36	12	ปานกลาง	2.11	1.33	15	น้อย	2.20	1.35	13	น้อย
18. นักเรียนอดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อน	2.68	1.50	4	ปานกลาง	2.75	1.50	4	ปานกลาง	2.75	1.51	4	ปานกลาง
ต่างเพศ												
19. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	2.21	1.33	16	น้อย	2.19	1.31	15	น้อย	2.20	1.32	14	น้อย
20. นักเรียนเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	2.16	1.35	18	น้อย	2.39	1.45	7	ปานกลาง	2.28	1.41	11	ปานกลาง
รวม	2.43	0.85	---	ปานกลาง	2.35	0.80	---	ปานกลาง	2.39	0.82	---	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.15, 3.12, 2.83, 2.68$ และ 2.54 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.14, 3.02, 2.86, 2.75$ และ 2.53 ตามลำดับ) และนักเรียนทั้งหมดมีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.13, 3.08, 2.85, 2.75$ และ 2.54 ตามลำดับ)

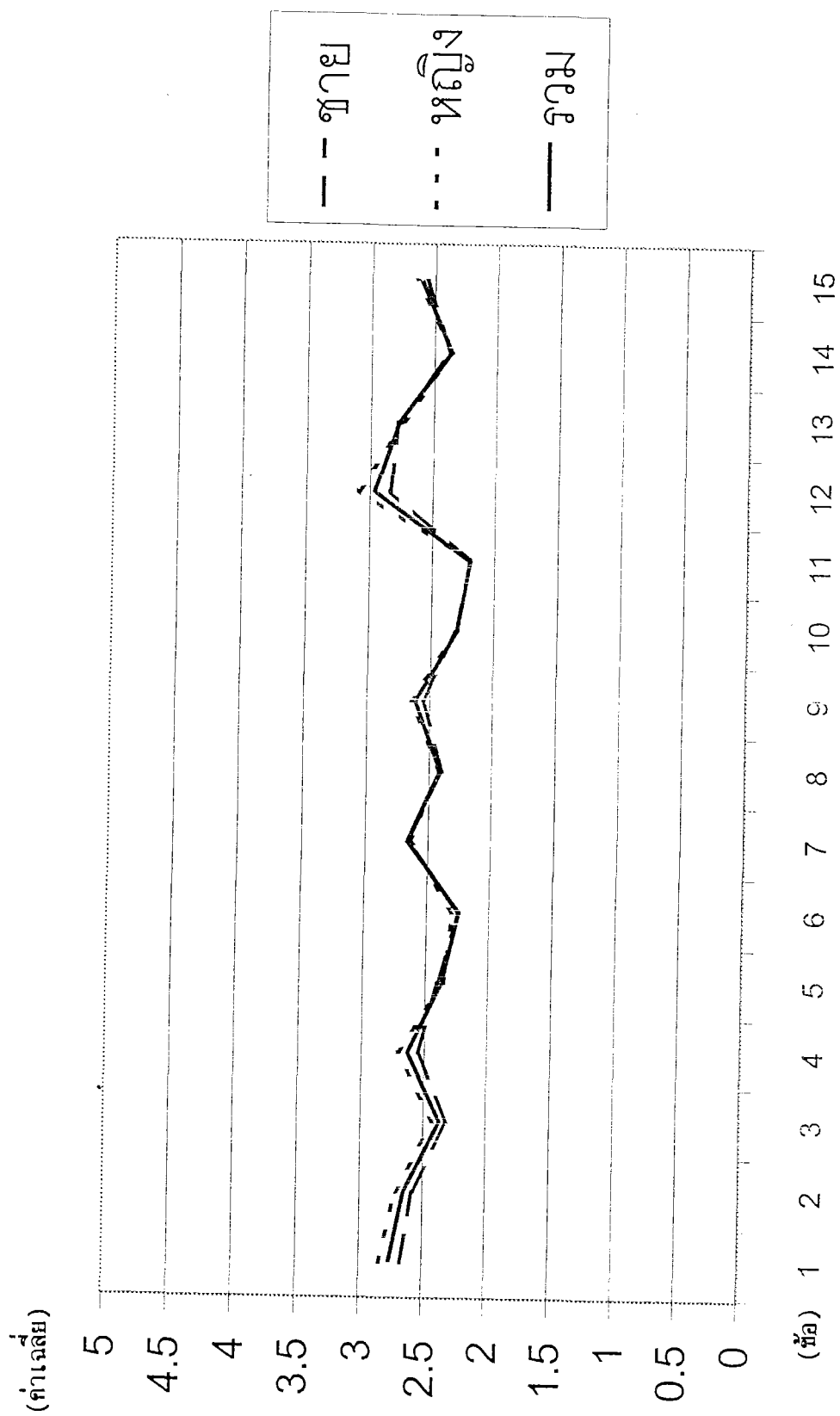

ภาพประกอบ 5 แสดงปัญหาด้านการตอบเพื่อจำแนกตามเพศ

ตาราง 11 แสดงปัญหาด้านอารมณ์เจ้าแค้นตามเพศ

ปัญหาด้านอารมณ์	ชาย (N = 712)				หญิง (N = 738)				รวม (N = 1,450)			
	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย	2.67	1.48	3	ปานกลาง	2.84	1.50	2	ปานกลาง	2.76	1.49	3	ปานกลาง
2. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย	2.58	1.41	5	ปานกลาง	2.71	1.43	5	ปานกลาง	2.65	1.42	5	ปานกลาง
3. นักเรียนอดใจที่ตนเองเป็นคนใจง่าย	2.31	1.35	12	ปานกลาง	2.42	1.36	9	ปานกลาง	2.37	1.36	11	ปานกลาง
4. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ไม่บอกใคร	2.55	1.44	7	ปานกลาง	2.71	1.48	4	ปานกลาง	2.63	1.46	6	ปานกลาง
5. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองเอาแต่ใจตนเองเป็นใหญ่	2.40	1.43	9	ปานกลาง	2.35	1.41	12	ปานกลาง	2.37	1.42	10	ปานกลาง
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองตกใจง่าย	2.24	1.39	14	น้อย	2.29	1.29	14	ปานกลาง	2.24	1.34	14	น้อย
7. นักเรียนอดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่	2.66	1.43	4	ปานกลาง	2.64	1.41	8	ปานกลาง	2.66	1.42	4	ปานกลาง
8. นักเรียนรู้สึกอายที่ตนเองมีปมด้อย	2.39	1.43	10	ปานกลาง	2.41	1.43	10	ปานกลาง	2.41	1.43	9	ปานกลาง
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มั่นใจในตนเอง	2.55	1.39	8	ปานกลาง	2.65	1.40	6	ปานกลาง	2.61	1.39	7	ปานกลาง
10. นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ ง่าย	2.30	1.31	13	ปานกลาง	2.29	1.30	13	ปานกลาง	2.29	1.30	13	ปานกลาง
11. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองมีอารมณ์อ่อนไหว	2.19	1.30	15	น้อย	2.19	1.26	15	น้อย	2.19	1.28	15	น้อย
12. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชู้	2.83	1.46	1	ปานกลาง	3.08	1.43	1	ปานกลาง	2.96	1.45	1	ปานกลาง
13. นักเรียนไม่ชอบที่มีคนขี้ใจ	2.78	1.41	2	ปานกลาง	2.74	1.40	3	ปานกลาง	2.77	1.40	2	ปานกลาง
14. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองไม่มีค่า	2.37	1.44	11	ปานกลาง	2.35	1.45	11	ปานกลาง	2.36	1.43	12	ปานกลาง
15. นักเรียนไม่สบายใจที่เป็นคนคิดมาก	2.56	1.43	6	ปานกลาง	2.64	1.49	7	ปานกลาง	2.60	1.46	8	ปานกลาง
รวม	2.50	0.91	---	ปานกลาง	2.55	0.88	---	ปานกลาง	2.53	0.89	---	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ($\bar{X} = 2.83, 2.78, 2.67, 2.66$ และ 2.67 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลางเรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ไม่บอกใคร และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ($\bar{X} = 3.08, 2.84, 2.74, 2.71$ และ 2.71 ตามลำดับ) และนักเรียนทั้งหมดมีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลางเรียงลำดับมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ($\bar{X} = 2.96, 2.77, 2.76, 2.66$ และ 2.65 ตามลำดับ)

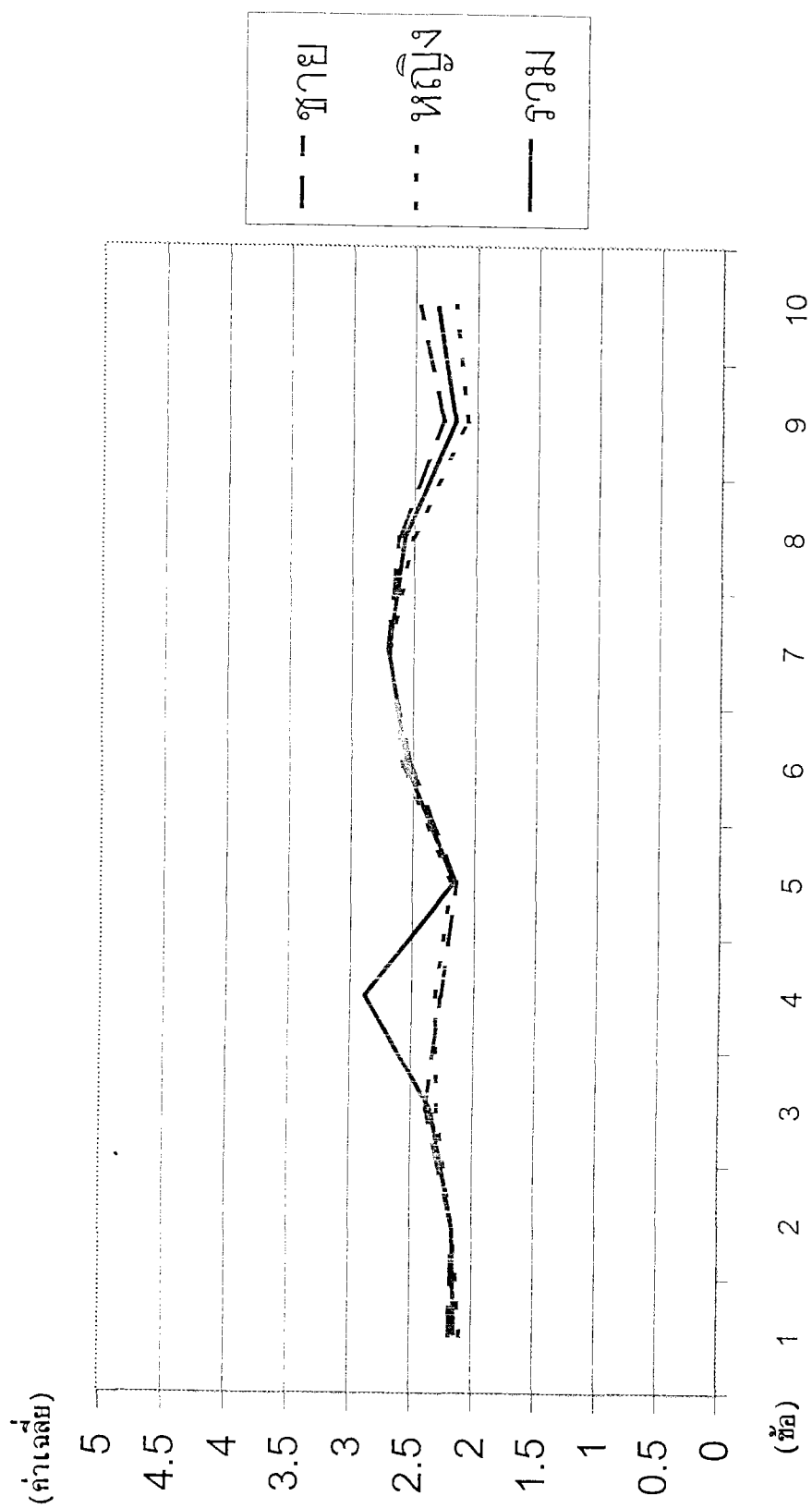

ภาพประกอบ 6 แสดงปัญหาด้านอารมณ์ที่จำแนกตามเพศ

ตาราง 12 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนจำนวนตามเพศ

ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	ชาย (N = 712)				หญิง (N = 738)				รวม (N = 1,450)			
	X	S	ลำดับ	ระดับ	X	S	ลำดับ	ระดับ	X	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนดูโทรทัศน์มากเกินไป	2.18	1.42	8	น้อย	2.09	1.36	9	น้อย	2.14	1.39	10	น้อย
2. นักเรียนเล่นมากเกินไป	2.16	1.32	9	น้อย	2.16	1.30	8	น้อย	2.16	1.31	9	น้อย
3. นักเรียนไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง	2.38	1.40	5	ปานกลาง	2.29	1.34	5	ปานกลาง	2.34	1.37	5	ปานกลาง
4. นักเรียนไม่ทำอะไรเอาแต่เล่น	2.26	1.32	7	ปานกลาง	2.31	1.36	4	ปานกลาง	2.88	1.35	1	ปานกลาง
5. นักเรียนเที่ยวมากเกินไป	2.14	1.32	10	น้อย	2.18	1.34	6	น้อย	2.16	1.33	8	น้อย
6. นักเรียนสามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้	2.51	1.38	3	ปานกลาง	2.58	1.38	2	ปานกลาง	2.55	1.38	4	ปานกลาง
7. นักเรียนมีเวลาว่างน้อย	2.71	1.49	1	ปานกลาง	2.69	1.44	1	ปานกลาง	2.70	1.46	2	ปานกลาง
8. นักเรียนไม่มีเวลาพักผ่อน	2.62	1.44	2	ปานกลาง	2.50	1.44	3	ปานกลาง	2.57	1.44	3	ปานกลาง
9. นักเรียนไม่มีเวลาฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์	2.26	1.37	6	ปานกลาง	2.07	1.34	10	น้อย	2.17	1.34	7	น้อย
10. นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์	2.46	1.46	4	ปานกลาง	2.17	1.36	7	น้อย	2.32	1.42	6	ปานกลาง
รวม	2.37	0.84	---	ปานกลาง	2.31	0.80	---	ปานกลาง	2.34	0.82	---	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่านักเรียนชายมีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ และนักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 2.71, 2.62, 2.51, 2.46$ และ 2.38 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น และนักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 2.69, 2.58, 2.50, 2.31$ และ 2.29 ตามลำดับ) และนักเรียนทั้งหมดมีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 2.88, 2.70, 2.57, 2.55$ และ 2.34 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 7 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนตามเพศ

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนจำแนกตามเพศ

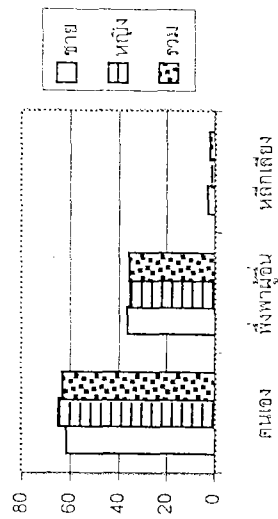
ปัญหา	ชาย		หญิง		ทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาด้านการเรียน						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	437	61.4	476	64.5	913	63.0
วิธีการแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น	258	36.2	256	34.7	514	35.4
วิธีการแก้ปัญหโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	17	2.4	6	0.8	23	1.6
รวม	712	100	738	100	1,450	100
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	558	78.4	594	80.5	1,152	79.4
วิธีการแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น	104	14.6	102	13.8	206	14.3
วิธีการแก้ปัญหโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	50	7.0	42	5.7	92	6.3
รวม	712	100	738	100	1,450	100
3. ปัญหาด้านสุขภาพ						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	490	68.8	540	73.2	1,030	79.4
วิธีการแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น	184	25.8	176	23.8	360	14.3
วิธีการแก้ปัญหโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	38	5.4	22	3.0	60	6.3
รวม	712	100	738	100	1,450	100
4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	514	72.2	611	82.8	1,125	77.6
วิธีการแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น	138	19.4	83	11.2	221	15.2
วิธีการแก้ปัญหโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	60	8.4	44	6.0	104	7.2
รวม	712	100	738	100	1,450	100
5. ปัญหาด้านอารมณ์						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	539	75.7	647	87.7	1,186	81.8
วิธีการแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น	137	19.2	77	10.4	214	14.8
วิธีการแก้ปัญหโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	36	5.1	14	1.9	50	3.4
รวม	712	100	738	100	1,450	100
6. ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	538	75.5	610	82.7	1,148	79.2
วิธีการแก้ปัญหโดยพึ่งพาผู้อื่น	130	18.3	101	13.7	231	15.9
วิธีการแก้ปัญหโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	44	6.2	27	3.6	71	4.9
รวม	712	100	738	100	1,450	100

จากตาราง 13 พบว่า เพศชาย ส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา ตามลำดับในทุกปัญหา

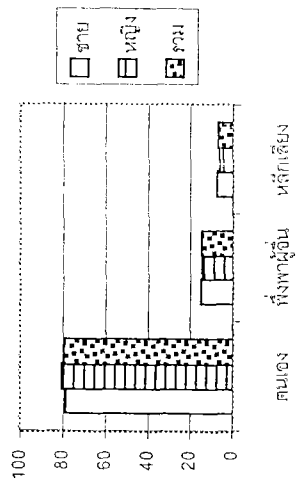
เพศหญิงส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา ตามลำดับ ในทุกปัญหา

นักเรียนทั้งหมดส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา ตามลำดับในทุกปัญหา

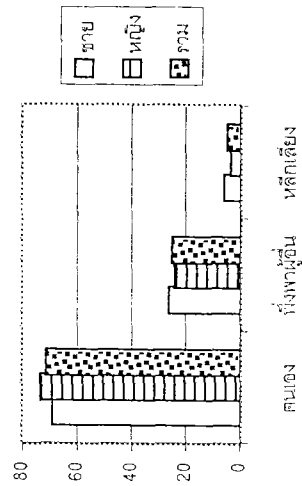
ด้านการเรียน

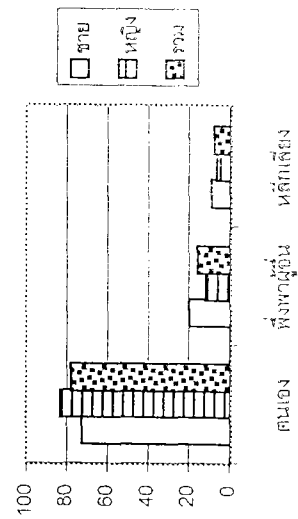
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

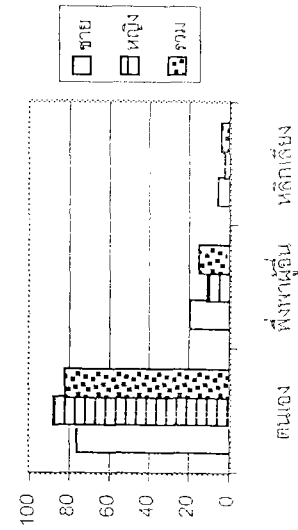
ด้านสุขภาพ

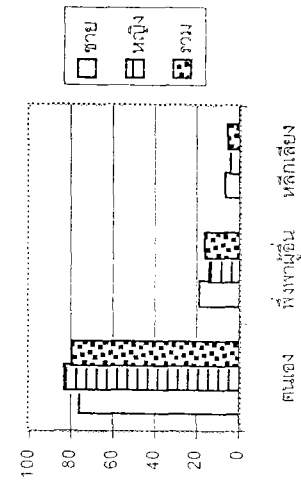
ด้านการคบเพื่อน

ด้านอารมณ์

ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

ภาพประกอบ 8 แสดงร้อยละของวิธีการแก้ปัญหาจำแนกตามเพศ

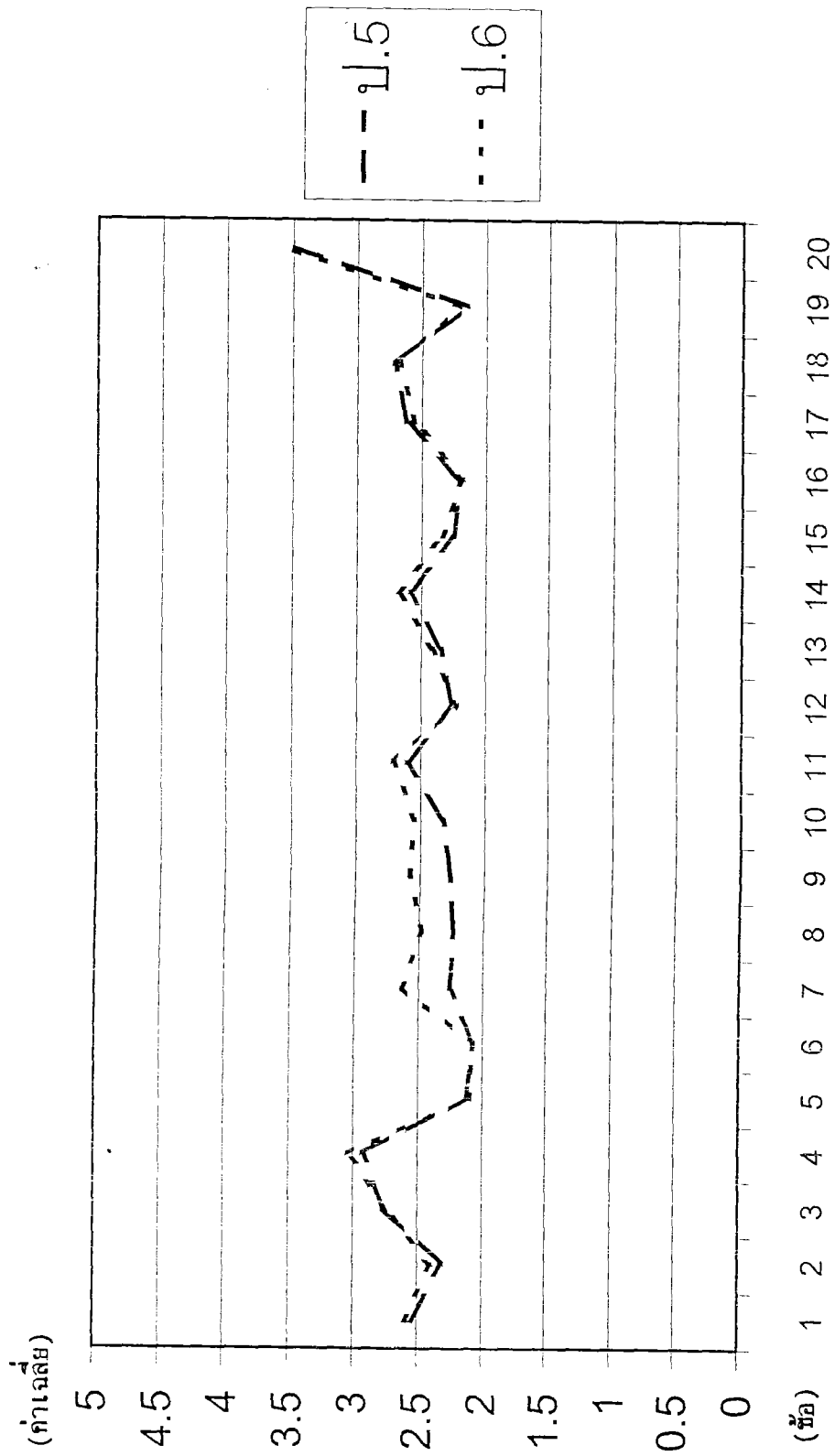
ตาราง 14 แสดงปัญหาด้านการเริ่มจำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาการเรียน	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)				ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนไม่สนใจเนื้อหาการเรียนไม่เข้าใจ	2.55	1.13	8	ปานกลาง	2.60	1.04	8	ปานกลาง
2. นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเนื่องจากเรียนไม่ทันเพื่อน	2.32	1.23	11	ปานกลาง	2.40	1.22	14	ปานกลาง
3. เวลาเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.76	1.36	3	ปานกลาง	2.75	1.31	3	ปานกลาง
4. นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบแต่ละครั้ง	2.92	1.31	2	ปานกลาง	3.04	1.26	2	ปานกลาง
5. นักเรียนกังวลใจที่อ่านหนังสือไม่คล่อง	2.13	1.19	19	น้อย	2.10	1.18	19	น้อย
6. นักเรียนไม่สนใจที่เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง	2.07	1.66	20	น้อย	2.08	1.14	20	น้อย
7. นักเรียนไม่สนใจเพราะทำการบ้านไม่ได้	2.26	1.19	14	ปานกลาง	2.63	1.21	7	ปานกลาง
8. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ฟังครูอธิบายไม่รู้เรื่อง	2.24	1.22	16	น้อย	2.48	1.24	12	ปานกลาง
9. นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจที่ครูเข้มงวดเคร่งครัดกับการสอนมากเกินไป	2.27	1.25	12	ปานกลาง	2.58	1.31	9	ปานกลาง
10. นักเรียนไม่กล้าที่จะถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.33	1.24	10	ปานกลาง	2.55	1.25	11	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)				ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่เห็นสิ่งสื่อ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน	2.61	1.47	6	ปานกลาง	2.71	1.47	4	ปานกลาง
12. นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ	2.26	1.45	6	ปานกลาง	2.23	1.44	16	น้อย
13. นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้ว่าจะเรียนอะไรต่อเมื่อจบ ป.6	2.35	1.39	9	ปานกลาง	2.42	1.42	13	ปานกลาง
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้ว่าจะไปทำอะไรถ้าไม่ได้เรียนต่อ	2.59	1.48	7	ปานกลาง	2.68	1.52	5	น้อย
15. นักเรียนอดใจกับกฎระเบียบของโรงเรียนที่เข้มงวด	2.25	1.27	15	น้อย	2.34	1.25	15	น้อย
16. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องมาโรงเรียนเพราะบ้านอยู่ไกล	2.21	1.39	17	น้อย	2.19	1.37	18	น้อย
17. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องขาดเรียนบ่อย	2.62	1.52	5	ปานกลาง	2.56	1.54	10	ปานกลาง
18. นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน	2.71	1.40	4	ปานกลาง	2.67	1.39	6	ปานกลาง
19. นักเรียนอดใจที่ครูไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน	2.15	1.25	18	น้อย	2.22	1.28	17	น้อย
20. นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ	3.50	1.53	1	ปานกลาง	3.57	1.50	1	ปานกลาง
รวม	2.46	0.69	---	ปานกลาง	2.54	0.72	---	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจว่านี่ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง เวลาเรียนนักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน และนักเรียนไม่สบายใจที่ต้องขาดเรียนบ่อย ($\bar{X} = 3.50, 2.92, 2.76, 2.71$ และ 2.62 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจว่านี่ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน และนักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้ว่าจะทำอะไรถ้าไม่ได้เรียนต่อ ($\bar{X} = 3.79, 3.04, 2.75, 2.71$ และ 2.68 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 9 แสดงปัญหาด้านการเรียนจำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 15 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ที่มีในครอบครัวจำแนกตามระดับชั้น

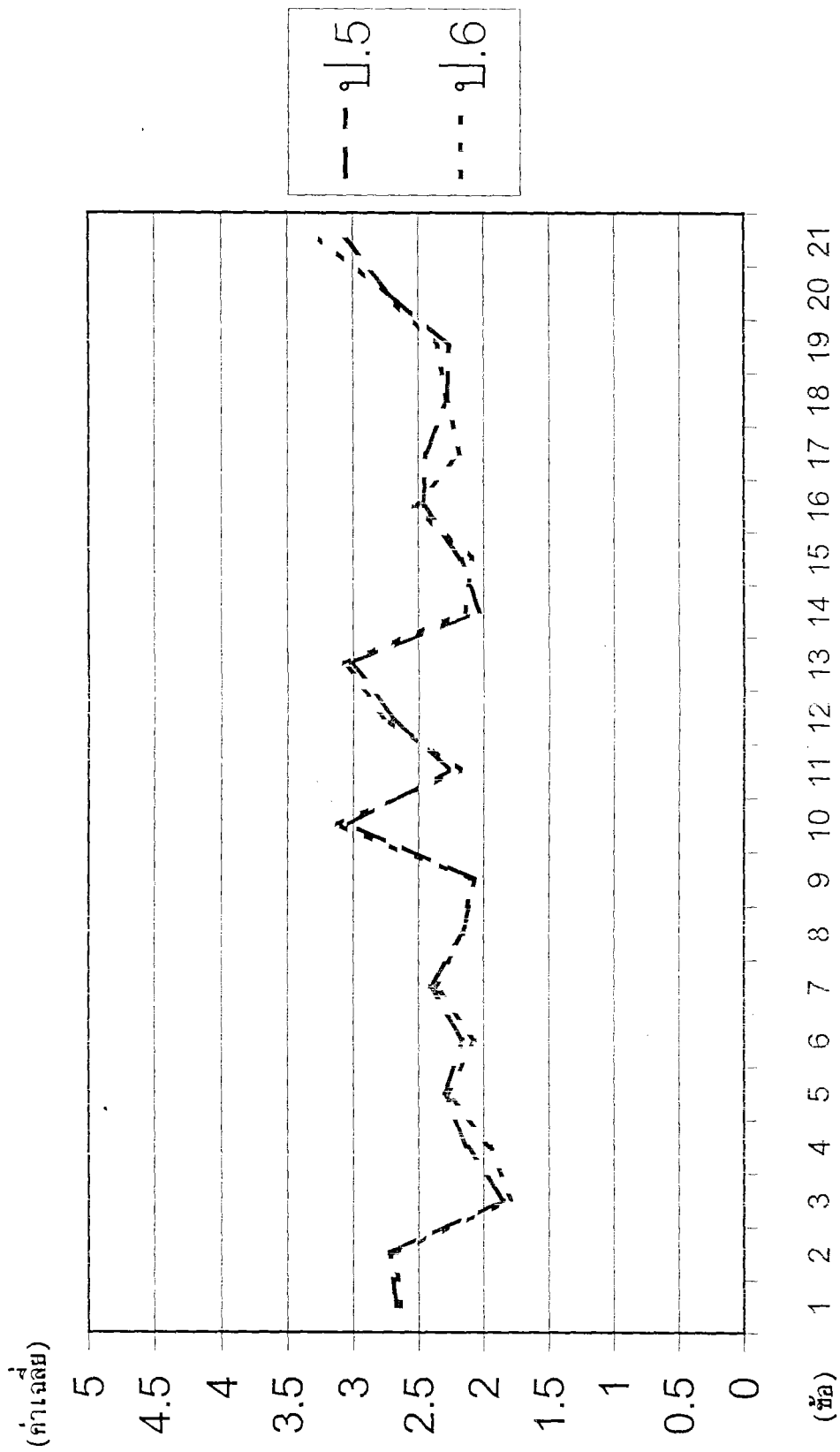
ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)				ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	2.67	1.67	7	ปานกลาง	2.64	1.68	7	ปานกลาง
2. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคล	2.72	1.47	4	ปานกลาง	2.68	1.52	9	ปานกลาง
3. ชีวิตในบ้านของนักเรียนไม่มีความสุข	1.85	1.79	21	น้อย	1.79	1.17	21	น้อย
4. นักเรียนอดใจที่เข้ากับเพื่อนไม่ได้	2.13	1.34	18	น้อย	1.96	1.27	20	น้อย
5. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	2.30	1.45	11	ปานกลาง	2.28	1.43	11	ปานกลาง
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตัวนักเรียนไม่มีความสำคัญในบ้าน	2.16	1.42	16	น้อย	2.07	1.38	19	น้อย
7. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน	2.41	1.46	10	ปานกลาง	2.37	1.43	9	ปานกลาง
8. เวล่านักเรียนไม่สบายใจนักเรียนไม่กล้าปรึกษาใครในบ้าน	2.16	1.34	17	น้อย	2.16	1.33	15	น้อย
9. นักเรียนเป็นทุกข์ใจเพราะขาดความรักความอบอุ่นในบ้าน	2.07	1.37	19	น้อย	2.10	1.42	17	น้อย
10. นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน	3.03	1.80	2	ปานกลาง	3.12	1.82	2	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)					ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ		
11. นักเรียนถือัดใจที่ต้ออยู่บ้านที่คับแคบ สกปรก	2.27	1.52	13	ปานกลาง	2.18	1.47	13	น้อย		
12. นักเรียนถือัดใจที่บ้านอยู่ไกลหลังพเนิน	2.69	1.75	6	ปานกลาง	2.77	1.76	4	ปานกลาง		
13. นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด	3.02	1.78	3	ปานกลาง	3.07	1.82	3	ปานกลาง		
14. นักเรียนเปื่อที่ต้อทำงานในบ้านมากเกินไป	2.03	1.21	20	น้อย	2.14	1.25	16	น้อย		
15. นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านยากจน	2.17	1.31	15	น้อย	2.09	1.30	18	น้อย		
16. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัวนักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนทำไม่ได้	2.46	1.34	8	ปานกลาง	2.53	1.35	8	ปานกลาง		
17. นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัวนักเรียนน้อยเกินไป	2.44	1.29	9	ปานกลาง	2.18	1.24	14	น้อย		
18. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก	2.28	1.37	12	ปานกลาง	2.28	1.34	12	ปานกลาง		
19. นักเรียนถือัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก	2.26	1.32	14	ปานกลาง	2.35	1.34	10	ปานกลาง		
20. นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า ลูกโทะรุนแรง	2.72	1.46	5	ปานกลาง	2.76	1.49	5	ปานกลาง		
21. เวลาอยู่ที่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้	3.06	1.52	1	ปานกลาง	3.24	1.53	1	ปานกลาง		
รวม	2.42	0.86	---	ปานกลาง	2.42	0.83	---	ปานกลาง		

ฉกตาราง 15 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน และนักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า และลงโทษรุนแรง (X = 3.06, 3.03, 3.02, 2.72 และ 2.72 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนอดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน และนักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า และลงโทษรุนแรง (X = 3.24, 3.12, 3.07, 2.77 และ 2.76 ตามลำดับ)

Wich

ภาพประกอบ 10 แสดงปัญหาด้านความล้มเหลวในกระบวนการดำเนินงาน

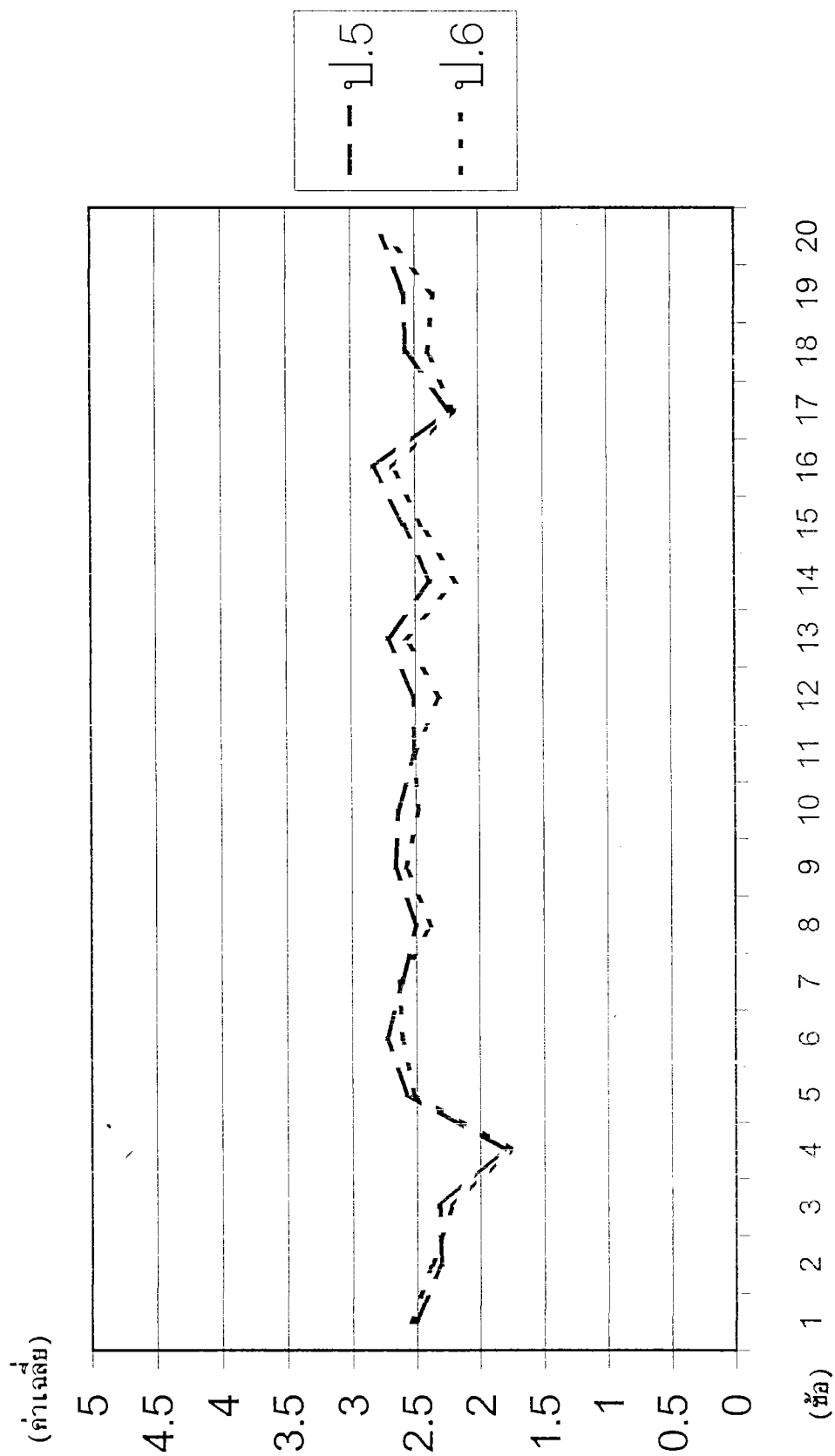
ตาราง 16 แสดงปัญหาด้านสุขภาพจำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาด้านสุขภาพ	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)				ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.51	1.47	14	ปานกลาง	2.55	1.43	7	ปานกลาง
2. นักเรียนไม่สบายใจที่ตัวเกินไป	2.31	1.45	18	ปานกลาง	2.38	1.48	13	ปานกลาง
3. นักเรียนกังวลใจที่ผอมเกินไป	2.32	1.40	17	ปานกลาง	2.22	1.36	17	น้อย
4. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความสูงเกินไป	1.82	1.17	20	น้อย	1.77	1.11	20	น้อย
5. นักเรียนไม่สบายใจที่เตี้ยเกินไป	2.57	1.54	10	ปานกลาง	2.52	1.54	8	ปานกลาง
6. นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.73	1.50	3	ปานกลาง	2.61	1.49	4	ปานกลาง
7. นักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย	2.61	1.54	7	ปานกลาง	2.63	1.45	3	ปานกลาง
8. นักเรียนไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี	2.50	1.41	15	ปานกลาง	2.38	1.33	14	ปานกลาง
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อย เนื่องจากเจ็บป่วย	2.66	1.56	5	ปานกลาง	2.58	1.54	5	ปานกลาง
10. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	2.64	1.62	6	ปานกลาง	2.48	1.61	10	ปานกลาง
11. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนมักเจ็บป่วยบ่อย	2.51	1.51	13	ปานกลาง	2.51	1.46	9	ปานกลาง
12. นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น มองเห็นไม่ชัดเจน สายตาวาว ฯลฯ	2.51	1.55	12	ปานกลาง	2.31	1.50	16	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาด้านสุขภาพ	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)					ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ		
13. นักเรียนไม่สบายใจที่สุขภาพฟันไม่ดี เช่น ปวดฟัน ฟันผุ ฯลฯ	2.72	1.52	4	ปานกลาง	2.58	1.43	6	ปานกลาง		
14. นักเรียนกังวลใจที่มีอาการผิวดกที่หู เช่น หูน้ำหนวก ได้ยินไม่ชัด ฯลฯ	2.38	1.52	16	ปานกลาง	2.18	1.49	19	น้อย		
15. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น ขาวย กลาก เกาต์ ฯลฯ	2.59	1.55	8	ปานกลาง	2.45	1.50	11	ปานกลาง		
16. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหาร ไม่ตรงเวลา	2.82	1.47	1	ปานกลาง	2.67	1.41	2	ปานกลาง		
17. นักเรียนอดใจที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน	2.22	1.39	19	น้อย	2.19	1.35	18	น้อย		
18. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเลือกรับประทานอาหารกลางวัน	2.57	1.43	11	ปานกลาง	2.40	1.35	12	ปานกลาง		
19. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น หกล้ม ขนเก้อ ฯลฯ	2.58	1.42	9	ปานกลาง	2.35	1.35	15	ปานกลาง		
20. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่ง โรงพยาบาล เช่น ขาหัก แขนหัก ต้องเย็บเนื่องจากศีรษะแตก ปากแตก ฯลฯ	2.76	1.68	2	ปานกลาง	2.72	1.68	1	ปานกลาง		
รวม	2.51	0.86	---	ปานกลาง	2.43	0.84	---	ปานกลาง		

จากตาราง 16 พบว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพไม่ดี และนักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย ($\bar{X} = 2.82, 2.76, 2.73, 2.72$ และ 2.66 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง และนักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนเนื่องจากการเจ็บป่วย ($\bar{X} = 2.72, 2.67, 2.63, 2.61$ และ 2.58 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 11 แสดงปัญหาด้านสุขภาพเจ้าแม่ตามระดับชั้น

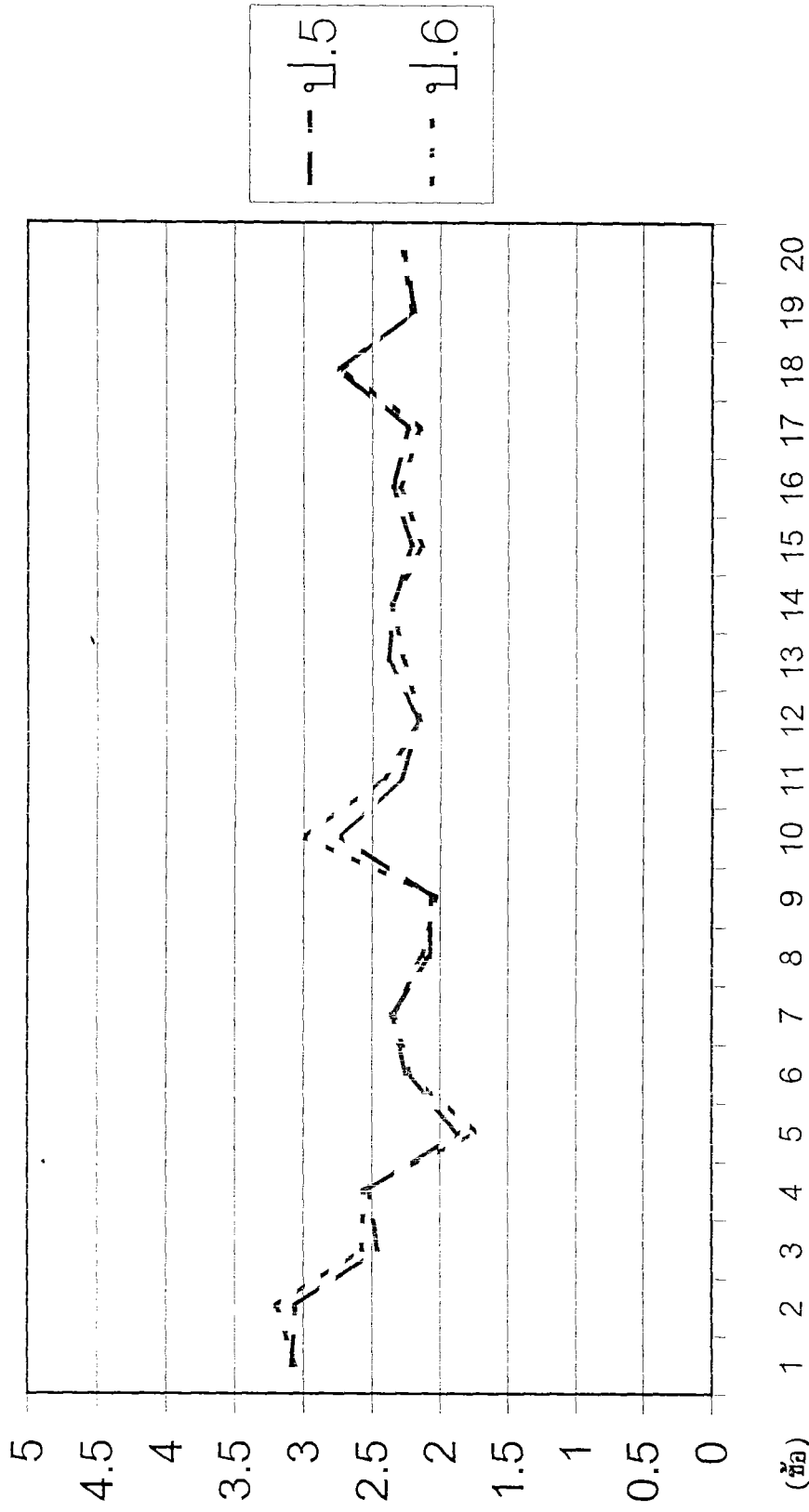
ตาราง 17 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนเจ้าแค้นตามระดับชั้น

ปัญหาด้านการคบเพื่อน	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)					ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนรังแก	3.09	1.56	1	ปานกลาง	3.06	1.53	2	ปานกลาง		
2. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	3.06	1.57	2	ปานกลาง	3.20	1.56	1	ปานกลาง		
3. นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนไม่ยอมรับในตัวนักเรียน	2.46	1.46	6	ปานกลาง	2.57	1.45	5	ปานกลาง		
4. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจตัวนักเรียน	2.52	1.44	5	ปานกลาง	2.56	1.35	6	ปานกลาง		
5. นักเรียนอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.87	1.24	20	น้อย	1.75	1.09	20	น้อย		
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติตนกับเพื่อนอย่างไร	2.25	1.26	13	น้อย	2.22	1.24	13	น้อย		
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้	2.36	1.52	8	ปานกลาง	2.34	1.45	8	ปานกลาง		
8. นักเรียนกังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	2.08	1.41	18	น้อย	2.14	1.45	17	น้อย		
9. นักเรียนรู้สึกท้อแท้ หวัง ๆ ที่อยู่ใกล้กลุ่มเพื่อน	2.07	1.31	19	น้อย	2.03	1.27	19	น้อย		
10. นักเรียนไม่สบายใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน	2.72	1.38	4	ปานกลาง	2.98	1.39	3	ปานกลาง		

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.09, 3.06, 2.73, 2.72$ และ 2.52 ตามลำดับ)

ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนกังวลใจที่เพื่อนไม่ยอมรับในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.20, 3.06, 2.98, 2.70$ และ 2.57 ตามลำดับ)

(ค่าเฉลี่ย)

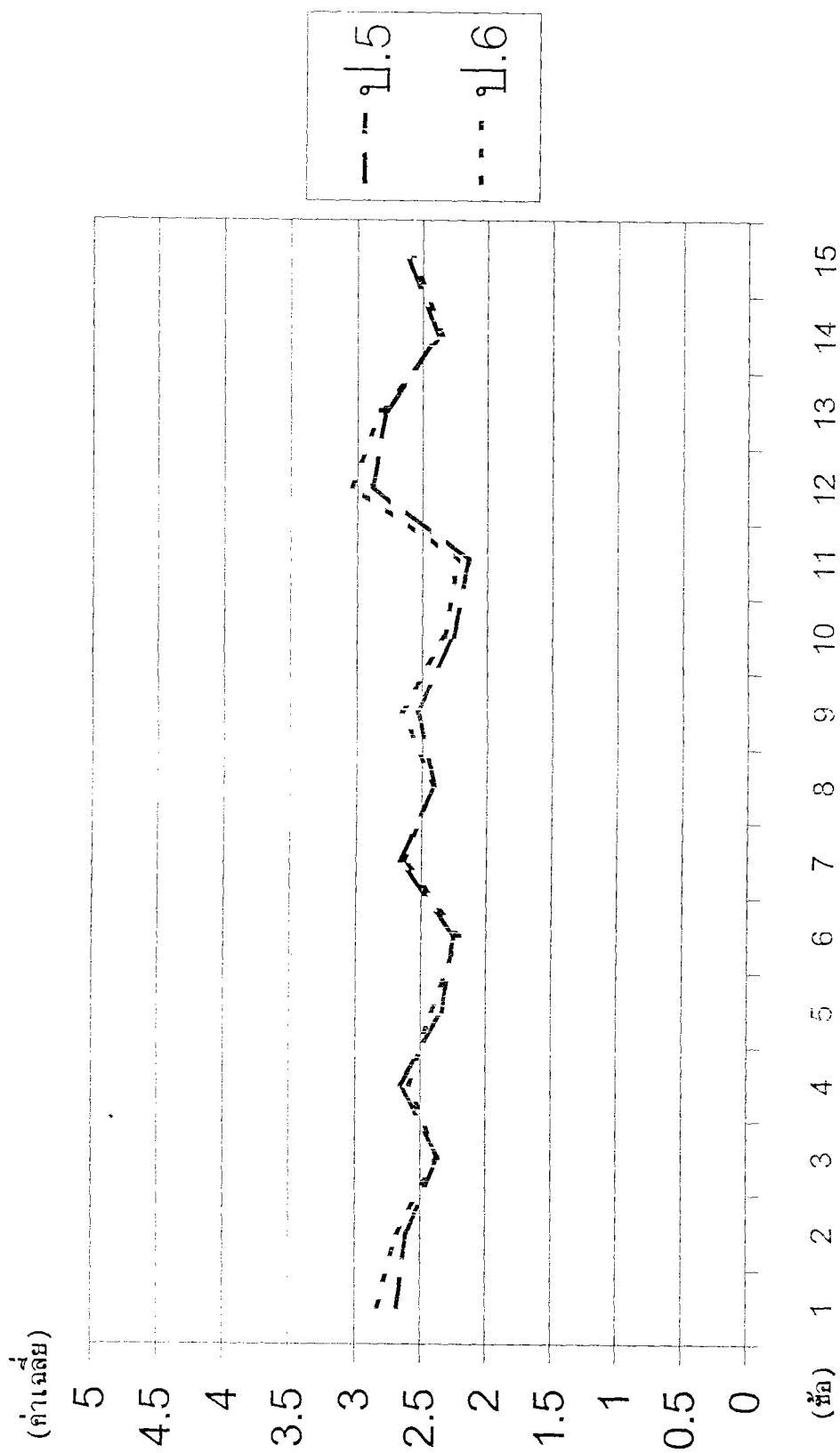

ภาพประกอบ 12 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 18 แสดงปัญหาด้านอารมณ์เจ้าหน้าที่อำเภอตามระดับชั้น

ปัญหาด้านอารมณ์	ประจักษ์วิทยาปีที่ 5 (N = 737)					ประจักษ์วิทยาปีที่ 6 (N = 713)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ		
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย	2.68	1.50	3	ปานกลาง	2.83	1.48	2	ปานกลาง		
2. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย	2.61	1.41	7	ปานกลาง	2.68	1.32	4	ปานกลาง		
3. นักเรียนอดใจที่ตนเองเป็นคนใจน้อย	2.36	1.34	11	ปานกลาง	2.37	1.37	11	ปานกลาง		
4. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ ไม่บอกใคร	2.66	1.47	5	ปานกลาง	2.59	1.46	7	ปานกลาง		
5. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองเอาแต่ใจตนเองเป็นใหญ่	2.34	1.42	12	ปานกลาง	2.42	1.42	9	ปานกลาง		
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองตกใจง่าย	2.25	1.39	14	น้อย	2.21	1.29	15	น้อย		
7. นักเรียนอดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่	2.67	1.44	4	ปานกลาง	2.64	1.40	6	ปานกลาง		
8. นักเรียนรู้สึกอายที่ตนเองมีปมด้อย	2.40	1.44	9	ปานกลาง	2.41	1.41	10	ปานกลาง		
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มั่นใจในตนเอง	2.54	1.39	8	ปานกลาง	2.66	1.39	5	ปานกลาง		
10. นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ ง่าย	2.26	1.32	13	ปานกลาง	2.33	1.29	13	ปานกลาง		
11. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองมีอารมณ์อ่อนไหว	2.15	1.29	15	น้อย	2.23	1.27	14	น้อย		
12. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาแซว	2.88	1.47	1	ปานกลาง	3.04	1.43	1	ปานกลาง		
13. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนขี้ใจ	2.78	1.43	2	ปานกลาง	2.82	1.37	3	ปานกลาง		
14. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองไม่มีค่า	2.38	1.45	10	ปานกลาง	2.35	1.42	12	ปานกลาง		
15. นักเรียนไม่สบายใจที่เป็นคนได้มาก	2.62	1.47	6	ปานกลาง	2.58	1.46	8	ปานกลาง		
รวม	2.50	0.90	---	ปานกลาง	2.54	0.89	---	ปานกลาง		

จากตาราง 18 พบว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และนักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ไม่บอกใคร ($\bar{X} = 2.88, 2.78, 2.68, 2.67$ และ 2.66 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่มั่นใจในตนเอง ($\bar{X} = 3.04, 2.83, 2.82, 2.68$ และ 2.66 ตามลำดับ)

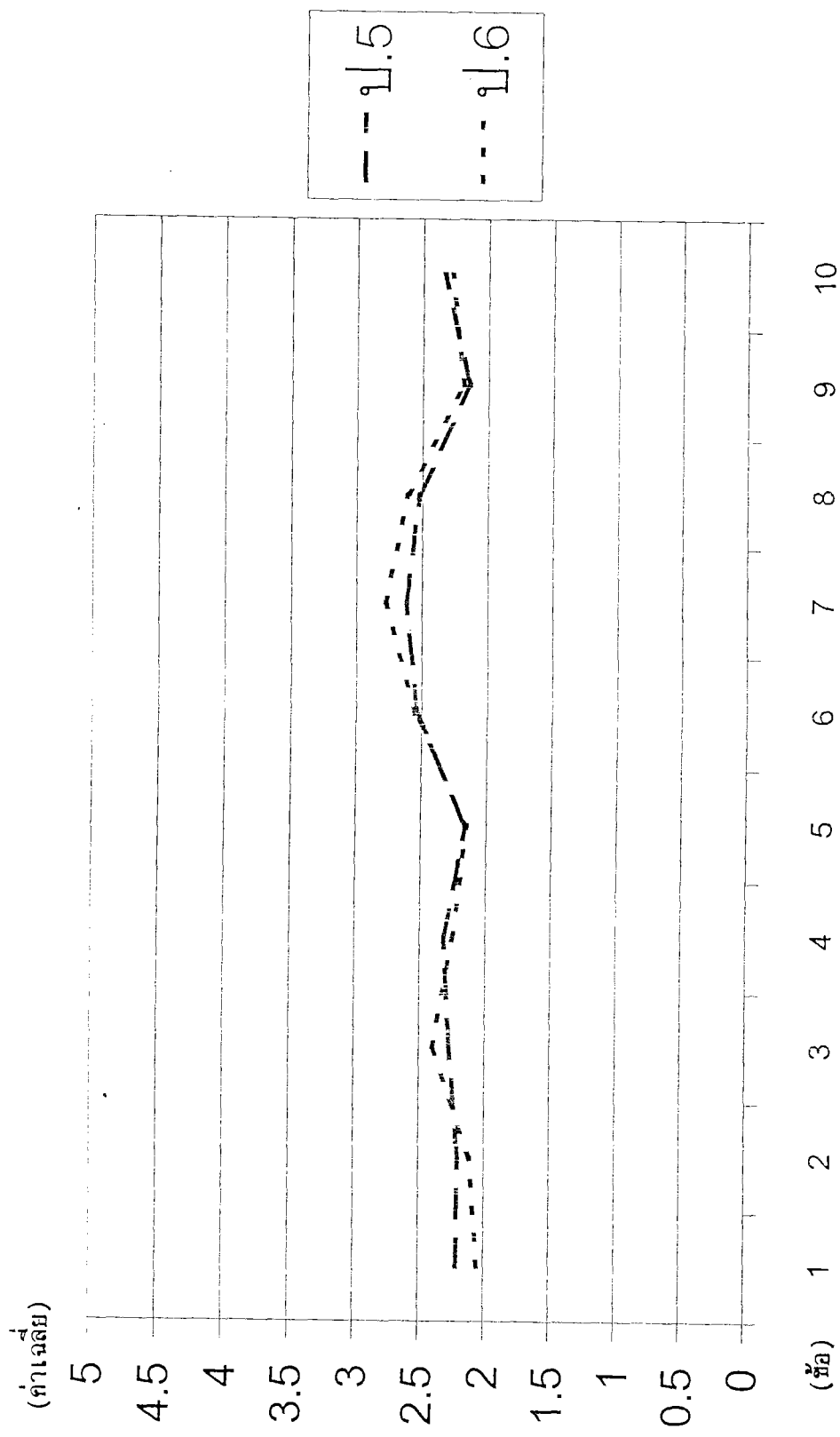

ภาพประกอบ 13 แสดงปัญหาด้านอารมณ์จำแนกตามระดับชั้น

ตาราง 19 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนจำแนกตามระดับชั้น

ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	ประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 737)					ประถมศึกษาปีที่ 6 (N = 713)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ		
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองดูโทรทัศน์มากเกินไป	2.21	1.42	7	น้อย	2.05	1.35	10	น้อย		
2. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองเล่นมากเกินไป	2.20	1.29	8	น้อย	2.11	1.32	9	น้อย		
3. นักเรียนอดใจที่ไม่จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง	2.27	1.37	6	ปานกลาง	2.40	1.37	4	ปานกลาง		
4. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น	2.32	1.39	5	ปานกลาง	2.25	1.31	6	น้อย		
5. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเที่ยวมากเกินไป	2.16	1.30	9	น้อย	2.15	1.36	8	น้อย		
6. นักเรียนอดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้	2.54	1.38	2	ปานกลาง	2.55	1.38	3	ปานกลาง		
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย	2.62	1.46	1	ปานกลาง	2.78	1.46	1	ปานกลาง		
8. นักเรียนอดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน	2.52	1.45	3	ปานกลาง	2.61	1.43	2	ปานกลาง		
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีเวลาฟังวิทยุ	2.14	1.34	10	น้อย	2.19	1.35	7	น้อย		
10. นักเรียนชอบอ่านหนังสือพิมพ์	2.34	1.44	4	ปานกลาง	2.28	1.39	5	ปานกลาง		
รวม	2.34	0.82	---	ปานกลาง	2.34	0.81	---	ปานกลาง		

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 มีปัญหาด้านการใช้เวลาว่าง และการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น ($\bar{X}$ = 2.62, 2.54, 2.52, 2.34 และ 2.32 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนอีต้อัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง และนักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ($\bar{X}$ = 2.78, 2.61, 2.55, 2.40 และ 2.21 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 14 แสดงปัญหาด้านการใช้ส่วว่างและการพักผ่อนจาแนกตามระดับชั้น

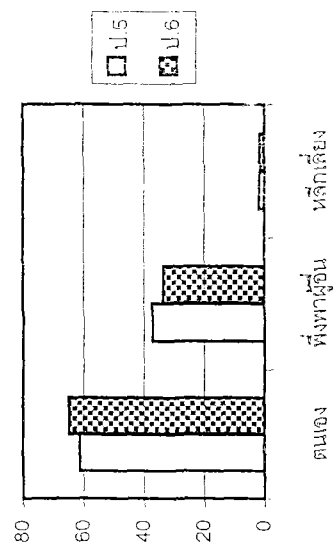
ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนจำแนกตามระดับชั้น

ปัญหา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาด้านการเรียน				
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	451	61.2	462	64.8
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	274	37.2	240	33.7
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	12	1.6	11	1.5
รวม	737	100	713	100
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว				
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	610	82.8	542	76.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	85	11.5	121	17.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	42	5.7	50	7.0
รวม	737	100	713	100
3. ปัญหาด้านสุขภาพ				
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	524	71.1	506	71.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	181	24.6	179	25.1
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	32	4.3	28	3.9
รวม	737	100	713	100
4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน				
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	577	78.3	548	76.9
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	121	16.4	100	14.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	39	5.3	65	9.1
รวม	737	100	713	100
5. ปัญหาด้านอารมณ์				
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	595	80.7	591	82.9
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	117	15.9	97	13.6
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	25	3.4	25	3.5
รวม	737	100	713	100
6. ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน				
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	574	77.9	574	80.5
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	132	17.9	99	13.9
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	31	4.2	40	5.6
รวม	737	100	713	100

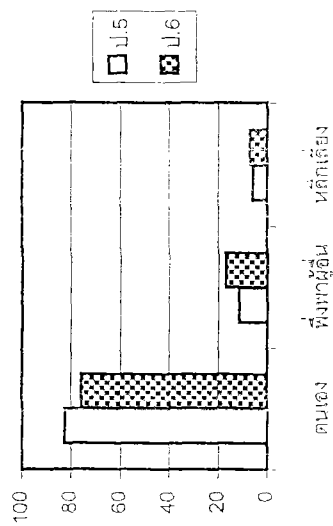
จากตาราง 20 พบว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา ตามลำดับในปัญหาทุกด้าน

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่แก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา ตามลำดับในปัญหาทุกด้าน

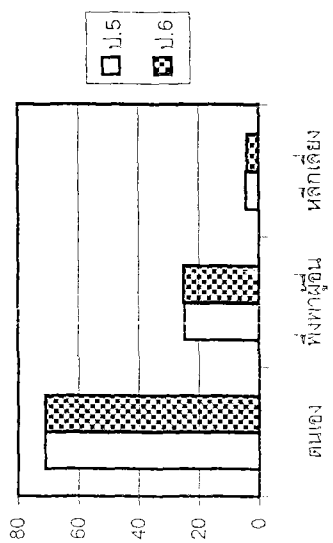
ด้านการเรียน

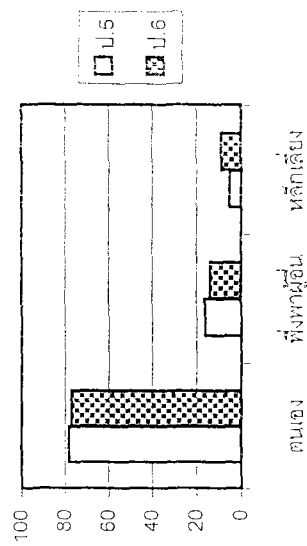
ด้านความเต็มใจในครอบครัว

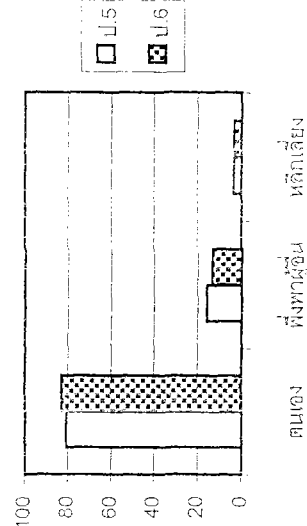
ด้านสุขภาพ

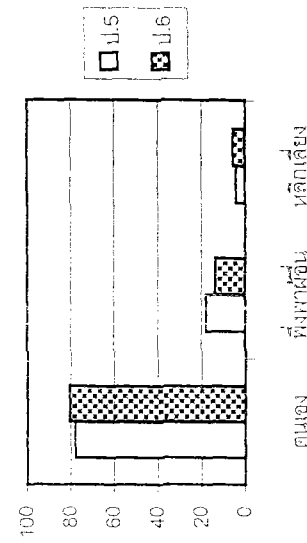
ด้านการคบเพื่อน

ด้านอารมณ์

ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

ภาพประกอบ 15 แสดงร้อยละของวิธีการแก้ปัญหาจำแนกตามระดับชั้น

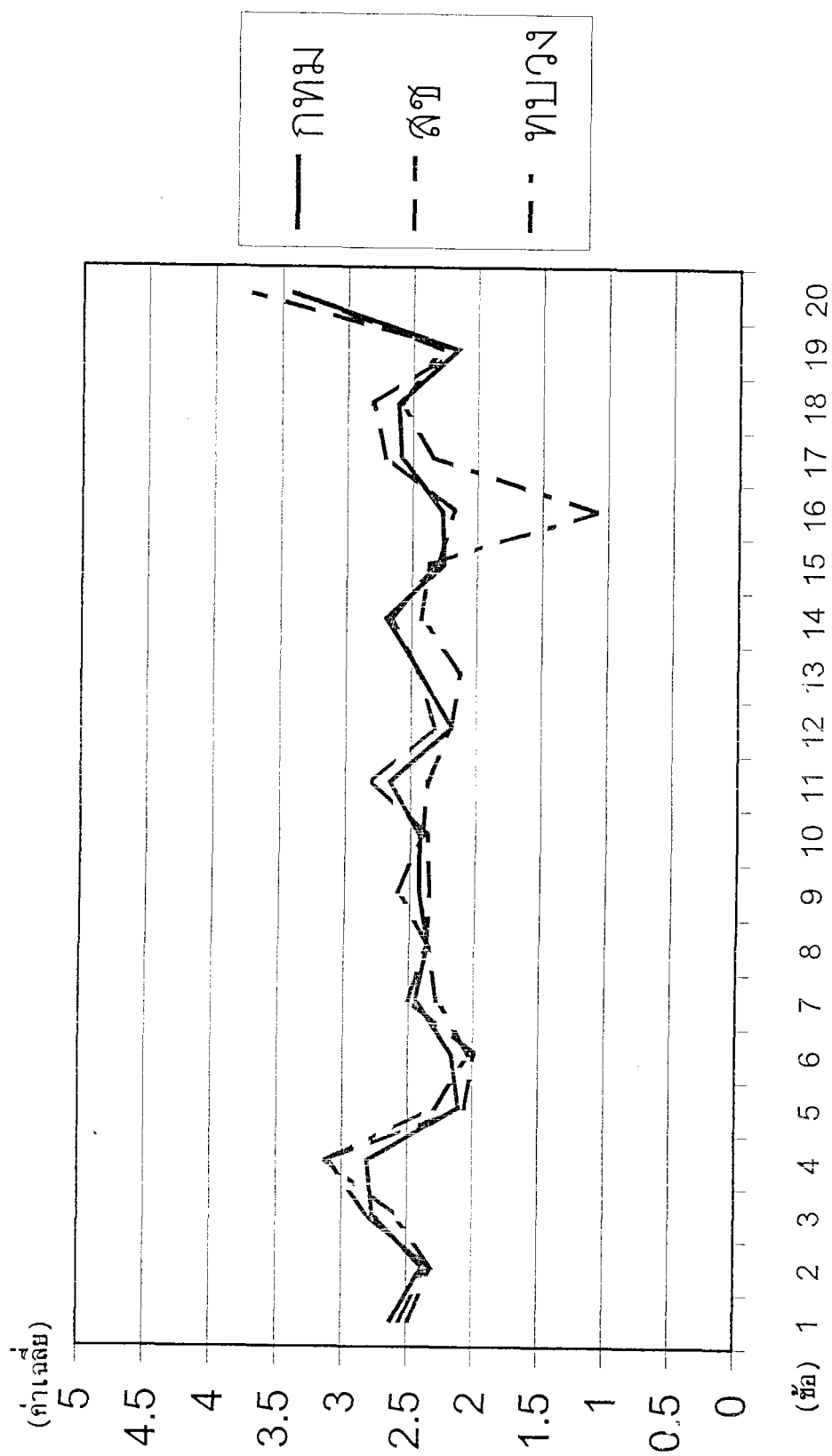
ตาราง 21 แสดงปัญหาด้านการเรียนจากแบบสอบถามสังกัดโรงเรียน

ปัญหาการเรียน	กพม. (N = 601)					สช. (N = 599)					ทบวง (N = 250)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากเรียนไม่เข้าใจ	2.62	0.96	6	ปานกลาง	2.56	1.18	8	ปานกลาง	2.49	1.13	6	ปานกลาง	2.49	1.13	6
2. นักเรียนเบื่อหัวใจเนื่องจากเรียนไม่ทันเพื่อน	2.39	1.17	13	ปานกลาง	2.35	1.30	13	ปานกลาง	2.31	1.29	13	ปานกลาง	2.31	1.29	13
3. เวลาเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง	2.77	1.29	3	ปานกลาง	2.81	1.37	3	ปานกลาง	2.61	1.33	3	ปานกลาง	2.61	1.33	3
4. นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบแต่ละครั้ง	2.81	1.24	2	ปานกลาง	3.11	1.30	2	ปานกลาง	3.12	1.33	2	ปานกลาง	3.12	1.33	2
5. นักเรียนกังวลใจที่อ่านหนังสือไม่คล่อง	2.11	1.13	20	น้อย	2.07	1.21	19	น้อย	2.30	1.25	14	ปานกลาง	2.30	1.25	14
6. นักเรียนไม่สบายใจที่เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง	2.17	1.15	18	น้อย	1.99	1.17	20	น้อย	2.03	1.11	20	น้อย	2.03	1.11	20
7. นักเรียนไม่สบายใจเพราะทำการบ้านไม่ได้	2.45	1.23	9	ปานกลาง	2.51	1.22	9	ปานกลาง	2.29	1.19	16	ปานกลาง	2.29	1.19	16
8. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ฟังครูอธิบายไม่รู้เรื่อง	2.36	1.20	14	ปานกลาง	2.37	1.25	11	ปานกลาง	2.35	1.28	11	ปานกลาง	2.35	1.28	11
9. นักเรียนเบื่อหัวใจที่ครูเข้มงวดเคร่งครัดกับการสอนมากเกินไป	2.43	1.26	11	ปานกลาง	2.35	1.27	14	ปานกลาง	2.60	1.38	4	ปานกลาง	2.60	1.38	4
10. นักเรียนไม่กล้าที่จะถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน	2.43	1.23	12	ปานกลาง	2.37	1.22	12	ปานกลาง	2.41	1.36	8	ปานกลาง	2.41	1.36	8

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัญหาการเรียน	กทม. (N = 601)				สช. (N = 599)				ทบวง (N = 250)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน	2.66	1.39	5	ปานกลาง	2.79	1.55	5	ปานกลาง	2.37	1.40	9	ปานกลาง
12. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเครื่องแต่งกายที่จะสวมใส่มาโรงเรียน	2.19	1.32	17	น้อย	2.32	1.57	15	ปานกลาง	2.20	1.44	17	น้อย
13. นักเรียนกังวลใจที่ไม่ว่าจะเรียนอะไรต่อเมื่อจบ ป.6	2.44	1.34	10	ปานกลาง	2.44	1.47	10	ปานกลาง	2.12	1.38	18	น้อย
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่ว่าจะไปทำอะไรถ้าไม่โรงเรียนต่อ	2.70	1.42	4	ปานกลาง	2.67	1.57	7	ปานกลาง	2.43	1.51	7	ปานกลาง
15. นักเรียนอดใจกับกฎระเบียบของโรงเรียนที่เข้มงวด	2.26	1.20	16	ปานกลาง	2.31	1.30	16	ปานกลาง	2.37	1.31	10	ปานกลาง
16. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องมาโรงเรียนสายเพราะบ้านอยู่ไกล	2.27	1.38	15	ปานกลาง	2.18	1.40	17	น้อย	1.09	1.35	19	น้อย
17. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องขาดเรียนบ่อย	2.59	1.47	8	ปานกลาง	2.71	1.53	6	ปานกลาง	2.34	1.51	12	ปานกลาง
18. นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน	2.61	1.34	7	ปานกลาง	2.80	1.43	4	ปานกลาง	2.60	1.36	5	ปานกลาง
19. นักเรียนอดใจที่ครูไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน	2.16	1.19	19	น้อย	2.17	1.31	18	น้อย	2.29	1.35	15	ปานกลาง
20. นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ	3.42	1.61	1	ปานกลาง	3.72	1.43	1	ปานกลาง	3.37	1.44	1	ปานกลาง
รวม	2.50	0.66	---	ปานกลาง	2.53	0.72	---	ปานกลาง	2.43	0.79	---	ปานกลาง

จากตาราง 21 พบว่านักเรียนสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้จะทำอะไรถ้าไม่ได้เรียนต่อ และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน ($\bar{X} = 3.42, 2.81, 2.77, 2.70$ และ 2.66 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน ($\bar{X} = 3.72, 3.11, 2.81, 2.80$ และ 2.79 ตามลำดับ) และนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวง) มีปัญหาด้านการเรียนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนอดใจที่ครูเข้มงวดเคร่งครัดกับการสอนมากเกินไป และนักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.37, 3.12, 2.61, 2.60$ และ 2.60 ตามลำดับ)

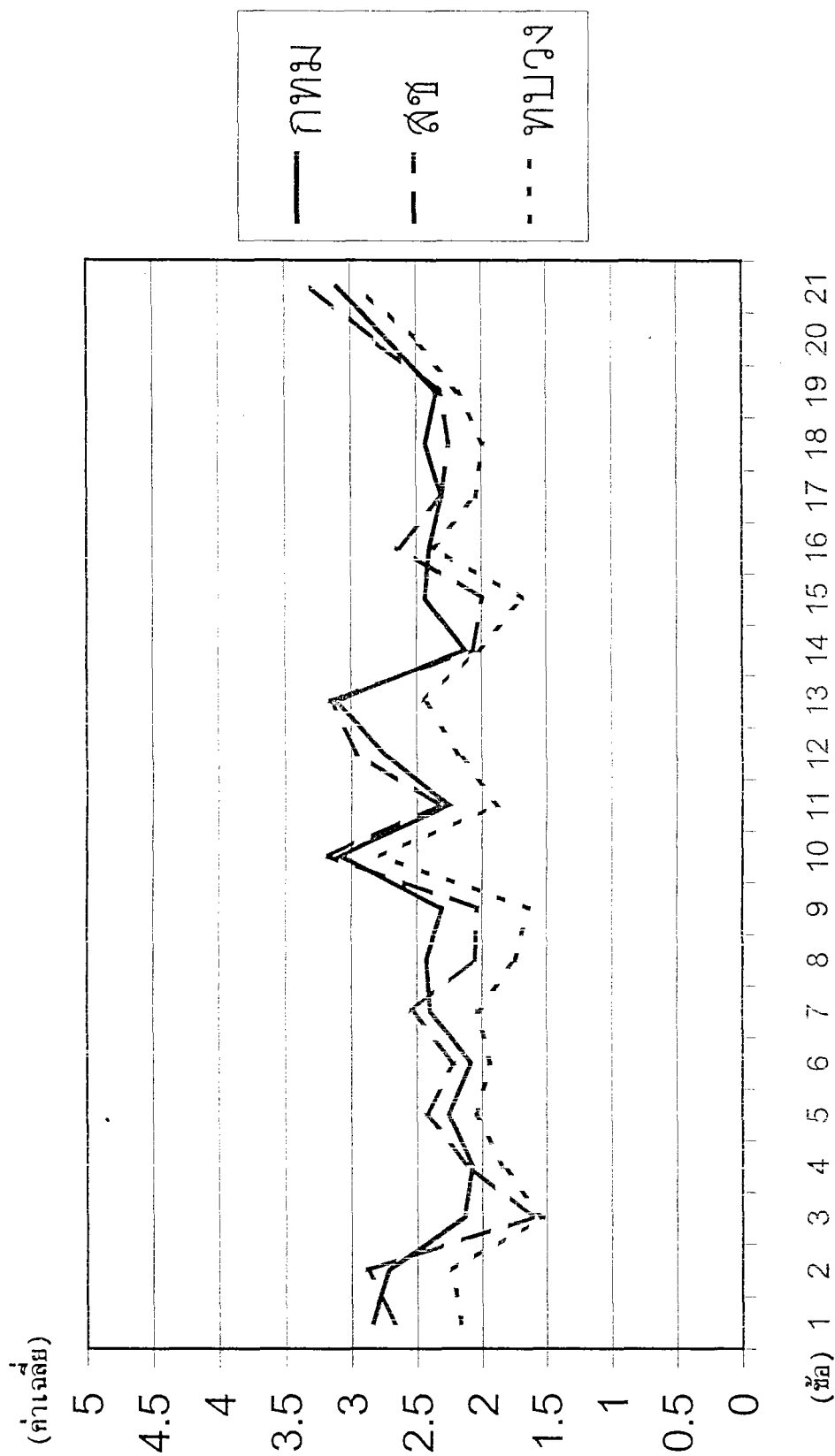

ภาพประกอบ 16 แสดงปัญหาด้านการเรียนจำนวนตามสังกัดโรงเรียน

ตาราง 22 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	กพม. (N = 601)					สข. (N = 599)					ทบาง (N = 250)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย	2.84	1.67	4	ปานกลาง	2.67	1.71	7	ปานกลาง	2.17	1.51	9	น้อย	2.17	1.51	9
2. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน	2.72	1.42	7	ปานกลาง	2.88	1.56	5	ปานกลาง	2.23	1.39	6	น้อย	2.23	1.39	6
3. ชีวิตในบ้านของนักเรียนไม่มีความสุข	2.14	1.29	18	น้อย	1.62	1.06	21	น้อย	1.54	1.00	21	น้อย	1.54	1.00	21
4. นักเรียนอดใจที่เข้ากับพี่น้องไม่ได้	2.08	1.25	21	น้อย	2.11	1.39	16	น้อย	1.84	1.23	17	น้อย	1.84	1.23	17
5. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม	2.26	1.34	17	ปานกลาง	2.43	1.54	10	ปานกลาง	2.05	1.37	10	น้อย	2.05	1.37	10
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตัวนักเรียนไม่มีความสำคัญในบ้าน	2.09	1.30	20	น้อย	2.22	1.51	15	ปานกลาง	1.94	1.33	20	น้อย	1.94	1.33	20
7. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน	2.40	1.38	11	ปานกลาง	2.54	1.53	9	ปานกลาง	2.04	1.30	12	น้อย	2.04	1.30	12
8. เวลาที่นักเรียนไม่สบายใจนักเรียนไม่กล้าปรึกษาใครในบ้าน	2.43	1.36	9	ปานกลาง	2.06	1.33	18	น้อย	1.75	1.44	18	น้อย	1.75	1.44	18
9. นักเรียนเป็นทุกข์ใจเพราะขาดความรักความอบอุ่นในบ้าน	2.31	1.40	14	ปานกลาง	2.04	1.44	19	น้อย	1.64	1.13	19	น้อย	1.64	1.13	19
10. นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน	3.09	1.73	3	ปานกลาง	3.18	1.85	2	ปานกลาง	2.78	1.87	2	น้อย	2.78	1.87	2

จากตาราง 22 พบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับ ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขายและเสพยาเสพติด เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย และนักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ($\bar{X} = 3.11, 3.10, 3.09, 2.84$ และ 2.75 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุข เมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน และนักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน ($\bar{X} = 3.30, 3.18, 3.16, 2.95$ และ 2.88 ตามลำดับ) และนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวง) มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า และลงโทษรุนแรง นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด และนักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัวนักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนทำไม่ได้ ($\bar{X} = 2.95, 2.78, 2.52, 2.44$ และ 2.38 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 17 แสดงปัญหาด้านความสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมาตั้งแต่โรงเรียน

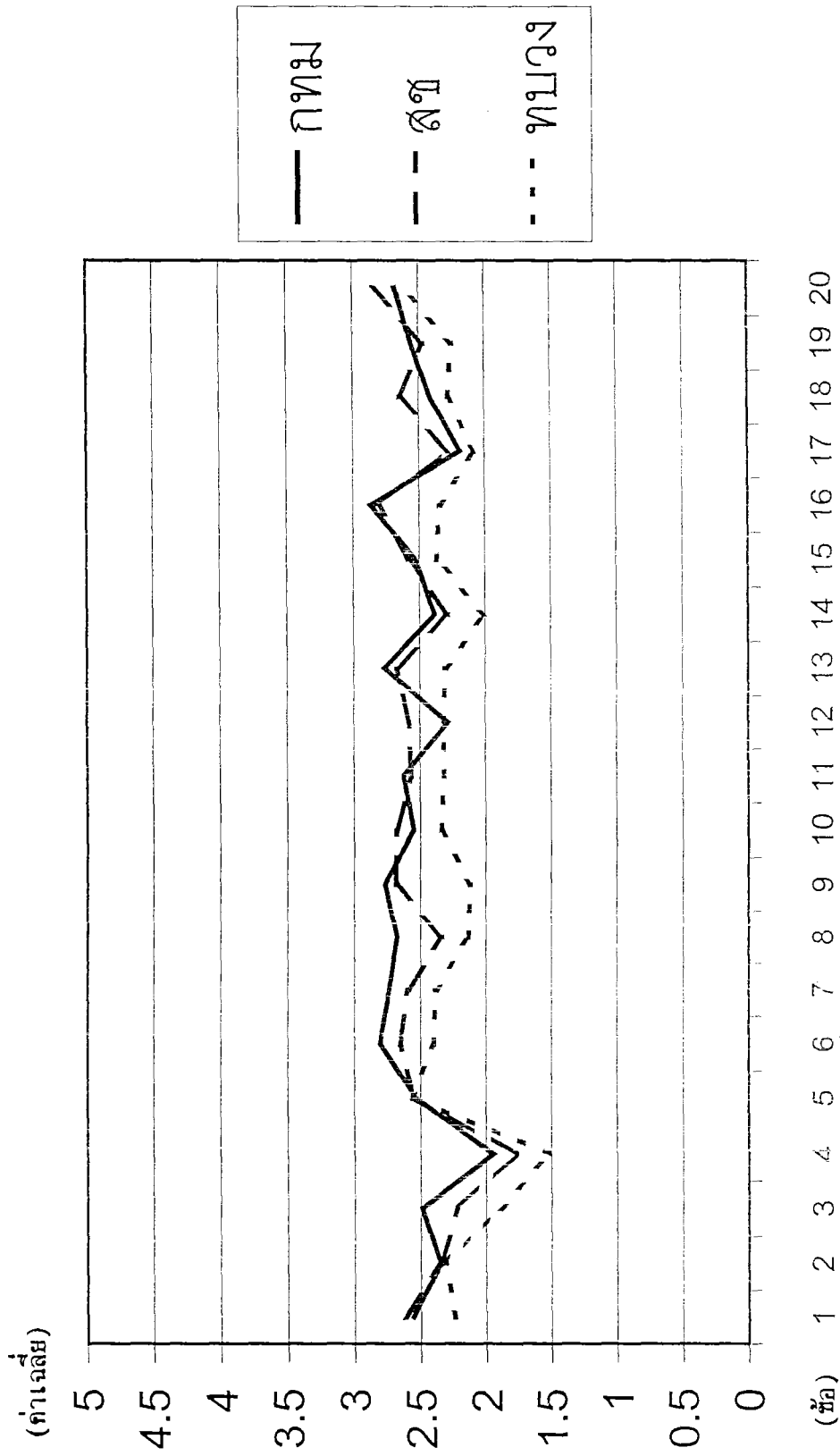
ตาราง 23 แสดงปัญหาด้านสุขภาพจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ปัญหาด้านสุขภาพ	กทม. (N = 601)				สช. (N = 599)				ทบวง (N = 250)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
1. นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย	2.56	1.42	9	ปานกลาง	2.63	1.49	8	ปานกลาง	2.24	1.40	14	น้อย
2. นักเรียนไม่สบายใจที่อ้วนเกินไป	2.35	1.46	17	ปานกลาง	2.35	1.45	15	ปานกลาง	2.31	1.51	10	ปานกลาง
3. นักเรียนกังวลใจที่ผอมเกินไป	2.49	1.40	14	ปานกลาง	2.22	1.34	19	น้อย	1.90	1.33	19	น้อย
4. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความสูงเกินไป	1.95	1.19	20	น้อย	1.77	1.15	20	น้อย	1.52	0.94	20	น้อย
5. นักเรียนไม่สบายใจที่เตี้ยเกินไป	2.54	1.49	12	ปานกลาง	2.55	1.58	13	ปานกลาง	2.57	1.62	2	ปานกลาง
6. นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง	2.81	1.45	2	ปานกลาง	2.66	1.53	6	ปานกลาง	2.40	1.49	3	ปานกลาง
7. นักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย	2.74	1.42	5	ปานกลาง	2.60	1.43	9	ปานกลาง	2.39	1.46	4	ปานกลาง
8. นักเรียนไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี	2.68	1.39	7	ปานกลาง	2.34	1.33	16	ปานกลาง	2.14	1.33	15	น้อย
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย	2.77	1.49	4	ปานกลาง	2.69	1.60	3	ปานกลาง	2.12	1.47	16	น้อย
10. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ	2.55	1.56	11	ปานกลาง	2.68	1.68	4	ปานกลาง	2.34	1.58	7	ปานกลาง

ตาราง 23 (ต่อ)

ปัญหาด้านสุขภาพ	ก.ทม. (N = 601)				สข. (N = 599)				ทพวง (N = 250)			
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนมักเจ็บป่วยบ่อย	2.63	1.47	8	ปานกลาง	2.57	1.51	12	ปานกลาง	2.32	1.46	9	ปานกลาง
12. นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น มองเห็นไม่ชัดจน สายตายาว ฯลฯ	2.29	1.47	18	ปานกลาง	2.58	1.58	11	ปานกลาง	2.32	1.55	8	ปานกลาง
13. นักเรียนไม่สบายใจที่สุขภาพฟันไม่ดี เช่น ปวดฟัน ฟันผุ ฯลฯ	2.77	1.48	3	ปานกลาง	2.68	1.52	5	ปานกลาง	2.31	1.48	11	ปานกลาง
14. นักเรียนกังวลใจที่มีอาการผิดปกติที่หู เช่น หูน้ำหนวก ไตยน์ไม่ชัด ฯลฯ	2.39	1.47	16	ปานกลาง	2.29	1.57	17	ปานกลาง	2.01	1.42	18	น้อย
15. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ผื่น ขาเลย กลาก เกาฬ ฯลฯ	2.53	1.45	13	ปานกลาง	2.58	1.58	10	ปานกลาง	2.37	1.53	5	ปานกลาง
16. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา	2.87	1.41	1	ปานกลาง	2.81	1.47	2	ปานกลาง	2.35	1.40	6	ปานกลาง
17. นักเรียนวิตกกังวลใจที่ไม่ได้รับประทานอาหารกลางวัน	2.13	1.30	19	น้อย	2.28	1.42	18	ปานกลาง	2.08	1.40	17	น้อย
18. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเลือกรับประทานอาหาร ทำให้ได้รับอาหารไม่ถูกสัดส่วน	2.42	1.32	15	ปานกลาง	2.65	1.44	7	ปานกลาง	2.28	1.40	12	ปานกลาง
19. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น หกล้ม ชนแก้ว ฯลฯ	2.56	1.35	10	ปานกลาง	2.47	1.41	14	ปานกลาง	2.25	1.42	13	น้อย
20. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรง ต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก แขนหัก ต้องเย็บ เนื่องจากศีรษะแตก ปากแตก ฯลฯ	2.68	1.64	6	ปานกลาง	2.85	1.72	1	ปานกลาง	2.62	1.67	1	ปานกลาง
รวม	2.54	0.80	---	ปานกลาง	2.51	0.84	---	ปานกลาง	2.24	0.93	---	น้อย

จากตาราง 23 พบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเหนื่อยง่าย นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากเจ็บป่วย และนักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย ($\bar{X} = 2.87, 2.81, 2.77, 2.77$ และ 2.74 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีปัญหาด้านสุขภาพเรียงระดับปานกลาง ลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรกดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนเนื่องจากการเจ็บป่วย นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพฟันไม่ดี ($\bar{X} = 2.85, 2.81, 2.69, 2.68$ และ 2.68 ตามลำดับ) และนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย(ทบวง) มีปัญหาด้านสุขภาพระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนไม่สบายใจที่เตียงเกินไป นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย และนักเรียนไม่สบายใจที่มีความผิดปกติทางผิวหนัง ($\bar{X} = 2.62, 2.57, 2.40, 2.39$ และ 2.37 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 18 แสดงปัญหาด้านสุขภาพเจ้าหน้าที่โรงเรียน

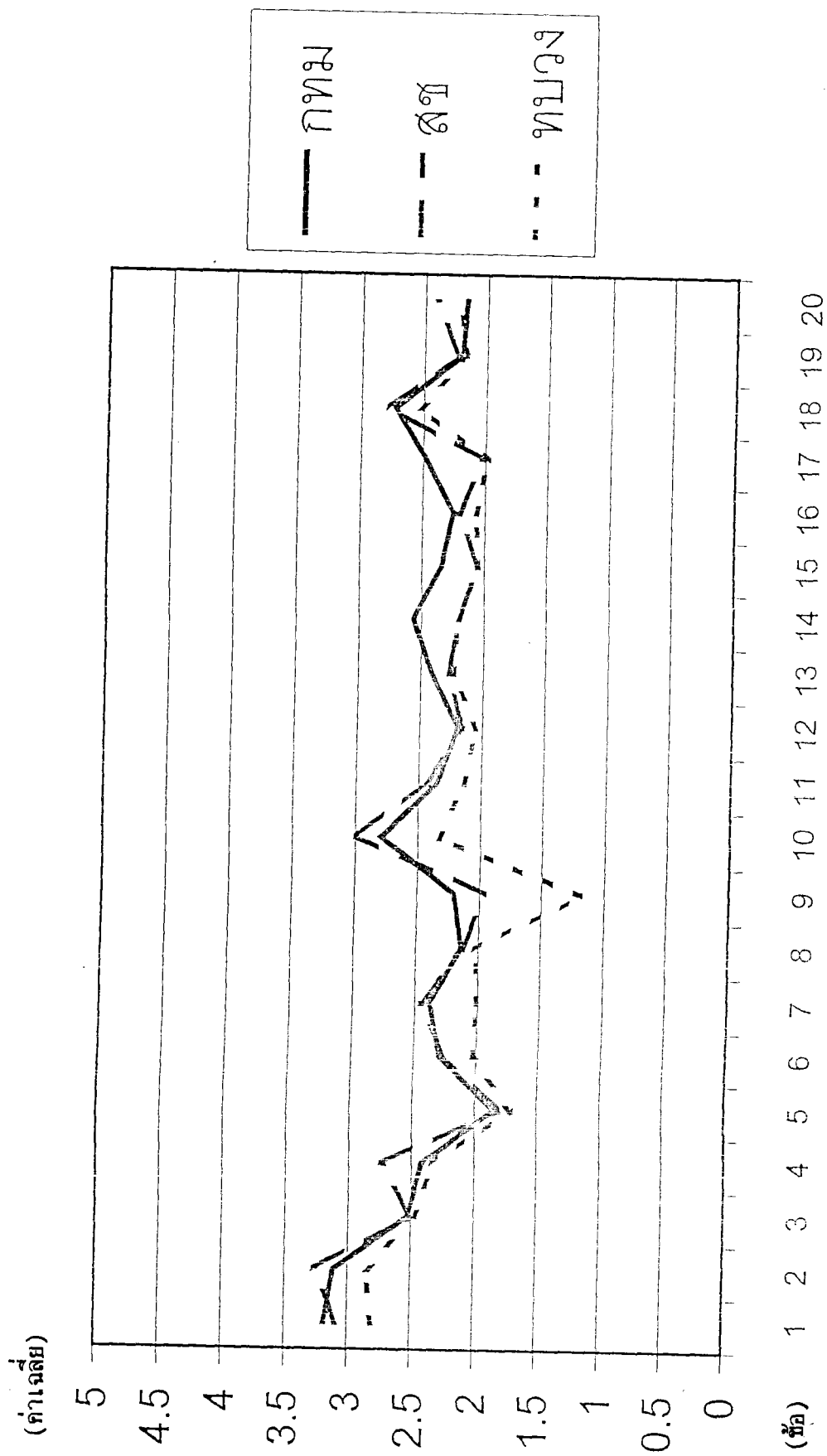
ตาราง 24 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ปัญหาด้านการคบเพื่อน	กทม. (N = 601)					สช. (N = 599)					ทบาง (N = 250)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนรังแก	3.19	1.48	1	ปานกลาง	3.09	1.58	2	ปานกลาง	2.81	1.58	2	ปานกลาง	2.81	1.58	2
2. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม	3.12	1.52	2	ปานกลาง	3.26	1.57	1	ปานกลาง	2.86	1.66	1	ปานกลาง	2.86	1.66	1
3. นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนไม่ยอมรับในตัวนักเรียน	2.53	1.40	6	ปานกลาง	2.51	1.48	6	ปานกลาง	2.48	1.52	4	ปานกลาง	2.48	1.52	4
4. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจตัวนักเรียน	2.43	1.29	8	ปานกลาง	2.74	1.46	5	ปานกลาง	2.33	1.42	6	ปานกลาง	2.33	1.42	6
5. นักเรียนอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน	1.85	1.19	20	น้อย	1.81	1.18	20	น้อย	1.71	1.09	20	น้อย	1.71	1.09	20
6. นักเรียนไม่สบายใจที่มั่วจะปฏิบัติตนกับเพื่อน อย่างไร	2.30	1.21	13	ปานกลาง	2.26	1.29	11	ปานกลาง	2.03	1.21	15	น้อย	2.03	1.21	15
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้	2.39	1.45	10	ปานกลาง	2.46	1.53	7	ปานกลาง	2.01	1.43	17	น้อย	2.01	1.43	17
8. นักเรียนกังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ	2.14	1.35	19	น้อย	2.13	1.43	16	น้อย	2.02	1.48	16	น้อย	2.02	1.48	16
9. นักเรียนรู้สึกท้อแท้ทั้ง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเพื่อน	2.21	1.28	15	น้อย	1.96	1.27	19	น้อย	1.19	1.30	19	น้อย	1.19	1.30	19
10. นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน	2.80	1.35	3	ปานกลาง	2.99	1.38	3	ปานกลาง	2.34	1.48	5	ปานกลาง	2.34	1.48	5

ตาราง 24 (ต่อ)

ปัญหาด้านการคบเพื่อน	กท.ม. (N = 601)				สช. (N = 599)				ทพว. (N = 250)			
	X	S	ลำดับ	ระดับ	X	S	ลำดับ	ระดับ	X	S	ลำดับ	ระดับ
11. นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน	2.36	1.45	11	ปานกลาง	2.45	1.51	8	ปานกลาง	2.14	1.42	11	น้อย
12. นักเรียนเบียดเบียนเพื่อนทำให้ไม่ยอมยกอยู่ในกลุ่มเพื่อน	2.20	1.26	16	น้อย	2.16	1.32	15	น้อย	2.05	1.32	14	น้อย
13. นักเรียนถือดีใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.42	1.36	9	ปานกลาง	2.28	1.40	10	ปานกลาง	2.24	1.41	7	น้อย
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.57	1.32	2	ปานกลาง	2.21	1.34	14	น้อย	2.21	1.44	9	น้อย
15. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคบเพื่อนต่างเพศ	2.35	1.36	12	ปานกลาง	2.05	1.29	17	น้อย	2.05	1.37	13	น้อย
16. นักเรียนกังวลใจที่จะเล่นกับเพื่อนต่างเพศ	2.26	1.41	14	ปานกลาง	2.21	1.36	13	น้อย	2.07	1.42	12	น้อย
17. นักเรียนกังวลใจเมื่อเพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ	2.43	1.35	7	ปานกลาง	2.02	1.30	18	น้อย	1.98	1.36	18	น้อย
18. นักเรียนถือดีใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ	2.73	1.42	4	ปานกลาง	2.78	1.55	4	ปานกลาง	2.54	1.36	3	ปานกลาง
19. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อนต่างเพศ	2.20	1.26	17	น้อย	2.23	1.34	12	น้อย	2.17	1.39	10	น้อย
20. นักเรียนเบียดเบียนเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน	2.17	1.33	18	น้อย	2.41	1.45	9	ปานกลาง	2.22	1.46	8	น้อย
รวม	2.54	0.78	---	ปานกลาง	2.40	0.80	---	ปานกลาง	2.22	0.90	---	น้อย

จากตาราง 24 พบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 3.19, 3.12, 2.80, 2.73$ และ 2.57 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.26, 3.09, 2.99, 2.78$ และ 2.74 ตามลำดับ) และนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวง) มีปัญหาด้านการคบเพื่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่ยอมรับในตัวนักเรียน และนักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน ($\bar{X} = 2.86, 2.81, 2.54, 2.48$ และ 2.34 ตามลำดับ)

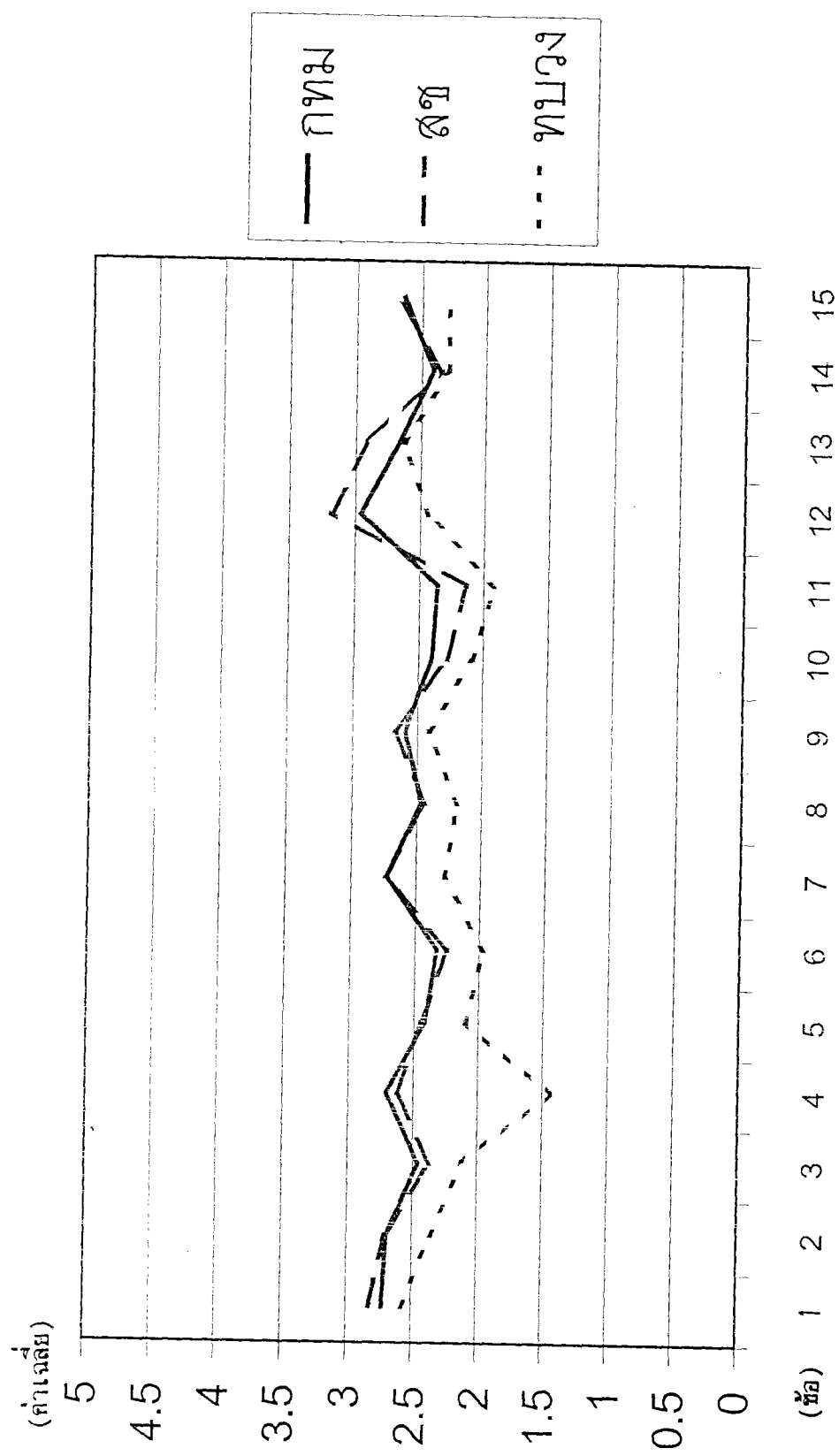

ภาพประกอบ 19 แสดงปัญหาด้านการคบเพื่อนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตาราง 25 แสดงปัญหาด้านอารมณ์ที่มีอำนาจตามสังกัดโรงเรียน

ปัญหาด้านอารมณ์	กทม. (N = 601)					สช. (N = 599)					ทบาง (N = 250)				
	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ	ระดับ	X̄	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย	2.73	1.44	2	ปานกลาง	2.83	1.51	3	ปานกลาง	2.58	1.54	2	ปานกลาง	2.58	1.54	2
2. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย	2.70	1.38	5	ปานกลาง	2.71	1.45	5	ปานกลาง	2.36	1.44	6	ปานกลาง	2.36	1.44	6
3. นักเรียนถือดีใจที่ตนเองเป็นคนใจน้อย	2.46	1.33	10	ปานกลาง	2.37	1.38	11	ปานกลาง	2.12	1.33	11	น้อย	2.12	1.33	11
4. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ไม่บอกใคร	2.71	1.42	4	ปานกลาง	2.63	1.51	8	ปานกลาง	1.44	1.59	3	น้อย	1.44	1.59	3
5. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองเอาแต่ใจตนเองเป็นใหญ่	2.42	1.38	11	ปานกลาง	2.45	1.48	9	ปานกลาง	2.10	1.34	12	น้อย	2.10	1.34	12
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองตกใจง่าย	2.33	1.33	15	ปานกลาง	2.25	1.38	14	ปานกลาง	1.97	1.25	14	น้อย	1.97	1.25	14
7. นักเรียนถือดีใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ได้อยู่	2.73	1.37	3	ปานกลาง	2.74	1.43	4	ปานกลาง	2.28	1.44	9	ปานกลาง	2.28	1.44	9
8. นักเรียนรู้สึกอายที่ตนเองมีปมด้อย	2.47	1.37	9	ปานกลาง	2.44	1.48	10	ปานกลาง	2.19	1.43	10	น้อย	2.19	1.43	10
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มั่นใจในตนเอง	2.60	1.35	8	ปานกลาง	2.68	1.41	7	ปานกลาง	2.42	1.44	5	ปานกลาง	2.42	1.44	5
10. นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ ง่าย	2.40	1.28	13	ปานกลาง	2.28	1.31	13	ปานกลาง	2.08	1.30	13	น้อย	2.08	1.30	13
11. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองมีอารมณ์ฉุนเฉียว	2.36	1.28	14	ปานกลาง	2.14	1.26	15	น้อย	1.92	1.27	15	น้อย	1.92	1.27	15
12. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาแซว	2.96	1.42	1	ปานกลาง	3.18	1.44	1	ปานกลาง	2.44	1.46	4	ปานกลาง	2.44	1.46	4
13. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนขี้ใจ	2.67	1.38	6	ปานกลาง	2.91	1.41	2	ปานกลาง	2.64	1.51	1	ปานกลาง	2.64	1.51	1
14. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองไม่มีค่า	2.41	1.40	12	ปานกลาง	2.35	1.42	12	ปานกลาง	2.29	1.53	7	ปานกลาง	2.29	1.53	7
15. นักเรียนไม่สบายใจที่เป็นคนคิดมาก	2.64	1.44	7	ปานกลาง	2.69	1.46	6	ปานกลาง	2.29	1.51	8	ปานกลาง	2.29	1.51	8
รวม	2.57	0.84	---	ปานกลาง	2.58	0.87	---	ปานกลาง	2.27	1.02	---	ปานกลาง	2.27	1.02	---

จากตาราง 25 พบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียน อึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ไม่บอกใคร และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ($\bar{X} = 2.96, 2.73, 2.73, 2.71$ และ 2.70 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ($\bar{X} = 3.18, 2.91, 2.86, 2.74$ และ 2.71 ตามลำดับ) และนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวง) มีปัญหาด้านอารมณ์ระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไม่บอกใคร นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี้ และนักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มั่นใจในตนเอง ($\bar{X} = 2.64, 2.58, 2.44, 2.44$ และ 2.42 ตามลำดับ)

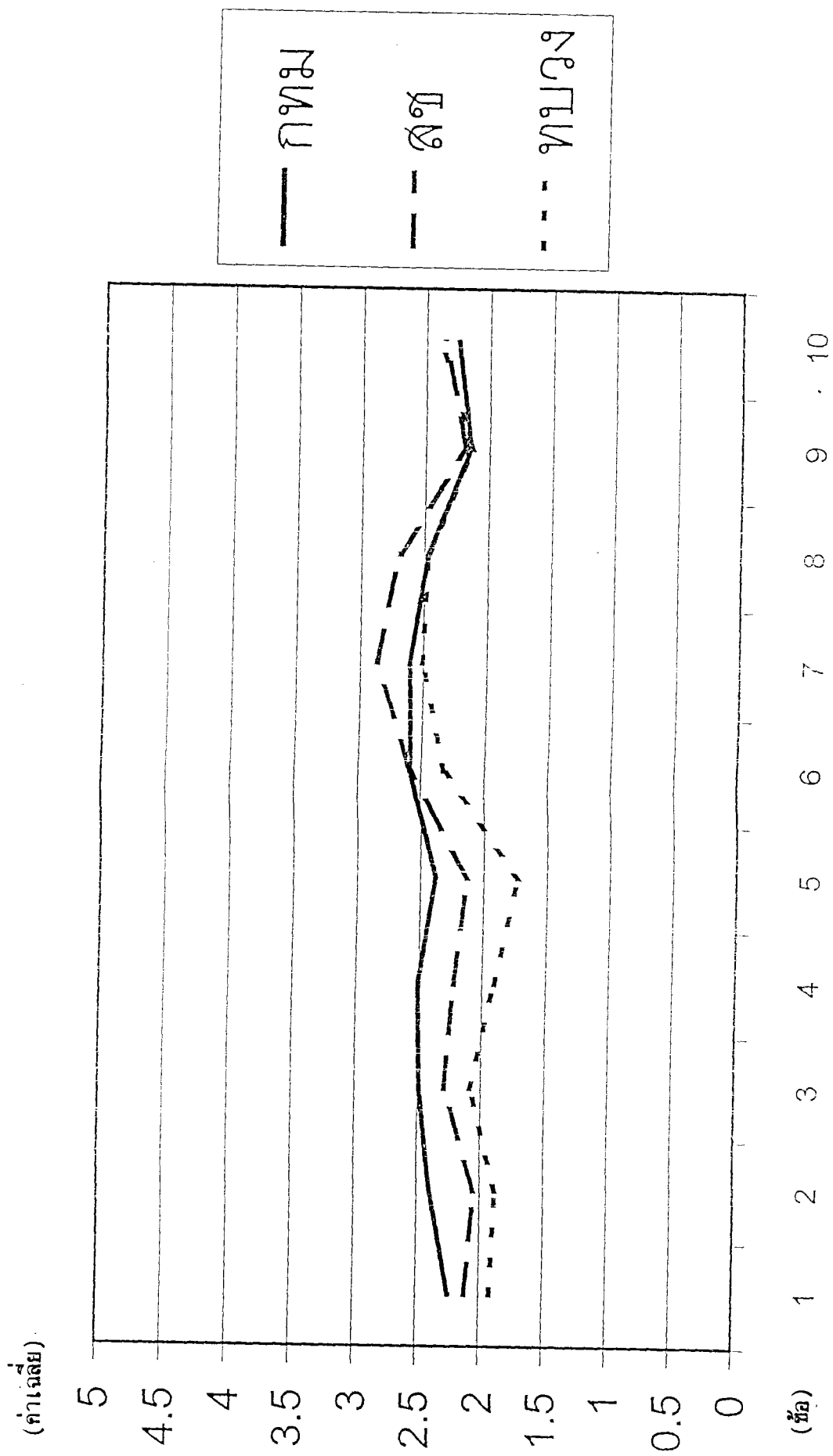

ภาพประกอบ 20 แสดงปัญหาด้านอารมณ์จำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตาราง 26 แสดงปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนพักผ่อนสัปดาห์โรงเรียน

ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	ก.พ. (N = 601)					ส.พ. (N = 599)					ท.พ.ว. (N = 250)				
	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ	ระดับ	$\bar{X}$	S	ลำดับ
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองดูโทรทัศน์มากเกินไป	2.25	1.40	9	น้อย	2.12	1.39	9	น้อย	1.92	1.34	7	น้อย	1.92	1.34	7
2. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองเล่นมากเกินไป	2.40	1.33	6	ปานกลาง	2.05	1.26	10	น้อย	1.88	1.30	9	น้อย	1.88	1.30	9
3. นักเรียนรู้สึกดีใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง	2.49	1.33	4	ปานกลาง	2.29	1.37	5	ปานกลาง	2.09	1.42	6	น้อย	2.09	1.42	6
4. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น	2.51	1.36	3	ปานกลาง	2.23	1.33	6	น้อย	1.91	1.29	8	น้อย	1.91	1.29	8
5. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเที่ยวมากเกินไป	2.38	1.34	7	ปานกลาง	2.13	1.34	8	น้อย	1.73	1.15	10	น้อย	1.73	1.15	10
6. นักเรียนรู้สึกดีใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้	2.59	1.35	2	ปานกลาง	2.59	1.38	3	ปานกลาง	2.32	1.43	4	ปานกลาง	2.32	1.43	4
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย	2.61	1.37	1	ปานกลาง	2.87	1.48	1	ปานกลาง	2.51	1.57	1	ปานกลาง	2.51	1.57	1
8. นักเรียนรู้สึกดีใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน	2.47	1.36	5	ปานกลาง	2.70	1.46	2	ปานกลาง	2.47	1.54	2	ปานกลาง	2.47	1.54	2
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีเวลาทำวิทยุ	2.15	1.30	10	น้อย	2.19	1.37	7	น้อย	2.13	1.29	5	น้อย	2.13	1.29	5
ดูโทรทัศน์															
10. นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์	2.25	1.37	8	น้อย	2.35	1.40	4	ปานกลาง	2.39	1.53	3	ปานกลาง	2.39	1.53	3
รวม	2.41	0.81	---	ปานกลาง	2.35	0.79	---	ปานกลาง	2.14	0.88	---	น้อย	2.14	0.88	---

จากตาราง 26 พบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) มีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง และนักเรียนอึดอัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน ($\bar{X} = 2.61, 2.59, 2.51, 2.49$ และ 2.47 ตามลำดับ) ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) มีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ และนักเรียนอึดอัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 2.87, 2.70, 2.59, 2.35$ และ 2.29 ตามลำดับ) และนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวง) มีปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนระดับปานกลาง เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีเวลาฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.51, 2.47, 2.39, 2.32$ และ 2.13 ตามลำดับ)

ภาพประกอบ 21 แสดงปัญหาดำเนินการใช้เวลามากเกินไปและการพักผ่อนไม่เพียงพอ

ตาราง 27 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

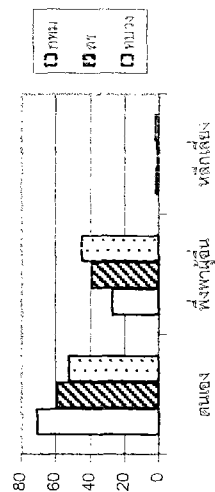
ปัญหา	กทม		สช		ทบวง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาด้านการเรียน						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	426	70.9	356	59.4	131	52.4
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	164	27.3	237	39.6	113	45.2
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	11	1.8	6	1.0	6	2.4
รวม	601	100	599	100	250	100
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	473	78.7	491	82.0	188	75.2
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	93	15.5	72	12.0	41	16.5
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	35	5.8	36	6.0	21	8.3
รวม	601	100	599	100	250	100
3. ปัญหาด้านสุขภาพ						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	379	63.1	461	77.0	190	76.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	199	33.1	116	19.4	45	18.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	23	3.8	22	3.6	15	6.0
รวม	601	100	599	100	250	100
4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	456	75.9	491	82.5	178	71.2
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	114	19.0	68	11.4	39	15.6
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	31	5.1	40	6.1	33	13.2
รวม	601	100	599	100	250	100
5. ปัญหาด้านอารมณ์						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	468	77.9	518	86.5	200	80.0
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	117	19.5	68	11.4	29	11.6
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	16	2.6	13	2.1	21	8.4
รวม	601	100	599	100	250	100
6. ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน						
วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	473	78.7	474	79.1	201	80.4
วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น	115	18.3	89	14.9	32	12.8
วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา	13	3.0	36	6.0	17	6.8
รวม	601	100	599	100	250	100

จากตาราง 27 พบว่านักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) ส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหาตามลำดับ ในปัญหาทุกด้าน

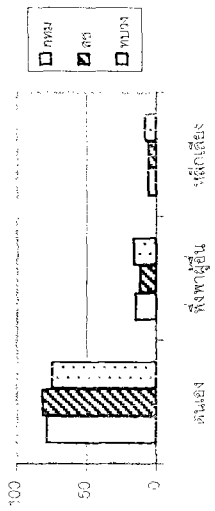
นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหาตามลำดับ ในปัญหาทุกด้าน

นักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหาตามลำดับ ในปัญหาทุกด้าน

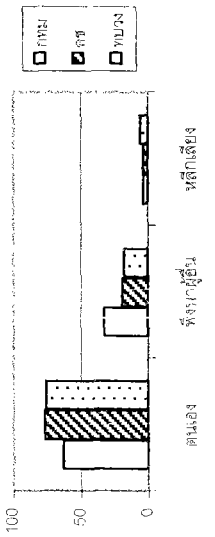
ด้านการเรียน

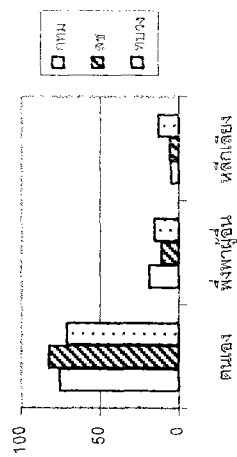
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

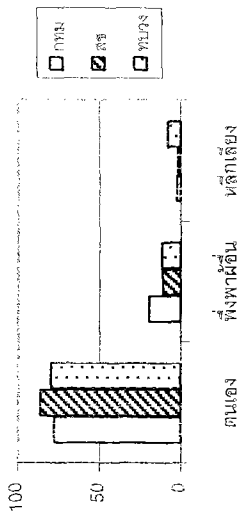
ด้านสุขภาพ

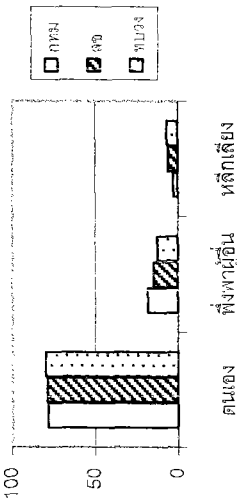
ด้านการคบเพื่อน

ด้านอารมณ์

ด้านการใช้เวลารว่างและการพักผ่อน

ภาพประกอบ 22 แสดงร้อยละของการแก้ปัญหาจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา
จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน ดังการแสดงผลการวิเคราะห์ตามตาราง
28-30 ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงประสบ
ปัญหาแตกต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 28 การเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำแนกตามเพศ

ประเภทปัญหา	เพศ	N	$\bar{X}$	S	t	p
ด้านการเรียน	ชาย	712	2.52	0.70	1.07	0.28
	หญิง	738	2.46	0.71		
ด้านความสัมพันธ์ ในครอบครัว	ชาย	712	2.44	0.84	0.65	0.51
	หญิง	738	2.41	0.85		
ด้านสุขภาพ	ชาย	712	2.47	0.85	-0.49	0.62
	หญิง	738	2.49	0.85		
ด้านการคบเพื่อน	ชาย	712	2.43	0.83	1.68	0.06
	หญิง	738	2.35	0.80		
ด้านอารมณ์	ชาย	712	2.50	0.91	-1.21	0.23
	หญิง	738	2.55	0.88		
ด้านการใช้เวลาว่าง และการพักผ่อน	ชาย	712	2.37	0.84	1.45	0.15
	หญิง	738	2.31	0.80		

จากตาราง 28 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เป็นเพศชายและหญิงประสบ
ปัญหาด้านการเรียนด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้าน
อารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ข้อที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่านักเรียนที่มีระดับชั้นแตกต่างกันประสบปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามระดับชั้น

ประเภทปัญหา	ระดับชั้น	n	$\bar{X}$	S	t	P
ด้านการเรียน	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	2.46	0.69	-2.28*	0.02
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	2.54	0.72		
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	2.42	0.86	0.03	0.98
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	2.42	0.83		
ด้านสุขภาพ	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	2.52	0.86	2.16*	0.03
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	2.43	0.84		
ด้านการคบเพื่อน	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	2.39	0.82	-0.16	0.87
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	2.95	0.81		
ด้านอารมณ์	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	2.50	0.90	-0.92	0.36
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	2.55	0.89		
ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	ประถมศึกษาปีที่ 5	737	2.34	0.82	0.06	0.95
	ประถมศึกษาปีที่ 6	713	2.34	0.81		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ประสบปัญหาด้านการเรียน และด้านสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า นักเรียนสังกัดโรงเรียนแตกต่างกัน
ประสบปัญหาแตกต่างกัน

ตาราง 30 การเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัดโรงเรียน

ประเภทปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.62	0.81	1.61	0.20
	ภายในกลุ่ม	1,447	726.63	0.50		
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	2	29.71	14.85	21.23*	0.00
	ภายในกลุ่ม	1,447	1,012.60	0.69		
ด้านสุขภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	16.94	8.47	11.10*	0.00
	ภายในกลุ่ม	1,447	1,030.23	0.71		
ด้านการคบเพื่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	9.08	4.54	6.88*	0.00
	ภายในกลุ่ม	1,447	955.30	0.66		
ด้านอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	18.73	9.36	11.90*	0.00
	ภายในกลุ่ม	1,447	1,138.78	0.79		
ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	ระหว่างกลุ่ม	2	13.35	6.68	10.14*	0.00
	ภายในกลุ่ม	1,447	952.74	0.66		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสังกัดโรงเรียนแตกต่างกัน คือ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนปัญหาด้านการเรียน ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่จึงได้ทำการทดสอบ โดยวิธีการทางสถิติของ SNK ปรากฏผลดังตาราง 31 – 35

ตาราง 31 เปรียบเทียบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่

สังกัดโรงเรียน	$\bar{X}$	ทบว.	สช.	กทม.
		2.11	2.47	2.50
ทบว.	2.11	-	0.36*	0.39*
สช.	2.47		-	0.03
กทม.	2.50			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาที่สังกัดทบวมหาวิทยาลัยกับ นักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบปัญหาด้านสุขภาพ จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่

สังกัดโรงเรียน	— X	ทบวง	สช.	กทม.
		2.24	2.51	2.54
ทบวง	2.24	-	0.27*	0.30*
สช.	2.51		-	0.03
กทม.	2.54			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านสุขภาพ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบปัญหาด้านการคบเพื่อน จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่

สังกัดโรงเรียน	$\bar{X}$	ทบวง	สช.	กทม.
		2.22	2.40	2.45
ทบวง	2.22	-	0.18*	0.23*
สช.	2.40		-	0.05
กทม.	2.45			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 การเปรียบเทียบปัญหาด้านอารมณ์ จำแนกตามสังกัดโรงเรียนเป็นรายคู่

สังกัดโรงเรียน	— X	ทบวง	กทม.	สช.
		2.27	2.57	2.58
ทบวง	2.27	-	0.35*	0.36*
กทม.	2.57		-	0.01
สช.	2.58			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประสบปัญหาด้านอารมณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ประสบปัญหาด้านอารมณ์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 เปรียบเทียบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน จำแนกตามสังกัดโรงเรียน
เป็นรายคู่

สังกัดโรงเรียน	— X	ทบวง	สช.	กทม.
		2.14	2.35	2.41
ทบวง	2.14	-	0.21*	0.27*
สช.	2.35		-	0.06
กทม.	2.41			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กับนักเรียนที่สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ประสบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน ตามสมมติฐานข้อ 4,5,6 ตามตาราง 36 ดังนี้

ตาราง 36 เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาจำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน

ตัวแปร	จำนวน	วิธีการแก้ปัญหา			χ^2	P
		ด้วยตนเอง	พึ่งพาผู้อื่น	หลีกเลี่ยง		
เพศ						
ชาย	712	594	93	25	12.26	.002*
หญิง	738	661	64	13		
ระดับชั้น						
ประถมศึกษาปีที่ 5	737	636	87	14	4.31	.12
ประถมศึกษาปีที่ 6	713	613	70	24		
สังกัดโรงเรียน						
กทม	601	505	85	11	25.42	.000*
สช	599	539	48	12		
ทบวง	250	211	24	15		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 พบว่า นักเรียนประถมศึกษาเพศชายกับเพศหญิง เมื่อประสบปัญหาจะใช้วิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เมื่อประสบปัญหามีวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน และนักเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช) และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวง) เมื่อประสบปัญหามีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 7 จำนวนและร้อยละของครูประจำชั้น จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สังกัด
โรงเรียน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน

ตาราง 37 จำนวนและร้อยละครูประจำชั้น จำแนกตาม เพศ ระดับชั้น สังกัดโรงเรียน
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	6.25
หญิง	30	93.75
ระดับชั้น		
ประถมศึกษาปีที่ 5	16	50.00
ประถมศึกษาปีที่ 6	16	50.00
สังกัดโรงเรียน		
สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.)	16	50.00
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)	10	31.25
ทบวงมหาวิทยาลัย	6	18.75
วุฒิการศึกษา		
อนุปริญญา	2	6.25
ปริญญาตรี	26	81.25
ปริญญาโท	4	12.50
ประสบการณ์การสอน		
0-10 ปี	8	25.00
11-20 ปี	10	31.25
21-30 ปี	10	31.25
31 ปีขึ้นไป	4	12.50

จากตาราง 37 เมื่อพิจารณาตามตัวแปร พบว่า ครูประจำชั้นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 เป็นเพศชาย ร้อยละ 6.25 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 93.75 เมื่อจำแนกตามระดับชั้นพบว่า เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 50 เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 50 เมื่อจำแนกตามสังกัดโรงเรียนพบว่า เป็นครูประจำชั้นสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) ร้อยละ 50 เป็นครูประจำชั้นสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ร้อยละ 31.25 และเป็นครูประจำชั้นสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ร้อยละ 18.75 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า เป็นครูประจำชั้นจบอนุปริญญา ร้อยละ 6.25 เป็นครูประจำชั้นจบปริญญาตรี ร้อยละ 81.25 เป็นครูประจำชั้นจบปริญญาโท ร้อยละ 12.50 จำแนกตามประสบการณ์การสอน พบว่า เป็นครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์สอน 0 – 10 ปี ร้อยละ 25 เป็นครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์สอน 11 – 20 ปี ร้อยละ 31.25 เป็นครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์สอน 21 – 30 ปี ร้อยละ 31.25 และเป็นครูประจำชั้นที่มีประสบการณ์สอน 31 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.5

ตอนที่ 8 สรุปความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการมองปัญหามองนักเรียนเป็นรายกรณี และรายห้อง วิธีที่ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหา ดังการแสดงผลการวิเคราะห์ตามตาราง 38-45

ตาราง 38 แสดงความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมองปัญหาเป็นรายกรณี

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมองปัญหาเป็นรายกรณี	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัญหาด้านการเรียน		
สอดคล้อง	22	68.75
ไม่สอดคล้อง	10	31.25
รวม	32	100
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว		
สอดคล้อง	20	62.50
ไม่สอดคล้อง	12	37.50
รวม	32	100
3. ปัญหาด้านสุขภาพ		
สอดคล้อง	21	65.60
ไม่สอดคล้อง	11	34.40
รวม	32	100
4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน		
สอดคล้อง	22	68.75
ไม่สอดคล้อง	10	31.25
รวม	32	100
5. ปัญหาด้านอารมณ์		
สอดคล้อง	22	68.75
ไม่สอดคล้อง	10	31.25
รวม	32	100
6. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว		
สอดคล้อง	20	62.50
ไม่สอดคล้อง	12	37.50
รวม	32	100

จากตาราง 38 เมื่อจำแนกตามปัญหาของนักเรียน พบว่า ปัญหาด้านการเรียน ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียนร้อยละ 68.75 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 31.25 ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 62.5 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 37.5 ปัญหาด้านสุขภาพ พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 65.6 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 34.4 ปัญหาด้านการคบเพื่อน พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 68.75 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 31.25 ปัญหาด้านอารมณ์ พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 68.75 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 31.25 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 62.5 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 37.5

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหานักเรียนตามความคิดเห็นของครู
เป็นภาพรวมทั้งห้อง

ประเภทปัญหา	N	$\bar{X}$	S	ลำดับ ปัญหา	ระดับ ปัญหา
ด้านการเรียน	32	2.54	0.91	2	ปานกลาง
ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	32	2.46	0.88	3	ปานกลาง
ด้านสุขภาพ	32	2.02	0.91	5	น้อย
ด้านการคบเพื่อน	32	1.82	0.91	6	น้อย
ด้านอารมณ์	32	2.30	0.89	4	ปานกลาง
ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	32	2.84	1.07	1	ปานกลาง

จากตาราง 39 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีดังต่อไปนี้ ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ปัญหาการเรียน ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหาด้านการคบเพื่อน ($\bar{X} = 2.84, 2.54, 2.46, 2.30, 2.02$ และ 1.82 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการเรียน ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านอารมณ์ และปัญหาการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาด้านสุขภาพ และด้านการคบเพื่อน อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 40 จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน

ลำดับ	วิธีการที่ครูช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1.	อธิบายเพิ่มเติมหลาย ๆ ครั้ง และมีอุปกรณ์การสอน	10	20.83
2.	สอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล	10	20.83
3.	เพื่อน (นักเรียน) ช่วยเพื่อน	5	10.41
4.	สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองกับนักเรียน	5	10.41
5.	แนะนำชี้แนะการวางแผนการเรียน	5	10.41
6.	กระตุ้นชักจูงให้เห็นความสำคัญของการเรียน	4	8.33
7.	ประสานงานกับผู้ปกครอง ครูพิเศษ หมอ	3	6.28
8.	ให้กำลังใจและแรงเสริม	2	4.16
9.	จัดกลุ่มการเรียน (แยกเด็กอ่อน)	2	4.16
10.	ให้คำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ เช่น การเรียนต่อ	2	4.16
	รวม	48	100

จากตาราง 40 พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียนเรียงลำดับมากไปน้อย 5 อันดับแรก ดังต่อไปนี้ อธิบายเพิ่มเติมหลาย ๆ ครั้ง และมีอุปกรณ์การสอน สอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล ให้เพื่อน (นักเรียน) ช่วยเพื่อน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองกับนักเรียน และแนะนำชี้แนะการวางแผนการเรียน (ร้อยละ 20.83 , 20.83 , 10.41 , 10.41 และ 10.41 ตามลำดับ)

ตาราง 41 จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านความ
สัมพันธ์ในครอบครัว

ลำดับ	วิธีการที่ครูช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เชิญผู้ปกครองมาพบแนะนําและหาแนวทางแก้ปัญหา	12	38.70
2.	ปลอบโยนให้กำลังใจ	5	16.12
3.	เยี่ยมบ้าน	5	16.12
4.	อบรมสั่งสอนเรื่องสถาบันครอบครัว	5	16.12
5.	ให้คำปรึกษาแนะนํา	4	12.90
6.	ช่วยเหลือด้านการเงิน เช่น ขอยืม	2	6.45
7.	ส่งตัวให้นักสังคมสงเคราะห์	1	3.22
	รวม	31	100

จากตาราง 41 พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านความ
สัมพันธ์ในครอบครัวเรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ เชิญผู้ปกครองมาพบ
แนะนําและหาแนวทางแก้ไข ปลอบโยนให้กำลังใจ เยี่ยมบ้าน อบรมสั่งสอนเรื่องสถาบัน
ครอบครัว และให้คำปรึกษาแนะนํา (ร้อยละ 38.70 , 16.12 , 16.12 , 16.12 และ 12.90
ตามลำดับ)

ตาราง 42 จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพ

ลำดับ	วิธีการที่ครูช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1.	อบรมสั่งสอนแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพ	13	20.96
2.	ทางโรงเรียนจัดตรวจสอบสุขภาพทุกปี	12	19.35
3.	มีแพทย์ พยาบาล อนามัยมาฉีดวัคซีน	8	12.90
4.	มีโครงการอาหารกลางวัน และนม	7	8.06
5.	ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด	6	9.67
6.	มีการประกันอุบัติเหตุ	5	8.06
7.	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	5	8.06
8.	รณรงค์การแปรงฟันหลังอาหาร	3	4.83
9.	หาหนังสือเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยให้นักเรียนศึกษา	3	4.83
	รวม	62	100

จากตาราง 42 พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพเรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ อบรมสั่งสอนแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพทางโรงเรียนจัดตรวจสอบสุขภาพทุกปี มีแพทย์ พยาบาล อนามัยมาฉีดวัคซีน จัดโครงการอาหารกลางวันและนม และดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด (ร้อยละ 20.96 ,19.35 , 12.90 , 8.06 และ 9.67 ตามลำดับ)

ตาราง 43 จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน

ลำดับ	วิธีการที่ครูช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1.	อบรมสั่งสอน	8	20.50
2.	ให้คำแนะนำในการวางตัว	6	15.40
3.	ว่ากล่าวตักเตือนเป็นรายบุคคล	5	12.80
4.	เพื่อน ๆ ช่วยกันดูแลสอดส่อง	5	12.80
5.	เข้าไปไกล่เกลี่ยเมื่อนักเรียนทะเลาะกัน	4	10.30
6.	ให้ความใกล้ชิดและสนใจนักเรียนมากขึ้น	4	10.30
7.	ชี้แจงให้เห็นถูก-ผิด	3	7.70
8.	ชมเชยเมื่อทำความดี	2	5.10
9.	มีมาตรฐานการลงโทษ	1	20.50
	รวม	39	100

จากตาราง 43 พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำเรื่องการวางตัว ว่ากล่าวตักเตือนเป็นรายบุคคล เพื่อนๆ ช่วยกันดูแลสอดส่อง และเข้าไปไกล่เกลี่ยเมื่อนักเรียนทะเลาะกัน (ร้อยละ 20.5 , 15.40 , 12.8 ,12.8 และ 10.30 ตามลำดับ)

ตาราง 44 จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาด้านอารมณ์

ลำดับ	วิธีการที่ครูช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1.	เป็นกำลังใจ ให้คำชมเชย ให้รางวัล	6	23.20
2.	ให้คำปรึกษาแนะนำ	5	19.20
3.	จัดกิจกรรมฝึกการกล้าแสดงออก	5	19.20
4.	เพื่อนช่วยดูแลเพื่อน	4	15.40
5.	ฝึกสมาธิ/การควบคุมอารมณ์	3	11.50
6.	ประสานงานผู้ปกครอง หมอ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา	2	7.60
7.	ให้ความคุ้นเคยและเป็นกันเองกับนักเรียน	1	3.80
	รวม	26	100

จากตาราง 44 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีวิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านอารมณ์ เรียงลำดับมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังต่อไปนี้ ให้กำลังใจให้คำชมเชยให้รางวัล ให้คำปรึกษาแนะนำ จัดกิจกรรมฝึกการกล้าแสดงออก เพื่อนช่วยดูแลเพื่อน และฝึกสมาธิ/การควบคุมอารมณ์ (ร้อยละ 23.2 , 19.2 , 19.2, 15.4 และ 11.40 ตามลำดับ)

ตาราง 45 จำนวนและร้อยละของวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

ลำดับ	วิธีการที่ครูช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1.	แนะนำกิจกรรมหรืองานอดิเรก	12	50.00
2.	อบรมสั่งสอนตักเตือน	4	16.66
3.	ขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง	4	16.66
4.	จัดมุมหนังสือหลังห้อง	2	8.33
5.	จัดตั้งชมรมต่าง ๆ	2	8.33
	รวม	26	100

จากตาราง 45 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีวิธีช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนเรียงลำดับมากไปน้อย ดังต่อไปนี้ แนะนำกิจกรรมหรืองานอดิเรก อบรมสั่งสอนตักเตือน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง จัดมุมหนังสือหลังห้อง และจัดตั้งชมรมต่าง ๆ (ร้อยละ 50 , 16.66 , 16.66 , 8.33 และ 8.33 ตามลำดับ)

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อจัดลำดับความมากน้อยของปัญหาโดยเรียงลำดับปัญหา
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูประจำชั้นเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร และวิธีการที่ครูช่วยเหลือ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน
2. นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
3. นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน
4. นักเรียนชายและหญิงมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน
5. นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน
6. นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 154,524 คน และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร สังกัดดังกล่าว จำนวน 1,116 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการ ศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนใน กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,450 คน ได้มา จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างได้จากการกำหนด ขนาดตัวอย่างร้อยละ 1 ของขนาดประชากรทั้งหมด สรุศักดิ์ หลาบมาลา (2523 : 83 - 86) และสุ่มเจาะจงกลุ่มตัวอย่างครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โดยโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัว อย่างนักเรียน ทุกคนเป็นกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครู

ช่วยเหลือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เวอร์ชัน 7.5 (Statistical Package for Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนจำแนกตาม เพศ ระดับชั้นใช้ t-test

2.2 เปรียบเทียบปัญหาของนักเรียน จำแนกตามสังกัดโรงเรียนใช้ F-test

เมื่อพบความแตกต่างจะใช้วิธีทดสอบเป็นรายคู่ด้วย SNK (Student Newman Keul)

2.3 เปรียบเทียบวิธีการแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ ระดับชั้น และสังกัด โรงเรียนใช้ไค-สแควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า ปรากฏดังนี้

1. การศึกษาปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนใน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และนำมาจัดลำดับ พบว่า นักเรียนประสบปัญหาด้านอารมณ์มากที่สุด รองลงมาคือปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านการคบเพื่อน และปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ($\bar{X} = 2.53, 2.50, 2.48, 2.43, 2.39$ และ 2.34 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการเรียน นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลมากในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน และนักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน ($\bar{X} = 3.53, 2.99, 2.76, 2.69$ และ 2.66 ตามลำดับ)

1.2 ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดุด่า และลงโทษรุนแรง และนักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ($\bar{X} = 3.15, 3.08, 3.05, 2.74$ และ 2.73 ตามลำดับ)

1.3 ปัญหาด้านสุขภาพ นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองสุขภาพฟันไม่ดี นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเจ็บป่วยบ่อย ($\bar{X} = 2.75, 2.74, 2.68, 2.66$ และ 2.63 ตามลำดับ)

1.4 ปัญหาด้านการคบเพื่อน นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน ($\bar{X} = 3.13, 3.08, 2.85, 2.75$ และ 2.54 ตามลำดับ)

1.5 ปัญหาด้านอารมณ์ นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าขี้ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาขัดใจ นักเรียน

ไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ($\bar{X} = 2.96, 2.77, 2.76, 2.66$ และ 2.65 ตามลำดับ)

1.6 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน นักเรียนประสบปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก ดังนี้ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้ และนักเรียนอึดอัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง ($\bar{X} = 2.88, 2.70, 2.57, 2.55$ และ 2.34)

2. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน นักเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมาคือแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหาน้อยที่สุด (ร้อยละ 86.6, 10.8 และ 2.6 ตามลำดับ)

3. นักเรียนเพศชายและหญิง ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

4. นักเรียนระดับชั้นแตกต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน และด้านสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

5. นักเรียนสังกัดโรงเรียนแตกต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

6. นักเรียนเพศชายและหญิงเมื่อประสบปัญหาการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

7. นักเรียนระดับชั้นแตกต่างกันเมื่อประสบปัญหาการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

8. นักเรียนสังกัดโรงเรียนแตกต่างกันเมื่อประสบปัญหาการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

9. การศึกษาความคิดเห็นของครูกับการมองปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ปัญหาด้านการเรียน ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 68.75 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 31.25 ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 62.5 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 37.5 ปัญหาด้านสุขภาพ พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 65.6 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 34.4 ปัญหาด้านการคบเพื่อน พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 68.75 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 31.25 ปัญหาด้านอารมณ์ พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 68.75 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 31.25 ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน พบว่า ครูประจำชั้นมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียนมองปัญหาของตนเอง ร้อยละ 62.5 ครูประจำชั้นมองปัญหาไม่สอดคล้องกับนักเรียน ร้อยละ 37.5

10. การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหาด้านการคบเพื่อน ($\bar{X} = 2.84, 2.54, 2.46, 2.30, 2.02$ และ 1.82 ตามลำดับ)

11. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียน พบว่าครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียนดังนี้ อธิบายเพิ่มเติมหลาย ๆ ครั้ง และมีอุปกรณ์การสอน สอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล ให้เพื่อน(นักเรียน)ช่วยเพื่อน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองกับนักเรียน และแนะนำชี้แนะการวางแผนการเรียน (ร้อยละ 20.83 , 20.83 , 10.41 , 10.41 และ 10.41 ตามลำดับ)

12. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ เชิญผู้ปกครองมาพบแนะหาแนวทางแก้ไข ปลอบโยนให้กำลังใจ เยี่ยมบ้าน อบรมสั่งสอนเรื่องสถาบันครอบครัว และให้คำปรึกษาแนะนำ (ร้อยละ 38.70 , 16.12 , 16.12 , 16.12 และ 12.90 ตามลำดับ)

13. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาสุขภาพ พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ อบรมสั่งสอนแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพ ทางโรงเรียน จัดตรวจสุขภาพทุกปี มีแพทย์ พยาบาล อนามัยมาฉีดวัคซีน จัดโครงการอาหารกลางวันและนม และดูแลสุขภาพใจใส่อย่างใกล้ชิด (ร้อยละ 20.96 , 19.35 , 12.90 , 11.29 และ 9.67 ตามลำดับ)

14. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ อบรมสั่งสอนให้คำแนะนำในการวางตัว ว่ากล่าวตักเตือน เป็นรายบุคคล ให้เพื่อน ๆ ช่วยกันดูแลสอดส่อง และเข้าใกล้เกลี้ยเมื่อนักเรียนทะเลาะกัน (ร้อยละ 20.50 , 15.40 , 12.80 , 12.80 และ 10.30 ตามลำดับ)

15. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านอารมณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ ให้กำลังใจให้คำชมเชยให้รางวัล ให้คำปรึกษาแนะนำ จัดกิจกรรมฝึกการกล้าแสดงออก ให้เพื่อนช่วยดูแลเพื่อน และฝึกสมาธิการควบคุมอารมณ์ (ร้อยละ 23.20 , 19.20, 19.20, 15.40 และ 11.50 ตามลำดับ)

16. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ แนะนำกิจกรรมหรืองานอดิเรก อบรมสั่งสอน ตักเตือน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง จัดมุมหนังสือหลังห้อง และจัดตั้ง ชมรมต่าง ๆ (ร้อยละ 50 , 16.66 , 16.66 , 8.33 และ 8.33 ตามลำดับ)

อภิปรายผล

1. การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนประสบต่าง ๆ ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะ นักเรียนในระดับนี้เป็นวัยที่คาบเกี่ยวระหว่างวัยเด็กตอนปลายกับวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งโดยธรรมชาติ แล้ว เด็กวัยนี้เริ่มพึ่งพาอาศัยพ่อแม่บ่อยลง ช่วยตนเองได้มากขึ้น เรียนรู้ความต้องการของผู้ใหญ่ และลักษณะสังคมที่อยู่อาศัย (สุนทรีย์ ธนโกสโย.2521:119) ประกอบกับการเก็บข้อมูลเป็น ช่วงแรกของภาคเรียนที่ 1 นักเรียนย้ายจากชั้นเรียนเดิม และห้องเรียนเดิมขึ้นชั้นใหม่ ครูประจำชั้นได้ทำการปฐมนิเทศเพื่อให้ความรู้ในการเรียนชั้นใหม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้ นักเรียนประสบปัญหาต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อนำปัญหามาเรียงลำดับมากไปน้อย พบว่า นักเรียนประสบปัญหาด้านอารมณ์มากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านความล้มพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อนและด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน

ปัญหาด้านอารมณ์ จากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านนี้มากกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนในวัยนี้สามารถรับรู้ความรู้สึกและความต้องการของตนเองได้ดี (สุนทรีย์ ธนโกสโย. 2521 : 119) ทั้งยังเป็นวัยแห่งการปรับตัวและเผชิญกับประสบการณ์ ใหม่ ๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย และส่งผลกระทบต่ออารมณ์มากที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านอารมณ์ที่นักเรียนประสบมาก ได้แก่ นักเรียนไม่สบายใจที่มีคน มาเข้าชี้

นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนขัดใจ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และนักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชัย จันทรานุสรณ์ (2526 : 73-74) ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนยังไม่บรรลุวุฒิภาวะทางอารมณ์ ลักษณะปัญหาเช่นนี้ Jones (1970) ศึกษาและอธิบายในการช่วงพัฒนาการของวัยเด็กตอนปลายจะมีการปรับตัวทางอารมณ์ไม่สู้ดีนัก แต่จะดีขึ้นเมื่อนักเรียนจะเจริญวัยขึ้นมาเรื่อย ๆ ปัญหาที่นักเรียนไม่ชอบคนเข้าชี้อัดใจเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหรือคนทั่วไป ในขณะที่เดียวกันเด็กวัยนี้ต้องการความเป็นอิสระ และเป็นตัวของตนเอง พรหมณี ชูทัย (2522 : 68-69) การให้ความช่วยเหลือจึงควรอยู่ในลักษณะที่รู้จักการแสดงออกทางอารมณ์ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ และรู้จักเหตุผลในการแสดงอารมณ์ในสถานการณ์นั้น ๆ

ปัญหาด้านการเรียน จากการวิจัยพบนักเรียนประสบปัญหาด้านนี้มากเป็นอันดับ 2 ซึ่งอาจเนื่องมาจาก เด็กวัยนี้สนใจในสิ่งต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว เช่น การเล่น เพื่อน โรงเรียนมากกว่าการเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านการเรียนที่นักเรียนประสบมากที่สุดได้แก่ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ นักเรียนวิตกกังวลใจในการสอบแต่ละครั้ง นักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีสมมุติและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน ปัญหาเหล่านี้ส่วนใหญ่สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ ทอญ้อย (2523 : 93-95) นฤมล จรัสเพ็ชร (2527 : 51-53) ที่พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับครู คือ นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ และนักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน สาเหตุอาจเกิดจากความห่างเหินของครูกับนักเรียน หรือการไม่แสดงออกของนักเรียน จึงนับเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องใกล้ชิดกับนักเรียน และส่งเสริมความกล้าแสดงออก เพื่อให้ นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะให้ความสนใจเรียนมากขึ้น สมชาย วรดิเรก (2527 : 104-105) นอกจากนี้ปัญหานักเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง อาจเนื่องจากนักเรียนประหมัดศึกษาเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็นและมีช่วงความสนใจในสิ่งต่าง ๆ ตลอดเวลา เมื่อไม่ได้รับการกระตุ้นจากครูจึงเปลี่ยนความสนใจไปสู่เรื่องอื่นได้ง่าย จึงทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียน เข้าใจบทเรียนได้ไม่ครบถ้วน เวลาสอบส่วนใหญ่จะเน้นเนื้อหาความจำ ทำให้การสอบแต่ละครั้งนักเรียนเกิดความวิตกกังวลว่าจะทำสอบไม่ได้ ส่วนปัญหา นักเรียนหงุดหงิดที่ไม่มีสมมุติและอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน เนื่องจากนักเรียนประหมัดศึกษาในกรุงเทพมหานคร มาจากครอบครัวปานกลางถึงยากจน ดังที่สมจิต สุคนธสวัสดิ์ (2526 : 54-56) กล่าวว่า นักเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มาจากครอบครัวยากจน บิดามารดาผู้ปกครองมีรายได้ต่ำและฐานะทางสังคมไม่ดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ปกครองไม่มีเงินที่จะซื้อหนังสือและอุปกรณ์การเรียนได้เพียงพอ อีกสาเหตุอาจเกิดจาก

ตัวนักเรียนเอง ดังที่ ปกิต ใจกว้าง (2526:115-116) ได้ทำการวิจัยพบว่า นักเรียนมักทำอุปสรรคการเรียนหายเสมอ นักเรียนบางคนที่ใช้อุปกรณ์สิ้นเปลืองมากทำให้ไม่สามารถซื้ออุปกรณ์ได้ทันทีที่ทำหายหรือใช้หมด นักเรียนจึงประสบปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน

ปัญหาด้านสุขภาพ จากการวิจัยพบว่านักเรียนประสบปัญหามากเป็นอันดับที่ 3 ซึ่งเนื่องมาจากนักเรียนวัยนี้คาบเกี่ยวระหว่างวัยรุ่น เกิดการเปลี่ยนแปลงในร่างกายเนื่องจากการทำงานของต่อมต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงของโครงกระดูกและสัดส่วนของร่างกายเพื่อเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น นอกจากนี้นักเรียนเองยังไม่สามารถดูแลตนเองได้ดีเท่าที่ควร ยังต้องอาศัยผู้ปกครองและครูคอยช่วยเหลืออยู่ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านสุขภาพที่นักเรียนประสบมาก ได้แก่ นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนวิตกกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก ฯลฯ นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียนไม่สบายใจที่สุขภาพฟันไม่ดี และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเจ็บป่วยบ่อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอัมพร บำรุงผล (2529 : 94-98) จากปัญหานักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจากรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง และนักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเจ็บป่วยบ่อย ทั้งนี้เนื่องจากสภาพชีวิตในกรุงเทพฯปัจจุบันมีแต่ความเร่งรีบ พ่อแม่ต้องทำงานนอกบ้านที่อยู่อาศัย สถานที่ทำงานและโรงเรียนของลูกอยู่คนละทิศทางต้องตื่นแต่เช้าเมื่อไปส่งลูกและกลับบ้านค่ำมืด ทำให้ลูกรับประทานอาหารไม่ตรงเวลาในมือเช้า ถ้าพ่อแม่กลับบ้านค่ำมืด ลูกก็จะทานอาหารค่ำไม่ตรงเวลา ซึ่งจะทำให้ปวดท้องและเป็นโรคกระเพาะตามมา มีผลทำให้เด็กสุขภาพไม่แข็งแรง และเจ็บป่วยบ่อย จากงานวิจัยพบว่าเด็กในกรุงเทพมหานครป่วยเป็นโรคทางเดินหายใจ และทางเดินอาหารมาก สำหรับสุขภาพฟันไม่ดี อาจเนื่องจากการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้อง เช่น ทอฟฟี่ ลูกอม ของหวาน เนื่องจากพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลให้เงินลูกไว้เพื่อซื้ออาหาร แต่ลูกซื้ออาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจินต์ สกักรแพทย์ (2541 : 43) พบว่าโรค และความผิดปกติอื่น ๆ ที่พบในเด็กอันดับแรกคือฟันผุ รองลงมาคือ โรคเหงือกอักเสบ ส่วนปัญหานักเรียนวิตกกังวลที่ตนเองประสบอุบัติเหตุร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก อาจเนื่องมาจาก นักเรียนวัยนี้ร่างกายเจริญเติบโตและแข็งแรงมากกว่าวัยเด็ก การเล่นจึงชอบที่จะเล่นผาดโผน ปีนขึ้นลงในที่สูง แกว่งไกวในการเกิดอุบัติเหตุจึงมีมาก

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว จากการวิจัยพบว่านักเรียนประสบปัญหามากเป็นอันดับที่ 4 ซึ่งเนื่องมาจากนักเรียนวัยนี้จะปลีกตัวออกจากบุคคลในบ้าน จะชอบอยู่ในหมู่เพื่อนและมีความเห็นว่าหมู่เพื่อนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับเขามาก (สุชา จันทน์เอม. 2536 : 53)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวที่นักเรียนประสบมาก ได้แก่ เวลาอยู่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้ นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขายและเสพยาเสพติด นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า และลงโทษรุนแรง และนักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ที่พบปัญหาเวลาอยู่บ้านอยากมีอิสระมากกว่านี้ เกิดขึ้นเนื่องจากธรรมชาติของเด็กวัยนี้ต้องการมีอิสระในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านความคิดหรือการกระทำ ผู้ปกครองอาจยังไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กวัยนี้ เห็นว่าบุตรของตนกำลังทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ควร จึงได้ตักเตือน ถ้าผู้ปกครองใช้วิธีการดูว่า และรุนแรงลงโทษ เด็กจะคิดว่าตนไม่ได้รับอิสระคิดว่าผู้ปกครองไม่รัก จนกลายเป็นสาเหตุใหญ่โตทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น คิดว่าตนไม่มีความสำคัญในบ้าน คิดว่าผู้ปกครองไม่รัก ฉะนั้นพอมีเรื่องไม่สบายใจก็จะไม่กล้าปรึกษาใคร ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล จรัสเพชร (2527 : 53-54) ส่วนปัญหานักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกันดังที่ นุชทิพย์ ป.บรรจงศิลป์ (2537 : 55-62) ได้กล่าวถึง ครอบครัวไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยวและเป็นครอบครัวที่มีพ่อแม่เดี่ยวมากขึ้น ปัญหาการหย่าร้างในสังคมไทยมีสถิติค่อนข้างสูง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเด็กอย่างหนัก ไม่ว่าด้านความมั่นคงทางจิตใจ และทางเศรษฐกิจ ซึ่งจากการศึกษาของ ศุภลักษณ์ พุทธิพงษ์ศิริ (2534 : 10-12) พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้างจะมีปัญหาด้านสุขภาพจิต การเรียน การปรับตัวกับเพื่อน และการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น ลักขโมย เล่นการพนัน และติดยาเสพติด และปัญหาสภาพแวดล้อมภายในและนอกบ้าน นอกจากนี้ปัญหานักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขายและเสพยาเสพติด อึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน ทั้งนี้เนื่องจากกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงที่มีประชากรอพยพและอาศัยหนาแน่น จึงเกิดปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และปัญหา ยาเสพติด ซึ่งโสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมันน์ (2533 : ค-ท) ได้ศึกษาการแพร่ยาเสพติดในเด็กและเยาวชน พบว่า แหล่งระบาดที่สำคัญมาจากชุมชนแออัด สถานเริงรมณ์ต่าง ๆ ดิสโกเธค ศูนย์การค้า และแหล่งมั่วสุมต่าง ๆ และเด็กที่ติดยาเสพติดส่วนใหญ่อาศัยอยู่ย่านชุมชนแออัด รองลงมาคือชานเมืองและกระจายอยู่ทั่วไปกลางเมือง แฟลต ห้องแถว หมู่บ้านจัดสรร และตามแหล่งแพร่ระบาดของสารเสพติด ยังเป็นแหล่งการพนันอีกด้วย จะเห็นได้ว่ายาเสพติดเข้าใกล้เยาวชนมาก ถ้าสภาพครอบครัวแตกแยกขาดความรักความอบอุ่นและไร้ความสุข จึงมีโอกาสเป็นไปได้มากที่พวกเขาจะหันเข้าหายาเสพติด เพื่อใช้เป็นหนทางหลบหนีจากชีวิตประจำวันที่ไม่มีความสุข (อินทิรา ปัทมินทร .2537)

ปัญหาด้านการคบเพื่อน จากการวิจัยพบว่านักเรียนประสบปัญหามากเป็นอันดับที่ 5 ซึ่งอาจเนื่องจากการเก็บข้อมูลเป็นช่วงแรกของการเปิดภาคเรียนที่ 1 นักเรียนกำลังปรับตัวเข้าหาเพื่อนปัญหาที่พบจึงยังมีไม่มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านการคบเพื่อนที่

นักเรียนประสบมาก ได้แก่ นักไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองถูกเพื่อนรังแก นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกเพื่อนล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรบิน (Robin. 1979) และกุศยา แสงเดช (2518 : 55-56) ที่พบว่านักเรียนมีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อนร่วมชั้น นักเรียนมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน นักเรียนถูกเพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยามและรังแก และนักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียน การที่นักเรียนมีปัญหาด้านการคบเพื่อนพิจารณาสาเหตุได้ว่า เนื่องจากกระแสนี้เด็กเริ่มมีประสบการณ์ในการคบเพื่อนซึ่งแตกต่างไปจากการเข้าสังคมของเด็กโดยเด็กมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการเข้ากลุ่ม ต้องการที่จะให้เพื่อน ๆ ยอมรับตนและยกย่องตน (นวลศิริ และคณะ 2520 : 65-67) ดังนั้นนักเรียนที่ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนจะมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ส่วนปัญหาการถูกเพื่อนรังแกและล้อเลียนเรื่องต่าง ๆ เป็นปัญหาที่มักจะเกิดกับเด็กในวัยนี้ ดังที่ พรหมณี ชูทัย (2522 : 45-46) กล่าวว่าโดยธรรมชาติแล้วเด็กวัยนี้จะมีอารมณ์อ่อนไหวต่อการติเตียนได้ง่าย เนื่องจาก นักเรียนสามารถเข้าใจภาษาและความรู้สึกของผู้อื่น ฉะนั้นจึงมักทำร้ายจิตใจ ผู้อื่นด้วยคำพูด เป็นการติเตียน เหยียดหยาม ถากยก และล้อเลียน จนในที่สุดกลายเป็นความขัดแย้งและเกิดการทะเลาะกัน ส่วนปัญหานักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ เนื่องจากวัยนี้ เด็กจะเริ่มแยกกันเล่นและทำกิจกรรมโดยจับกันเป็นกลุ่มหญิง กลุ่มชาย และต่อไปจะแยกกันเล่นมากขึ้นจนถึงวัยรุ่น จะทำให้เด็กเริ่มรู้สึกอายเพื่อนต่างเพศ เมื่อถูกล้อเลียน

ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน จากการวิจัยพบว่านักเรียนมีปัญหาด้านนี้น้อยที่สุด เนื่องมาจากธรรมชาติและพัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษาที่มีความสนใจและต้องการมีโอกาสดำเนินกิจกรรมกับสิ่งแวดล้อม กระตือรือร้น ที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยากรู้อยากเห็น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนที่นักเรียนประสบมาก ได้แก่ นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาว่างให้ถูกต้องและนักเรียนอึดอัดใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ธวัชชัย จันทธานุสรณ์ (2526 : 73-74) ลักษณะปัญหาที่แสดงออกมาเช่นนี้แสดงให้เห็นถึงธรรมชาติและพัฒนาการของนักเรียนประถมศึกษาที่มีความสนใจและต้องการพัฒนาทางสติปัญญาคือต้องการมีโอกาสดำเนินกิจกรรมกับสิ่งแวดล้อม กระตือรือร้น ที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยากรู้อยากเห็น ฯลฯ Jones (1970) ตามความเป็นจริงแล้วการเล่นของนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการของนักเรียนมาก เพราะการเล่นนอกจากจะสนุกสนานได้ออกกำลังกายแล้ว ยังเป็น

การลดความตึงเครียด ช่วยพัฒนาการทางภาษา และเป็นการเตรียมชีวิตในการเป็นผู้ใหญ่ต่อไป

2. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบพึ่งพาตนเอง รองลงมาใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยหลีกเลี่ยงปัญหา น้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เด็กวัยนี้เริ่มเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น มีอิสระในการคิดและตัดสินใจ สามารถใช้สติปัญญาคิดและแก้ไขปัญหาได้มากขึ้น เริ่มคิดตัดสินใจเอง รู้จักรับผิดชอบเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ใช้เหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ยังเป็นระยะเตรียมการแก้ปัญหาตามความสามารถของตนเอง เริ่มแก้ปัญหาที่เป็นนามธรรมได้ สามารถคิดตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเองได้ (สุณีย์ ชีรดากร. 2523 : 143)

3. ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนชายและนักเรียนหญิงประสบปัญหาแตกต่างกัน” จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา พงศ์วิรัตน์ (2520 : 53-54) ได้ศึกษาปัญหาด้านสังคม พบว่า นักเรียนชายประสบปัญหาด้านสังคมมากกว่าเพศหญิง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย วรดิเรก (2527 : 111-112) ซึ่งพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีปัญหาด้านการปรับตัวกับบรรยากาศด้านการเรียน การสอน เพื่อน ครู และสภาพภายในครอบครัวไม่แตกต่างกัน การที่นักเรียนชายและหญิงประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันนั้นอาจเนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันยอมรับและให้สิทธิหญิงเท่าเทียมกับชาย ดังนั้นจึงอาจเป็นผลทำให้ผู้ปกครองใช้วิธีการเลี้ยงดูเด็กชายและเด็กหญิงเท่าเทียมกัน ผู้ปกครองให้อิสระแก่เด็กหญิงมากขึ้นตลอดจนความมุ่งหวังของผู้ปกครองนั้นมุ่งหวังให้เด็กชายและหญิงเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนและการเลือกอาชีพเท่าเทียมกัน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2521 : 45-156)

4. ตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนระดับชั้นต่างกันประสบปัญหาแตกต่างกัน” จากการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นแตกต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุศยา แสงเดช (2518 : 112-115) และลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ (2518 : 53-57) ส่วนนักเรียนที่ระดับชั้นแตกต่างกันประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นระดับชั้นที่จะต้องออกไปสอบเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนจึงเกิดความวิตกกังวลในการเรียนมากกว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเรียนต่อในโรงเรียน

เดิมอีกหนึ่งปี ส่วนปัญหาด้านสุขภาพพบว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จะมีอายุมากกว่านักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายมากกว่าเด็กผู้หญิงจะเริ่มเป็นสาวมีประจำเดือน ส่วนนักเรียนจะเริ่มเป็นหนุ่ม เสียงแตก และขนขึ้นตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากเป็นปัญหาโดยทั่วไปของเด็กในวัยนี้

5. ตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันประสบปัญหาแตกต่างกัน” จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกัน ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ (2518 : 53-57) ส่วนปัญหาด้านการเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก แต่ละสังกัดโรงเรียนความเป็นอยู่ของนักเรียนแตกต่างกัน กล่าวคือ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่โรงเรียนจะอยู่ติดกับวัดและเป็นชุมชนแออัด นักเรียนจะอาศัยอยู่บริเวณรอบๆ โรงเรียน ฐานะทางครอบครัว ยากจนถึงปานกลาง บิดามารดามีการศึกษาน้อย เป็นแหล่งยาเสพติดและอบายมุข ส่วนโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน นักเรียนส่วนใหญ่จะมีฐานะปานกลาง ถึงดี สภาพความเป็นอยู่ค่อนข้างดี บิดามารดาค่อนข้างมีการศึกษา ส่วนโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย นักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะดีจนถึงดีมาก บิดามารดามีการศึกษาดี สภาพความเป็นอยู่ดีและมีความพร้อมในการเรียน จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละสังกัดแตกต่างกัน ปัญหาจะเกิดขึ้นกับนักเรียนจึงแตกต่างกันออกไป ส่วนปัญหาด้านการเรียนเป็นปัญหาที่เด็กวัยเรียนส่วนใหญ่ประสบอยู่แล้ว

6. ตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน” จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง เมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 4 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิมบาร์โด (1971 : 227) วิวัฒน์รักษาเคน (2531 : 95) วิวัฒน์ อติโรจน์ (2529 : 44) เจษฎา ศุภางคเสน (2529 : 54) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพบว่า เด็กนักเรียนหญิงมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่านักเรียนชาย อาจเป็นเพราะในปัจจุบันเพศหญิงได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับเพศชาย แต่ในทางจิตวิทยานั้นยอมรับว่าในระดับอายุที่เท่ากันเด็กหญิงจะมีความคิด ความเข้าใจ มีการหยั่งเห็นในสิ่งต่าง ๆ ดีกว่าเพศชายเหตุผลที่เป็นจริงมากกว่า ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ที่พบว่านักเรียนหญิงมีความสามารถในการแก้ปัญหาดีกว่าเด็กนักเรียนชาย

7. ตามสมมติฐานข้อที่ 5 “นักเรียนระดับชั้นต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน” จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนระดับชั้นต่างกัน เมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และ ด้านการใช้เวลาว่าง และการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ศุภางคเสน (2529 : 74-81) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรประถมศึกษามุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการสอนจึงเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ และศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง (สมพร อินทกุล.2530 : 92) และยังสอนให้เด็กมีความกล้าเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น อันจะมีผลต่อพัฒนาการในการแก้ปัญหานักเรียนอีกด้วย

8. ตามสมมติฐานข้อที่ 6 “นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน” จากการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกัน เมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และ ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 6 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษฎา ศุภางคเสน (2529 : 98-100) ออบเปอร์ (1971 : 119-121) ที่ว่านักเรียนมาจากสภาพแวดล้อมที่ต่างกันมีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก นักเรียนแต่ละสังกัดมีสภาพความเป็นอยู่แตกต่างกัน การดูแลอบรมแตกต่างกัน นักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร บิดามารดาค่อนข้างยากจนต้องออกไปทำงานหาเลี้ยงไม่มีเวลาอบรมดูแลเท่าที่ควร เมื่อเกิดปัญหากับนักเรียนต้องหาทางแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนโดยไม่ปรึกษาใคร ส่วนนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและนักเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย บิดามารดามีฐานะทางบ้านดี มีเวลาอบรมดูแลบุตรมีกฎระเบียบอย่างเข้มงวดให้นักเรียนประพฤติตาม นักเรียนชินกับการทำตามกฎระเบียบ ฟังพาดตนเองน้อย จึงขาดประสบการณ์ในการแก้ปัญหา เมื่อถึงคราวมีปัญหาจะต้องแก้ปัญหานักเรียนมักจะแก้ปัญหาไม่ได้หรือหลีกเลี่ยงการแก้ปัญหา

9. จากการศึกษาความคิดเห็นของครูกับการมองปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ครูมีความคิดเห็นปัญหาสอดคล้องกับปัญหาของนักเรียนทุกปัญหา ซึ่งเนื่องมาจากในการตอบแบบสอบถามผู้วิจัยให้ครูประจำชั้นเลือกนักเรียนที่น่าสนใจมาเพื่อตอบแบบสอบถาม ซึ่งนักเรียนที่ครูสนใจส่วนใหญ่ครูจะรู้ถึงปัญหาของนักเรียนคนนั้นดีเท่าที่ควร ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

10. ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสุขภาพ และ

ปัญหาด้านการคบเพื่อน ทั้งนี้เนื่องจาก ส่วนใหญ่ครูจะมีความคิดเห็นว่านักเรียนเอาแต่เล่น ไม่สนใจการเรียน และนักเรียนวัยนี้ส่วนใหญ่ถ้ามีปัญหาครอบครัวจะไม่เล่าให้ครูประจำชั้นฟัง เหมือนในวัยเด็ก ๆ ปัญหาด้านอารมณ์ส่วนใหญ่เด็กจะไม่แสดงอารมณ์ให้ครูเห็น ปัญหาสุขภาพ ส่วนใหญ่นักเรียนจะไม่ค่อยบอกครูนอกจากครูถาม และปัญหาด้านการคบเพื่อน ครูจะมองว่าเป็นปัญหาเล็ก ๆ ของเด็ก จะเข้าช่วยเหลือก็ต่อเมื่อพบความรุนแรง

11. จากการศึกษาวิธีการที่ครูใช้ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียน พบว่า วิธีการที่ครูส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ อธิบายเพิ่มเติมหลาย ๆ ครั้ง มีอุปกรณ์การสอน สอนซ่อมเสริม เป็นรายบุคคล ให้เพื่อนนักเรียนช่วยเพื่อน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองกับนักเรียน และ แนะนำการวางแผนการเรียน วิธีการช่วยเหลือดังกล่าว เป็นการที่ครูให้ความสนใจเด็กอย่างใกล้ชิด ทำให้เด็กตื่นตัวและเห็นคุณค่ามากขึ้น การอธิบายซ้ำและมีอุปกรณ์ เป็นการกระตุ้นให้เด็กตื่นตัวขึ้นทำให้เรียนไม่น่าเบื่อหน่าย เด็กจึงสนใจเรียนมากขึ้น การสอนซ่อมเสริมนั้นจะช่วยให้เด็กที่เรียนอ่อนสามารถเรียนทันเพื่อน ส่วนการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองนั้นจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเป็นกันเองและมีความศรัทธาในตัวครู ซึ่งครูแนะนำหรือชี้แนะการวางแผนการเรียน นักเรียนจะสนใจและเชื่อฟังนำไปปฏิบัติจะทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้นผล การเรียนจะดีขึ้นเป็นลำดับ

12. จากการศึกษาวิธีการที่ควรใช้ช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ ในครอบครัว พบว่า วิธีการที่ครูส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ เชิญผู้ปกครองแนะนำและหาแนวทางแก้ไข เยี่ยมบ้าน ปลอบโยนให้กำลังใจ และอบรมสั่งสอน เรื่องสถาบันครอบครัว วิธีการเชิญผู้ปกครอง มาพบเพื่อแนะนำและหาแนวทางแก้ไขหรือเยี่ยมบ้านเป็นวิธีการที่รวดเร็วและเข้าถึงปัญหามาก ที่สุด แต่ผลที่ได้รับจะต้องดูที่ผู้ปกครองว่าเข้าใจปัญหาและสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่ ส่วนวิธีการปลอบโยนและอบรมสั่งสอนเป็นวิธีที่ครูให้ความสนใจและเอาใจใส่เด็กมากขึ้น จะทำให้เด็กรู้สึกว่าตนยังไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว เกิดความอบอุ่น เด็กจะมีทัศนคติที่ดีต่อครู รักและเคารพครูเชื่อฟัง ในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอนเป็นการช่วยนักเรียนได้วิธีหนึ่ง

13. ผลการศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพ พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ ทางโรงเรียนจัดตรวจสุขภาพทุกปี อบรมสั่งสอนแนะนำเรื่องการดูแลสุขภาพ มีแพทย์ พยาบาล อนามัยมาฉีดวัคซีน จัดโครงการอาหารกลางวัน หละน่ม และดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด วิธีการส่วนใหญ่จะเป็นวิธีการที่ทางโรงเรียนได้มีแผนงาน ดำเนินอยู่ประจำปีการศึกษาแล้ว ส่วนวิธีที่ครูใช้โดยตรง คือ คอยดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ซึ่งครูประจำชั้นจะอยู่กับนักเรียนตลอดเวลาจะรู้ว่านักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างไร ครูจะเป็นผู้ดูแลและคอยแก้ปัญหาให้ตลอดเวลา

14. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำการวางตัว ว่ากล่าว ตักเตือนเป็นรายบุคคล ให้เพื่อน ๆ ช่วยกันดูแลสอดส่อง และเข้าใกล้เกลี้ยเมื่อนักเรียน ทะเลาะกัน ทั้งนี้ส่วนใหญ่ครูจะอบรมสั่งสอนแนะนำให้นักเรียนรักกันและสามัคคีกันรวมทั้งการ วางตัวในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งครูจะเป็นประจำอยู่แล้ว ถ้าเกิดกรณีขึ้นมาครูก็จะเรียนมาตักเตือน เป็นรายบุคคล และส่วนใหญ่นักเรียนจะไม่ค่อยเข้าหาครู จึงเพื่อน ๆ ช่วยสอดส่องดูแล

15. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านอารมณ์ พบว่า ครู ส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ ให้กำลังใจให้คำชมเชยให้รางวัล ให้คำปรึกษาแนะนำ จัดกิจกรรมฝึกการกล้าแสดงออก และให้เพื่อน ๆ ช่วยดูแลเพื่อน และฝึกสมาธิการควบคุม อารมณ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากการให้ความสนใจใกล้ชิดให้คำปรึกษาให้กำลังใจ ฝึกสมาธิ และ คำชมเชยเมื่อนักเรียนสามารถระงับอารมณ์ได้ทำให้นักเรียนรู้สึกอบอุ่นและไม่ได้อยู่โดดเดี่ยวมีครู สนใจ นักเรียนจะพยายามระงับอารมณ์และพฤติกรรมต่าง ๆ ลง การจัดกิจกรรมฝึกการกล้า แสดงออกเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสสมาคมกับเพื่อน ๆ และมีความคุ้นเคยกับครูจึงเป็นผลให้นัก เรียนกล้าแสดงออกมากขึ้น

16. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและ การพักผ่อน พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ แนะนำกิจกรรมหรืองานอดิเรก อบรมสั่งสอน ตักเตือน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองจัดมุมหนังสือหลังห้อง และจัดตั้งชมรมต่าง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนยังไม่มีความรู้เรื่องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ครูจึงมีหน้าที่แนะนำ กิจกรรมหรืองานอดิเรกให้ รวมทั้งอบรมสั่งสอนตักเตือนเมื่อนักเรียนเล่นมาก และยังจัดสภาพ แวดล้อมให้เหมาะสม เช่น จัดมุมหนังสือหลังห้อง การจัดตั้งชมรม กระตุ้นให้นักเรียนใช้เวลา ว่างให้เกิดประโยชน์อีกทาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.1 ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียน เพื่อ ตอบสนองความต้องการของนักเรียน โดยให้มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนจัดโครงการ แนะแนวทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวในสังคม ตลอดจนบริการอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่ นักเรียน พร้อมทั้งจัดและคัดสรรครูที่มีความสามารถและศรัทธาในการจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อทำหน้าที่ครูแนะแนวหรือผู้ประสานงานแนะแนวในโรงเรียนและช่วยจัดหาเอกสารหรือ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้แก่คณะครู เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานตาม กำลังและสภาพความพร้อมของโรงเรียน

1.2 หาทางส่งเสริมให้ครูได้รับวิทยาการใหม่ ๆ ที่ทันสมัย ทั้งในด้านวิธีการสอน การจัดชั้นเรียน การเข้าใจหลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจิตวิทยาเด็ก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

2.1 ครูควรศึกษาหลักจิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น ความพร้อมของเด็กในแต่ละวัย การให้รางวัลและคำชมเชย เมื่อนักเรียนกระทำในสิ่งที่ดีและถูกต้องสมควรนำมาเป็นตัวอย่าง เป็นต้น รวมทั้ง การให้ความสนใจ เอาใจใส่ ให้ความรักและความอบอุ่นกับนักเรียนทุกคน

2.2 ครูควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด หรือกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเข้าสังคม การคบเพื่อน การอยู่ร่วมกัน และการปฏิบัติต่อกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจกัน เพื่อลดปัญหาด้านต่าง ๆ ลง

2.3 ครูควรตระหนักในบทบาทของตนในงานในหน้าที่ครูนั้นเป็นงานที่ใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูในโรงเรียนประถมศึกษาจะมีอิทธิพลต่อการแสดงออกและพฤติกรรมของนักเรียน การกระทำทุกอย่างของครู กริยาท่าทาง การแต่งกาย น้ำเสียงหรือคำพูด การวางตัว การปรับตัว และค่านิยมต่าง ๆ ของครูจะถ่ายทอดไปสู่ นักเรียนด้วย และการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับอารมณ์ของครู หรือความคาดหวังของครูจะมีผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของนักเรียน ตลอดจนมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน ดังนั้นครูจึงควรประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนด้วย

2.4 ครูควรตระหนักไว้ว่า เมื่อพบนักเรียนเกิดปัญหาใด ๆ นั้นต้องแก้ไขอย่างมีกฎเกณฑ์ด้วยความรอบคอบและละมุนละม่อมเยือกเย็น พึงหลีกเลี่ยงการทำโทษที่รุนแรง

2.5 ครูควรสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาให้กับนักเรียนและควรมีความสัมพันธ์อันดีซึ่งกันและกัน ตลอดจนควรมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ดีต่อกัน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง

3.1 ผู้ปกครองควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุตรหลานของตน เรียนรู้ธรรมชาติและความต้องการของเขา ให้ความรักใคร่ ความอบอุ่น เอาใจใส่ และวางตนให้เสมอต้นเสมอปลายเป็นกันเองกับเด็ก เพื่อให้เขาได้ไว้วางใจเป็นที่ปรึกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ

3.2 ผู้ปกครองควรมีเวลาอบรมสั่งสอนและดูแลความประพฤติของบุตรหลานตน และควรเอาใจใส่ดูแลในเรื่องการรับประทานอาหารให้ตรงเวลา เพื่อนักเรียนจะได้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ ไม่เจ็บป่วยเพราะขาดสารอาหารหรือเป็นโรคกระเพาะอาหาร

3.3 หากเกิดความไม่เข้าใจบุตรหลานของตน สงสัยความประพฤติหรือข้อใจ ในด้านการเรียน ควรติดต่อกับทางโรงเรียนอย่างเร่งด่วน และให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ในการช่วยกันแก้ไขปัญหาเสียก่อนที่จะลุกลามต่อไป

4. ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรศึกษาปัญหาของนักเรียนเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งอย่างละเอียดลึกซึ้ง เช่น ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านการเรียน เป็นต้น

4.2 ควรศึกษาเป็นรายกรณีเพื่อศึกษาสาเหตุการเกิดปัญหา วิธีการช่วยเหลือ ตลอดจนการติดตามผลอย่างละเอียด

4.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น อาชีพผู้ปกครอง ฐานะทาง เศรษฐกิจ ลำดับที่เกิดของนักเรียน ขนาดครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู เพื่อเปรียบเทียบ ลักษณะปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา

4.4 ควรมีการศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหานักเรียนประถมศึกษาใน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงวิธีการศึกษาที่เหมาะสมกับ นักเรียนด้วย

5. ข้อจำกัดในการทำวิจัย

5.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมองปัญหานักเรียนเป็นราย กรณี ผลการวิจัยจะสอดคล้องกันกับนักเรียน ส่วนแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการมองปัญหาของนักเรียนเป็นภาพรวมทั้งห้อง ผลการวิจัยจะพบว่าไม่สอดคล้องกับนักเรียน อาจจะเป็นเพราะการเก็บข้อมูลเป็นช่วงแรกของภาคเรียนที่ 1 ครูกับนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกันดี เท่าที่ควร การมองปัญหาของนักเรียนเป็นภาพรวมอาจจะคลาดเคลื่อนได้ ซึ่งถ้าเป็นรายกรณี ครูจะเลือกนักเรียนที่ครูสนใจ และทราบข้อมูลดีกว่า การมองปัญหาจึงสอดคล้องกัน

5.2 การเก็บข้อมูลของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เก็บข้อมูล โดยผ่านฝ่ายธุรการ และวิชาการ ผู้วิจัยไม่สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สำหรับอนาคต ตามแนว
หลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 . กรุงเทพฯ ฯ :
โรงพิมพ์ศาสนา , 2534 .
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา . 2521.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ . หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง
พ.ศ.2533 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.
- การประถมศึกษาแห่งชาติ ร่างพระราชบัญญัติเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถม
ศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2523
- กุศยา แสงเดช. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญ ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัด
ชัยภูมิ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2518. อัดสำเนา.
- คหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย . สมาคม . พัฒนาการเด็ก. สมาคมคหเศรษฐศาสตร์
แห่งประเทศไทย, 2518.
- คณะกรรมการการวิสามัญ . ปัญหาและแนวทางพัฒนาเด็กและเยาวชน . วุฒิสภา.2532.
- จันทมาศ ชื่นบุญ . จิตวิทยาเด็ก . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การขายและการซื้อ
แห่งประเทศไทยจำกัด, 2525.
- จันทพิชัย กลีบเมฆ. “บทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กในเรื่องสุขภาพอนามัย,” ประชาบาล.
6 : 11-13 กันยายน 2527.
- ‘จะงูา สุภางคเสน พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อน
วัยเรียนในเขตการศึกษา 3. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- เฉลิมพล ดันสกุล . พัฒนาการทางสติปัญญาและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กก่อน
วัยเรียนในเขตการศึกษา 3 . กรุงเทพฯ : ปรินูญานิพนธ์ .กศม .มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2521. อัดสำเนา.
- ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
2523.
- ชุมพล พัฒนสุวรรณ. “เทคนิคบางประการในการกระตุ้น ความคิดสร้างสรรค์ และความคิด
แก้ปัญหา,” สสวท . 16(3) : 17-21 ; กรกฎาคม - กันยายน 2531.

- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- ดวงเดือน เทศวานิช. หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.
- ทวีรัมย์ ธนาคม. พัฒนาการเด็ก. (ฉบับปรับปรุงแก้ไขล่าสุด) . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิบูลย์กิจ, 2517.
- ทองทิพย์ วรรณพัฒน์. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. อุตรธานี : โรงพิมพ์ไทยสามัคคี, 2522.
- ธวัชชัย จันทรานุสรณ์. ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัว และสังคมของนักเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัด อุทัยธานี. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กศม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . 2526. อัดสำเนา.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2515.
- นวลแก้ว ผุดผ่อง. การสร้างแบบสำรวจปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดอุทัยธานี. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ กศม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- นงลักษณ์ ยศสมบัติ. การวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. อัดสำเนา.
- น้อมฤดี จงพยุหะ สมประสงค์ ปิ่นจินดา และศิริรัตน์ เจริญศักดิ์. คู่มือการศึกษาพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม .2517.
- นฤมล จรัสเพชร. การศึกษาปัญหา การเรียน สังคม และส่วนตัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- นิภา พงศ์วิรัตน์. การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคกลาง. ปริญญาโท กศม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . 2520 (อัดสำเนา)
- นุชทิพย์ ป.บรรจงศิลป์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2528.
- นัตตา หิรัญรัมย์ และคนอื่น ๆ. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2517.
- บันลือ พฤกษ์. "การประถมศึกษากับคุณภาพ," ประชาศึกษา. 12 : 7-13 กันยายน 2528.

- บังอร เสรีรัตน์. แบบแผนการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538. อัดสำเนา.
- ปกิต ใจกว้าง. ความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับปัญหาด้านการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประทุม แป้นสุวรรณ. การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนประถมปลาย ในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลและในเขตเทศบาลจังหวัดสิงห์บุรี วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2518. อัดสำเนา.
- ประภาพันท์ กรโกสยกาจ. การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ประสาร ทิพย์ธาดา . พัฒนาการเด็กและการอบรมเลี้ยงดู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2521.
- ประสาธ อิศรปรีชา. จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กราฟิเคอาร์ท 2523.
- พิมพ์พิมล พลเวียง . "ปัญหาจากเสียงสะท้อนเด็กไทยในยุคโลกาภิวัตน์" การประชุมสงเคราะห์ปีที่ 38 ฉบับที่ 6 (พ.ค-ธ.ค 38) 2538.
- พรรณี ชูทัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรวิมการพิมพ์, 2520.
- _____ . จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2522.
- พันทิพา อุทัยสุข. เอกสารการสอนชุดพื้นฐานการศึกษา. หน่วยที่ 1-10 สุโขทัยธรรมมาธิราช กรุงเทพฯ : รุ่งศิษย์การพิมพ์, 2525.
- เพ็ญศรี ชูติกุล . การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านสังคม การอนุรักษ์ธรรมชาติและสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กในเมืองและเด็กในชนบท จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . 2522 (อัดสำเนา)
- มณฑล ไตรรัตน์สิงห์กุล . การวิเคราะห์วิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักอริยสัจสี่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ลัดดาวัลย์ หกสุวรรณ. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนสาธิตในกรุงเทพมหานคร. ม.ป.ป.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2524.

- วรรณ ทอญุ่ย . การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดนครสวรรค์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- วราภรณ์ พุทพงษ์ " บทบาทและหน้าที่ครูประถมศึกษา " การศึกษา กทม. ปีที่ 16
ฉบับที่ 11 (ส.ค36) 2536.
- วิวัฒน์ รักษาเคน . ความสำนึกในความรับผิดชอบและความสามารถในการแก้ปัญหาของ
เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น. ปรินูญานิพนธ์. กศม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วีรพัฒน์ อติโรจน์ . การศึกษาการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบประชาธิปไตยของ
นักเรียนหมู่บ้านเด็ก จ. กาญจนบุรี . ปรินูญานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .2529 (อัดสำเนา).
- วัชราราชแสนเมือง "อะไรทำให้เกิดปัญหาเด็ก," ประชาบาล. 8 : 4-6 ; พฤศจิกายน
2521.
- ศุภลักษณ์ พุทธิพงษ์ศิริ . " การปรับตัวของเด็กในครอบครัวหย่าร้าง " สถาบันสุขภาพจิต
ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (ธ.ค.37) 2537.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2517.
- ศุภณิดย์ วัฒนธาดา. คู่มือพัฒนาการเด็ก. อยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา, 2518.
- สมชาย วรดิเรก . ปัญหาการปรับตัวของนักเรียนประถมศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
ปรินูญานิพนธ์ ศศม. กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .2527(อัดสำเนา)
- สมจิต สุคนธ์สวัสดิ์ . " บทบาทของผู้ใหญ่ในการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร " วารสาร
การศึกษา กทม. 7 (9) : 8-13 . 2526.
- สบพร อินทกุล . การเปรียบเทียบการตัดสินใจแก้ปัญหของเด็กประถมศึกษาที่มีสติปัญญา
อยู่ในเกณฑ์ปกติของผู้ผ่านการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและผู้เข้าเรียนตาม
เกณฑ์ปกติในจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ ศศม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.2530.
(อัดสำเนา)
- สมศักดิ์ ลีลาสุรพิสุทธิ์ .การเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียน
ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย เขตการศึกษา 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.
- สมเจตน์ อภิวัฒน์รักษา. เอกสารประกอบการเรียน วิชาจิตวิทยา 301 จิตวิทยาการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ม.ป.ป.

- สมพร สุทัศน์ย์ . จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สมัย สุขเยี่ยม . ความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครอง เกี่ยวกับสาเหตุการขาดเรียน และการออกกลางคันของนักเรียนในแหล่งเสื่อมโทรม คลองเตย กรุงเทพมหานคร . ปรินิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- สุจิตต์ สติรแพทย์และคณะ “ การศึกษาภาวะสุขภาพของนักเรียนในพื้นที่สาธารณสุขเขต 1 ปีการศึกษา 2539 “ การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 (ม.ค-มี.ค.2541)
- สุรศักดิ์ หลาบมาลา . วิจัยการศึกษา . กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา , 2523.
- สุวิมล เทียนสุรัชศรี . สุขภาพของนักเรียนประถมศึกษาตอนต้นในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี. ปรินิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- สมน อมรวิวัฒน์ และคณะ ฯ. การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2521.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2527.
- _____. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2536.
- _____. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : ประสานมิตร ม.ป.ป. , 217 หน้า
- สุนทรินทร์ ธนโกไสย. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬินไทย, 2521.
- สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.
- สุโท เจริญสุข. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2520.
- สำเร็จ จันทน์โอกุล. การศึกษาการใช้เวลาว่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- โสภา ชูพิกุลชัย ชปิลมัมน์. การศึกษาการแพร่ยาเสพติดในเด็กและเยาวชน ย่านชุมชนแออัด. ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ , 2533
- อบรม สนิทบาล. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ม.ป.ป.
- อบรม สนิทบาล และชาญชัย ศรีไสยเพชร . การประถมศึกษา1(การศึกษา235). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.
- อรชา วราวิทย์. การตัดสินใจแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

- อวยพร สังข์ทอง "ครูกับปัญหาเด็กถูกหลอกไปขาย," วิทยาสาร 11 : 10-11 ;
พฤษภาคม 2527.
- อารี เพชรผุด. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521.
- อาภา จันทรสกุล .เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาวัยเด็ก วัยรุ่นในโรงเรียน .
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.
- อินทรา ปัทมินทร ."นักเรียนกับยาบ้า" ข่าวสด 9 มิถุนายน 2537
- อัมพร บำรุงผล . การสำรวจปัญหาของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ต้องช่วยผู้ปกครอง
ประกอบอาชีพในสถานที่ท่องเที่ยว บริเวณชายหาดบางแสน . ปรินท์นิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. 2529 , อัดสำเนา
- Adams, Jame F. Understanding Adolescence. Boston : Allyn and Bacon,
1968.
- Antonovsky, Halen F. "A Contribution Research in the Area of the Montherchild
Relationsip," Child Deverlopment. 30 : 37-52 ; March, 1959.
- Baldwin, Affred Lee. "Socialization and Parent-Child Reiaionship," Child Development.
19 : 127-136 ; September, 1948.
- Bohn, A.K. and V.B. "Norman. First National Report on Patients of Mental Heathclinics.
Public Health Roport. 74 : 943-956 ; 1958.
- Bourne, L.E.J. Bruche R. Ekstrand and Roger L. Dominowski. The Psychology of
Thinking. New Jersey : Prentice-Hall, 1971.
- Boyd, Herbut F. and Johnson, Orville. G. Analysis of Coping Style. The Psychological
Corporation : Harcourt Brace Jovanovich, inc., 1981.
- Coleman, James C. and Constance L. Hamen. Contemporary Psychology and
Effective Behavior. California : Scott, Foreman and Company, 1974.
- Crow, L.D., Crow A. Reading in Child Adolescent Psychology. New York : Longman,
Green and co., 1961.
- Davis C. Social Psychalogy. New York : Harper and Row Publishers, 1964.
- Dewey, John. Experience and Education. New York : Mecmillan, 1938.
- Entwistle, Perter C. "Children and Checklists : Parents and Teacher Evaluation of
Children and Adplescent with Imotional and Behavioral Problems and Their
Cognitive, Academic and Perceptual Moter Performama," Dissertation
Abstracts International. 43(10) : 325-A., 1983.

- Erikson, Erik Homburgen. Identity ; Youth and Grissis. New York : 1968.
- Garland, L.M., and Bush, C.T. Coping Behavior and Nursing. Virginia : Reston Publishing, 1982.
- Garrison, Karl C. Psychology of Adolesence . New York : Prentice Hall , Inc.,1956.
- Gilbert, G.H. "A Survery PF Referral Problems in Metropolitam Child-Guidance Centers. Journal of Clinical Psychology. 13 : 37-42 ; 1957.
- Goor , Amos . " Problem Solving Process of Creative and Non Creative Studends. " Dissertation Abstracts . 37 (December 1974):3517-A
- Green, J. Thinking and Language. London : Methuen, 1975.
- Guadia, G, Race Social class and Age of Acheivement of Conservation on Piaget's Tasks. The Journal of the development psychology 1972.
- Guilford, J.P. Fundmental statistics in psychology and education New York, McGraw-Hill Co. 1965
- Houtz, J.C. S. Ringen back and J.F.Fellhousen" The relationship of problem solving ability. Psychological Reports. 37 (March 1975) 389-390.1975
- Hurlock, Elizabeath E. Development Psychology. New Delhi : Tata McGraw Hill Publishing Company, 1976.
- Hyman, R. And B. Anderson. "Solving Problem," Organizationalpsychology. Engle Wood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc., n.d.
- Johnson, Joan M.N. "Health service Problems and Related to the Maninstreaming of Handicapped Children : A Survery," Dissertation Abstracts International. 43(11) : 35-5-A., 1983.
- Jone , Arther J . Principle of guidance New York McGraw Hill book Company 1970
- Kaplan, Louis. Mental Health and Human Relation in Education. New York : Harper And Brother. 1959.
- Keller house, K.D. Jr . " The effect of two variables on the problem solving Abiliies of frist grade and second grade children) Dissertation abstracts international .35 (March 1975) : 5781-A.1975
- Kluckhohn, C. Mirror for Man. New York : McGraw Hill Book Company, 1949.
- Moos, Rudolf H. and Bernice S. Moor. A Social Climate Family Envelopment Scale. California : Consulttiny Psychologist Press, 1968.

- Muaaen, P.H., J.J. Conger and J. Kogan. Child Development and Personality.
New York : Harper \$ Row Publisher, 1974.
- Mussen H. Pual. The Psychological Development of the Child. New York : Harper
And Row Publisher, n.d.
- May, Lole Jane. Teaching Elementary School Mathematics in the Elementary School.
New York : The Free Press, 1970.
- Naborn, D.C. ' a Comparative study of academic acheivement and problem sloving
ability of black pupils at the international level in computer supported
instruction and self contained instructional process"Dissertating Abstracts
international .36(December 1975) : 3241-A.1975
- Nutt, Monna La Vella. "Analysis of Student and Teacher Recording Adolescent
Prolem," Dissertation Abstractinternational. 33(2) : 650-A., 1974.
- Obourn, E.S. "Analysis and Check List on the Problem Solving Object," Science
Education. 40 : 338-392 ; December, 1956.
- Opper, S. Inteliectual development in Thai children poetoal Tesis Corneil University,
1971.
- Rahman, Syed Abbur. "An Investigation of Extend and Case of Droont in Class VII
Througn XII of The Secondary School of Decca, East Pakistan During,"
Disseration Abstracts. 1965.
- Robin, L.N. Why Young People Become Antisocials. National Imstitute of Mental
Health, Science Report, 1978.
- Roger, Dorothy, Issues in Adolescent Psychology. New York : Co., Inc., 1972.
- Sanderson, Herbert. Basic concept in vocational guidance. New York McGraw-Hill,
1954.
- Suwannathat Chuncha and Others. Handbook of Asia Child Development And child
Rearing. (Behavioral Science Resarch Institute Srinakarinvrote University
Thailand With the Financial Support of UNESCO and Unicef) Burapasilpa
Pass Ltd. Past, 1985.
- Zimbardo , Phillip G. Psychological and life. 10 th ed. Ilinois Scott , Foreman and
Company, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร 5644

ที่ ทม 1007/1189

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม)

เนื่องด้วย นางสาวชราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสร วงษ์อยู่น้อย เป็นประธานควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประพนธ์ จำเริญญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชราภรณ์ ชุมพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร 5644

ที่ ทม 1007/1290

วันที่

3 มีนาคม 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวชราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นประธานควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัด เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวชราภรณ์ ชุมพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มีถุนายน 2542

เรื่อง ขออนุญาตผู้เชี่ยวชาญ

เรียน หัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เนื่องด้วย นางสาวจิราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นประธานควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ สยาม ปิยะนราทร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจิราภรณ์ ชุมพล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร664-1000 ต่อ 5644,5646

ที่ ทม 1007/3497

วันที่ 14 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม)

เนื่องด้วย นางสาวชราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชราภรณ์ ชุมพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/3500

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม

2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

เนื่องด้วย นางสาวชัชราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่ช่วย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชัชราภรณ์ ชุมพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศวลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/3500

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เนื่องด้วย นางสาวชราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร" โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชราภรณ์ ชุมพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/3498

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชัชวราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่ช่วย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชัชวราภรณ์ ชุมพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1007/3499

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มิถุนายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวชราภรณ์ ชุมพล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษา ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในกรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร ประเสริฐสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในระหว่างเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวชราภรณ์ ชุมพล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร./โทรสาร. 258-4119

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
ปัญหาด้านการเรียน			
1.	7.71	8.	8.64
2.	7.01	9.	4.84
3.	4.46	10.	7.20
4.	6.27	11.	6.35
5.	6.30	12.	6.07
6.	8.45	13.	6.94
7.	8.05	14.	8.10
8.	5.36	15.	5.40
9.	8.61	16.	6.64
10.	6.30	17.	4.97
11.	3.33	18.	7.49
12.	6.41	20.	6.06
13.	8.83	21.	6.45
14.	8.67	22.	6.13
15.	3.48	23.	6.32
16.	5.03	ปัญหาด้านสุขภาพ	
17.	5.34	1.	7.58
18.	9.04	2.	5.88
19.	73.64	3.	6.66
20.	6.88	4.	5.39
21.	3.05	5.	5.83
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว		6.	8.89
1.	7.18	7.	6.23
2.	10.86	8.	5.24
3.	4.15	9.	9.94
4.	5.60	10.	10.49
5.	4.29	11.	12.64

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจปัญหาของนักเรียน (ต่อ)

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
ปัญหาด้านสุขภาพ		ปัญหาด้านอารมณ์	
15.	13.24	1.	12.56
16.	8.45	2.	11.94
17.	6.62	3.	12.43
18.	7.60	4.	11.25
19.	5.27	5.	9.53
20.	3.17	6.	7.01
21.	6.24	7.	10.30
ปัญหาด้านการคบเพื่อน		8.	8.53
1.	13.99	9.	8.94
2.	13.66	10.	8.67
3.	11.68	11.	6.94
4.	13.95	12.	8.71
5.	5.31	13.	6.00
6.	9.66	14.	8.21
7.	7.41	15.	14.43
8.	37.36	ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	
9.	5.67	1.	6.26
10.	8.37	2.	7.71
11.	8.10	3.	6.07
12.	8.47	4.	8.24
13.	8.61	5.	9.00
14.	8.03	6.	11.79
15.	5.95	7.	10.99
16.	7.26	8.	13.03
17.	6.09	9.	7.61
18.	5.14	10.	3.68
19.	6.19	ค่าความเชื่อมั่น = 0.89	
20.	5.01		

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน

ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
ปัญหาด้านการเรียน		ปัญหาด้านการคบเพื่อน	
1.	6.28	1.	6.02
2.	5.57	2.	11.07
3.	5.56	3.	6.92
4.	7.49	4.	6.29
5.	4.11	5.	5.51
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว		ปัญหาด้านอารมณ์	
1.	4.16	1.	4.69
2.	6.07	2.	6.49
3.	7.93	3.	6.93
4.	6.61	4.	6.89
5.	6.01	5.	5.43
ปัญหาด้านสุขภาพ		ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	
1.	9.37	1.	7.16
2.	3.08	2.	6.24
3.	4.61	3.	6.52
4.	1.42	4.	5.98
5.	3.87	5.	5.70

ค่าความเชื่อมั่น = 0.49

ตาราง แสดงความสอดคล้องของการมองปัญหาระหว่างครูกับนักเรียนเป็นรายกรณี

คนที่	การเรียนรู้	ความสัมพันธ์ ในครอบครัว	สุขภาพ	การคบเพื่อน	อารมณ์	การใช้เวลาว่าง และการพักผ่อน
1	✓	✓	X	✓	✓	✓
2	✓	X	✓	✓	✓	✓
3	X	✓	✓	✓	X	✓
4	✓	X	✓	✓	✓	✓
5	X	✓	X	✓	✓	✓
6	✓	✓	✓	✓	X	✓
7	✓	✓	X	✓	✓	✓
8	✓	X	✓	X	✓	✓
9	✓	✓	X	✓	✓	X
10	✓	✓	✓	✓	✓	X
11	X	X	✓	✓	✓	X
12	✓	✓	✓	X	✓	X
13	X	X	X	X	✓	✓
14	✓	✓	✓	✓	✓	X
15	X	✓	✓	X	✓	X
16	✓	✓	✓	✓	X	✓
17	✓	✓	X	✓	✓	X
18	X	X	X	X	X	✓
19	✓	✓	✓	✓	X	✓
20	X	X	X	X	X	✓
21	✓	✓	✓	✓	✓	X
22	✓	✓	✓	✓	✓	✓
23	✓	✓	✓	✓	✓	✓
24	✓	✓	✓	✓	✓	✓
25	✓	X	✓	✓	X	X
26	X	X	✓	X	X	✓
27	X	X	✓	X	X	✓

คนที่	การ เรียน	ความสัมพันธ์ ในครอบครัว	สุขภาพ	การคบเพื่อน	อารมณ์	การใช้เวลาว่าง และการพักผ่อน
28	✓	✓	✓	✓	✓	✓
29	✓	✓	X	X	✓	✓
30	✓	X	✓	✓	X	✓
31	X	✓	X	X	✓	X
32	✓	✓	X	X	✓	X
รวม/	22	20	21	22	22	20
รวมX	10	12	11	10	10	12

✓ มองปัญหาสอดคล้องกัน

X มองปัญหาไม่สอดคล้องกัน

ภาคผนวก ค

- แบบสอบถามปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน
- แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียน
และวิธีการที่ครูช่วยเหลือ

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน

2. ให้นักเรียนตอบคำถามทุกข้อตามความรู้สึกและสถานการณ์ที่เป็นจริง ซึ่งคำตอบที่ได้เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่องานวิจัยครั้งนี้ และคำตอบของนักเรียนไม่มีผิดหรือถูก จะเก็บเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของนักเรียน

ขอขอบคุณที่นักเรียนให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ชุดที่ 1 แบบสำรวจปัญหาของนักเรียน

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำแนะนำ ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วนตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ
 - () ชาย
 - () หญิง
2. ปัจจุบันเรียนอยู่ระดับชั้น
 - () ประถมศึกษาปีที่ 5 ห้อง..... เลขที่.....
 - () ประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง..... เลขที่.....
3. โรงเรียน.....
4. สังกัดโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่
 - () สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
 - () สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 - () สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

แบบสอบถามสำรวจปัญหาของนักเรียน

คำแนะนำ ให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่นักเรียนพิจารณาตรงตามสภาพความเป็นจริงของนักเรียน

ปัญหา	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง	จริงน้อย ที่สุด
1. ปัญหาด้านการเรียน					
1. นักเรียนไม่สบายใจเนื่องจากเรียนไม่เข้าใจ					
2. นักเรียนอึดอัดใจเนื่องจากเรียนไม่ทันเพื่อน					
3. เวลาเรียนไม่มีสมาธิทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง					
4. นักเรียนวิตกกังวลใจมากในการสอบแต่ละครั้ง					
5. นักเรียนกังวลใจที่อ่านหนังสือไม่คล่อง					
6. นักเรียนไม่สบายใจที่เขียนหนังสือไม่ถูกต้อง					
7. นักเรียนไม่สบายใจเพราะทำการบ้านไม่ได้					
8. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ฟังครูอธิบายไม่รู้เรื่อง					
9. นักเรียนอึดอัดใจที่ครูเข้มงวดเคร่งครัดกับการสอนมากเกินไป					
10. นักเรียนไม่กล้าที่จะถามครูเมื่อไม่เข้าใจบทเรียน					
11. นักเรียนรู้สึกหงุดหงิดที่ไม่มีหนังสือ สมุด และอุปกรณ์เกี่ยวกับการเรียน					
12. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเครื่องแต่งกายที่จะสวมใส่มาโรงเรียน					
13. นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้ว่าเรียนอะไรต่อเมื่อจบ ป.6					
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่รู้ว่าจะไปทำอะไรถ้าไม่ได้เรียนต่อ					
15. นักเรียนอึดอัดใจกับกฎระเบียบของโรงเรียนที่เข้มงวด					
16. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องมาโรงเรียนสายเพราะบ้านอยู่ไกล					

ปัญหา	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง	จริงน้อย ที่สุด
17. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องขาดเรียนบ่อย					
18. นักเรียนไม่สบายใจที่ครูไม่เข้าใจในตัวนักเรียน					
19. นักเรียนอึดอัดใจที่ครูไม่ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียน					
20. นักเรียนจะสบายใจกว่านี้ถ้าครูให้กำลังใจ					
21. อื่น ๆ (ระบุ)					
2. ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว					
1. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย					
2. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความขัดแย้งกับบุคคลในบ้าน					
3. ชีวิตในบ้านของนักเรียนไม่มีความสุข					
4. นักเรียนอึดอัดใจที่เข้ากับเพื่อนไม่ได้					
5. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่ยุติธรรม					
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตัวนักเรียนไม่มีความสำคัญในบ้าน					
7. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่เข้าใจนักเรียน					
8. เวล่านักเรียนไม่สบายใจนักเรียนไม่กล้าปรึกษาใครในบ้าน					
9. นักเรียนเป็นทุกข์ใจเพราะขาดความรักความอบอุ่นในบ้าน					
10. นักเรียนไม่มีความสุขเมื่อพ่อแม่แยกทางกัน					
11. นักเรียนอึดอัดใจที่ต้องอยู่บ้านที่คับแคบ สกปรก					
12. นักเรียนอึดอัดใจที่บ้านอยู่ใกล้แหล่งพนัน					
13. นักเรียนไม่สบายใจที่แถวบ้านมีการขาย และเสพยาเสพติด					

ปัญหา	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง	จริงน้อย ที่สุด
14. นักเรียนเบื่อที่ต้องทำงานในบ้านมากเกินไป					
15. นักเรียนไม่สบายใจที่ทางบ้านยากจน					
16. นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัวนักเรียนมากเกินไปจนนักเรียนทำไม่ได้					
17. นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจที่พ่อแม่คาดหวังในตัวนักเรียนน้อยเกินไป					
18. นักเรียนไม่สบายใจที่พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก					
19. นักเรียนอึดอัดใจที่พ่อแม่เข้มงวดมาก					
20. นักเรียนกังวลใจเมื่อพ่อแม่ดูว่า ลงโทษรุนแรง					
21. เวลาอยู่ที่บ้านนักเรียนอยากมีอิสระมากกว่านี้					
22. อื่น ๆ (ระบุ)					
3. ปัญหาด้านสุขภาพ					
1. นักเรียนวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย					
2. นักเรียนไม่สบายใจที่อ้วนเกินไป					
3. นักเรียนกังวลใจที่ผอมเกินไป					
4. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความสูงเกินไป					
5. นักเรียนไม่สบายใจที่เตี้ยเกินไป					
6. นักเรียนกังวลใจที่สุขภาพไม่แข็งแรง					
7. นักเรียนไม่สบายใจที่เหนื่อยง่าย					
8. นักเรียนไม่รู้จะทำอย่างไรจึงจะมีสุขภาพดี					
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องหยุดเรียนบ่อยเนื่องจากการเจ็บป่วย					
10. นักเรียนเป็นทุกข์ใจใจที่มีโรคประจำตัว เช่น โรคภูมิแพ้ โรคกระเพาะ					
11. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนมักเจ็บป่วยบ่อย					
12. นักเรียนกังวลใจที่มีความผิดปกติทางสายตา เช่น มองเห็นไม่ชัดเจน สายตาวาว ฯลฯ					

ปัญหา	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง	จริงน้อย ที่สุด
13. นักเรียนไม่สบายใจที่สุขภาพฟันไม่ดี เช่น ปวดฟัน ฟันผุ ฯลฯ					
14. นักเรียนกังวลใจที่มีอาการผิดปกติที่หู เช่น หูน้ำหนวก ได้ยินไม่ชัด ฯลฯ					
15. นักเรียนไม่สบายใจที่มีความผิดปกติที่ผิวหนัง เช่น สิว ฝ้า ขาตาย กลาก เกาฬ ฯลฯ					
16. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองปวดท้องเนื่องจาก รับประทานอาหารไม่ตรงเวลา					
17. นักเรียนอึดอัดใจที่ไม่ได้รับประทานอาหาร กลางวัน					
18. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเลือกรับประทานอาหารทำ ให้ได้รับอาหารไม่ถูกสัดส่วน					
19. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น หกล้ม ชนแก้ว ฯลฯ					
20. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองประสบอุบัติเหตุ ร้ายแรงต้องส่งโรงพยาบาล เช่น ขาหัก แขนหัก ต้องเย็บเนื่องจากศีรษะแตก ปากแตก ฯลฯ					
22. อื่น ๆ (ระบุ)					
4. ปัญหาด้านการคบเพื่อน					
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกเพื่อนรังแก					
2. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม					
3. นักเรียนกังวลใจที่เพื่อนไม่ยอมรับในตัวนักเรียน					
4. นักเรียนไม่สบายใจที่เพื่อนไม่เข้าใจตัวนักเรียน					
5. นักเรียนอึดอัดใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน					
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่รู้จะปฏิบัติตนกับเพื่อน อย่างไร					
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจได้					
8. นักเรียนกังวลใจที่ไม่มีเพื่อนคบ					

ปัญหา	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง	จริงน้อย ที่สุด
9. นักเรียนรู้สึกว้าวุ่นทั้ง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มเพื่อน					
10. นักเรียนกังวลใจเมื่อมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน					
11. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มีเพื่อนต้องการให้ นักเรียนเข้ากลุ่มทำงานด้วย					
12. นักเรียนเบื่อหน่ายเพื่อนทำให้ไม่อยากอยู่ในกลุ่ม เพื่อน					
13. นักเรียนอึดอัดใจเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ					
14. นักเรียนกังวลใจที่ไม่ทราบวิธีการวางตัวเมื่ออยู่ ต่อหน้าเพื่อนต่างเพศ					
15. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่กล้าคบเพื่อน ต่างเพศ					
16. นักเรียนกังวลใจที่ทะเลาะกับเพื่อนต่างเพศ					
17. นักเรียนกังวลใจเมื่อเพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ					
18. นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกล้อเลียนเมื่ออยู่ต่อหน้า เพื่อนต่างเพศ					
19. นักเรียนไม่สบายใจที่ต้องทำงานร่วมกับเพื่อน ต่างเพศ					
20. นักเรียนเบื่อเพื่อนต่างเพศที่โรงเรียน					
21. อื่น ๆ (ระบุ)					
5. ปัญหาด้านอารมณ์					
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองหงุดหงิดง่าย					
2. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองโกรธง่าย					
3. นักเรียนอึดอัดใจที่ตนเองเป็นคนใจง่าย					
4. นักเรียนกังวลใจที่ชอบเก็บกดเรื่องต่าง ๆ ไว้ ไม่บอกใคร					
5. นักเรียนเป็นทุกข์ใจที่ตนเองเอาแต่ใจตนเอง เป็นใหญ่					

ปัญหา	จริง ที่สุด	จริง	ปาน กลาง	จริง	จริงน้อย ที่สุด
6. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองตกใจง่าย					
7. นักเรียนวิตกกังวลใจที่ตนเองควบคุมอารมณ์ไม่อยู่					
8. นักเรียนรู้สึกอายที่ตนเองมีปมด้อย					
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ไม่มั่นใจในตนเอง					
10. นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ ง่าย					
11. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองมีอาการอ่อนไหว					
12. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนมาเข้าชี					
13. นักเรียนไม่สบายใจที่มีคนขัดใจ					
14. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองไม่มีค่า					
15. นักเรียนไม่สบายใจที่เป็นคนคิดมาก					
16. อื่น ๆ (ระบุ)					
6. ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและพักผ่อน					
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองดูโทรทัศน์มากเกินไป					
2. นักเรียนกังวลใจที่ตนเองเล่นมากเกินไป					
3. นักเรียนวิตกกังวลใจที่ไม่รู้จะทำอะไรเมื่อมีเวลาว่าง					
4. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเอาแต่เล่น					
5. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองเที่ยวมากเกินไป					
6. นักเรียนวิตกกังวลใจที่ไม่สามารถแบ่งเวลาให้ถูกต้องได้					
7. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อย					
8. นักเรียนวิตกกังวลใจที่ไม่มีเวลาพักผ่อน					
9. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองไม่มีเวลาฟังวิทยุโทรทัศน์					
10. นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์					
11. อื่น ๆ (ระบุ)					

ชุดที่ 2

แบบสอบถามวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน

คำแนะนำ คำถามแต่ละข้อเป็นสถานการณ์ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจริง ถ้านักเรียนอยู่ในสถานการณ์ดังกล่าว นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหานั้นอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีผลเสียหาต่ตัวนักเรียนแต่อย่างใด เพราะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดเนื่องจากแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกหรือวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกัน ฉะนั้นขอให้นักเรียนตอบคำถามตามแนวปฏิบัติที่นักเรียนเคยทำมากที่สุด โดยกาเครื่องหมาย X ลงในข้อ ก. ข. ค. และ ง. เพียงข้อเดียวเท่านั้น ในแต่ละข้อของแบบสอบถามในกรณี ที่นักเรียนเลือกข้อ ง. จะต้องระบุเหตุผลลงไปด้วยทุกครั้ง

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าว นักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านการเรียน	
1. เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียน บางวิชา นักเรียนทำอย่างไร	ก. ลองพยายามอ่านทบทวนหลาย ๆ ครั้งให้เข้าใจ ข. ให้ผู้ปกครองหรือครู ช่วยอธิบายให้เข้าใจ ค. ปลื้มตามเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. ถ้านักเรียนอ่านและเขียนหนังสือไม่ค่อย นักเรียนทำอย่างไร	ก. พยายามฝึกอ่านและฝึกเขียนให้มากขึ้น ข. ฝึกอ่านและเขียนกับผู้ปกครอง ค. ไม่สนใจเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ถ้านักเรียนรู้สึกวิตกกังวลใจในการสอบ นักเรียนทำอย่างไร	ก. พยายามอ่านหนังสือและทบทวนให้มากขึ้น ข. ให้ผู้ปกครองช่วยทบทวนให้ก่อนสอบ ค. ร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ถ้านักเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว นักเรียนไม่รู้จะเรียนต่อที่ไหนดี นักเรียน ทำอย่างไร	ก. พยายามศึกษาจากหนังสือหรือเอกสารการ เรียนต่อ ข. ปรีกษาผู้ปกครอง ค. เฉย ๆ ไม่ทำอะไร ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าว นักเรียนทำอย่างไร
5. ถ้านักเรียนไม่เข้าใจบทเรียนแต่ไม่กล้าถามครู นักเรียนทำอย่างไร	ก. รวบรวมความกล้าแล้วเข้าไปถามครู ข. ให้เพื่อนเข้าไปถามให้ ค. ไม่สนใจอยากรู้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว	
1. เมื่อนักเรียนทะเลาะกับญาติพี่น้อง นักเรียนทำอย่างไร	ก. พุดจกกันด้วยเหตุผล ข. ให้เพื่อนเข้าไปถามให้ ค. ไม่สนใจอยากรู้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเองทำตามความคาดหวังของพ่อแม่ไม่ได้ นักเรียนทำอย่างไร	ก. บอกกับพ่อแม่ว่าตนเองทำไม่ได้ ข. ปรับทุกข์กับเพื่อน ค. ปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ถ้าพ่อแม่ไม่เข้าใจในตัวนักเรียน นักเรียนทำอย่างไร	ก. บอกถึงความรู้สึกที่แท้จริงให้พ่อแม่ฟัง ข. หาคคนที่เข้าใจรับฟัง ค. เมื่อไม่เข้าใจก็ปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ถ้าพ่อแม่เข้มงวดกับนักเรียนมากเกินไป นักเรียนทำอย่างไร	ก. พุดคุยกับพ่อแม่ให้เข้าใจ ข. ปรึกษาเพื่อนที่ไว้ใจ ค. แอบร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. เมื่อนักเรียนอยู่ในบ้านแล้วไม่มีความสุข นักเรียนทำอย่างไร	ก. พุดคุยกับพ่อแม่เรื่องที่ทำให้ไม่มีความสุข ข. เล่าให้เพื่อนฟัง ค. หนีออกจากบ้าน ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าว นักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านสุขภาพ	
1. เมื่อนักเรียนรู้สึกวิตกกังวลว่า อ้วนเกินไป หรือผอมเกินไป เตี้ยเกินไป หรือสูงเกินไป นักเรียนทำอย่างไร	ก. ทำความเข้าใจเรื่องร่างกายของเรา ข. ถามพ่อแม่ ค. บ่อยๆให้เป็นไปตามธรรมชาติ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. ถ้านักเรียนมีสุขภาพไม่แข็งแรง นักเรียน ทำอย่างไร	ก. รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ และ ออกกำลังกาย ข. ไปปรึกษาครู พยาบาล หรือแพทย์ ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ถ้านักเรียนปวดท้องเนื่องจากรับประทาน อาหารไม่ตรงเวลา นักเรียนทำอย่างไร	ก. พยายามรักษาเวลาในการรับประทานอาหาร ข. ให้พ่อแม่คอยเตือนเมื่อถึงเวลาอาหาร ค. บ่อยๆตามเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ถ้านักเรียนประสบอุบัติเหตุในโรงเรียน นักเรียนทำอย่างไร	ก. ไปห้องพยาบาลใส่ยา ข. บอกให้ครูช่วยทำแผล ค. ร้องไห้เมื่อประสบอุบัติเหตุ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. เมื่อนักเรียนไม่รู้แนวทางการปฏิบัติตนให้มี สุขภาพดี นักเรียนทำอย่างไร	ก. ศึกษาจากหนังสือสุขภาพศึกษา ข. ถามครู ผู้ปกครอง หรือแพทย์ ค. ไม่สนใจ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าวนักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านการคบเพื่อน	
1. เมื่อนักเรียนถูกเพื่อนรักแกล้ง นักเรียนทำอย่างไร	ก. พุดกับเพื่อนด้วยเหตุผลให้เข้าใจ ข. บอกให้ครูจัดการ ค. ร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. เมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อต่างเพศนักเรียนรู้สึกอายมาก นักเรียนทำอย่างไร	ก. สร้างความมั่นใจแล้วเข้าไปคุย ข. ขอคำปรึกษาจากครูเกี่ยวกับกับวางตัวกับเพื่อนต่างเพศ ค. ไม่คบเพื่อนต่างเพศ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ถ้าเพื่อนไม่เข้าใจในตัวนักเรียนนักเรียนทำอย่างไร	ก. บอกความรู้สึกที่แท้จริงให้เพื่อนเข้าใจ ข. ขอคำปรึกษาจากครู ค. อยู่คนเดียวไม่คบใคร ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. ถ้านักเรียนถูกเพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยามนักเรียนจะทำอย่างไร	ก. บอกเพื่อนว่าไม่ชอบ ข. บอกให้ครูช่วย ค. ไม่คบเพื่อนคนนั้น ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ถ้านักเรียนไม่ชอบทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามลองทำงานกับเพื่อน ๆ ข. ปรึกษาครู ค. ไม่สนใจ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าว นักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านอารมณ์	
1. เมื่อนักเรียนรู้สึกหงุดหงิด นักเรียนทำอย่างไร	ก. หากิจกรรมอื่นทำเมื่อหงุดหงิด ข. ปรึกษาครู ค. ร้องไห้ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. ถ้านักเรียนไม่มั่นใจในตนเอง นักเรียนทำอย่างไร	ก. ลองพยายามสร้างความมั่นใจในตนเอง ข. ปรึกษาครู พ่อแม่ ค. ปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ถ้าเพื่อนบอกว่าคนละตัวนักเรียนเป็นคนขี้โมโหหรือโกรธง่าย นักเรียนทำอย่างไร	ก. พยายามควบคุมอารมณ์ของตนเอง ข. ให้เพื่อนเตือนเมื่อตนเองโมโห ค. ปล่อยเลยตามเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. เมื่อนักเรียนรู้สึกเบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ ง่าย นักเรียนทำอย่างไร	ก. หาอะไรใหม่ ๆ ทำ ข. ปรึกษาครู หรือพ่อแม่ ค. ปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. เมื่อนักเรียนรู้สึกว่าตนเองไม่มีค่า นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. หากิจกรรมอื่นทำจะได้ไม่คิดมาก ข. คุยกับเพื่อนหรือพ่อแม่ ค. ปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหา	เมื่อนักเรียนประสบปัญหาดังกล่าว นักเรียนทำอย่างไร
ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน	
1. นักเรียนไม่สบายใจที่ถูกดูเรื่องเล่นมากเกินไป นักเรียนทำอย่างไร	ก. หาอะไรที่มีประโยชน์ทำ ข. ให้พ่อแม่เตือน ค. ปลดปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
2. นักเรียนอึดอัดใจที่ถูกผู้ปกครองดูรายการโทรทัศน์มากเกินไป นักเรียนทำอย่างไร	ก. หากิจกรรมอื่นที่มีประโยชน์ทำ ข. ให้ครู พ่อแม่ แนะนำรายการที่มีประโยชน์ ค. ปลดปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
3. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาว่างน้อยเกินไป นักเรียนจะทำอย่างไร	ก. พยายามหาเวลาว่างให้กับตนเอง ข. ปรึกษาคู พ่อแม่ เรื่องการแบ่งเวลา ค. ปลดปล่อยไปเรื่อย ๆ ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
4. นักเรียนไม่รู้จะทำอะไร เมื่อมีเวลาว่าง นักเรียนทำอย่างไร	ก. หาสิ่งที่ตนเองสนใจทำ ข. ปรึกษาคู พ่อแม่ ให้ช่วยแนะนำกิจกรรม ค. ปลดปล่อยให้เวลาผ่านไป ง. อื่น ๆ (ระบุ).....
5. นักเรียนไม่สบายใจที่ตนเองมีเวลาพักผ่อนน้อยเกินไป นักเรียนทำอย่างไร	ก. พยายามหาเวลาพักผ่อน ข. ปรึกษาคู พ่อแม่ ว่าเวลาพักผ่อนควรทำอย่างไร ค. ไม่ทำอะไรเลย ง. อื่น ๆ (ระบุ).....

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูช่วยเหลือ

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูช่วยเหลือ

2. ขอความกรุณาครูช่วยตอบทุกข้อตามความรู้สึกละสถานการณ์ที่เป็นจริง ซึ่งคำตอบที่ได้เป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครูที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำแนะนำ ขอความกรุณาครูช่วยตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ()
และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ครบถ้วนตามความเป็นจริงของนักเรียน

1. เพศ
☐ ชาย
☐ หญิง
2. ปัจจุบันท่านสอนอยู่ระดับชั้น
☐ ประถมศึกษาปีที่ 5
☐ ประถมศึกษาปีที่ 6
3. โรงเรียน.....
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
5. ประสบการณ์ในการสอน.....ปี
6. สังกัดโรงเรียนที่ท่านสอนอยู่
☐ สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร
☐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
☐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครู
เกี่ยวกับปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนเป็นรายกรณี**

คำแนะนำ ให้ท่านเลือกนักเรียนภายในห้องเรียนของท่าน 1 คน ที่ท่านเห็นว่าเป็นที่น่า
สนใจ และพิจารณานักเรียนคนนี้ประสบปัญหาในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด
และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านคิดว่าเหมาะสมตามความคิดเห็น
ของท่านในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

นักเรียนเลขที่.....

ปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านการเรียน					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					

ปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว					
1.					
.....					
2.					
.....					
3.					
.....					
4.					
.....					
5.					
.....					
6.					
.....					
7.					
.....					
ปัญหาด้านสุขภาพ					
1.					
.....					
2.					
.....					
3.					
.....					
4.					
.....					
5.					
.....					
6.					
.....					
7.					
.....					

ปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาด้านการคบเพื่อน					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
ปัญหาด้านอารมณ์					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน					
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูช่วยเหลือเป็นภาพรวมทั้งห้อง

คำแนะนำ

1. เมื่อท่านอ่านข้อความเหล่านี้ แล้วพิจารณาว่าตรงกับสภาพปัญหาของนักเรียนตามความเป็นจริงที่นักเรียนประสบอยู่มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านคิดว่าเหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของท่าน ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
2. เมื่อท่านได้อ่านปัญหาที่ท่านคิดว่านักเรียนประสบอยู่ตามความเป็นจริง ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร โดยเขียนคำตอบลงในช่องว่างให้ตรงตามปัญหา

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
นักเรียนของท่านมีปัญหาการเรียนต่อไปนี้น้อยเพียงใด						เมื่อนักเรียนประสบปัญหาการเรียนท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
1. นักเรียนไม่เข้าใจบทเรียน						1.....
2. นักเรียนอ่านและเขียนหนังสือไม่คล่อง						2.....
3. นักเรียนวิตกกังวลก่อนสอบ						3.....
4. นักเรียนไม่รู้ว่าจะการเรียนต่ออะไรเมื่อจบประถมศึกษาปีที่ 6						4.....
5. นักเรียนไม่กล้าถามครูเกี่ยวกับบทเรียน						5.....
6.....						6.....
7.....						7.....
8.....						8.....
9.....						9.....
10.....						10.....

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
นักเรียนของท่านมีปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด						เมื่อนักเรียนประสบปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัวท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
1. นักเรียนทะเลาะกับพี่น้อง						1.....
2. ผู้ปกครองตั้งความหวังในตัวนักเรียนสูงเกินไป						2.....
3. ผู้ปกครองไม่เข้าใจนักเรียน						3.....
4. นักเรียนรู้สึกว่าผู้ปกครองเข้มงวดเกินไป						4.....
5. นักเรียนรู้สึกว่าชีวิตในบ้านไม่มีความสุข						5.....
6.....						6.....
7.....						7.....
8.....						8.....
9.....						9.....
10.....						10.....
.....						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
นักเรียนของท่านมีปัญหาสุขภาพต่อไปนี้นานอย่างน้อยเพียงใด						เมื่อนักเรียนประสบปัญหาสุขภาพช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
1. นักเรียนวิตกกังวลเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย เช่น อ้วนหรือผอมเกินไป สูงหรือเตี้ยเกินไป						1.....
2. นักเรียนสุขภาพไม่แข็งแรง						2.....
3. นักเรียนรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา						3.....
4. นักเรียนมักประสบอุบัติเหตุในโรงเรียน						4.....
5. นักเรียนไม่รู้แนวทางการปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดี						5.....
6.....						6.....
7.....						7.....
8.....						8.....
9.....						9.....
10.....						10.....

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
นักเรียนของท่านมีปัญหาคบเพื่อน ต่อไปนี้นักเรียนน้อยเพียงใด						เมื่อนักเรียนประสบปัญหาการ คบเพื่อนท่านได้ช่วยเหลือนักเรียน อย่างไร
1. นักเรียนถูกเพื่อนรังแก						1.....
2. นักเรียนอายเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อน ต่างเพศ						2.....
3. เพื่อนไม่เข้าใจตัวนักเรียน						3.....
4. นักเรียนถูกเพื่อนดูหมิ่นเหยียดหยาม						4.....
5. นักเรียนไม่ชอบทำงานร่วมกับ เพื่อน ๆ						5.....
6.....						6.....
7						7.....
8.....						8.....
9.....						9.....
10.....						10.....

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
นักเรียนของท่านมีปัญหาอารมณ์ต่อไปนี้นักเรียนน้อยเพียงใด						เมื่อนักเรียนประสบปัญหาด้านอารมณ์ ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
1. นักเรียนเป็นคนหงุดหงิดง่าย						1.....
2. นักเรียนไม่มั่นใจในตัวเอง						2.....
3. นักเรียนเป็นคนขี้โมโห						3.....
4. นักเรียนควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้						4.....
5. นักเรียนรู้สึกวุ่นวายตนเองไม่มีค่า						5.....
6.....						6.....
7.....						7.....
8.....						8.....
9.....						9.....
10.....						10.....
.....						

ปัญหา	ระดับปัญหา					ท่านได้ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
นักเรียนของท่านมีปัญหาการใช้ เวลาว่างและการพักผ่อนต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด						เมื่อนักเรียนประสบปัญหาการใช้ เวลาว่างและการพักผ่อนท่านได้ ช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร
1. นักเรียนเล่นมากเกินไป						1.....
2. นักเรียนดูรายการโทรทัศน์ มากเกินไป						2.....
3. นักเรียนมีเวลาว่างน้อย						3.....
4. นักเรียนไม่รู้จะทำอะไร เมื่อมีเวลาว่าง						4.....
5. นักเรียนมีเวลาพักผ่อนน้อย						5.....
6. อื่น ๆ.....						6.....
7.....						7.....
8.....						8.....
9.....						9.....
10.....						10.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวชิราภรณ์ ชุ่มพล
 เกิด วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2514
 ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 118/7 หมู่ 5 ตำบล บางกระสอ อำเภอเมือง
 จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2525 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี
 พ.ศ.2532 จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีนนทบุรี
 พ.ศ.2536 ค.บ. (การประถมศึกษา) จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม
 พ.ศ.2542 กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6
ในกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
วชิราภรณ์ ชุ่มพล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2543

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และสังกัดโรงเรียน และศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูช่วยเหลือ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,450 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบ่งชั้นของประชากรทั้งหมดครูประจำชั้น จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา แบบสอบถามครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนและวิธีการที่ครูช่วยเหลือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว วิธีการทดสอบเป็นรายคู่ SNK (Student Newman Keul) การทดสอบค่าที (t-test) และสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การศึกษาปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนประสบปัญหาดังนี้ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านอารมณ์ ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ปัญหาทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง มากที่สุด รองลงมาวิธีการแก้ปัญหาโดยพึ่งพาผู้อื่น และแก้ปัญหาโดยการหลีกเลี่ยงปัญหาน้อยที่สุด
3. นักเรียนเพศชายและหญิง ประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1
4. นักเรียนระดับชั้นต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน และด้านสุขภาพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2
5. นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

6. นักเรียนเพศชายและหญิงเมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

7. นักเรียนระดับชั้นต่างกันเมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อนมีวิธีการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

8. นักเรียนสังกัดโรงเรียนต่างกันเมื่อประสบปัญหาด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสุขภาพ ด้านการคบเพื่อน ด้านอารมณ์ และด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน มีวิธีการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

9. การศึกษาความคิดเห็นของครูกับการมองปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ครูมองปัญหาสอดคล้องกับนักเรียนทุกปัญหา

10. การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ ปัญหาด้านการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านสุขภาพ และปัญหาด้านการคบเพื่อน

11. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการเรียน พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียนดังต่อไปนี้ อธิบายเพิ่มเติมหลาย ๆ ครั้ง และมีอุปกรณ์การสอนสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยเพื่อน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง แนะนำการวางแผนการเรียน

12. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ เชิญผู้ปกครองมาพบแนะนําและหาแนวทางแก้ไข ปล่อยโยนให้กำลังใจ เยี่ยมบ้าน อบรมสั่งสอนเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว

13. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพ พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ อบรมสั่งสอนแนะนําเรื่องการดูแลสุขภาพ ทางโรงเรียนจัดตรวจสุขภาพทุกปี มีแพทย์พยาบาลมาฉีดวัคซีน โครงการอาหารกลางวันนม และดูแลอย่างใกล้ชิด

14. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านการคบเพื่อน พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ ดักเตือนเป็นรายบุคคล เพื่อน ๆ ช่วยกันดูแล และมีมาตรการลงโทษ

15. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาด้านอารมณ์ พบว่า ครูส่วนใหญ่ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ ให้กำลังใจให้คำชมเชยให้รางวัล ให้คำปรึกษาแนะนำ จัดกิจกรรมฝึกการกล้าแสดงออก

16. การศึกษาวิธีการที่ครูช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาการใช้เวลาว่างและการพักผ่อน พบว่า ครูส่วนใหญ่^{๖๑}ช่วยเหลือนักเรียน ดังต่อไปนี้ แนะนำกิจกรรมหรืองานอดิเรก อบรมสั่งสอนดักเตือน ขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง จัดมุมหนังสือหลังห้อง และจัดตั้งชมรมต่าง ๆ

A STUDY OF PROBLEMS AND PROBLEMS-SOLVING APPROACHES
OF PRATHOM SUKSA V-VI STUDENTS IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
VACHIRAPORN CHUMPOL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2000

The purpose of this study was two-fold. First, it aimed to investigate and compare problems and problem-solving approaches of Prathom Suksa V and VI Students from schools in Bangkok according to sex, study level, and school location, and second to study teachers' opinion concerning student problems and teachers' helping style. The subjects comprised 1,450 Prathom Suksa V and VI students, through stratified random sampling, and 32 classroom teachers. Questionnaire was administered for collecting data. Then data were analyzed by ANOVA, Newman-Keul match-pair test and Chi-square.

The results revealed as follows :

1. Prathom Suksa V and VI students' problems were at a moderate level. They were emotion, learning, health, family relationship, peer, leisure time and Recreation, respectively,
2. When they faced the problems self problem-solving was mostly used, the dependent problem-solving and avoiding problem was at least.
3. There was no significant difference among male and female students' problems on learning, emotion, family relationship, health, peer, leisure time and recreation as supposed to hypotheses 1.
4. There was significant difference at .05 level among students in different study level on learning and health, except on family relationship, peer, emotion, leisure time and recreation as supposed to hypotheses 2.
5. There was significant difference at .05 level among students in different school location on problem of family relationship, health, peer, leisure time and recreation except learning as supposed to hypotheses 3.
6. There was significant difference at .05 level among male and female student's problem-solving on learning, family relationship, health, peer, emotion leisure time and recreation as supposed to hypotheses 4.
7. Student in different study level used the same problem-solving when they faced problem on learning, family relationship, health, peer, emotion, leisure time and recreation as no supposed to hypotheses 5.
8. There was significant difference at .05 level among student in different school location, student's problem-solving on learning, family relationship, health, peer, emotion, leisure time and recreation as supposed to hypotheses 6.

9. Teachers' perception of individual students' problem was in accordance with all students' problems.

10. Teachers' opinion concerning students' problem were leisure time and recreation, learning, family relationship, emotion, health, and peer, respectively.

11. Teacher way of helping students with learning problem was several repeated explaining with teaching aid, individual remedial teaching, peer helping promoting well circumstance, and advising study plan.

12. Teacher way of helping students with family relationship problem was inviting parent to advice and find resolution, soothing, home visit and teaching about family as social institute.

13. Teacher way of helping students with health problem was yearly investigating student health, teaching about health taking care, allowing physician and nurse to vaccinate, providing milk and school lunch, and closely looking after.

14. Teacher way of helping students with peer problem was individual reminding, letting peer look after, reconciling when they quarrel and having punishment rule.

15. Teacher way of helping students with emotion problem was encourage then by giving complement and reward and advising self-expression activities.

16. Teacher way of helping students with leisure time and recreation problem was suggested activity of hobby, bringing up, warming, asking parent cooperation, providing book corner at the back of classroom, and setting various clubs.